

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΠΕΡΙ
ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝ ΑΥΤΟΙ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ
ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗΙ ΑΡΧΕΙΩΝ ΕΞΑΧΘΕΝΤΑ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝΤΑ

ΥΠΟ^{την}
ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΛΕΓΡΑΝΔ
ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΥΠΟ^{την}
ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΔΑΠΑΝΑΙΣ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΔΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ
1891

Β' ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΡΗΓΑ
ΑΘΗΝΑ 2000

«... Ό Ρήγας και ὁ Πούλιος
εἶχον συμφωνήσει όμοιο
νά παρασκευασθῇ τό ἑλληνικόν ἔθνος
πρός ἀπόκτησιν τῆς ἐλευθερίας,
νά διαφωτίσωσι τὸν λαόν
διά καλῶν βιβλίων τῶν ἀρχαίων
Ἐλλήνων συγγραφέων..» (σελ. 95)

«Ο καϊμακάμης (Βελεγραδίου)
ἔλαβε τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα
ἐκ Κωνσταντινουπόλεως φιρμάνιον,
καθ' ὃ ἐν μεγίστῃ μυστικότητι
τὴν τρίτη μετά τὴν ἄφιξιν
τοῦ φιρμανίου ἡμέραν διέταξε
νύκτωρ τὸν στραγγαλισμόν πάντων
τῶν ὀκτώ καθειργμένων Ἐλλήνων...»
(Ιούνιος 1798) (σελ. 165)

‘Ο Αύστριακός πρεσβευτής, 14
Μαΐου 1798: «...εἶχον ἀναγγείλει
τὴν ἀπάντησιν τῆς αὐτοκρατορικῆς
αὐλῆς περὶ τῆς ἐκδόσεως
τῶν χρατουμένων Ἐλλήνων
ραγιάδων και εἶχον ἀπαιτήσει
και ἐγώ ὡς ἀντάλλαγμα τό
νά ἔξασφαλισθῇ εἰς ἡμᾶς
ἡ ἀμοιβαιότης, στηριζόμενος
εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς βοηθείας
ἀλλήλων πρός καταστροφήν
τῶν κινδυνωδεστάτων σπερμάτων
τῆς δημοκρατίας» (σελ. 153)

«... Κατά Σεπτέμβριον
τοῦ ἔτους 1797
ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς ἔψαλεν
ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀργέντη,
παρισταμένου τούτου
και τοῦ Ἐλληνος Θεοχάρη,
ῦμνον ἐλευθερίας και δή χορεύων
περὶ τὴν τράπεζαν ...» (σελ. 19)

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝ ΑΥΤΩΙ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ

Έπιμέλεια: Δημήτριος Άπ. Καραμπερόπουλος

ଓତ୍ତମ କରୁଥିବା ମହାନ୍ତିମ,
ମହାପାତ୍ର ରେଣ୍ଟ.

ପିଲା ବେଳେଶୁଳି

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝ ΑΥΤΩΙ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗΙ ΑΡΧΕΙΩΝ ΕΞΑΧΘΕΝΤΑ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝΤΑ

ΥΠΟ

ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΛΕΓΡΑΝΔ

ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΔΑΠΑΝΑΙΣ

ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΗΕΡΗ

1891

Β' ΕΚΔΟΣΗ

ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΡΗΓΑ

ΑΘΗΝΑ 2000

1η ἔκδοση 1996

2η ἔκδοση 2000

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΦΕΡΩΝ – ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ – ΡΗΓΑ
Μιλτιάδου 3, Κηφισιά 145 62 – Αθήνα, τηλ. 8011066

Κεντρική Διάθεση ΣΤΑΜΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ: ΑΒΕΡΩΦ 2 Τ.Κ. 104 33 ΤΗΛ.: 5238305 (4 γραμμές) FAX: 5238959

ISBN: 960-85396-4-1

Λίγα λόγια γιά τήν ἔκδοση

Πάνω ἀπό ἑκατό χρόνια πέρασαν ἀπό τότε πού δὲ É. Legrand ἔφερε στήν δημοσιότητα καὶ ὁ Σπ. Λάμπρου¹ μετέφρασε στά Ἑλληνικά τά πρῶτα ἀνακριτικά ἔγγραφα ἀπό τά Ἀρχεῖα τῆς Βιέννης γιά τὸν Ρήγα Βελεστινλῆ καὶ τοὺς Συντρόφους του. Μέ τά ἔγγραφα αὐτά, πού ἐπί πλέον, περιέχουν καὶ ἴστορικά τεκμήρια γιά τή ζωὴ καὶ τό ἔργο τοῦ ἐθνομάρτυρος, διασκορπίσθηκαν οἱ συσσωρευμένες, μέχρι τότε, εὐφάνταστες διηγήσεις γιά τή ζωὴ καὶ τό μαρτύριο του.

Ἡ Ἐπιστημονική Ἐταιρεῖα Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα προσφέρει, σήμερα, τή φωτοαναστατική ἀνατύπωση τῆς ἔκδοσης τῶν Λεγράνδ καὶ Λάμπρου, πού χρόνια τώρα ἥταν ἔξαντλημένη, μέ τήν προσθήκη στό τέλος ἐνός εὐρετηρίου δονομάτων καὶ πραγμάτων τῆς Ἑλληνικῆς μεταφράσεως τῶν ἔγγραφων. Ἀκόμη, εἶναι ὑπό ἐκτύπωση καὶ τά ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλῆ, τά ὅποια ἔξεδωσε δ. Κ. Ἀμαντος².

Ο Ἑλληνας ἀναγνώστης θά ἔχει τή δυνατότητα, τώρα, νά μελετήσει τά ἔγγραφα τά σχετικά μέ τή σύλληψη, ἀνάρριση, παράδοση τοῦ Ρήγα καὶ τῶν Συντρόφων του ἀπό τούς Αὐστριακούς στούς Τούρκους. Νά διαπιστώσει ὅτι, σύμφωνα καὶ μέ τίς διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπουργοῦ Pergen καὶ τῶν αὐστριακῶν ἀνακριτῶν, τά ἔργα τοῦ Ρήγα – ή Ἐπαναστατική Προκήρυξη, τό Σύνταγμα, δ Θούριος, ή Χάρτα, ή εἰκόνα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, δ τέταρτος τόμος τοῦ Νέου Ἀνάχαρση – θά συνέδαλαν στήν ἀφύπνιση τῶν συνειδήσεων, στήν αὐτογνωσία τῶν Ἑλλήνων καὶ στήν ἀναζήτηση τῆς ἔλευθερίας τους.

Ἐπί πλέον, θά διαπιστώσει ὅτι δ Ρήγας Βελεστινλῆς, ἐκτός ἀπό Διδάσκαλος τοῦ Γένους, γιά τά διαφωτιστικά βιβλία του, ἀπό πολιτικός νοῦς, γιά τό Σύνταγμά του, ἥταν ἀκόμη καὶ στρατιωτικός νοῦς. Κι' αὐτό γιατί ἔξεδωσε τό Στρατιωτικόν Ἐγκόλπιον, ἔγχειριδιο γιά τή στρατιωτική ἐκπαίδευση τῶν Ἑλλήνων ἐπαναστατῶν καὶ γιατί ἥθελε νά ἀρχίσει τήν ἐπανάστασή του ἀπό τά δργανωμένα, τότε,

1. Αἰμ. Λεγράνδ καὶ Σπ. Λάμπρου, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλῆ καὶ τῶν σύν αὐτῷ μαρτυρησάντων, ἐκ τῶν ἐν Βιέννῃ Ἀρχείων ἔξαχθέντα καὶ δημοσιευθέντα, Ἀθήναις 1891.

2. Κων. Ἀμαντος, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλῆ, ἐν Ἀθήναις 1930.

στρατιωτικά μέρη της Μάνης και τοῦ Σουλίου και στή συνέχεια νά προχωροῦσε στήν ἀπελευθέρωση τῶν ὑπολοίπων περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος και τῆς Βαλκανικῆς.

* * *

‘Από τήν Ἐπιστημονική Ἐταιρεία Μελέτης Φερῶν - Βελεστίνου Ρήγα: ἐτοιμάζονται και θά ἐκδοθοῦν στή συνέχεια τά ὑπόλοιπα ἔργα³ τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ, δὲ Ἡθικός Τρίπονς, δὲ τέταρτος τόμος Νέος Ἀνάχαρσις και ἡ δωδεκάφυλλη XAPTA, ἔτσι ώστε νά ἔχουν ἐπανεκδοθεῖ, αὐτοτελῶς, ὅλα τά ἔργα τοῦ ἐθνεγέρτη, ἔως τή μεγάλη ἐπέτειο τῶν διακοσίων χρόνων (1798 – 1998) ἀπό τό μαρτυρικό θάνατό του.

Δημήτριος Καραμπερόπουλος, παιδίατρος

Πρόεδρος

Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης

Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα

’Αθήνα, Μάϊος 1996

---

3. ‘Από τήν Ἐπιστημονική Ἐταιρεία Μελέτης Φερῶν - Βελεστίνου - Ρήγα ἔχουν, ἥδη, ἐκδοθεῖ τά ἔργα τοῦ **Ρήγα Βελεστινλῆ**: 1. *Φυσικῆς ἀπάνθισμα, Βιέννη 1790*, ἐπανέκδοση φωτοαναστατική μέ εὑρετήριο ὀνομάτων και πραγμάτων, ’Αθήνα 1991, 2. *Τα Ἐπαναστατικά, (Ἐπαναστατική Προκήρυξη, Δίκαια τοῦ ἀνθρώπου, τό Σύνταγμα, δὲ Θουρίος, δὲ Υμνος πατριωτικός)*, Βιέννη 1797, ἐπανέκδοση μέ εὑρετήριο ὀνομάτων και πραγμάτων, ’Αθήνα 1994.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ

ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝ ΑΥΤΩΙ ΜΑΡΤΥΡΗΕΑΝΤΩΝ

ΕΚ ΤΩΝ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗΙ ΑΡΧΕΙΩΝ ΕΞΑΧΘΕΝΤΑ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝΤΑ

ΥΠΟ

ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΛΕΓΡΑΝΔ

ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΔΑΠΑΝΑΙΣ

ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1891

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΠΕΡΙ
ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ
ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑ
ΥΠΟ^{της}
ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΛΕΓΡΑΝΔ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Πρὸ τριάκοντα περίπου ἑτῶν, ἀναγνοὺς περιελθὸν εἰς τὰς ὅψεις μου ἀντίτυπον τῆς βραχείας εἰδήσεως ἦν ὁ Κωνσταντῖνος Νικολόπουλος ἔγραψε περὶ τοῦ Ῥήγα (1), κατελήφθην ὑπὸ συγκεινήσεως βαθείας, βλέπων τὴν ἔκθεσιν τῶν πατριωτικῶν σχεδίων τοῦ θαρραλέου Θεσσαλοῦ καὶ τὴν διήγησιν τοῦ τραγικοῦ αὐτοῦ κατὰ τὰς ὅχθας τοῦ Δουνάβεως θυνάτου.

'Αναζητήσας δὲ παρὰ τοῖς ιστορικοῖς τοῖς ἀρηγηθεῖσι τὰ πρωτόλεια τοῦ πολέμου τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας λεπτομερείας εύρυτέρας περὶ τοῦ ἐπιφανοῦς τούτου πατριώτου, εἶδον τελείως σφαλλομένας τὰς ἐμὰς προσδοκίας. Διότι πάντες μὲν παρέχουσιν ἀδιστάκτως εἰς

(1) Τὸ φυλλάδιον τοῦτο, γαλλιστὶ γεγραμμένον, ἐπιγράφεται: *Notice sur la vie et les écrits de Rhigas, l'un des principaux auteurs de la révolution qui a pour but l'indépendance de la Grèce, καὶ ἔξεδόθη μὲν ἐν Παρισίοις τῷ 1824, σύγκειται δὲ ἐξ ὀκτὼ σελιδῶν εἰς 8ον. Εἶνε δὲ ἡ βραχεῖα αὕτη ἔκθεσις γωριστὰ ἐκτετυπωμένον ἀπόσπασμα ἐκ τῆς Revue encyclopédique τοῦ Φεβρουαρίου 1824. Κατεχωρίσθη ἐν βραχυτέρᾳ μὲν συνόψει, εἰς τὴν Biographie universelle, μετὰ προσθηκῶν δὲ τινῶν εἰς τὴν Biographie des contemporains. Πλὴν δὲ τούτου ἀνετυπώθη ἐν πολλοῖς βιβλίοις δημοσιευθεῖσιν ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἀναφερομένοις εἰς τὸν ὥπερ τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας πόλεμον.*

τὸν Ἀργαν τὰ προσήκοντα ἐγκώμια, ἀλλ' οὐδεὶς αὐτῶν προσθέτει τι, ἔστω καὶ ἐλάχιστον, εἰς τὴν ύπερ μέτρον βραχεῖαν ἔκθεσιν τοῦ Νικολοπούλου.

‘Ο βίος τοῦ Ἀργαν ύπὸ τοῦ Χριστοφόρου Περραιθοῦ⁽¹⁾ ἐξήγειρε τὴν περιέργειαν μου χωρὶς νὰ κορέσῃ αὐτὴν τελείως. Καὶ ἔχει μὲν ἀληθῶς τὴν ἀναμφισβήτητον ἀρετὴν ὅτι συνεγράψη ὑπ’ ἀνδρὸς ὅστις ἐγνώρισε τὸν Ἀργαν, ὅστις υπῆρξε μάρτυς αὐτόπτης τῆς ύπὸ τῆς αὐστριακῆς ἀστυνομίας συλλήψεως αὐτοῦ, ὅστις μάλιστα μικροῦ δεῖν συνεμερίζετο τὴν τύχην αὐτοῦ. ‘Αλλ’ οὐ Περραιθός ήμάρτησε, κατ’ ἐμὲ κριτὴν, μὴ περιορισθεὶς εἰς τὴν διήγησιν τῶν γεγονότων ὡν παρέστη αὐτόπτης καὶ ίδιως σκεφθεὶς νὰ καταγράψῃ αὐτὰ μόλις ἐξήκοντα ὅλα ἔτη μετὰ τὴν τέλεσιν αὐτῶν. Ή δὲ πολὺ μεταγενεστέρα αὕτη σύνταξις ἐξηγεῖ καὶ τὸν λόγον δι’ ὃν οὐ Περραιθός υπέπεσεν εἰς πολλὰ οὐσιώδη λάθη, ίδιως δὲ εἰς τὴν ἐσφαλμένην ἀναγραφὴν τοῦ ἔτους 1897 ώς ἔτους τοῦ θανάτου τοῦ Ἀργαν.

Δὲν προτίθεμαι ἐνταῦθα νὰ καταχρίνω τὸν Περραιθόν· ἀλλὰ δὲν δύναμαι νάποκρύψω, ὅτι μέρη τινὰ τοῦ φυλλαδίου του μοὶ ἐμπνέουσι μεγάλην δυσπιστίαν. Ούτως, ἵνα περιορισθῶ εἰς ἓν μόνον παράδειγμα, ἡ διήγησις αὐτοῦ περὶ τῶν τελευταίων στιγμῶν τοῦ Ἀργαν εἶνε ἀναμφιλέκτως ὁ κατὰ παράδοσιν θρῦλος ὁ σχηματισθεὶς ἥδη ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ τέλους τοῦ δεκάτου ὄγδου αἰώνος περὶ τὸ ἔνδοξον τοῦ μάρτυρος ὄνομα. Φυσικὸν ἦτο ἐκ τοῦ πενθήρους καὶ μυστηριώδους σκότους τοῦ περιβόλλοντος τὴν θυσίαν τῶν ὄκτὼ μαρτύρων νάπορρεύσωσι θρυλήματα ποικίλα, ἀτε τῆς δημώδους φαντασίας ἐχούσης ἐν Ἑλλάδι τὴν αὐτὴν καὶ ἀλλαχοῦ γονιμότητα. Έκ δὲ τοῦ ύπὸ τοῦ Περραιθοῦ συγγραφέντος βίου ὁ ιστορικὸς ἐκεῖνα μόνον ὄρείλει, κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην, νὰ παραλάβῃ ὅσα ἐνέχουσι χραχτῆρα βεβχίας αὐτοψίας καὶ αὐτηκοίας. Τὰ δὲ λοιπὰ δέν μοι φάνονται δυνάμενα νὰνθέξωσιν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν κριτικῆς πεφωτισμένης.

Τι δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς διηγήσεως ἣν ἔκουσε τῷ 1861 ὁ γλύπτης Ἰωάννης Κόσσος, ὁ κατασκευάσας τὸν πρὸ τοῦ Ηχεπιστημούσυ ἀνδριάντα τοῦ Ἀργαν, παρὰ Τούρκου τινὸς, ὅστις διετείνετο ὅτι ἦτο τῷ 1798 δεσμοφύλαξ καὶ δήμιος, ἐθεβχίου δὲ ὅτι εἶχεν υπῆρξει ὁ

(1) «Σύντομος βιογραφία τοῦ ἀοιδόμου Ἀργαν Φεραίου τοῦ Θετταλοῦ. Ἔν Αθήναις. 1860». Σελ. 59 εἰς 8ον.

έτερος τῶν δύο δημίων τῶν φονευσάντων τότε τοὺς Ἑλληνας καταδίκους; «Οτε δὲ ἦλθεν ἡ σειρὰ τοῦ Πήγα», ἔλεγεν ὁ δεσμοφύλαξ καὶ δῆμιος εἰς τὸν Κόσσον, «ό σύντροφός μου εἶχε τὴν ἀνοησίαν νὰ λύσῃ «τῶν δεσμῶν τὴν δεξιὰν χεῖρα τοῦ δεσμώτου, νάφησῃ μάλιστα «ἐπ' αὐτῆς τὸν χαλκὸν καὶ ἐπ' αὐτοῦ κρεμάμενον ἔνα κρίκον τῆς ἀλύ-«σου. Ἐν φ’ δὲ ἐγονάτισε νὰ λύσῃ καὶ τὸν πόδα, ὁ Πήγας δὲ ἐνὸς «γρόνθου τῆς δεξιᾶς του ἔρριψεν ἐκτάδην νεκρὸν τὸν σύντροφόν μου. «Ἐντρομός γενόμενος, ἐσπευσα εἰς τὸν φρούραφγον· οὗτος δὲ ἐπεμψεν «ὑπλορόρους νὰ πυροβολήσωσι μακρόθεν τὸν Πήγαν. Πρὶν δὲ ἐκ-«πνεύσῃ οὗτος, εἶπε τουρκιστὶ τὰς ἑξῆς λέξεις· "Ἐτσι ἀποθηκούν «οἱ γίγαντες· ἐγὼ ἔπειρα, ἔχονται ἄλλοι ωρίσουν. Πεσῶν «δὲ ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ συντρόφου μου, ἐσχημάτισε μετ’ αὐτοῦ «σταυρόν. Τοῦτο ἐθεωρήθη δυσοίωνον, καὶ διετάχθη ὁ διαμελισμὸς «τοῦ γκικούρη καὶ ἡ καταπόντισις αὐτοῦ ἐν τῷ ποταμῷ, ὅπου ἐρή-«φθησαν καὶ τῶν ἑτέρων τὰ πτώματα» (1).

Ἡδύνατό τις νὰ ποιήσῃ δρᾶμα ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης, ἀφ’ ἣς οὐδὲν τῶν δραματικῶν στοιχείων λείπει. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ δεσμο-φύλαξ ἔκεινος καὶ δῆμιος ἔζη ἀκόμη τῷ 1875. Τὸν εἰδὸν δὲ ἐγὼ αὐτὸς καὶ μάλιστα ἥλθον εἰς συνέντευξιν μετ’ αὐτοῦ· ἃς μοι συγχω-ρηθῇ ἡ δημοσιογραφικὴ αὕτη ἔκφρασις. Οἱ ὁδηγοὶ τῶν ξενοδοχείων τοῦ Βελιγραδίου ἐγνώριζον αὐτὸν καλῶς καὶ ἐδείκνυον εἰς τοὺς ξένους ως ἐν τῶν ἀξιοθεάτων τῆς πόλεως.

Φαντάσθητε πρεσβύτην ὑψηλὸν, ἔχοντα τὸ σῶμα εὔπαγὲς, τὸ πρόσ-ωπον ὄστεῳδες, τοὺς ὄφθαλμοὺς γλαυκῶν, τὴν ρίνα ἀέτειον, τὸ ἄνω χεῖλος κεκαλυμμένον ὑπὸ πυκνοῦ μύστακος πολιοῦ, βραχίονας δὲ μα-κροὺς ἀπολήγοντας εἰς χεῖρας ὑπερμεγέθεις. Τοιαύτη ἥτο ἡ σωματικὴ κατασκευὴ τοῦ ἀνδρὸς, ὃν μοι παρουσίασαν ως ὑπάρχαντα δῆμιον ἐν Βελιγραδίῳ ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Κατώκει δὲ οίκον ίκανῶς καθαρύλ-λον, καὶ ἐπὶ τῆς φλιᾶς αὐτοῦ εὔρομεν νωθρῶς ἐνοχλάζοντα τὸν πρε-σβύτην. Ἐθαρβαροστόμει ὄλιγα ἑλληνικὰ, ἔλεγεν ὅτι εἶχεν ἥλικαν ἑδομήκοντα καὶ ἐννέα ἑτῶν (2), ἐθεβαίου ὅτι ὁ Πήγας ἥτο Βούλγα-ρος ράγιας καὶ εἶχε φονευθῆ τῷ 1820. Οἱ τρεῖς οὗτοι τελευταῖοι

(1) Γούδα Παράλληλοι βίοι Τόμ. Β' σ. 146 - 147.

(2) Κατὰ τὴν βεβαίωσίν του ταύτην ἔπρεπε νὰ εἶχεν ἥλικαν δύο μόνον ἑτῶν κατά τὸ 1798, ὅτ’ ἐμαρτύρησεν ὁ Πήγας!

ισχυρισμοί του ἥρκουν πληρέστατα, ὅπως μὲ διαφωτίσωσι περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀξιοπιστίας ἡ τὸ ἀξία ἡ διήγησις τοῦ Ὀθωμανοῦ· ἀλλ' ἐν τούτοις τὸν παρεκίνησα νὰ την διηγηθῇ. 'Εγνώριζε δ' αὐτὴν προφανῶς ἐκ στήθους. 'Αφ'ού δ' ἐπέρχενται παρενέβαλον εἰς τὴν χεῖρά του ὄλιγα νομίσματα, ἥρωτησα αὐτὸν ποίειν ἡλικίαν νὰ εἶχε πιθανῶς ὁ Πρήγας. «³Ητο πολὺ γέρων, ἀπήντησεν, εἶχε τὸ γένειον καὶ τὴν κόμην λευκὰ δίκην χιόνος». "Εστην πάντη ἐνεός. 'Ο πρώην δήμιος διηγεῖτο ἀπλούστατα τὸν θρύλον τὸν φερόμενον ἀνὰ τὰς ἀγυιὰς τοῦ Βελιγραδίου, μεταβέλλων αὐτὸν αὐτοσυγεδίως κατὰ τὸ δοκοῦν. Μάλιστα ἀγαθός τις Σέρβος ἔμπορος, μεθ' οὐ συνεδείπνησα τὴν ἑσπέραν ἐν τῷ ἑστιατορίῳ, μοι διηγήθη φρικώδην παραλλαγὴν τοῦ θρύλου τούτου. Μοι εἶπε δῆλα δὴ, ὅτι εἶχεν ἀκούσει ἀξιοπίστου ιερέως διηγούμενου, ὅτι οἱ δυστυχεῖς "Ἐλλήνες οἱ μετὰ τοῦ Πρήγα εἶχον πριονισθῆ ζῶντες μεταξὺ δύο σανίδων, τὰ δὲ πτώματα αὐτῶν εἶχον γείνει βιρὰ κυνῶν πλανωμένων. 'Αλλ' ἔκθεσις ἐπίσημος δημοσιευούμενη μετὰ τῶν συνημμένων ἐνταῦθα ἐγγράφων ἀποδεικνύει ψευδῆ τὰ τοιαῦτα ἐπινοήματα.

'Εκ τῆς παντελοῦς ταύτης ἀπορίας ἀξιοπίστων περὶ τοῦ Πρήγα μαρτυριῶν ἀφιεμένος ὁ Νικόλαος Γ. Πολίτης. ἀνέλαβε πρό τινων ἐτῶν ἐμβριθῆ ἔρευναν. σκοποῦτων εἰς τὴν περιτυλλογὴν εἰδήσεων ἀναφερομένων εἰς τὴν νεότητα τοῦ ἥρωος. 'Εδημοσίευτε δὲ τὸ πόρισμα τῶν ἔρευνῶν αὐτοῦ ἐν τῇ 'Ἐστίᾳ⁽¹⁾. Εἶνε δ' αἱ ἐνδιαφέρουσαι αὐταὶ σελίδες σπουδεῖα συμβολὴ εἰς τὸν βίον τοῦ Πρήγα. Τινὲς δὲ τῶν ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτη ἀναγραφομένων διηγήσεων συνελέγθησαν ἐξ αὐτοῦ τοῦ στόματος τῶν γερόντων τοῦ Βελεστίνου ὑπὸ τοῦ δημοδιδασκάλου τῆς κωμοπόλεως Γ. Βαϊουτοπούλου.

Τὸ φυλλάδιον τοῦ Νικολοπούλου, ἡ βιογραφία τοῦ Περρκίθου καὶ τὸ ἄρθρον τοῦ Πολίτου συναπτελοῦσι πᾶν ὃ τι βέβαιον περὶ τοῦ Πρήγα ἦτο γνωστὸν μέχρι τοῦδε⁽²⁾.

(1) «Ἡ νεότης τοῦ Πρήγα» ἐν τῇ 'Ἐστίᾳ τῆς 1 Ιανουαρίου 1885, σ. 13 κ. Ε.

(2) 'Η βιογραφία τοῦ Γούδα ἐν τοῖς Παραλλήλοις βίοις (Τόμ. Β' σ. 123 κ. Ε.) καὶ τὸ βιβλιάριον τῆς 'Αγγλίδος Edmonds, Rhigas Pheraios the Protomartyr of Greek Independence. A biographical Sketch. London. 1890, βάσιν κυριωτάτην ἔχουσι τὰς ἐν τῷ κειμένῳ ἀναφερομένας πηγάς.

'Αλλ' ὅμως δὲν ἀπητεῖτο μακρὰ σκέψις ὅπως ἀνακαλυφθῇ ἐν τίνι τόπῳ ἡδύναντο νὰ εὐρεθῶσιν ἀστραλῶς εὐρύτεραι εἰδήσεις. Ο 'Ρήγας, συλληφθεὶς ἐν Τεργέστῃ, ηχθο εἰς Βιέννην, ὅπου καὶ ἀνεκρίθη. 'Εν Βιέννη λοιπὸν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ὁ φάκελος τῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.

'Επ' εὐκαιρίᾳ ταξιδίου μου τινὸς εἰς Αὐστρίαν κατὰ τὸ ἔαρ τοῦ 1881, ἐπείσθη μετὰ βεβχιότητος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τὸ τῶν Ἐξωτερικῶν ἐκέντηντο ἐπίσημα ἔγγραφα ἀφορῶντα εἰς τὴν σύλληψιν καὶ ἔκδοσιν τῶν 'Ελλήνων. 'Αλλὰ διὰ λόγους, περὶ ὧν εἶνε ἀνωφελὲς νάπτυχολήσω τὸν ἀναγνώστην, δὲν ἡδυνήθην τότε νὰ λέσθω γνῶσιν τῶν ἔγγραφων ἐκείνων.

'Αλλὰ δευτέρα ἀπόπειρα, γενομένη μετὰ ἐννέα ἔτη, ἐστέφθη τέλος ὑπὸ ἐπιτυχίας. Χάρις εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν εὐγένειαν φίλων ἀφωσιώμενων, κατώρθωσε τὸ παρελθὸν ἔτος νὰ λέσθω ἀντίγραφον λίαν ἐξηκριβωμένον πάντων τῶν περὶ 'Ρήγα καὶ τῶν ἑταίρων αὐτοῦ ἔγγραφων τῶν ἀποκειμένων ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν δύο εἰρημένων ὑπουργείων. Καὶ τὸ ὑπουργεῖον δὲ τῶν Στρατιωτικῶν μοὶ παρέσχε μίαν σημείωσιν περὶ ἔγγραφων (1).

'Ως θὰ ἴδῃ ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς μελέτης τῶν δημοσιευμένων ἔγγραφων, ὑπῆρχον συνημμέναι εἰς τὴν περίληψιν τοῦ πρακτικοῦ τῆς ἀνακρίσεως τῶν 'Ελλήνων ἐπιστολαὶ τοῦ 'Ρήγα αὐτόγραφοι, ἀντίτυπα τῆς προκηρύξεως αὐτοῦ καὶ ἄλλα ἔγγραφα. 'Αλλὰ πάντα ταῦτα λείπουσιν ἐκ τοῦ οἰκείου φακέλου, πᾶσαι δ' αἱ ἕρευναι αἱ πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτῶν γενόμεναι ἀπέβησαν ἀπρακτοι. Τοῦτ' αὐτὸ δημόσιον καὶ περὶ τῶν κατ' ἔκτασιν πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως.

'Εξεφράσθη ὁ διισχυρισμὸς, ὅτι κιβώτιον περιέχον ἔγγραφα τοῦ 'Ρήγα εἶχε μείνει κεκρυμμένον ἐπὶ μακρὸν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἐκκλησίᾳ

(1) 'Ἐν τῇ κατωτέρῳ γινομένῃ δημοσιεύσει τῶν ἔγγραφων τούτων τὰ μὲν ἐκ τῶν ἀρχείων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διαστέλλονται διὰ τῆς ἀνω παρὰ τὸν ἀριθμὸν προσθήκης τῶν σημείων *Min. Int.* ἐν τῷ πρωτοτύπῳ καὶ 'Υπ. Εσ. ἐν τῇ μεταφράσει, τὰ δὲ ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν φέρουσι τὰ διακριτικὰ σημεῖα *Min. Ext.* ἢ 'Υπ. Εξ. Η δὲ σημείωσις τῆς διευθύνσεως τῶν ἀρχείων τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ('Υπ. Στρ.) δημοσιεύεται ἐν τέλει τῆς ὅλης συλλογῆς. Κατετάγθησαν δὲ τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀναμιξ κατὰ τάξιν χρονολογικὴν ἐπομένων μετὰ τὸ πρώτον, τὸ παλαιότατον πάντων, τινῶν ἀχρονολογήτων πρὸ τῶν λοιπῶν τῶν φερόντων χρονολογίαν

τῆς Βιέννης. 'Αλλ' ἀν τοιαύτη παρακαταθήκη ύπηρξε ποτε ἀληθῶς, τοῦθ' ὅπερ φαίνεται ἀμφίβολον, τί ἀπέγεινεν;

'Ηλπίσαμεν, ὅτι θὰ εὑρώμεν λεπτομερεῖας περὶ τῆς ἐν Τεργέστῃ συλλήψεως τοῦ 'Ρήγα ἐν τῇ ἐφημερίδι 'Ο τεργεσταῖς παρατηρητής (Osservatore triestino). 'Αλλὰ τῆς ἐλπίδος ταύτης ἐσφάλημεν. 'Η ἐφημερὶς αὕτη, κατὰ διαταγὴν ἀνωτέρων ἀναχριθόλως, οὐδὲν ἀνέγραψεν. 'Ο καθηγητὴς τοῦ ἐν Τεργέστῃ γυμνασίου Πέτρος Geleicht ἐφρόντισεν εὐγενῶς, παρακληθεὶς παρ' ἔμοιο, νὰ φιλλολογήῃ ἐν τῇ δημοτικῇ βιβλιοθήκῃ τῆς πόλεως ταύτης τὰ ἔτη 1797 καὶ 1798 τῆς παλαιᾶς τεργεσταίχης ἐφημερίδιος, ἀλλ' οὐδὲ σκιὰν ύπαινιγμοῦ περὶ τοῦ 'Ρήγα ἡδυνήθη νάνεύρη. 'Ο δὲ διδάκτωρ A. Hortis ἐφρόντισεν ἐπ' ἵσης νὰ γείνη παρομοία ἔρευνα, ἀλλὰ μετὰ τῆς αὐτῆς ἀποτυχίας.

'Οπωςδήποτε διὰ τῶν ἑγγράφων, ἄτινα σήμερον παραδιδούμεν εἰς τὸ κοινὸν, εἰ καὶ δὲν γίνονται γνωστὰ ἀπαντα τὰ καθ' ἔκαστα περὶ τοῦ θιλιθεροῦ μαρτυρίου τοῦ 'Ρήγη καὶ τῶν περὶ αὐτὸν, ἀλλὰ παρέχεται ὅμως ὅλη πλουσιωτάτη μεγάλως διαφωτίζουσα τὰ γεγονότα καὶ μέλλουσα βεβαίως νὰ κινήσῃ ἑξόγως τὸ διάφορον τοῦ ἀναγνώστου.

'Οτ' ἐλάχθομεν ἀνὰ χεῖρας τὰ ἑγγράφα, ἄτινα μέλλει νὰ διεξέλθῃ ὁ ἀναγνώστης, πρώτη ἡμῶν σκέψις ύπηρξε νὰ προσφέρωμεν αὐτὰ εἰς τὴν 'Ιστορικὴν καὶ 'Εθνολογικὴν 'Εταιρίαν τῆς 'Ελλάδος μετὰ τῆς παρακλήσεως περὶ δημοσιεύσεως αὐτῶν ἐν τῷ Δελτίῳ αὐτῆς. Τὴν δὲ πρόθεσιν μου ταύτην ἀνεκοίνωσα εἰς τὸν φίλον γραμματέα τῆς 'Εταιρίας 'Αντώνιον Μηλιαράκην, ὅστις ἔσχε τὴν φιλοφροσύνην νὰ διερμηνεύσῃ τὸ σχέδιόν μου εἰς τοὺς ἐν τῷ συμβουλίῳ συναδέλφους αὐτοῦ. Εἶχον δ' ἐκφράσει τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπως τὰ ἑγγράφα ταῦτα ἔνεκα τῆς ἑξαιρέτου αὐτῶν σημασίας συνοδευθῶσιν ύπὸ μεταφράσεως ἐλληνικῆς, καθισταμένης οὕτω τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν δυνατῆς εἰς πάντας τοὺς 'Ελληνας. 'Ο δὲ καθηγητὴς Σπυρίδων II. Λάζαρος ἔσχε τὴν ἀκρανεύγειαν νάναλαζην τὸ ἔργον τοῦτο, δι' ὃ ἡτο ἀρμοδιώτατος εἰπερ τις καὶ ἄλλος. 'Εξετέλεσε δ' αὐτὸ μετὰ τῆς ἀξιωματικῆς ἐκείνης εἰδικότητος, ἦν πᾶς τις ἐδικαιοῦτο νάναμένη παρ' ιστορικοῦ εὔσυνειδήτου ἄμα καὶ συγγραφέως γλαφυροῦ. Διὸ κατὰ καθῆκον ἐκφράζομεν αὐτῷ ἀπείρους εὐχαριστίας διὰ τὴν πολύτιμον αὐτοῦ συνεργασίαν.

'Επ' ἵσης δ' ἐκφράζομεν τὰς εἰλικρινεστάτας ἡμῶν εὐχαριστίας εἰς τὴν 'Ιστορικὴν καὶ 'Εθνολογικὴν 'Εταιρίαν τῆς 'Ελλάδος διὰ τὴν εὐ-

μενη̄ ἀμα δὲ καὶ πρόθυμον ἀποδοχὴν, τῆς ἡξίωσε τὴν ἡμετέραν πρότασιν.

Τὰ ἡμέτερα κείμενα δημοσιεύονται κατωτέρω κατὰ διπλωματικὸν τρόπον, τηρουμένης δῆλα δὴ αὐστηρῶς τῆς γραφῆς τῶν πρωτοτύπων, γερμανικῶν τε καὶ γαλλικῶν, εἰ καὶ αὕτη εἴνε ἐνιαχοῦ ἐσφαλμένη ἢ ἀπηργασιωμένη.

Θὰ εὐρεθῶσιν Ἰωας τινὲς μέλλοντες νὰ ἔκπλαγῶσιν, ὅτι παραδίδω τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἰς τὴν δημοσιότητα χωρὶς νὰ συνοδεύσω αὐτὰ διὰ παρατηρήσεων καὶ σκέψεων. Εἰς τοὺς τοιούτους ἀρκεῖτω νὰ μάθωσιν, ὅτι, τοῦτο πρόττων, ἔκτελῶ ῥητὴν ὑπόσχεσιν ἣν ἡναγκάσθην νὰ δώσω. "Αλλως δὲ τὰ ἔγγραφα ταῦτα λαλοῦσιν ἵκανως ἀφ' ἑαυτῶν ὥστε καὶ νὰ μὴ ἔχωσιν ἀνάγκην σχολίων (1).

Εὔχης δ' ἔργον θὰ ἦτο ἀν δημοσιεύετο νέα ἔκδοσις τῶν ἔργων τοῦ 'Ρήγα. Εἴθε δὲ νὰ εὐρεθῇ πλούσιός τις καὶ μεγάθυμος "Ελληνη, ὅστις νὰ ιδρύσῃ δαπάνας αύτοῦ τοιοῦτο μνημεῖον εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἐπιφανούς πατριώτου.

Πρὶν ἢ περίνω τοῦτον τὸν πρόλογον, θὰ ἐπιτρέψωσιν εἰς ἐμὲ τὸν φιλέλληνα οἱ "Ελληνές μου φίλοι νὰ ἔκρράσω εύχην τινα; 'Η εὐχή μου αὗτη εἴνε νὰ ἴδω καταχρουμένην τὴν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ 'Ρήγα προσάρτησιν τοῦ ἔθνικοῦ Φεραίως. Αὐτὸς ἐκεῖνος οὐδέποτε προσέλαβεν ἐκεῖνο τὸ ὄνομα. 'Η δὲ συναίσθησις τῆς ιστορικῆς ἀκριβείας, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ εὐλάβεια ἀπαιτοῦσι νὰ διατηρήσωμεν τοῦ μέρτυρος τούτου τὸ ὄνομα ἐκεῖνο ὅπερ φέρων ὑπέστη τὸν θάνατον ὑπέρ πίστεως, πατρίδος, νόμων καὶ ἐλευθερίας, ως εἴχεν ἐπιγεγραμμένον ἐπὶ τῆς σφραγίδός του. Τιμὴ λοιπὸν αἰωνία εἰς τὸν 'Ρήγαν Βελεστινλῆν!

'Ἐν Παρισίοις, κατὰ 'Ιούνιον 1891.

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΛΕΓΡΑΝΔ

καθηγητὴς τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλωσσῆς
ἐν τῇ ἔθνικῇ σχολῇ τῶν ἀνατολικῶν γλωσσῶν.

(1) 'Ολίγαι μόνον σημειώσεις ἐπεξηγηματικαὶ, χριθεῖσαι ἀπολύτως ἀναγκαῖαι, προσετέθησαν ἐν τέλει παρ' ἐμοῦ ἢ τοῦ μεταφραστοῦ. Παραπέμπουσι δ' εἰς αὐτὰς ἀριθμοὺς παρεντεθειμένοις ἐν τῷ κειμένῳ τῆς Ἑλληνικῆς μεταφράσεως.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΠΕΡΙ

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΛΗ

1 (Min. Int.)

R A P P O R T

Unterzeichneter hat zu den Bemerkungen über die Angelegenheiten die Griechen betreffend noch folgendes nachzutragen.

Nach den Reden des schon bekannten Griechen N. Polisoï in Beziehung auf die Befreiung Griechenlandes ist und bleibt es eine wahrhafte Thatsache, dasz die Griechen zu Constantinopel schon seit geraumer Zeit mit den Franzosen in Unterhandlungen stehen, um sich mittelst französischer Hülfe vom turkischen Juche loszumachen; die Sache verhält sich ferner allso:

Ein sicherer Tyka aus Constantinopel, als auch verschiedene andere aus der Insel Morea und dem Archipel haben sich seit geraumer Zeit in Paris, London und Amsterdam aufgehalten; jene zu Paris haben die Franzosen um ihre Hülfe ersucht, um sich von den Türken loszumachen; dagegen haben die Griechen den Franzosen versprochen einige griechische Inseln einzuräumen und das Commerz im Orient blos mit den Franzosen zu treiben.

Dazumal, als die Türken nicht ganz französisch gesinnt waren, fand dieser Antrag bei vielen Franzosen Beifall und die Franzosen trösteten die Griechen mit glücklicheren Begebenheiten ihrer Waffen in Italien, damit sie alsdann mit um so mehrererem Nachdrucke die Griechen von Italien aus, wenn sie die Seehafen im Besitz hätten, unterstützen könnten; denn die Franzosen waren schon damals von den Conspirazionen der Italiener sicher und konnten wegen der italienischen

ΕΚΘΕΣΙΣ

‘Ο ύποφαινόμενος ἔχει νὰ προσθέσῃ εἰς τὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς ἀναφερομένης εἰς τοὺς “Ἐλληνας καὶ τὰ ἔξης.

Κατὰ τοὺς λόγους τοῦ ἥδη γνωστοῦ “Ἐλληνος Ν. Πολυζώη(1) ως πρὸς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ‘Ἐλλάδος εἶνε καὶ μένει μεμαρτυρημένον γεγονός, ὅτι οἱ “Ἐλληνες ἐν Κωνσταντινουπόλει ἥδη ἀφ' ικανοῦ χρόνου εύρισκονται εἰς διαπραγματεύσεις πρὸς τοὺς Γάλλους, ὅπως διὰ γαλλικῆς βοηθείας ἀπαλλαγῶσι τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ. Η δὲ ύπόθεσις ἔχει λεπτομερέστερον ως ἔξης.

Τύκας(2) τις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ως καὶ ἄλλοι διάφοροι ἐκ τῆς νήσου Μωρέως καὶ τοῦ Αἰγαίου πελάγους διέτριψαν ἀφ' ικανοῦ χρόνου ἐν Παρισίοις, Λονδίνῳ καὶ Ἀμστελοδάμῳ. Τούτων δὲ οἱ ἐν Παρισίοις ἵζητησαν τὴν βοήθειαν τῶν Γάλλων πρὸς ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τῶν Τούρκων· εἰς ἀντάλλαγμα δὲ ύπεσχεθησαν οἱ “Ἐλληνες εἰς τοὺς Γάλλους νὰ παραχωρήσωσιν εἰς αὐτοὺς ἐλληνικάς τινας νήσους καὶ νὰ διεξάγωσιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὸ ἐμπόριον μόνον μετὰ τῶν Γάλλων.

Η πρότασις αὕτη ἔτυχε τῆς ἐπιδοκιμασίας πολλῶν Γάλλων τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον οἱ Τούρκοι δὲν ἦσαν λίαν εύμενεῖς πρὸς τοὺς Γάλλους. Οἱ δὲ Γάλλοι διεβουκόλουν τοὺς “Ἐλληνας συνιστῶντες νὰναμένωσι προαγγελομένην μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν τῶν ὅπλων των ἐν Ἰταλίᾳ, ὅπως κατόπιν δυνηθῶσι μετὰ περισσοτέρας ἴσχύος νὰ ὑποστηρίξωσι τοὺς “Ἐλληνας ἐξ Ἰταλίας, ὅταν θὰ εἶχον γείνει κύριοι τῶν λιμένων· ἐπειδὴ οἱ Γάλλοι ἦσαν ἥδη τότε ἔξηστοι σμένοι περὶ τῶν συνωμοσιῶν τῶν Ἰταλῶν, καὶ ἥδυναντο νὰ ἔχωσι βεβαίας ἐλπίδας

Landesverräther auf Italien sichere Rechnung machen, so wie nun das Spiel offenbar vor Augen liegt.

Mit diesen Zusicherungen trösteten sich die Griechen, wurden aber durch einige harte Bedingnisse, die ihnen die Franzosen machten, etwas abgeschreckt, unter welchen Bedingnissen auch dieses war: dasz, wenn die Griechen mittelst französischer Hülfe sich frei machten, in den griechischen Seehäfen und festen Pläzen stets französische Besatzung bleiben solle.

Ob nun gleich die Franzosen in der Folge mit den Türken in nähere Freundschaft getreten, so haben die Griechen bei den Franzosen noch immer Freunde gefunden und deswegen ihr Befreiungs-Project nicht aufgegeben und fangen daher wieder von neuem an, weil das Kriegsglücke die Waffen der Franzosen in Italien begünstigt und die Franzosen nach dem ehmals gemachten Versprechen den Griechen näher kommen.

Aus eben dieser Ursache, wie Unterzeichneter aus den Reden der Griechen abnehmen kann, machen nun so viele griechische Kaufleute sowohl hier, als in andern Gegenden, besonders auch in Constantinopel, muthwilliger Weise Banquerout und flüchten sich mit dem eingewechselten Golde in die Freihäfen Italiens, um dort die Befreiung Griechenlandes abzuwarten. Eben diese hier gemachte Bemerkung ist den Umständen nach nicht als eine blosze Vermuthung, sondern in der That als eine Realität anzusehen, welche in der Folge nicht allein auf die Politik, als auch auf das Commerz einen wichtigen Einflussz haben dürfte.

Weil nun, wie aus den Reden hiesiger gelehrter Griechen und aus den Bemerkungen des N. Polisoī zu schließen, viele griechische und illyrische Christliche mit den Italienern in einem Verhältnisse stehen und mit in diesem Projecte der Freiheit begriffen sind, so ist daher kein Wunder, wenn die illyrischen und kroatischen Truppen ihre Schuldigkeit nicht thun, sondern wie die griechischen Kaufleute den Mantel nach dem Winde kehren.

Das Project der Griechen, sich in Freiheit zu sezen, gehet

περὶ τῆς Ἰταλίας ἔνεκα τῶν Ἰταλῶν προδοτῶν, τοῦθ' ὅπερ καὶ πράγματι σήμερον γίνεται καταφχνές.

Οἱ δὲ Ἔλληνες παρεῖχον πίστιν εἰς ταύτας τὰς διαβεβαιώσεις, ἀλλὰ κατέλαβεν ὅμως αὐτοὺς φόβος τις ἔνεκα καταθλιπτικῶν τινῶν ὄρων, οὓς ἐπέβαλλον αὐτοῖς οἱ Γάλλοι. Μεταξὺ δὲ τούτων τῶν ὄρων ἦτο καὶ ὁ ἔξης· ἂν οἱ Ἔλληνες ἡλευθεροῦντο διὰ γαλλικῆς βοηθείας, ὥφειλε νὰ μένῃ πάντοτε γαλλικὴ φρουρὰ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς λιμέσι καὶ φρουρίοις.

Καίτοι δὲ μετὰ ταῦτα οἱ Γάλλοι συνῆψαν στενὴν φιλίαν πρὸς τοὺς Τούρκους, οὐχ ἦττον εὔρον οἱ Ἔλληνες πάντοτε παρὰ τοῖς Γάλλοις φίλους, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐγκατελείφθη τὸ περὶ ἀπελευθερώσεως αὐτῶν σχέδιον, ἀρχονται δ' ἔκ νέου καὶ πάλιν αἱ ἐνέργειαι, ἐπειδὴ ἡ τύχη τοῦ πολέμου ήνωντες τὰ ὅπλα τῶν Γάλλων ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ οἱ Γάλλοι κατὰ τὴν δοθείσαν ποτε ὑπόσχεσιν ἀρχονται συνδεόμενοι πρὸς τοὺς Ἐλληνας.

Ἐνεκα τούτου ἀκριβῶς τοῦ λόγου, ως δύναται νὰ ἔξαγάγῃ ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος ἐκ τῶν λόγων τῶν Ἐλλήνων, γρεωκοποῦσιν ἀπὸ σκοποῦ τόσον πολλοὶ "Ἐλληνες ἐμποροὶ ἐνταῦθά τε καὶ ἀλλαχοῦ, ἴδιας δ' ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ φεύγουσι παραλαμβάνοντες τὸν ἀντικατηλλαχμένον χρυσὸν εἰς τοὺς ἐλευθέρους λιμένας τῆς Ἰταλίας, ὅπως ἀναμείνωσιν ἐκεῖ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἐλλάδος." Η δὲ ἐνταῦθα γενομένη παρατήρησις πρέπει νὰ θεωρηθῇ συμφώνως πρὸς τὰς περιστάσεις οὐχὶ ως ἀπλὴ τις εἰκασία, ἀλλὰ πράγματι ως γεγονός, ὅπερ ἐν τῷ μέλλοντι θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπιδράσῃ σπουδαίως οὐ μόνον ἐπὶ τὴν πολιτικὴν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὸ ἐμπόριον.

Ἐπειδὴ λοιπὸν, ως ἔξαγεται ἐκ τῶν λόγων Ἐλλήνων λογίων ἐνταῦθα διατριβόντων καὶ ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ N. Πολυζώη, πολλοὶ "Ἐλληνες καὶ Ἰλλυριοὶ Χριστιανοὶ εὑρίσκονται εἰς σχέσιν πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς καὶ συμμετέχουσι τοῦ σχεδίου τούτου τῆς ἀπελευθερώσεως, οὐδὲν ἀπορον, ὅτι τὰ Ἰλλυρικὰ καὶ κροατικὰ στρατεύματα δὲν ἔκτελοῦσι τὸ καθῆκόν των, ἀλλ' ως καὶ οἱ "Ἐλληνες ἐμποροὶ συμμετάβλλονται πρὸς τὰς περιστάσεις.

Τὸ σχέδιον τῶν Ἐλλήνων περὶ ἐλευθερώσεως βαίνει καὶ περαιτέρω·

ferner dahin, wenn nämlich Italien durch die Franzosen in die vermeinte Freiheit versezt seyn wird, sich mit den Italienern ganz zu vereinigen, und wenn der Venezianische Adel, der nach dem dermaligen Systeme auch soll abgesetzt werden, einmal hinweg und Venedig ganz in eine Republik wird verwandelt seyn, wollen sie mit Bewilligung der Venezianer die Venezianische Flotte, die ohnedies mit vielen Griechen und Arnauten bemannet ist, an sich bringen und alsdann in diesen Gewässern von Seiten der griechischen Inseln und Morea den Türken beunruhigen und auch von der Landseite durch die hierzu bestimmten Rebellen angreissen.

Wien, den 9ten Decemb. 1796.

(: Unterschrift *Durchstrichen* :).

---

2 (Min. Int.)

Kurze Darstellung der gefänglichen Einziehung einiger wegen aufrührischen Anschlagen beschuldigten Griechen, ihres hierüber aufgenommenen Verhörs und ihrer gemachten Auslieferung an die ottomanische Pforten.

Durch vertraute Anzeugen wurde eben zu Ende des verflossenen Jahres entdeket, dasz ein aus Wien nach Triest gekommener Griech Riga Welestinli in Begriff stehe, mit verschiedenen zu Anzettlung eines Aufruhrs in der Levante abzielenden Drukschriften zur See abzureisen.

Dieser Riga wurde mit all den bey sich gehabten Griechischen Schrifften, Büchern und Original-Briefschafften angehalten und mit einem ebenfalls allda als bedenklich befundenen Griechen Antonio Coronio gefänglich eingezogen, weil

σκέπτονται δῆλα δὴ ὅτεν ἡ Ἰταλία τύχη διὰ τῶν Γάλλων τῆς λεγομένης ἐλευθερίας, νὰ ενωθῶσι καθ' ὀλοκληρίαν μετὰ τῶν Ἰταλῶν, ὅταν δ' ἔκλιπη ἡ βενετικὴ ἀριστοκρατία, ἥτις κατὰ τὸ σήμερον κρατοῦν πολίτευμα μελλει νὰ καταλυθῇ, ἡ δὲ Βενετία μεταβληθῇ εἰς τελείαν δημοκρατίαν, θέλουσι νὰ προσεταιρισθῶσι τῇ ἐπινεύσει τῶν Βενετῶν τὸν βενετικὸν στόλον, ὅστις ἀλλως ἔχει πολλοὺς "Ἐλληνας καὶ Ἀλβανοὺς ἐν τοῖς πληρώμασι, καὶ τότε νάνησυχῶσιν ἐν τοῖς ὕδασι τούτοις ἐκ τῶν ἑλληνικῶν νήσων καὶ τοῦ Μωρέως τοὺς Τούρκους, νὰ προσθάλλωσι δὲ αὐτοὺς καὶ ἀπὸ Ξηρᾶς διὰ τῶν ἐπὶ τούτῳ ὠριζμένων ἀνταρτῶν.

'Ἐν Βιέννῃ, 27 Νοεμβρίου 1796.

('Τπογρ. διαγεγραμμένη).

2 ('Υπ. 'Εσ.)

Βραχεῖα ἔκθεσις περὶ τῆς συλλήψεως Ἐλλήνων τινῶν κατηγορουμένων ἐπὶ στασιαστικαῖς σκευωρίαις, τῆς περὶ τούτου γενομένης ἀνακρίσεως αὐτῶν καὶ τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν εἰς τὴν ὁθωμανικὴν Πύλην.

Δι' ἐμπιστευτικῶν καταγγελιῶν ἀπεκαλύφθη κατ' αὐτὸν τὸ τέλος τοῦ λήξαντος ἔτους, ὅτι "Ἐλλην τις Ῥήγας Βελεστινλῆς ἐκ Βιέννης ἐλθὼν εἰς Τεργέστην ἦτο ἔτοιμος νάναχωρήσῃ διὰ θαλάσσης, φέρων διάφορα ἔντυπα ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν ὑποκίνησιν ἐπαναστάσεως ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

"Ο Ῥήγας οὗτος συνελήφθη μετὰ πάντων τῶν ἑλληνικῶν δημοσιευμάτων, βιβλίων καὶ πρωτοτύπων ἐπιστολῶν, ἀς ἔφερε, καὶ ἐφυλακίσθη μετὰ καὶ ἄλλου τινὸς Ἐλληνος Ἀντωνίου Κορωνιοῦ, εὑρεθέντος αὐτόθι ὑπόπτου. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς γενομένης συνοπτικῆς ἀνακρί-

aber sogleich aus dem Sumarisch aufgenommenen Verhör sich entwickelt hat, dasz noch mehrere Griechen auf dem Platz zu Wien von der Verfaszung und Verbreitung dieser äuszerst revolutionären Schrifften Wissenschaft hadden, so ist auch durch die geheime Polizey allhier sogleich die Veranstaltung dahin getroffen worden, 5 von diesen einzuziehen, worunter der Kaufmann Eustachio Argenti und der graduirte Medicus Demeter Nicolides nebst noch einen Studiosus Medicinae und einigen Kaufmannsdienern befindlich waren.

Die Aufnahme des förmlichen Verhörr muste aus dem Grunde eine lange Weile verschoben bleiben, weil Riga Westinli sich selbst sehr tödtlich verwundet hatte und nur nach einer langsam mit Ihm vorgenommenen Chur hieher zur weiteren Untersuchung und Confrontirung konnte gebracht werden.

Indessen hatte die Pforte von der Einziehung der Türkischen Unterthanen die Kenntnisz erhalten und deren Auslieferung durch ihren hier befindlichen Bottschafter angesuchet.

Dieser Minister hatte sich aber mit der Versicherung beruhiget, dasz, da auch mehrere hierländige Griechen und k. k. Unterthanen von der Sache Kenntnisz hätten, vor allen durch die geheime Polizeydirektion eine genaue Untersuchung zu veranlassen seye, sodann würden nicht nur allein die in der Sache sträflich befundene Griechen und Türk. Unterthanen ohne weitern ausgeliefert, sondern auch das hier aufgenommene Constitutum durch den k. k. Internuntius der Pforte übergeben werden.

Dieses ist sodann auch erfolget und die Überzeugung von den würklich schon vorbereiteten aufrührerischen Anschlägen zu Revolutionirung Griechenlands sind, theils aus des Riga und seiner Consorten eigenen Geständniszen, theils aus ihren Original-Schrifften, theils aber aus der Confrontirung einiger andern, welche hievon die Kenntnisz hatten, erhoben worden.

Das wesentliche bestehet in folgenden. Riga, welcher als der

σεως ἀπεδείχθη, ὅτι καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ἐλληνες ἐν Βιέννη εἶχον γνῶσιν τῆς συντάξεως καὶ διαδόσεως τῶν ἐπαναστατικωτάτων τούτων ἐγγράφων, διὰ ταῦτα προέβη καὶ ἡ ἐνταῦθα μυστικὴ ἀστυνομία εἰς τὴν σύλληψιν πέντε ἐξ αὐτῶν, ἐν οἷς ὁ ἐμπορος Εὔσταθιος Ἀργέντης (3) καὶ ὁ διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς Δημήτριος Νικολίδης (4) μετὰ καὶ φοιτητοῦ τινος τῆς ἱατρικῆς καὶ τινων ἐμπορικῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ τακτικὴ ἀνάκρισις ἐδέησε νάναθληθὴ ἐπὶ τινα χρόνον διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς εἶχε πληγώσει ἑαυτὸν λίαν ἐπικινδύνως καὶ μόνον μετὰ μακρὰν αὐτοῦ θεραπείαν κατέστη δυνατὴ ἡ μεταφορὰ αὐτοῦ ἐνταῦθα πρὸς περαιτέρω ἐξέτασιν καὶ ἀντιπαράστασιν.

Ἐν τούτοις δὲ ἡ Πύλη ἔλαβε γνῶσιν τῆς συλλήψεως τῶν Τούρκων τούτων ὑπηκόων, καὶ ἐξητήσατο τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν διὰ τοῦ ἐνταῦθα εὑρισκομένου πρεσβευτοῦ της.

Ἄλλ' ὁ πρέσβυς οὗτος ἡρκέσθη εἰς τὴν διαθεσιάωσιν, ὅτι ἐπειδὴ καὶ πολλοὶ τῶν ἐνταῦθα Ἐλλήνων ὑπηκόων τῆς Α. Μ. εἶχον γνῶσιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἔπειτε παντὸς ἄλλου νὰ προηγηθῇ ἀκριβὴς ἐξέτασις παρὰ τῆς διευθύνσεως τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας, μεθ' ὁ ἐμελλον ὅχι μόνον νὰ ἔκδοθῶσιν ἀμέσως οἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εύρισκόμενοι ἔνοχοι Ἐλληνες ὑπήκοοι τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐνταῦθα συνταχθὲν πρακτικὸν τῶν καταθέσεων νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν Ηὔλην διὰ τοῦ βασιλικοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἐξάρχου.

Ταῦτα δὲ καὶ ἔγειναν ἀμέσως κατόπιν, ἐσχηματίσθη δ' ἡ πεποιθησις περὶ τῆς πράγματι ἥδη παρασκευασθείσης στασιαστικῆς σκευωρίας πρὸς ἐπανάστασιν τῆς Ἐλλάδος, τοῦτο μὲν ἐκ τῆς ιδίας ὄμολογίας τοῦ Ρήγα καὶ τῶν συντρόφων αὐτοῦ, τοῦτο δ' ἐκ τῶν πρωτοτύπων αὐτῶν ἐπιστολῶν, τοῦτο δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραχωρίσεως ἄλλων τινῶν, οἵτινες εἶχον γνῶσιν τῶν πραγμάτων.

Τὰ δὲ οὖσιαδέστερα συγκεφαλαίοινται εἰς τὰ ἐξῆς. Ο Ρήγας, ὅστις

Urheber anzusehen ist, hatte mit mehreren Griechen den Plan gefasset, nach der Halb - Insel Morea zu den alldort wohnenden rebelischen Mainoten sich zu begeben, das zutrauen derselben sich zu erwerben, die Freiheit überal zu predigen und sodann mit Hülfe derselben die ganze Halb - Insel Morea mit Gewalt vom Türkischen Joch zu befreuen, weiters mit diesen Revolutionairen in Epyrus einzufallen, das Land von dem Türkischen Joch zu entledigen, zugleich mit den an der Seeküste befindlichen, Cacosulionen genannten Griechen sich zu vereinigen, und endlich vereinbahrt mit diesen letztern Völkerschafften alle übrigen Türkischen Provinzen, nämlich Mazedonien, Albanien, samt den eigentlichen Griechenland zu einen allgemeinen Aufstand zu bringen und alles auf französischen Fusz einzurichten.

Um das Griechische Volk zu einer solchen Stimmung vorzubereiten, wurde durch Riga eine Uebersetzung des neuen Anacharsis veranlasset, eine eigene Landkarten von den Türkischen Provinzen in Griechischer Sprache auf zwelf Tafeln gestochen, ein anderes Werk von eben dem Riga unter dem Titel *politischer Dreyfuss* verfasset, und endlich mehrere Tausend Exemplar von beyliegender Schrift gedrukvet, worin ein Aufruff an die Griechische Nation zu Beförderung ihrer Befreiung von dem Türkischen Joch, ein Entwurf zu einer eigenen selbstständigen Constitution und ein Volkslied nach Art des Marseille Liedes anzutreffen ist.

Die Pforte hat die Mittheilung des Aktenmäszigen Constitutum, aus welchen das so eben angezeigte Resultat von Ausführung des Plans erhoben wurde, mit vielen Vergnügen und Bestättigung der vollkommensten Danknehmigkeit empfangen. Acht von den meist beschuldigten Griechen und Türkischen Unterthanen wurden unter Begleitung eines Türken von Seite des hiesigen Türkischen Bottschaffter und einer Militar - Bedekung nach Belgrad gebracht, wo selbe auch dem Vernehmen nach im Stillen sind exequiret worden; die gedrukten gefährlichen Schrifften hat man, so viel man hier noch hab-

θεωρητέος ώς αύτουργός, είχε συλλάβει μετ' ἄλλων Ἑλλήνων τὸ σχέδιον νὰ μεταβῇ εἰς τὴν χερσόνησον τοῦ Μωρέως πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ οἰκουντας ἀντάρτας Μανιάζας, νὰ ἐλκύσῃ τὴν πρὸς ἑαυτὸν ἐμπιστούνην αὐτῶν, νὰ κηρύξῃ ἀπάνταχοῦ τὴν ἐλευθερίαν, ἐπειτα δὲ, βοηθούμενος ὑπ' αὐτῶν, νὰ ἐλευθερώσῃ διὰ τῆς βίας ὅλην τὴν χερσόνησον τοῦ Μωρέως ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, μετὰ δὲ ταῦτα νὰ εἰςελάσῃ μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν τούτων εἰς, τὴν Ἡπειρον, νάπολυτρώσῃ τὴν χώραν ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, συγχρόνως δὲ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τῶν κατὰ τὴν παραλίαν εὑρισκομένων Ἑλλήνων τῶν καλούμενων Κακοσουλιωτῶν καὶ τέλος ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν τελευταίων τούτων λαῶν νὰ κινήσῃ εἰς γενικὴν ἐπανάστασιν πάσας τὰς λοιπὰς τουρκικὰς ἐπαρχίας, ἦτοι τὴν Μακεδονίαν, τὴν Ἀλβανίαν καὶ τὴν κυρίως Ἑλλάδα καὶ νὰ ρυθμίσῃ πάσας κατὰ τὸ γαλλικὸν πολίτευμα.

"Οπως δὲ παρασκευασθῇ ὁ ἔλληνικὸς λαὸς πρὸς τοιαύτας διαθέσεις, ὑπεκινήθη ὑπὸ τοῦ Ῥήγα μετάφρασις τοῦ Νέου Ἀναχάρσιδος, ἔχαρχθη ἴδια Χάρτα τῶν τουρκικῶν ἐπαρχιῶν ἔλληνιστὶ εἰς δώδεκα φύλλα, συνετάχθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ῥήγα ἄλλο ἔργον φέρον τὸν τίτλον Πολιτικὸς Τρίτους (5) καὶ τέλος ἐτυπώθησαν πολλαὶ χιλιάδες ἀντιτύπων τοῦ συνημμένου ἐντύπου, ἐν ᾧ εὑρηται ἔκκλησις πρὸς τὸ ἔλληνικὸν ἔθνος πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, σχέδιον ἴδιου αὐτονόμου πολιτεύματος καὶ δημοτικὸν ἄσμα κατὰ τὸν τρόπον τῆς Μασσαλιώτιδος.

"Ἡ Πύλη ἐδέχθη τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ πρακτικοῦ τῶν καταθέσεων, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξήχθη τὸ εἰρημένον πόρισμα περὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου, μετὰ πολλῆς εὔχαριστίας καὶ βεβαιώσεως τῆς πληρεστάτης αὐτῆς εὐγνωμοσύνης. Ὁκτὼ δὲ τῶν κριθέντων ὡς τῶν μάλιστα ἐνόχων Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς Πύλης ἥχθησαν εἰς Βελιγράδιον, συνοδευθέντες ὑπὸ Τούρκου τινὸς ἐκ μέρους τῆς ἐνταῦθα τουρκικῆς πρεσβείας καὶ στρατιωτικῆς ἀκολουθίας, ἐκεῖ δὲ καὶ ἐξετελέσθη κρυφίως θανατικὴ ἀπόφασις αὐτῶν, καθ' ἡ ἕκούσαμεν. Τὰ δὲ κινδυνώδη ἐντυπα, ὅσων ὑπῆρξε κατορθωτὴ ἀκόμη ἡ κατάσχεσις ἐνταῦθα, ἐξηφανίσθησαν, καὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ τυπογράφου ἐκλείσθη τὸ ἔργοστάσιον. Ἄλλ' ὅμως δυνατὸν

hafft werden konnte, verdilget und selbst dem Buchdruker sein Gewerbe gespörret; doch dörfste der Geist des Aufstandes unter den Griechen in der Levante im Stillen noch immer weiter greifen, nachdem von jenen Griechen, welche von diesem Complot die Kenntnisz hatten, unbemerkt nach der Levante sich sollen begeben und auch von diesen Drukschriften mitgenommen haben, ein gewisser Mavrojeni aber, ein Vöter des vormaligen Fürsten in der Wallachey gleiches Namens, in der Absicht nach Paris abgegangen seyn soll, um die *für Griechenland zu etablirende Volksregierung* bey dem Directorium zu betreibcn.

---

3 (Min. Int.)

Graf Brigido, Gouverneur in Triest, erhielt in geheim die Anzeige, dassz der von Wien dort eingetroffene Griech Riga Welestinli bedenkliche, zur Anzettlung eines Aufruhrs in der Levante abzielende Drukschriften mit sich führe.

Die triester Polizey ward zur Handlung ihres Amtes angewiesen und fand solchemnach bey Welestinli nebst verschiedenen griechischen Schriften, Büchern und Original-Briefen auch drey Küsten, welche er von dem griechischen Handelsmann in Wien Eustratio Argenti durch die griechische Dita Antonio Nioti in Triest erhalten hatte. Darinn waren einige Hundert Exemplar des in's Griechische übersezten 4ten Theils vom Werke: *Der neue Anacharsis* und etliche Tausend Abdrücke eines aufrührerischen Aufrufes in griechischer Sprache mit der Devise *Freyheit, Gleichheit, Bruderschaft*, worinn ganz nach französischem Style wider die Monarchen debutirt, die Menschenrechte und die demokratische Verfassung hervorgestrichen und Freyheits-Lieder und mehr andere zur Erbitterung der Gemüther und Erhitzung der Köpfe abzwekende Tiraden befindlich sind.

νὰ ἔξαπλοῦται ἀκόμη μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἥρεμα τὸ πνεῦμα τῆς ἀποστασίας, ἀφ' οὐ τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων, οἵτινες εἶχον γνῶσιν τῆς συνωμοσίας ταύτης, τινὲς, καθ' ἡ λέγεται, ἀπῆλθον ἀπαρατήρητοι εἰς τὴν Ἀνατολὴν, συμπαραλαβόντες καὶ ἀντίτυπα τῶν εἰρημένων ἐντύπων, Μαυρογένης δέ τις, ἔξαδελφος τοῦ ποτὲ ὄμωνύμου ἡγεμόνος ἐν Βλαχίᾳ, λέγεται ὅτι μετέβη εἰς Παρισίους ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ πυρασκευάσῃ παρὰ τῷ Διευθυντηρίῳ τὰ κατὰ τὴν ἐρ Ε.Ι.Ι.άδι ἐγκαθιδρυτέαρ δημοκρατικὴν κυβέρνησιν.

---

3 ('Υπ. 'Εσ.)

Ο κόμις Βρίγιδο, διοικητὴς ἐν Τεργέστῃ, ἔλαθε μυστικὴν καταγγελίαν, ὅτι ὁ ἐκ Βιέννης αὐτόσε αφιχθεὶς Ἐλλην Ῥήγας Βελεστινλῆς ἄγει μεθ' ἑαυτοῦ ὑποπτα, εἰς ὑποκίνησιν ἀποστασίας ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀποσκοποῦντα ἐντυπα.

Ἡ τεργεσταία ἀστυνομία ἔλαθε τὴν ἐντολὴν νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ καθῆκόν της, τοῦτο δὲ πράττουσα εὑρε παρὰ τῷ Βελεστινλῇ ἐκτὸς διαφόρων ἐλληνικῶν ἐντύπων, βιβλίων καὶ χειρογράφων ἐπιστολῶν καὶ τρία κιβώτια, ἀτινα εἶχε λάθει παρὰ τοῦ Ἐλληνος ἐν Βιέννη ἐμπόρου Εὔστρατίου Ἀργέντη διὰ τοῦ ἐν Τεργέστῃ ἐλληνικοῦ οἴκου Ἀντωνίου Νιώτη. Ἐν τοῖς κιβωτίοις τούτοις εὑρίσκοντο ἔκατοντάδες τινὲς ἀντίτυπων τῆς ἐλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ τετάρτου τόμου τοῦ συγγράμματος «Νέος Ἀνάχαρσις» καὶ χιλιάδες τινὲς ἀντίτυπων ἐπαναστατικῆς προκηρύζεως ἐλληνιστὶ συντεταγμένης καὶ φερούσης τὸ σύμβολον ἐλευθερία, ἴσστης, ἀδελφότης, ἐν ἡ καθ' ὅλως γαλλικὸν τρόπον προσβάλλονται οἱ μονάρχαι, ἔξαιρονται τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα καὶ περιέχονται ὕμνοι ἐλευθερίας καὶ ἄλλαι τοιαῦται εἰς ἔξερεθισμὸν τῶν φρονημάτων καὶ θέρμανσιν τῶν κεφαλῶν ἀποβλέπουσαι ῥησικοπίαι.

Der Staats- und Polizeyminister Graf Pergen hat auf die hievon durch Estaffete erhaltene Nachricht dem Grafen Brigido aufgetragen, den Westelenti sowohl, als den eines Einverständnisses mit selbem verdächtigen Griechen Antonio Coronio summarisch vernehmen und nach zustandbringung der erforderlichen Behelfe mittels militärischer Bedekung in das hiesige Polizeyhaus sammt allen Akten sobald möglich transportiren zu lassen.

Der hiesigen Polizey hingegen ward unter einem die Instrukzion ertheilt, welche zweckmäszige Verfugungen sowohl wegen der vom hiesigen Handelsmanne Argenti nach Triest spediten Küsten, als wegen des aller Wahrscheinlichkeit nach hier in Wien gedrukten revoluzionären Aufrufes zu treffen seyn.

Dieser Einleitung zufolge hat sich veroffenbaret, dasz mehrere Griechen auf dem hiesigen Platze von der Verfassung und Verbreitung dieser auszerst revoluzionären Schriften Wissenschaft haben und sind daher auch bereits 5 davon am 24 X^{br.}. Nachts zu Verhaft gebracht worden, nähmlich

Eustratio Argenti, Handelsmann,
 Demeter Nicolides, graduirter Arzt,
 Michael Banajoth, Comptoriste bey Argenti,
 Philip Petrowitsch, Expeditor daselbst,
 Andreas Macoti, gewesener Buchhalter,
 Georg Bullio, griechischer Buchdrucker ; dieser Leztere ist
 am 26 X^{br.} eingezogen worden.

Die Resultate der auf allerhöchsten Befehl von der hiesigen Polizey angefangenen Voruntersuchung bestehen bisher in Folgendem:

Riga Westelenti sey der Verfasser des obenerwähnten Aufrufs an die griechische Nazion in der Turkey zur Gleichheit, Freyheit und zum Aufstande.

Eustratio Argenti habe diese Schrift seinen Comptoristes öfter vorgelesen, selber seinen Beyfall gegeben, als ein eifriger Vertheidiger ihres Inhalts sich bewiesen ; mit Westelenti ei-

·Ο υπουργὸς τῆς ἀστυνομίας κόμις Πέργεν, λαβὼν διὰ ταχυδρόμου γνῶσιν τῶν εἰρημένων, ἀνέθηκεν εἰς τὸν κόμιτα Βρίγιδο τὴν ἐντολὴν νὰ ὑποβάλῃ τὸν τε Βελεστινλῆν ὡς καὶ τὸν ἐπὶ συνεννοήσει μετ' αὐτοῦ ὑποπτον "Ελληνα 'Αντώνιον Κορωνιὸν εἰς προεισαγωγικὴν ἀνάκρισιν καὶ μετὰ τὴν συλλογὴν τῶν ἀναγκαίων στοιχείων νὰ ἐνεργήσῃ ὅσον ἔνεστι ταχέως τὴν μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὴν ἐνταῦθα ἀστυνομίαν μετὰ καὶ πάντων τῶν ἐγγράφων ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν.

Εἰς δὲ τὴν ἐνταῦθα ἀστυνομίαν ἐδόθησαν συγχρόνως ὁδηγίαι ὥποια σκόπιμα μέτρα ἐπρεπε νὰ λάβῃ περὶ τε τῶν ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα ἐμπόρου 'Αργέντη εἰς Τεργέστην ἀποσταλέντων κιβωτίων καὶ περὶ τῆς κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐνταῦθα ἐν Βιέννη τυπωθείσης ἐπαναστατικῆς προκηρύξεως.

Κατὰ συνέπειαν τῆς εἰςηγήσεως ταύτης ἀπεδείχθη, ὅτι πολλοὶ "Ελληνες τῆς πόλεως ταύτης ἔχουσι γνῶσιν τῆς συντάξεως καὶ διαδόσεως τῶν ἔξοχῶν ἐπαναστατικῶν τούτων ἐντύπων, διὰ τοῦτο δὲ καὶ συνελήφθησαν ηδη πέντε αὐτῶν τὴν νύκτα τῆς 12 Δεκεμβρίου, ἦτοι

Εὔστρατιος Ἀργέντης, ἔμπορος

Δημήτριος Νικολίδης, διδάκτωρ τῆς ἵατρικῆς

Μιχαὴλ Παναγιώτης, γραμματικὸς παρὰ τῷ Ἀργέντη

Φίλιππος Πέτροβιτς, ἀποστολεὺς παρὰ τῷ αὐτῷ

'Ανδρέας Μακότης, πρώην καταστιγάριος

Γεώργιος Πούλιος, "Ελλην τυπογράφος. Ὁ τελευταῖος οὗτος συνελήφθη τὴν 14 Δεκεμβρίου.

Τὰ πορίσματα τῆς καθ' ὑψηλὴν διαταγὴν ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα ἀστυνομίας ἀρξαμένης προανακρίσεως συνίστανται μέχρι τοῦδε εἰς τὰ ἔξης.

"Οτι ὁ 'Ρήγας Βελεστινλῆς εἶνε ὁ συντάκτης τῆς προμνημονεύθείσης προκηρύξεως πρὸς τὸ ἐλληνικὸν ἐν Τουρκίᾳ ἔθνος τῆς παρορμώσης εἰς ισότητα, ἐλευθερίαν καὶ ἀποστασίαν.

"Οτι ὁ Εὔστρατιος Ἀργέντης ἀνέγνω πολλάκις τὸ ἔντυπον τοῦτο εἰς τὸν ὑπαλλήλους αὐτοῦ, ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐπεδοκίμασεν αὐτὸν, ὅτι ἀπεδείχθη ἔνζηλος ὑπέρμαχος τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, ὅτι εὑρίσκετο

nen vertrauten Umgang gepflogen; eine ansehnliche Anzahl Exemplare von diesem Aufrufe an diesen Leztern nach Triest geschickt und die Bemühungen der revolutionären Griechen mit Geld unterstützt.

Demeter Nicolides, welcher wegen seiner politischen Grundsätze und wegen seines vertrauten Umgangs mit dem berüchtigten, gegenwärtig von hier sich entfernten griechischen Arzte Poliso schon seit längerer Zeit verdächtig ist, sey beschuldigt, dasz er mehrmahlen bey der von Argenti geschehenen Vorlesung des griechischen Aufrufs gegenwärtig mit dem Verfasser desselben Riga Westelenti vertrauter Freund war und dem Aufsatze allen Beyfall gegeben, endlich bey der griechischen Uebersetzung des Anacharsis die Korrektur besorget habe.

Philippo Petrowitsch habe die erwähnten Drukschriften und Bücher nach Triest befördert, sich auch dadurch verfänglich gemacht, dasz er bey der Vorlesung des revolutionären Aufrufes jederzeit anwesend war.

Michael Banajoth sey ebenfalls bey der Ablesung des Aufrufes mehrmahlen gegenwärtig gewesen und habe in die lebhafte Vertheidigung dieser Schrift immer eingestimmt.

Andreas Macoti habe zwar alles schon auf das erste Befragen bekannt und wäre noch dermahl nur insoweit als Theilnehmer zu betrachten, als er ein ihm bekannt gewordenes Vergehen unangezeigt liesz.

Georg Bullio ist beschuldigt, dassz vor etwa 5 Wochen in seiner Drukerey der vorerwähnte Aufruf zum Druk befördert, zwey volle Nächte dazu verwendet, diese Arbeit von dem fast immer gegenwärtig gewesenen Westelenti auszerst betrieben und sodann die auf 3000 Stük verfertigten Abdrücke diesem Leztern in die Wohnung zugeschiket worden seyn. Der den Abdruk bey Bullio besorgt hat, heisze Franz Huggele und dieser habe der Untersuchungs-Kommission ein Exemplar davon, das er für sich zurückbehält, übergeben, welches mit den von Triest anher gelangten Exemplaren ganz gleichförmig befunden worden ist.

είς ἐμπιστευτικὰς σχέσεις πρὸς τὸν Βελεστινλῆν, ὅτι ἔστειλε πρὸς αὐτὸν εἰς Τεργέστην μέγαν ἀριθμὸν ἀντιτύπων τῆς προκηρύξεως ταύτης καὶ ὑπεστήριξε διὰ χρημάτων τὰς ἐνεργείας τῶν Ἑλλήνων στασιαστῶν.

“Οτι ὁ Δημήτριος Νικολίδης, ὃςτις ἥδη ἀπὸ μακροῦ χρόνου εἶνε ὕποπτος ἔνεκα τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ ἀρχῶν καὶ τῶν ἐμπιστευτικῶν αὐτοῦ σχέσεων μετὰ τοῦ περιβοήτου, ἥδη ἐντεῦθεν ἀναχωρήσαντος Ἐλληνος ἰατροῦ Πολύζου, ἐνοχοποιεῖται, ὅτι, ἀτε πολλάκις παρευρεθεὶς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀργέντη γενομένην ἀνάγνωσιν τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ἦτο ἐμπιστος φίλος τοῦ συντάκτου αὐτῆς Ῥήγα Βελεστινλῆ, καὶ ὄλοφύγως ἐπεδοκίμασε τὸ σύνθεμα τοῦτο, τέλος δὲ ὅτι ἐπειμελήθη τῶν τυπογραφικῶν διορθώσεων τῆς ἑλληνικῆς μεταρράσεως τοῦ Ἀναχάρσιδος.

“Οτι ὁ Φίλιππος Πέτροβιτς ἱξαπέστειλε τὰ εἰρημένα ἔντυπα καὶ βιβλία εἰς Τεργέστην, κατέστη δὲ ὕποπτος καὶ ὡς παρχστὰς πάντοτε κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς προκηρύξεως καὶ συμμετέσχε πάντοτε τῆς ζωηρᾶς ὑπερασπίσεως τοῦ ἔντύπου τούτου.

“Οτι ὁ Ἀνδρέας Μακότης ὡμολόγησε μὲν τὰ πάντα ἥδη κατὰ τὴν πρώτην ἐρώτησιν, θεωρητέος δὲ κατὰ ταῦτα ὡς συμμέτοχος μόνον ἐπὶ τοσοῦτον καθ' ὅσον δὲν κατήγγειλεν ἔγκλημα γνωστὸν γενόμενον εἰς αὐτόν.

“Οτι ὁ Γεώργιος Πούλιος ἐνοχοποιεῖται, ὅτι πρὸ πέντε ἑβδομάδων ἱξετυπώθη ἐν τῷ τυπογραφείῳ του ἡ προμηνυμονευθεῖσα προκήρυξις, ὅτι καταναλώθησαν πρὸς τοῦτο δύο ὄλαι νύκτες, ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἐπεσπεύσθη ἐκτάκτως ὑπὸ τοῦ σχεδὸν πάντοτε παρόντος Βελεστινλῆ καὶ ὅτι μετὰ ταῦτα ἐστάλησαν εἰς τὸν οἴκον τοῦ τελευταίου τούτου τὰ ἐκτυπωθέντα τριχίλια ἀντίτυπα. “Οτι ὁ ἐπιμεληθεὶς παρὰ τῷ Πούλιῳ τῆς ἐκτυπώσεως τῆς προκηρύξεως καλεῖται Φραγκίσκος Χούγελε, καὶ ὅτι οὗτος παρέδωκεν εἰς τὴν ἀναχριτικὴν ἀρχὴν ἐν ἀντίτυπον αὐτῆς, ὅπερ εἶχε κρατήσει δι' ἑσυτὸν, τοῦτο δ' εὑρέθη ὄμοιότατον πρὸς τὰ ἐκ Τεργέστης ἐνταῦθα κομισθέντα ἀντίτυπα.

Aus der fortgesetzten Voruntersuchung erhellet ferner, dasz Westelenti bey diesem Revolutionsplane den schon oben erwähnten Arzt Poliso, den verhafteten Arzt Nicolides und den Kandidat der Arzneykunde Konstantin Sekelari als litterarische Mitarbeiter gehabt habe.

Unter den Handelsleuthen, die mit Geld und durch ihre auswärtigen Verhältnisse den Plan unterstützt haben, weisz man bis nun nebst dem Eustratio Argenti den verhafteten Georg Bullio und die noch freyen, aber bald zum Arreste qualifizirten Handelsleuthe Georg Theochar und Konstantin Duca.

Es ist ferner hervorgekommen, dasz der auf hiesigem Platze bekannte Griech Maurogeni sich dermahl in Paris gerade in der Absicht befinden soll, um *die in Griechenland zu etablirende Volksregierung* zu betreiben.

Endlich ergiebt sich aus der bis zum 28. X^{br.} reichenden Voruntersuchung noch der Umstand, dasz im September d. J. der Riga Welestinlis in Argenti's Wohnung im Beyseyn des Leztern und des Griechen Theochar ein Freyheitslied, das im ofterwähnten revolutionären Aufrufe enthalten seyn soll, gesungen und dabey rund um den Tisch getanzt habe.

Der freymüthige Deponent Macoti ist nach abgeschlossenem Verhöre, das sehr vielen Aufschlusz giebt, am 26. X^{bc.} von der niedergesetzten Untersuchungs - Kommission aus dem Arreste entlassen worden.

Ἐκ τῆς συνεχείας τῆς προσανακρίσεως ἀποδεικνύεται προσέτι, ὅτι ὁ Βελεστινλῆς ἔτυχε κατὰ τὴν παραπομόνην τοῦ ἐπαναστατικοῦ τούτου σχεδίου τῆς συγγραφικῆς συνεργασίας τοῦ ἥδη προμνημονευθέντος ἰατροῦ Πολύζου, τοῦ συλληφθέντος ἰατροῦ Νικολίδου καὶ τοῦ τελειοφοίτου τῆς ἰατρικῆς Κωνσταντίνου Σακελλαρίου.

Ἐκ δὲ τῶν ἐμπόρων, οἵτινες ὑπεστήριξαν τὸ ἐπαναστατικὸν σχέδιον διὰ χρημάτων καὶ διὰ τῶν μετὰ τοῦ ἔξωτερικοῦ σχέσεων αὐτῶν, ἐγνώσθησαν μέχρι τοῦδε πλὴν τοῦ Εὔστρατίου Ἀργέντη ὁ συλληφθεὶς Γεώργιος Πούλιος καὶ οἱ ἐλεύθεροι μὲν μέχρι τοῦδε, ἀλλὰ πρὸς σύλληψιν ὑποδειχθέντες ἐμποροὶ Γεώργιος Θεοχάρης καὶ Κωνσταντῖνος Δούκας.

Ἐξήχθη δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι ὁ ἐν τῇ πόλει ταύτη γνωστὸς Ἐλλην Μαυρογένης λέγεται διατρίβων τὰ νῦν ἐν Παρισίοις ὡρισμένως ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ παρασκευάσῃ τὰ κατὰ τὴν ἐρ Ἐλλάδε ἐγκαθιδρυτέαν· δημοκρατικὴν κυβέρνησιν.

Τέλος ἔξάγεται ἐκ τῆς μέχρι τῆς 18 Δεκεμβρίου διεξαχθείσης προσανακρίσεως καὶ τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ ἔτους τούτου ὁ Ῥήγας Βελεστινλῆς ἔψαλεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀργέντη, παρισταμένου τούτου καὶ τοῦ Ἐλληνος Θεοχάρη, ὑμνον ἐλευθερίας, ὅστις λέγεται περιεχόμενος ἐν τῇ ἐπαναστατικῇ προκηρύξει, ἃς ἔγεινε συγνήμεια, καὶ δὴ χορεύων περὶ τὴν τράπεζαν.

Ο εὐπαρρησίαστος μάρτυς Μακότης μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ, ἐξ ἃς πολλὰ ἔξήχθησαν, ἀπεφυλακίσθη ὑπὸ τῆς ἀνακριτικῆς ἀρχῆς τὴν 16 Δεκεμβρίου.

4 (Min. Ext.)

*An den K. K. Internuntius Freyh. v. Herbert*dd^{lo} 2ten Jänner 1798

Da die halbmonatliche ordinari Post aus Konstantinopel dieszmal noch nicht eingetroffen, die von Eurer den 3ten d. M. abgefertigte Staffette aber zum Theil bereits bey Gelegenheit der vor dréy Tagen aus Paris hierdurch über Siebenbürgen und die Wallachey wieder zurückgegangenen Tartarn der Pforte beantwortet worden ist, so erübriget mir nur allein noch folgendes hier nachzutragen.

Vermög der letzteren zu Dero Kenntnisz hier anschluszigen Gränznachrichten soll zwar dem Belgrader Kaimakam ein Sekurs aus Bosnien von ungefähr 3000 Mann zugekommen und solcher hiedurch in Stand gesetzt worden seyn, den Unternehmungen der Rebellen auf besagte Festung Trotz zu bie-ten, nichtsdestoweniger aber diese bishero in dem übrigen Lande sich immer weiter auszubreiten fortfahren und nicht nur sich des grössten Theils von Servien, sondern auch verschiedener Örter in Bulgarien und sogar schon der Festung Giurgewo in der Wallachey zu bemeistern Mittel gefunden, auch Rusjuck zu bedrohen und ihre Patrouillen über Bazargik bis Varna vorzuschicken sich erdreistet haben.

Obschon nun alle diese Nachrichten noch erst einer näheren Bestättigung vonnöthen haben, so scheinet doch immer soviel gewisz zu seyn, dasz die Anschläge und Thätigkeit des Paspan ogli für die Pforte täglich gefährlicher zu werden anfangen und wosfern es diesem verwegenen Rebellen und seinen Anhängern gelingen sollte, sich während jetziger Jahreszeit und solange die ihren Rücken deckenden steilen Balkane vor Menge Schnee und wegen ausserordentlicher Beschwerlichkeit

4 ('Υπ. 'Εξ.)

Πρὸς τὸν ἔξαρχον τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ.
βαρῶνον Φὸν Χέρβερτ.

23 Δεκεμβρίου 1797

Ἐπειδὴ τὸ κατὰ δεκαπενθήμερον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ταχι-
κὸν ταχυδρομεῖον δὲν ἔφθασεν ἀκόμη ταύτην τὴν φορὰν, ἢ δὲ ἀπὸ
23 παρελθόντος μηνὸς ὑφ' ὑμῶν ἀποσταλεῖσα ἀλληλογραφία ἔτυχεν
ἥδη κατὰ μέρος ἀπαντήσεως διὰ τῶν ἐντεῦθεν πρὸ τριῶν ἡμερῶν δια-
βάντων Τατάρων τῆς Ηύλης τῶν ἐκ Παρισίων ἐρχομένων καὶ διὰ
Τραγουνλαζανίας καὶ Βλαχίας ἐπιστρεφόντων εἰς Κωνσταντινούπολιν,
ὑπολείπεται μοι νὰ προσθέσω μόνον τὰ ἐπόμενα.

Συμφώνως ταῖς τελευταίαις ἐκ τῶν συνόρων εἰδήσεσιν, αἴτινες ἐπι-
συνάπτονται ἐνταῦθα πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν, λέγεται μὲν, ὅτι ἐστάλη
εἰς τὸν καϊμακάμην τοῦ Βελιγραδίου ἐκ Βοσνίας ἐπικουρία περίπου
τριχιλίων ἀνδρῶν, δι' ὧν οὕτος κατώρθωσε νάντεπεξέλθῃ εἰς τὰς
ἐπιθέσεις τῶν ἀνταρτῶν κατὰ τοῦ εἰρημένου φρουρίου, ἀλλ' οὐχ ἥττον
ὅμως ἔξακολουθοῦσιν οὕτοι μέχρι τοῦδε νὰ ἐπεκτείνωνται ὁσημέραι
πλειότερον ἐν τῇ λοιπῇ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ κατώρθωσαν νὰ κατέχωσιν
οὐ μόνον τὸ μέγιστον μέρος τῆς Σερβίας, ἀλλὰ καὶ διαφόρους τόπους
ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ αὐτὸ δὲ ἥδη τὸ φρούριον Γιούργεβον ἐν Βλαχίᾳ,
ἀπεθρασύνθησαν δ' ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε καὶ νάπειλῶσι μὲν τὸ 'Ρου-
τσούκιον, νάποστέλλωσι δὲ προσκόπους μέχρι Παζαρτζικίου.

Καίτοι δὲ πᾶσαι αὐται αἱ ἀγγελίαι δέονται ἀκόμη ἔξακριβώσεως,
φαίνεται ὅμως τοῦτο καν βέβαιον, ὅτι αἱ σκευωρίαι καὶ ἡ ἐνέργεια
τοῦ Πασβάνογλου ἀρχίζουσι νὰ γίνωνται ὁσημέραι κινδυνωδέστεραι
διὰ τὴν Ηύλην. Ἀν δ' ὁ παράτολμος οὗτος ἀντάρτης καὶ οἱ ὄπαδοι
αὐτοῦ, κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους καὶ ἐφ' ὅσον ὁ σκέπων
τὰ νῶτα αὐτῶν ἀπότομος Αἰμος εἶνε ὡς συνήθως σχεδὸν ὅλως ἀδιά-
βατος ἔνεκα τοῦ πλήθους τῆς χιόνος καὶ ἔνεκεν ἐκτάκτων δυσκολιῶν
τῆς ὁδοῦ, ἐπιτύχωσι νὰ ἔξασφαλίσωσιν εἰς ἑαυτοὺς τὰ ἐντεῦθεν κε-
-

der Strassen noch fast unzugänglich zu seyn pflegen, der herwärts gelegenen vortheilhaftesten Päsze und Posto zu verschern oder gar von Belgrad Meister zu machen, selbe der Pforte mit künstigem Frühjahr leicht um so mehr zu schaffen geben dürften, als diese sich bey dem bekannten fast allgemeinen stillen Miszvergnügen ihrer alten Janitscharen selbst auf die Treue ihrer besten Truppen nicht ganz verlaszen kann und allenthalben besorgen musz, vielleicht einen groszen Theil derselben, sobald sie einmal ausmarschirt seyn und Gelegenheit hiezu finden werden, zu den Fahnen der Rebellen übergehen zu sehen.

Andrerseits scheinet der Einflusz demokratischer Anhänger in vormaligen venetianischen Inseln und benachbarten Besitzungen auf dem festen Lande, nebst den heimlichen Bearbeitungen und Aufhetzungen französischer Emisarien, die ohnehin von Natur aus zur Schwärmerey geneigten Köpfe der leichtsinnigen und unterdrückten Bewohner Moreens und Griechenlands dermassen erhitzet zu haben, dasz sie den günstigen Augenblick zur Abschüttlung des türkischen Joches und zur Wiedererlangung ihrer ursprünglichen Freyheit wirklich vorhanden zu seyn sich einbilden und vielleicht nur allein den Zeitpunkt abwarten dürfen, wo die Pforte auf der Seite von Rumelien und der Donau mit Paspan Ogli über und über beschäftigt seyn wird, um alsdann auf einmal die Larve abzuziehen und sich etwa unter französischem Schutz und Beystande für eine freye und unabhängige Republick zu erklären.

Was einiges Licht auf diesen nicht ganz unwahrscheinlich angelegten Plan der Griechen werfen kann, ist unter andern ein gewiszer aufrührischer Aufruf in griechischer Sprache, wovon sich kürzlich etliche tausend Abdrücke bey einem auf seiner Rückreise nach dem archipelagus in Triest von der Polizey angelassenen griechischen Handelsmann, Riga Welestinli mit Nammen, vorgefunden haben, und worinn nach französischen Style wider die Monarchen losz gezogen, die Menschenrechte und die demokratische Verfaszung hervorgestri-

μενα ἐπικαιρότατα στενὰ καὶ τὰς ὄχυρὰς θέσεις ἡ καὶ νὰ γείνωσι κύριοι τοῦ Βελιγραδίου, μέλλουσιν ως εἰκὸς νὰ παράσχωσι κατὰ τὸ ἔρχόμενον ἕαρ μεγάλα πράγματα εἰς τὴν Πύλην. "Εσται δὲ τοῦτο τοσούτῳ μᾶλλον εὐκολώτερον, καθ' ὅσον ἡ Πύλη, ἔνεκα τῆς ως γνωστὸν ὑποθοσκούσης σχεδὸν καθολικῆς δυσαρεσκείας τῶν παλαιῶν αὐτῆς γενιτσάρων, δὲν δύναται νὰ βασιζηται καθ' ὀλοκληρίαν οὐδ' εἰς αὐτῶν τῶν ἀρίστων αὐτῆς στρατευμάτων τὴν πίστιν, καὶ ὄφειλει νὰ ἔχῃ διαρκῆ φόβον μήπως ἵδη μέγα μέρος αὐτῶν, εὐθὺς ως ποτε ἐκκινήσωσι καὶ εὔρωσι κατάλληλον εὐκαιρίαν, αὐτομολοῦν πρὸς τοὺς ἀντάρτας.

'Εξ ἑτέρου δὲ φαίνεται, ὅτι ἡ ἐπίδρασις ὁπαδῶν τῆς δημοκρατίας ἐν νήσοις ἄλλοτε ἀνηκούσαις εἰς τὴν Βενετίαν καὶ ἐν γειτονικαῖς κτήσεσι κατὰ τὴν ἥπειρον, ως καὶ αἱ μυστικαὶ ῥῷδιουργίαι καὶ ὑποκινήσεις Γάλλων ἀποστόλων ἔθερμαν μεγάλως τὰς καὶ ἄλλως ἐκ φύσεως πρὸς ἐνθουσιασμὸν εὐεπιφόρους κεφαλὰς τῶν κούρων καὶ πιεζομένων κατοίκων τοῦ Μωρέως καὶ τῆς Ἐλλάδος. Οὕτω δὲ φαντάζονται ὅτι ἐπέστη πράγματι κατάλληλος στιγμὴ πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ ἀνάκτησιν τῆς παλαιᾶς αὐτῶν ἐλευθερίας, καὶ ὅτι ἔχουσιν ἵσως νάναμένωσι μόνον τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἡ Πύλη θὰ ἔχῃ διαρκῆ ἐνασχόλησιν μὲ τὸν Πασθάνογλούν πρὸς τὰ μέρη τῆς 'Ρουμελῆς καὶ τοῦ Δουνάβεως, ὅπως τότε ἀποθέσωσι διὰ μιᾶς τὸ προσωπεῖον καὶ κηρυχθῶσιν ὑπὲρ ἐλευθέρας καὶ ἀνεξαρτήτου δημοκρατίας ὑπὸ γαλλικὴν πιθανῶς προστασίαν.

Τὰ δὲ κατὰ τὴν πιθανὴν ὑπαρξίαν τοιωτου τινὸς σχεδίου τῶν 'Ελλήνων διαφωτίζει πως σὺν τοῖς ἄλλοις ἐπαναστατική τις προκήρυξις ἐλληνιστὶ συντεταγμένη, ἡς εὐρέθησαν ἐπ' ἐσχάτων χιλιάδες τινὲς ἀντιτύπων παρά τινι "Ἐλληνι ἐμπόρῳ, καλουμένῳ μὲν 'Ρήγα Βελεστινλῆ, συλληφθέντι δ' ἐν Τεργέστῃ ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας καθ' ὃν χρόνον ἐπέστρεφεν εἰς τὸ Αίγαιον ἐξ εὐρωπαϊκοῦ τινος ταξιδίου. 'Εν τῇ προκηρύξει ταύτη καθυθρίζονται μὲν κατὰ γαλλικὸν τρόπον οἱ μονάρχαι, ἔξαίρονται δὲ τὰ δίκαια τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα καὶ περιλαμβάνονται ὑμνοὶ ἐλευθερίας καὶ ἄλλαι

chen und Freyheitslieder samt mehr andern, zur Erbitterung der Gemüther und Erhitzung der Köpfe abzweckenden Tiranen befindlich sind.

Bey vorläufiger näherer Untersuchung der Sache hat sich veroffenbaret, dasz mehrere Griechen, türkische Unterthanen, auf hiesigem Platze, und vorzüglich ein sicherer Eustratio Argenti, nicht nur von der Verfaszung, dem heimlichen Drucke und der Verbreitung dieser äuszerst revolutionären Schrift Wissenschaft gehabt, sondern auch die Bemühungen solcher Schwindelköpfe und öffentlicher Ruhestöhrer mit Geld unterstützt und sonst durch ihre auswärtigen Verhältnisse und Korrespondenten zu befördern getrachtet haben.

Zufolge dessen dann sind, auf Veranlassung der hiesigen geheimen Polizey, 6 bis 7 davon bereits gefänglich eingezogen worden und befinden sich wirklich in der Untersuchung. Mittlerweile aber und um in ihren Handlungsgeschäften keine Stockung deshalb zu veranlassen, wurden alsogleich von den Verhafteten selbst, jedoch mit Gerichts - Vorwissen, vertraute Männer aus ihrem Mittel gewählt und solchen die provisorische Leitung ihrer Wechsel - und Kommerzsachen aufgetragen.

Gleichwie nun der Kaiserliche Hof überhaupt alles dasjenige, was auf Aufruhrs - Anzettlungen und Regierungs - Umwälzungen eines benachbarten und freundschaftlichen Staats Bezug hat, jederzeit höchst miszbilligt und verabscheuet, also hat man auch kein Bedenken getragen, dem hier anwesenden türkischen Bottschafter von dem Komplot besagter Griechen sowohl, als ihrer Innhaftierung vorläufige Kenntnisz mittheilen zu lassen, und zweifle ich nicht, dasz er diesen rendenden Bewis unsers wohlgemeinten und freundnachbarlichen Benehmens gegen die Pforte in seinem gehörigen Lichte vorzustellen allerdings bedacht gewesen seyn werde.

Indessen habe ich nicht entstehen wollen, auch Eure hiemit von der eigentlichen Beschaffenheit dieses ganzen Herganges ausführlich zu verstündigen, damit Dieselben nach

πολλαὶ ῥησικοπίαι σκοπὸν ἔχουσαι τὸν ἐξερεθισμὸν τῶν πνευμάτων καὶ τὴν θέρμανσιν τῶν κεφαλῶν.

Γενομένης δὲ προεισαγωγικῆς ἀκριβεστέρας ἐξετάσεως τῶν κατὰ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, κατεφάνη, ὅτι πολλοὶ Ἐλληνες ὑπήκοοι τῆς Πύλης ἐν ταύτῃ τῇ πόλει, καὶ ἴδιως τις Εὐστράτιος Ἀργέντης, οὐ μόνον εἰχον γνῶσιν τῆς συντάξεως, μυστικῆς ἐκτυπώσεως καὶ διαδόσεως τοῦ ὑπεράγραν ἐπαναστατικοῦ τούτου ἐντύπου, ἀλλὰ καὶ ὑπεστήριξαν τὰς ἀποπείρας τῶν τοιούτων θερμοκεφάλων καὶ διαταραχτῶν τῆς δημοσίας τάξεως διὰ χρημάτων, καὶ ἄλλως δὲ προεπέθησαν νὰ προχγάγωσιν αὐτὰς διὰ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φίλων καὶ ἀνταποκριτῶν αὐτῶν.

Ἐνεκα τούτου λοιπὸν ἐφυλαχίσθησαν ἦδη εἰςηγήσει τῆς ἐνταῦθα μυστικῆς ἀστυνομίας ἔξι ἔως ἑπτὰ αὐτῶν καὶ οὕτως εὑρίσκονται ὑπὸ ἀνάκρισιν. Ἀλλ' ἐν τούτοις καὶ ὥπως μὴ ἐπέλθῃ ἀναστολὴ τῶν ἐμπορικῶν αὐτῶν ἐργασιῶν ἐξελέχθησαν πάραντα ὑπ' αὐτῶν τῶν φυλακισθέντων, ἀλλ' ἐν γνώσει τοῦ δικαστηρίου, ἐμπιστοὶ ἀνδρες ἐκ τοῦ ἴδιου αὐτῶν κύκλου, εἰς οὓς ἀνετέθη ἡ προσωρινὴ διεύθυνσις τῶν τραπεζίτικῶν καὶ ἐμπορικῶν αὐτῶν ἐργασιῶν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ πάντοτε ἴδιαζόντως ἀποδοκιμάζει καὶ ἀπεγχόνεται πᾶν ὅ τι ἀναφέρεται εἰς στασιαστικὰς μηχανορραφίας καὶ σχέδια κυβερνητικῶν ἀνατροπῶν ἐν κράτει γειτονικῷ καὶ φίλῳ, διὸ ταῦτα ἀνευ ὄκνου ἀνεκοινώθησαν προεισαγωγικῶς εἰς τὸν ἐνταῦθα διαμένοντα πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας τῷ τε κατὰ τὴν συνωμοσίαν τῶν εἰρημένων Ἐλλήνων καὶ τὰ περὶ τῆς φυλακίσεως αὐτῶν, δὲν ἀμφιβάλλω δὲ ὅτι οὕτος πάντως ἐφρόντισε νὰ παραστήσῃ προσηκόντως τὰ κατὰ τὴν εῦδηλον ταύτην ἀπόδειξιν τῆς ἡμετέρας εὔνου καὶ ως ἐκ τῆς γειτονίας φιλικῆς διαγωγῆς πρὸς τὴν Πύλην.

Ἐν τούτοις δὲ δὲν ἔχρινα ἀπὸ σκοποῦ νὰ διαρωτίσω καὶ ὑμᾶς λεπτομερῶς διὰ τοῦ παρόντος πέρι τοῦ ἴδιαζοντος χαρακτῆρος τῆς ὅλης ὑποθέσεως ταύτης, ὥπως ὑμεῖς κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ μετά

Umständen und mit derjenigen Vorsicht, so die Natur und Häcklichkeit der Sache erfodert, dem Reis Efendi ihres Orts hievon die vertrauliche Eröffnung machen und dasjenige allenfalls berichtigen können, was etwa IbrahimEfendi hiebey nicht recht eingenommen oder seinem Hofe irrig vorgebracht haben dürfte.

Dieser sich bey den hiesigen Griechen, türkischen Unterthanen, veroffenbarende Hang zur Meuterey gegen ihren eigenen rechtmäszigen Suverän nicht minder, als ihre, besonders seit einigen Jahren, hier häufig vorgefallenen betrügerischen Bankerute, wodurch soviele der diesseitigen Unterthanen ohne ihr Verschulden an Bettelstab gebracht werden und wirklich erst kürzlich noch, wie aus einer andern weiter unten folgenden Beylage ersichtlich ist, nicht weniger als beyläufig zwo Millionen baares Geldes heimlich aus dem Lande geschaffet worden sind, müssen das billige Verlangen in uns erwecken, die K. K. Erbländer, soviel möglich, von dergleichen gefährlichen und schädlichen Subjekten befreyet zu sehen. Ich gebe Eurer dahero in dieser Hinsicht, jedoch als einen bloszen einstweiligen Gedanken, zu näherer Überlegung und Aeuszerung mit, ob nicht allenfalls ohne einigem erheblichen Bedenken der Pforte selbst die Nothwendigkeit vorgestellet und begreiflich gemacht werden könnte, zur beszeren Hindanhaltung alles schlechten oder mittellosen Gesindels, welches sich unter dem Vorwande der Kaufmannschaft in die K. K. Erbstaaten einzuschleichen suchet, die schärfste Verordnung zu erlaszen, dasz künftighin keinem türkischen Unterthane gestattet seyn solle, ohne einem iedesmal ordentlich anzusuchenden und nur verlässlichen und bekannten wirklichen Kaufleuten zu ertheilenden türkischen Pasze die Erbländer zu betreten; widrigenfalls jedweder sich selbst die Schuld werde beyzumessen haben, wenn er in Ermanglung eines solchen Patentes der Pforte ergriffen und ohne Weiterem über die Gränze geführt werden sollte.

Was Eure zu Gunsten der gegenwärtig in Konstantinopel und andere Häven der Turkey sich verzehrenden dalmatinisch-

τῆς προφυλάξεως ἑκείνης, ἥν ἀπαιτεῖ ἡ φύσις καὶ ἡ λεπτότης τῆς ὑποθέσεως, ἀνακοινώσητε τὰ περὶ τούτου ἐμπιστευτικῶς εἰς τὸν 'Ρεῖς 'Ἐφέντην τῆς πόλεως ἔνθα διχαρένετε καὶ δυνηθῆτε νὰ ἐπανορθώσητε ἐν πάσῃ περιπτώσει πᾶν ὅ τι τυχὸν ὁ Ἰεραρχὸς ἐφέντης εἴνε δυνατὸν νὰ μὴ ἀντελήθῃ ὄρθως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἢ νἀγεκοίνωσεν ἐσφαλ-
μένως εἰς τὴν Αὔλήν του.

"Ἡ τε παρὰ τοῖς ἐνταῦθα "Ελλησιν ὑπηκόοις τῆς Πύλης ἐκδηλου-
λουμένη τάσις πρὸς ἀποστασίαν ἀπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν νομίμου κυριάρ-
χου καὶ αἱ ἴδιας ἀπό τινων ἑτῶν ἐνταῦθα συγχὰ γινόμεναι δόλιαι
χρεωκοπίαι, δι' ὧν πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ὑπηκόων ἀνευ ἰδίου αὐτῶν
πταίσματος μετατρέπονται εἰς ἀπαίτας, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἐσχάτων ἀκόμη,
καθ' ἀ καταφαίνεται ἐξ ἄλλου συνημμένου κατωτέρω ἐπακολουθοῦν-
τος, ἐξήχθησαν ἐκ τῆς χώρας κρυφίας ὅχι ὀλιγώτερα τῶν δύο περί-
που ἑκατομμυρίων μετρητῶν, ταῦτα πάντα γεννώσιν ἐν ἡμῖν ἀναγ-
καίως τὴν δικαίαν ἀπαίτησιν νὰ ἴδωμεν τὰς κληρονομικὰς χώρας τῆς
Α.Μ. ὅσον τὸ δυνατὸν ἀπαλλασσομένας τοιούτων ἐπικινδύνων καὶ ἐπι-
βλαβῶν ὑποκειμένων. 'Υποβάλλω λοιπὸν εἰς ὑψῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου,
ἄλλοσμας ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς ἀπλῆν ἴδεαν πρὸς ἀκριβεστέραν σκέψιν
ὑμῶν καὶ ἀπόκρισιν, τὴν ἐξῆς γνώμην. Θὰ ἡδύνατο νὰ γίνη ὁ πωα-
δήποτε εἰς αὐτὴν τὴν Ηύλην ἀνευ τινὸς σπουδαίου δισταγμοῦ δή-
λωσις καὶ παράστασις περὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως, χάριν εὐκολωτέρας
ἀπομακρύνσεως παντὸς κακοποιοῦ καὶ ἀπόρου συρρετοῦ, ἐπιζητοῦντος
νὰ εἰςδύσῃ εἰς τὰ κληρονομικὰ κράτη τῆς Α. Μ. ὑπὸ τὸ πρόσχημα
ἐμπορίου, ἐκδώσῃ ἡ Ηύλη αὐστηροτάτην διαταγὴν, καθ' ἥν ἐν τῷ
μέλλοντι εἰς οὐδένα Τούρκον ὑπήκοον νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ἀνευ τουρκι-
κοῦ διαβατηρίου, παρεχομένου πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει ταχτικῆς αἰτή-
σεως μόνον εἰς ἀξίους πίστεως καὶ γνωστοὺς ἀληθεῖς ἐμπόρους, εἰζο-
δος εἰς τὰς κληρονομικὰς χώρας; Ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει πᾶς ὁ
μὴ κεκτημένος τοιούτο διαβατήριον τῆς Ηύλης νὰ ὑπόκειται εἰς τὸν
κίνδυνον τῆς συλλήψεως καὶ τῆς ἀνευ ἄλλων διατυπώσεων ἀποβολῆς
ἐκ τῶν συνόρων.

Πληρέστατα ἐγκρίνω τὰς ὑμετέρας παρὰ τῇ Ηύλῃ ἐνεργείας ὑπὲρ
τῶν νῦν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ἄλλοις λιμέσοι τῆς Τουρκίας

kaiserlichen Fahrzeuge bey der Pforte eingeleitet haben, um ihnen eine baldige, sichere und mittels eines intermediairen Frachtpreises, so viel möglich, auch vortheilhafte Rückkehr nach ihrem Vaterlande zu verschaffen, kann ich nicht anders als vollkommen gutheiszen und ist mit jenem ganz übereinstimmend, was Eurer in der Zwischenzeit durch meine Weisung vom 19ten December, worauf ich mich hier wiederholt berufe, über den nämlichen Gegenstand an Hand gegeben worden ist.

Es wird übrigens Dero Einsicht von selbst nicht entgehen, dasz der dermalige Augenblick, wo die Pforte sich von mehr als einer Seite, theils durch die gefährlichen Unruhen des Paspan Ogli, theils durch die Gährung und Anspinungen ihrer griechischen Rajas in Morea und Griechenland, so sehr im Gedränge befindet, der natürlichste und günstigste zu seyn scheine, um unsere verschiedenen, in meinen letzteren Weisungen vom 19ten und 29ten des v. M. erwähnte desideria bey der Pforte nach Wunsche durchzusetzen; vorzüglich aber dieselbe zur förmlichen Miteinschlieszung unserer dalmatinischen und venetianischen Seefahrer in dem barbaresken Seund und den übrigen zu Gunsten der K. K. Unterthanen überhaupt und ihrer Handlung in der Turkey bestehenden Verträgen zu vermögen. Es kann zwar, wie bereits in meiner mehrzitierten Weisung von 19ten Dec. ausführlich dargethan worden ist, die Pforte unser dieszfälliges Recht keineswegs mit Grunde in Abrede stellen wollen; da sich jedoch von hieraus alle türkischen Chicanen, Schwierigkeiten und Anstände, so sich etwa gleichwohl bey dieser Verhandlung hervorhun dürften, nicht wohl vorhinein bestimmen lassen und zu ihrer geschwinderen und vollkommenen Beseitigung eine oder andere wohlangebrachte Freygebigkeit von guter Wirkung seyn dürfte, so werden Eure in Ansehung der Wichtigkeit des betreffenden Gegenstandes dem Staate immerhin einen ersprieszlichen Dienst leisten, wenn sie auch im äuszersten Falle eine Summe von ungefähr 5 bis 6 tausend Dukaten in Geld oder Geldwerth

κατατηκομένων δαλματικῶν αὐτοχρατορικῶν πλοίων, ὅπως κατορθωθῇ ταχὺς, ἀσφαλῆς, διὰ δὲ μεσάζοντός τινος ναύλου καὶ ἐπικερδῆς κατάπλους εἰς τὴν πατρίδα των. Αἱ ὑμέτεραι ἐνέργειαι εἶνε κατὰ πάντα σύμφωνοι πρὸς τὰς δοθείσας ὑμῖν ἐν τῷ μεταξὺ περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὁδηγίας διὰ τῶν ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου γραμμάτων μου, εἰς ἃ καὶ πάλιν ἀναφέρομαι.

"Αλλως δὲ δὲν θὰ διαλάθῃ καὶ οἴκοθεν τὴν ὑμετέραν σύνεσιν, ὅτι ὁ παρών καιρὸς, καθ' ὃν ἡ Πύλη εὐρίσκεται πολὺ στενοχωρημένη ἐκ πολλῶν μερῶν, τοῦτο μὲν ἔνεκχ τῶν ἐπικινδύνων ταραχῶν τοῦ Πασθάνογλου, τοῦτο δὲ ἔνεκχ τοῦ ἀναβρασμοῦ καὶ τῶν σκευωριῶν τῶν Ἑλλήνων αὐτῆς ρχγιάδων ἐν τῷ Μωρέχ καὶ τῇ Ἐλλάδι, φαίνεται ὡν ὁ καταληλότατος καὶ εύνούστατος, ὅπως τώρα πλέον τύχωμεν παρὰ τῆς Πύλης κατ' εὐχὴν τῶν διαφόρων ἡμῶν ἐν ταῖς τελευταίαις μου ὁδηγίαις ἀπὸ 9 καὶ 19 παρελθόντος μηνὸς ἀναφερομένων εὐχῶν, ἰδίως δὲ πείσωμεν αὐτὴν ὅπως ἐπιτρέπῃ αὐτόχρημα εἰς τοὺς Δαλμάτας καὶ Βενετοὺς ἡμῶν θαλασσοπόρους τὸν εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Βαρβαρίας πλοῦν καὶ συμπεριλάβῃ αὐτοὺς εἰς τὰς λοιπὰς χάριν τῶν ὑπηκόων τῆς Α. Μ. ἐν γένει καὶ τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν ἐν Γουρκίχ ὑφισταμένας συνθήκας. Καὶ οὐδένα μὲν δύναται νὰ ἔχῃ λόγον ἡ Πύλη ὅπως διαμφισσητήσῃ τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δικαίωμα ἡμῶν, ὡς ἥδη λεπτομερῶς ἔξειθηκα ἐν ταῖς πολλάκις μνημονεύθεισαις ὁδηγίαις μου ἀπὸ 9 Δεκεμβρίου. 'Αλλ' ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῷ περὶ οὐ ὁ λόγος ζητήματι δὲν δύνανται ἐκ τῶν προτέρων νὰ ὑπολογισθῶσι πᾶσαι αἱ ἐπὶ τῆς διαπραγματεύσεως ταύτης δυνάμεναι νὰ προκύψωσι τουρκικαὶ στρεψοδικίαι, δυσκολίαι καὶ ἀναβολαὶ, πρὸς δὲ ταχυτέραν καὶ πλήρη αὐτῶν διάλυσιν ἥδυνατο νὰ ἐπιδράσῃ σκοπίμως μία ἡ ἄλλη ἐπίκαιρος ἐλευθεριότης, ἡ ὑμετέρᾳ ἔξοχότης θὰ παράσχῃ πάντως ἔξοχον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ κράτος ὡς ἐκ τῆς σπουδαιότητος τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, ἀν ἐθεώρει ἀναγκαῖον πρὸς ἀσφαλῆ ἐπιτυχίαν νὰ ὑποσχεθῇ ἐν ἀνάγκη καὶ ποσὸν περίπου 5 - 6 χιλιόδων δουκάτων εἰς χρήματα ἡ χρηματικὴν ἀξίαν.

für den sichern Erfolg zu versprechen für nöthig finden sollten.

.....

Omissis.

Mittels einer hier fernes ansehlüssigen Note der Böhmisch-österr. Hofkanzley d^o 20ten December erhalten Eure einen Bericht der N. O. Landesregierung wegen der Foderung des Bojaren Jorgaki Serdor Saliroigli in der Wallachey an das hiesige griechische Handlungshaus Georg Manussi Figlio e Comp., wovon Dieselben das Benöthigte der K. K. Agentie zu Bukarest zur Verbescheidung des Klägers mitzugeben Sorge tragen wollen.

In dieser nämlichen Note kommt auch eine von 18 hiesigen Handelshäusern und K. K. Unterthanen unterfertigte Klagschrift wegen verschiedener von dem vorigen Fürsten in der Wallachey angehaltener und von ihnen alldort erkaufter Waarenartikel vor. Da ein dergleichen unerwarteter und dem wechselseitigen freyen Handel schnurstracks zuwiderlaufender Verbot den K. K. Kaufleuten, so mit jener Provinz in Verkehr zu stehen pflegen, nothwendig zu groszen Schaden ge-reichen musz, so werden sich Eure bey dem neuen Fürsten mit Nachdruck dahin verwenden, dasz selber nicht nur allein alsogleich aufgehoben, sondern auch künftig die K. K. Unterthanen in der Wallachey ihren Handel frey und ungehindert auszuüben nicht gehemmet werden mögen.

Fernes liegt der nämlichen Note auch ein Bericht des N. O. Merkantil-und Wechselgerichts über die häufigen und für die dieszzeitigen Unterthanen so höchst nachtheiligen betrügerischen Bankerute bey, wovon bereits weiter oben Erwähnung geschehen ist, und Eure nach Umständen und Gutbefinden bey der Pforte Gebrauch zu machen bedacht seyn werden.

In dem Augenblicke trifft auch Dero halbmonatliche ordinari Spedition vom 9ten December hier ein, wobey ich in Kürze einstweilen nur soviel zu erinnern habe, dasz, was die

.....
Παραλείπονται ως διλος ἀσχετα πρὸς τὸν Ῥήγα.

Δι' ἄλλου ἐνταῦθα δύμοιως συνημμένου ἐγγράφου τοῦ βοηθικοῦ αὐστριακοῦ αὐλικοῦ γραφείου ὑπὸ ἡμερομηνίᾳν 10 Δεκεμβρίου λαμβάνετε ἔκθεσιν τῆς βορειοαυστριακῆς τοπικῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς ἀπαίτησεως τοῦ Βογιάρου Γεωργάκη Σερδόρ Σαφείρογλη ἐν Βλαχίζ κατὰ τοῦ ἐνταῦθα ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου Γεωργίου Μανούση υἱοῦ καὶ Σας, περὶ ἣς παρακαλεῖσθε νὰ φροντίσητε ὅπως ἀναθέσητε τὰ εἰκότα εἰς τὸ ἐν Βουκούρεστίῳ προξενείον τῆς Α. Μ. πρὸς κλήτευσιν τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐν τῷ παρόντι ἐγγράφῳ ἐνυπάρχει καὶ ἀγωγὴ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ 18 ἐνταῦθα ἐμπορικῶν οἴκων καὶ ὑπηκόων τῆς Α. Μ. περὶ διαφόρων ἐμπορευμάτων κρατηθέντων ὑπὸ τοῦ πρότερον ἐν Βλαχίζ ἡγεμονεύοντος, ἀτινα ἡναγκάσθησαν νὰ ἔξαγοράσωσιν αὐτόθι. Ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἀπρόσπτος καὶ εἰς τὸ ἀμοιβαῖον ἐλεύθερον ἐμπόριον ἀντικρυσ ἀντικειμένη ἀπαγόρευσις ἀναγκαῖως ἐπιφέρει μεγάλην ζημίαν εἰς τοὺς ὑπηκόους τῆς Α. Μ. ἐμπόρους τοὺς συνήθως συναλλασσομένους μετὰ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, παρακαλεῖσθε νὰ ἐνεργήσητε ἐπιμόνως παρὰ τῷ νέῳ ἡγεμόνι, ὅπως οὐ μόνον ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἀρθῇ καθ' ἔαυτὴν πάραυτα, ἀλλὰ καὶ μὴ παρακωλύωνται ἐν τῷ μέλλοντι οἱ ὑπήκοοι τῆς Α. Μ. ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ καὶ ἀνεμποδίστῳ ἔξασκήσει τοῦ ἐμπορίου των.

Ἐπ' ἵσης ἐπισυνάπτεται τῷ παρόντι ἐγγράφῳ καὶ ἔκθεσις τοῦ βορειοαυστριακοῦ ἐμποροδικείου περὶ τῶν συγχῶν καὶ διὰ τοὺς ἡμετέρους ὑπηκόους ἐπιζημιώτατων δολίων χρεωκοπιῶν, ὃν ἦδη ἔγεινεν ἀνωτέρω μνεία, παρακαλεῖσθε δὲ νὰ φροντίσητε ὅπως κάμητε χρῆσιν ταύτης παρὰ τῇ Πύλῃ συμφώνως πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ κατὰ τὴν ὑμετέραν κρίσιν.

Ταύτην τὴν στιγμὴν ἔφθασεν ἐνταῦθα καὶ ἡ ὑμετέρα δεκαπενθήμερος τακτικὴ ἀλληλογραφία τῆς 29 Νοεμβρίου. Εἰς ἀπάντησιν δὲ ταύτης ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ βραχέων ὑπομιμήσκω ὑμᾶς, ὅτι ὅσον

Schiffahrt unserer dalmatinischen und venetianischen neuen Besitzungen nicht minder, als das Bottschaftshaus, Archiven und sonstige proprietäten der Republick in der Turkey belanget, Eure bereits theils aus meinem heutigen, theils aus meinen vorigen Weisungen alles dasjenige ausführlich entnommen haben werden, worauf es liebey vorzüglich anzukommen habe, um den vorgesetzten Endzweck am sichersten und leichtesten zu erreichen. In Ansehung des Pfortendollmetschers aber ist die Uebersicht seines ganzen bisherigen Betragens gegen unsren Hof, laut der in Dero eigenen Berichten davon enthaltenen mancherley Schilderungen, in der That keinerdings geeignet, um uns überhaupt dermalen einiges Vertrauen in deszelben angebliche sincerationen einflöszen zu können, am allerwenigsten aber scheinet es rathsam, sich eines so verdächtigen Kanales zur Mittheilung der obangeführten Umstände wegen des entdeckten griechischen Komplottes zu bedienen, sondern vielmehr nöthig zu seyn, solche durch den Dollmetscher von Walleburg unmittelbar an den Reis Efendi selbst bringen zu lassen.

Womit ich, nebst Beyschlieszung eines Schreibens an H. Gr. v. Ludolf. ec.

---

6 (Min. Int.)

In dem mit Eustratio Argenti, einem nebst mehreren seiner Landsleute im hiesigen Polizeyhause gefänglich angelassenen griechischen Handelsmanne, fortgesetzten Verhör kommt unter andern vor, dasz ein sicherer Doktor der Arzneykunde Polizo: welcher von dem Plane, in Griechenland einen Aufruhr zu stiften, volle Wissenschaft hat und welcher der wienerischen Polizey schon seit langer Zeit als ein Mann von sehr verderbten Grundsätzen bekannt war: von hier weg und nach Jassy sich begeben habe.

Wien, den 2 Jänner 1798.

ἀφορᾷ εἰς τε τὴν θαλασσοπλοίαν τῶν νέων ἡμῶν δαλματικῶν καὶ βενετικῶν κτήσεων καὶ τὸ μέγαρον τῆς πρεσβείας, τὰ ἀρχεῖα καὶ τὰς ἄλλας κτήσεις τῆς βενετικῆς πολιτείας ἐν τῇ Τουρκίᾳ, θέλετε ὥδη εῦρει περὶ τούτων λεπτομέρως τοῦτο μὲν ἐν ταῖς σημεριναῖς μου, τοῦτο δ' ἐν ταῖς προτέραις μου ὁδηγίαις πάνθ' ὅσα εἶνε τὰ καιριώτατα ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὥπως ὡς ἀσφαλέστατα καὶ εὐχερέστατα ἐπιτευχθῆ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπός. Ὡς πρὸς δὲ τὸν διερμηνέα τῆς Πύλης (6), πράγματι ἡ ἀναθεώρησις τῆς ὅλης αὐτοῦ μέχρι τοῦτο πρὸς τὴν ὑμετέραν αὐλὴν διαγωγῆς συμφώνως πρὸς τὰς ἐν ταῖς ιδίαις ὑμῶν ἐκθέσεις περιλαμβανομένας ἔξεικονίσεις αὐτῆς, οὐδαμῶς εἶνε τοιαύτη, ὥστε τό γε νῦν ἔχον νὰ δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς ἡμᾶς καθ' ὅλου ἐμπιστοσύνην τινὰ εἰς τὰς ἐκδουλεύσεις τῆς δῆθεν εἰλικρινείας αὐτοῦ. Ἡκιστα δὲ φαίνεται πρόσφορον νὰ γείνῃ χρῆσις τοιούτου ὑπόπτου ἀγωγοῦ πρὸς ἀνακοίνωσιν τῶν ἄνω μνημονεύθεισῶν λεπτομερειῶν τῶν σχετιζομένων πρὸς τὴν ἀνακαλυφθεῖσαν ἐλληνικὴν συνωμοσίαν, ἀλλ' εἶνε μᾶλλον ἀναγκαῖον νάνακοινωθῶσιν αὐταὶ κατ' εὐθείαν εἰς αὐτὸν τὸν 'Ρεῖς 'Εφέντην διὰ τοῦ διερμηνέως Φὸν Βάλλεμπουργ.

Ταῦτα καὶ μένω, ἐγκλείων ἔγγραφον πρὸς τὸν κύριον κόμιτα Φὸν Λοῦδολφ.

5 ('Υπ. 'Εσ.)

'Εκ τῆς ἔξακολουθήσεως τῆς ἀνακρίσεως τοῦ Εὔστρατίου 'Αργέντη, "Ἐλληνος ἐμπόρου κρατουμένου μετὰ πολλῶν συμπατριωτῶν του ἐν τῇ ἐνταῦθα ἀστυνομίᾳ, ἔξήθη πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι διδάκτωρ τις τῆς ἱατρικῆς Πολύζος (οἵτις ἔχει πλήρη γνῶσιν τοῦ σχεδίου ὑποκινήσεως ἀποστασίας ἐν Ἐλλάδι καὶ οἵτις ὥδη ἀπὸ μακροῦ ἦτο γνωστὸς εἰς τὴν βιενναίαν ἀστυνομίαν ὡς ἀνὴρ λίαν διαστρόφων ἀρχῶν) ἀπῆλθεν ἐντεῦθεν καὶ μετέβη εἰς Ἰάσιον.

6 (Min. Int.)

Nach Aussage einiger fremden, kürzlich aus der Moldau hier angekommenen Griechen soll der verhaftete Argenti mit dem in Pototschan, Jassy und Bucharest etablierten griechischen Handlungshause Mustana in Verbindung seyn, welches Haus denen Franzosen verschiedene Erfordernisse, vorzüglich ausgearbeitetes Leder geliefert hat.

Diese nämliche Griechen behaupten für zuverlässig, dasz der zu Bucharest befindliche K. K. Consul Margelius an diesen Lieferungen seinen Theil gehabt habe.

Wien, den 3 Jäner 1798.

---

7 (Min. Ext.)

P. Stum Ium.

Je n'ai reçu que seulement hier la dépêche dont Votre Excellence m'honora le 2 de l'an, et voyant manquer encore la précédente du 29 Décembre je me suis empressé à demander à la Porte quelque notice concernant leurs tartares revenus de Paris. Mais il se trouva que j'en savois plus qu'elle, tant sur leur passage par Vienne et Bukarest que sur les mauvais traitemens qu'ils avoient essuyés à Provadi, de sorte qu'il a fallu me resigner à la patience et rester dans mon incertitude pénible sur le sort de la dite dépêche du 29 qui laisse une grande lacune dans les directions de la Cour Imp^{le}.

J'ai préalablement communiqué quelque chose au Reis Ef-fendi dans un moment où il étoit seul, et en lui recomman-

6 ('Υπ. 'Εσ.)

Κατὰ τὴν ὁμολογίαν ξένων τινῶν πρὸ μικροῦ ἐκ Μολδαβίας ἐνταῦθι ἀφιχθέντων Ἑλλήνων ὁ συλληρθεὶς Ἀργέντης εὑρίσκεται εἰς ἐμπορικὰς σχέσεις πρὸς τὸν ἐν Ποτοτσανίῳ, Ἰασίῳ καὶ Βουκουρεστίῳ ἐγκαταστημένον ἐμπορικὸν ἔλληνικὸν οἴκον Μουστάκα (,), ὃςτις ἔχει προμηθεύσει εἰς τοὺς Γάλλους διάφορα χρειώδη, ιδίως δὲ κατειργασμένα δέρματα.

Οἱ αὐτοὶ Ἑλληνες διηγυρίζονται ως βέβαιοιν, ὅτι ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ διαμένων πρόξενος τῆς Α. Μ. Μαργέλιος μετέσχε καὶ αὐτὸς τῶν προμηθειῶν τούτων.

'Ἐν Βιέννη, τῇ 24 Δεκεμβρίου 1797.

7 ('Υπ. 'Εξ.)

'Υστερόγραφον πρῶτον.

Χθὲς μόλις ἔλαθον τὸ ἔγγραφον, δι' οὐ μ' ἐτίμησεν ἡ ὑμετέρα ἔξοχότης τὴν 23 Δεκεμβρίου ἐπειδὴ δὲ βλέπω, ὅτι λείπει ἀκόμη τὸ προηγούμενον τῆς 19 Δεκεμβρίου, ἔσπευσα νάπευθυνθῷ εἰς τὴν Πύλην ζητῶν εἰδήσεις περὶ τῶν Τατάρων αὐτῆς τῶν ἐπανελθόντων ἐκ Παρισίων. Ἀλλ' ἀπεδείχθη, ὅτι ἐγὼ ἐγνώριζον πλειότερα τῆς Πύλης περὶ τε τῆς διαβάσεως αὐτῶν ἐκ Βιέννης καὶ Βουκουρεστίου καὶ περὶ τῆς κακῆς δεξιώσεως, ἡς ἔτυχον εἰς Προβάτῳ οὔτως, ὥστε ἡναγκάσθην νὰ κάμω θέλων καὶ μὴ θέλων ὑπομονὴν καὶ νὰ μείνω ἐν ὄδυνηρῃ ἀβεβαιότητι περὶ τῆς τύχης τοῦ εἰρημένου ἔγγραφου τῆς 19, ὅπερ ἀφίνει μέγα κενὸν ἐν ταῖς ὁδηγίαις τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς.

'Ανεκοίνωσα προεισαγωγικῶς τινα εἰς τὸν 'Ρεῖς Ἐφέντην ἐν στιγμῇ καθ' ἣν ἦτο μόνος, συνέστησα δὲ αὐτῷ ἀπόλυτον σιωπὴν περὶ τῆς

dant le plus profond secret sur les complots découverts des Grecs. Il y a prêté toute l'attention que mérite l'objet et je me propose d'y revenir encore en tems et lieu, mais surtout quand il aura reçu les dépêches d'Ibrahim Effendi. C'est ce qui sera exposé plus en détail par l'ordinaire prochain, où je répondrai aussi à tous les paragraphes de la dépêche dont je viens d'accuser la réception.

J'ai, au reste, fait valoir quelques notices consolantes transmises de Semlin sur les dispositions opportunes faites à la Kriegsinsel, et auxquelles la Porte doit attribuer en partie la bonne contenance de la garnison de Belgrade, ragillardie par tant de témoignages d'aunité de nos Commandans. Et, à cette occasion, Raschid Effendi m'a communiqué à son tour l'avis donné aux Ministres Tures, mais contredit et détruit d'avance par lui-même, de l'existence d'un corps de cinq cents canoniers autrichiens auprès de Paswandoglou.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 25 Janvier 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

ἀποκαλυφθείσης συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων. Παρέσχε μοι δὲ πᾶσαν τὴν προσοχὴν, ὃς ἀξία εἶνε ἡ ὑπόθεσις. Προτίθεμαι δὲ νὰ ἐπανέλθω καὶ πάλιν εἰς τὸ θέμα τοῦτο ἐν καταλλήλῳ γρόνῳ καὶ τόπῳ, ἀλλὰ πρὸ πάντων ὅταν θὰ ἔγῃ λάθει τὰ ἔγγραφα τοῦ Ἰερατῶν Ἐφέντη· Ήὰ ἐκθέσω δὲ τὰ περὶ τούτου λεπτομερέστερον διὰ τοῦ προσεχοῦς τακτικοῦ ταχυδρομείου, ὅτε καὶ θάπαντήσω εἰς πᾶσας τὰς παραγοράφους τοῦ ἔγγραφου, οὐ ἀνωτέρω ἀνήγγειλα τὴν παραλαβὴν.

Πλὴν δὲ τούτου ἀνεκοίνωσα ἐπιτηδείως εὐχαρίστους τινὰς εἰδήσεις διαβιβασθείσας ἐκ Σεμλίνου περὶ τῶν ἐπικαίρων μέτρων τῶν ληφθέντων ἐν τῇ Kriegsinsel καὶ εἰς τὰ ὄποια χρεωστεῖ ἐν μέρει ἡ Ηὔλη τὴν καρτερίαν τῆς φρουρᾶς τοῦ Βελιγραδίου, ἐνθαρρυνθείσης ἐκ τοσούτων φιλικῶν δειγμάτων παρὰ τῶν ἡμετέρων διοικητῶν. Ἐπὶ τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ ὁ Ῥασσιδὴ Ἐφέντης μοι ἀνεκοίνωσε καὶ αὐτὸς τὴν εἰδησιν τὴν γνωρισθείσαν μὲν εἰς τοὺς Τούρκους ὑπουργοὺς, ἀλλ' ἐν τῶν προτέρων παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀντιεγγύεισαν καὶ ἀποκρυψθείσαν, περὶ τῆς παρὰ τῷ Πασθάνιογλῷ ὑπέρξεως σώματος πεντακοσίων αὐστριακῶν πυροβολητῶν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβήστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν

·Ο βαρῶνος Ἐρβέρτος Ράτκηλ.

Ἐν Ηέραν Κωνσταντινουπόλεως, 15 Ἰανουαρίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

8 (Min. Ext.)

P. Sum 8um

J'ai fait tomber encore chez le Reis Effendi l'entretien sur le complot des Grecs, mais il ne paroissoit guère y prendre garde, soit qu'il n'en craignît par les effets sur la tranquillité de l'Empire, soit qu'il en eût reçu déjà plus d'informations et de détails que je ne pouvois lui en fournir. En effet, la correspondance du public, surtout dans la même nation, est remplie de particularités à cet égard, que j'ignorois; entre autres que ce mauvais folliculaire de Puli, si souvent dénoncé par moi, est enfin démasqué et reconnu coupable. Mes communications sur ce sujet se bornent en stricte conformité aux ordres de Votre Excellence, au seul Reis Effendi, à l'exclusion du Drogman de la Porte, quoique par sa charge il soit instruit du contenu des dépêches d'Ibrahim Effendi et soit d'ailleurs le canal par lequel passent celles des deux Princes.

Il n'est pas étonnant après cela que dans ses entretiens avec Mr de Wallenbourg il eut touché cette matière du ton de quelqu'un qui s'intéresse à la nation et blâme la conduite des coupables; mais s'il est informé des insinuations passées en droiture au Reis Effendi, il doit être frappé de notre réserve et en inférer que ses sentimens sont suspects: apperçu qui pourroit nuire à nos propres affaires, tandisque Votre Excellence voit, de mes autres très humbles rapports d'aujourd'hui, qu'il se prête de bonne grâce et efficacement à les seconder.

Du reste sa conduite passée, ses propos et ses inconséquences ont sans doute mérité la censure que Votre Excellence en fait dans ses deux dernières dépêches; mais je ne puis pas m'empêcher de croire bon et honnête le fonds de son caractère,

.8 (Της Ἐξ.)

‘Υστερόγραφον ὅγδοον.

Ἐφερα καὶ πάλιν τὸν λόγον πρὸς τὸν Ρεῖς Ἐφέντην περὶ τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ δὲν ἐφαίνετο ἀξιῶν αὐτὴν πολλοῦ λόγου, εἴτε ως μὴ φοβούμενος τὰ ἔξ αὐτῆς ἀποτελέσματα ἐπὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ κράτους, εἴτε ως ἥδη λαθὼν πλειστέρας εἰδήσεις καὶ λεπτομερείας ἔκεινων, ἃς ἐγὼ ἡδυνάμην νάνακοινώσω εἰς αὐτόν. Πράγματι δ' αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν ιδίωτῶν, ιδίως παρὰ τοῖς ὄμογενέσι τῶν κρατουμένων, περιέχουσι περὶ τοῦ προκειμένου πολλὰ καθ' ἑκαστα ἀτινα ἐγὼ ἡγνόουν, μεταξὺ δὲ τῶν ἄλλων ὅτι τὸ κακὸν ἔκεινο ἀγγεῖον, ὁ ἐφημεριδογράφος (Μαρκίδης) Πούλιου, ὃν πολλάκις ἐγὼ κατήγγειλα, ἀπεκαλύφθη πεντοῦτος τοῦ προσωπείου του καὶ ἀνεγνωρίσθη ἔνοχος. Αἱ δέ μαζὶ ἀνακοινώσεις ἐπὶ τοῦ προκειμένου περιορίζονται ἐν αὐστηρῷ ἐμμονῇ εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Υ. Ε. εἰς μόνον τὸν Ρεῖς Ἐφέντην, ἀποφευχθείστης τῆς ἀνακοινώσεως εἰς τὸν διερυηνέα τῆς Ηύλης, εἰ καὶ οὕτος ως ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἔχει γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῶν ἐγγράφων τοῦ Ἰεραήμ Ἐφέντη καὶ εἴνε ἄλλως ὁ ἀγωγὸς, δέ! οὐ διέργονται τὰ ἐγγράφα τῶν δύο ἡγεμόνων.

Δὲν εἴνε λοιπὸν κατὰ ταῦτα ἀπορον, ὅτι ἐν ταῖς συνδιαλέξεσιν αὐτοῦ μετὰ τοῦ κυρίου Φὸν Βέλλεμπουργ ἔθιξε τὸ θέμα τοῦτο μετὰ τρόπου ἀνδρὸς δεικνύοντος ἐνδιαφέρον περὶ τοῦ ἔθνους καὶ κατηγοροῦντος τὴν διαγωγὴν τῶν ἐνόχων. Ἀλλ' ἂν ἔλαθε γνῶσιν τῶν κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Ρεῖς Ἐφέντην γενομένων ὑπανιγμῶν, βεβαίως θὰ ἔξεπλάχη διὰ τὴν ἡμετέραν ἐπιφύλαξιν καὶ θὰ ἔξηγαγε τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὰ αἰσθήματα αὐτοῦ εἴνε ὑποπτα, τοῦθ' ὅπερ ἡδύνατο νὰ βλάψῃ τὰς ιδίας ἡμῶν ὑποθέσεις, ἐν ᾧ ἡ Υ. Ε. βλέπει ἐκ τῶν ἄλλων μου ταπεινοτάτων ἐκθέσεων τῆς σήμερον, ὅτι ἐπιδεικνύει προθυμίαν καὶ ζῆλον πρὸς εὐόδωσιν αὐτῶν.

“Αλλως δὲ ἡ μὲν προτέρα αὐτοῦ διαγωγὴ, οἱ λόγοι αὐτοῦ καὶ αἱ ἀσυνέπειαι κατέστησαν αὐτὸν ἀναρριθόλως ἀξιῶν τῆς ἐπικρίσεως, ἣν ἔκφέρει περὶ αὐτοῦ ἡ Υ. Ε. ἐν τοῖς δύο της τελευταίοις ἐγγράφοις. Αλλὰ δὲν δύναμαι ὄμως νὰ μὴ πιστεύω εἰς τὴν κατὰ βάθος

ainsi que je m'en suis expliqué en plusieurs occasions, lors même que j'avois lieu d'en être mécontent; opinion, je l'avoue, qui m'a disposé à rechercher sa confiance pour en diriger l'usage au profit du service Imp^l.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris.*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 10 février 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

9 (Min. Int.)

Nach sicherer erhaltenen Nachrichten laszen anjetzo die Griechen einige Schriften in viel 100 Exemplarien in Leipzig drücken, in welchen Sie ihre in türkischen Gebiete wohnende Nazion zu bereden suchen, das Joch der türkischen Regierung abzuschütteln und sich auf die französische Republik ganz zu verlassen, welche ihnen durch die von den Venezianern abgenommene Inseln, so bald sie es verlangen werden, eine Unterstützung geben wird. Sie versichern weiter, dasz man die grösste Zusicherung von Paris hat, dasz das Directorium nicht ehe ruhen wird, bis es die Griekische Nazion von dem Schlawischen Juche befreüt hat. Diese Schriften werden theils über Bukowina und Moldau, theils über Dalmazien geschickt.

Wien, den 18ten Februar 1798.

(Unterschrift unleserlich).

ἀγαθότητα καὶ τιμιότητα τοῦ χαρακτῆρός του, ὡς ἐξεφράσθην περὶ αὐτοῦ ἐν πολλαῖς περιστάσεσι καὶ ὅταν ἀκόμη εἰχὸν λόγους νὰ εἴμαι δυσηρεστημένος ἐξ αὐτοῦ. Ή δὲ περὶ αὐτοῦ γνώμη μου αὕτη μὲ ἔπεισε, τὸ ὄμολογῷ, νὰ ἐπιζητήσω τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτοῦ, ὅπως διευθύνω καὶ χρησιμοποιήσω αὐτὴν πρὸς ὄφελος τῆς ὑπηρεσίας τοῦ αὐτοκράτορος.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐεεδόχστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν

‘Ο βαρώνος Ἐρβέρτος Ράτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, 31 Ιανουαρίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρώνον Τούγκουτ.

9 ('Υπ. 'Εσ.)

Κατὰ ληφθείσας ἀσφαλεῖς εἰδήσεις ἔκτυποῦσι κατ' αὐτὰς οἱ Ἐλληνες ἐν Λειψίᾳ εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας ἀντιτύπων ἔντυπά τινα, δι' ὧν πειρῶνται νὰ πείσωσι τοὺς ἐν τῇ τουρκικῇ χώρῃ οἰκοῦντας ὄμοεθνεῖς των νάποτινάξωσι τὸν ζυγὸν τῆς τουρκικῆς διοικήσεως καὶ νὰ ριφθῶσι καθ' ὅλοκληρίαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας, η̄τις μέλλει νὰ παράσγῃ εἰς αὐτοὺς ὑποστήριξιν διὰ τῶν Ἀντιτύπων Βενετῶν ληφθεισῶν ('Ιονίων) νήσων, εὐθὺς ὡς ζητήσωσι τοῦτο. Βεβαίοις δὲ πλὴν τούτου, διὰ ἔχουσιν ἀσφαλεῖς διαβεβαιώσεις ἐκ Παρισίων, καθ' ἃς τὸ Διευθυντήριον δὲν θὰ ἡσυχάσῃ ἔως ἐλευθερώσῃ τὸ ἔλληνικὸν ἔθνος ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ τῆς δουλείας. Αποστέλλονται δὲ τὰ εἰρημένα ἔγγραφα τοῦτο μὲν διὰ Βουκοβίνας καὶ Μολδαβίας, τοῦτο δὲ διὰ Δαχλιατίας.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 8 Φεβρουαρίου 1798.

(‘Τπογραφὶ δυσαράγρωστος).

10 (Min. Ext.)

*Abschrift eines Schreibens des K. K. Internunzius
an H. Merkelius.*

Pera, den 24ten Hornung 1798.

Da Ew. letztere Amtsberichte vom 12ten dieses, welche mir samt der Wienerpost den 20ten richtig zugekommen sind, gegenwärtig meinerseits keine Bemerkung erheischen, so beschränke ich mich anheute denenselben hieneben in Abschrift dasjenige mitzutheilen, was ich mich in Folge dero Anzeige letzthin an das General-Consulat von Cherson wegen den türkischen Unterthanen unregelmässig ertheilten Pässen zu schreiben veranlaszt gefunden habe und woraus Ew. ersehen werden, wie zu Vermeidung aller ähnlichen Unannehmlichkeiten mit jenen zu verfahren ist, die etwa gegen beszere Vermuthung in Zukunft noch mit derley ordnungswiedrigen Urkunden von dem taurischen Consulate in der Wallachey zum Vorschein kommen sollten, dasz ist nähmlich, ihnen auf der Stelle solche Päsze mit der Erklärung, dasz sie ihnen selbst nicht anders dann schädlich seyn könnten, abzunehmen und zugleich allen Schutz geradeweg zu versagen.

Unter einem soll ich zugleich dieselben verständigen, dasz der H. Fürst bey seiner Abreise von hier mich ersucht hat, ihm bey dem allerh. Hofe die Uebeslaszung einer Parthie von 2000 Militär-Flinten und dreyer Feldstücke zu erwirken, worüber ich mit letztem Kourier von der hohen Hofstelle die Antwort erhalten habe, dasz man unsererseits nicht abgeneigt sey, dem Fürsten in Betref der obgedachten 2000 Flinten, wofern sich selber dieszfalls unmittelbar nach Wien verwenden würde, nach Thunlichkeit und Umständen gegen baare Bezahlung zu willfahren. Ew. wollen sich daher angelegen

10 ('Υπ. 'Εξ.)

'Αντίγραφον ἐγγράφου τοῦ ἐξάρχου τῆς Α. Μ.
πρὸς τὸν κ. Μερκέλιον.

'Ἐν Πέραν. τῇ 14 Φεβρουαρίου 1798.

'Ἐπειδὴ ἡ τελευταία ὑμῶν ἐπίσημος ἔκθεσις τῆς 2 ισταμένου, ἥτις περιήλθεν ἀσφαλῶς εἰς ἐμὲ μετὰ τοῦ βιενναίου ταχυδρομείου τῆς 10, ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐδεμιᾶς παρ' ἐμοῦ δεῖται παρατηρήσεως, περιορίζομαι σήμερον νάνακοινώσω εἰς ὑμᾶς ἐν συνημμένῳ ἀντιγράφῳ ὅσα συνεπείχ τῆς ὑμετέρας ἀναγγελίας παρεκινήθην νὰ γράψω ἐπ' ἐσχάτων εἰς τὸ γενικὸν προξενεῖον Χερσῶνος περὶ τῶν εἰς Τούρκους ὑπηκόους παρατύπως παρεχομένων διαβατηρίων, ἐξ ὧν θέλετε ἵδει τί τὸ πρακτέον πρὸς ἀποφυγὴν πάντων τῶν ὄμοιών ἀτόπων ώς πρὸς ἔκεινους, οἵτινες τυχὸν παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν ἐν τῷ μέλλοντι ἡδύναντο ἀκόμη νὰ ἐμφανίζωνται ἐν Βλαχίᾳ φέροντες τοιαῦτα παράνομα ἐγγραφα παρὰ τοῦ ταυρικοῦ προξενείου. 'Ανήγγειλα δῆλα δὴ, ὅτι πρέπει τοιαῦτα διαβατήρια νάφαριῶνται πάραυτα ἀπ' αὐτῶν σὺν τῇ δηλώσει, ὅτι εἰς αὐτοὺς τοὺς ἴδιους μόνον βλάχην ἡδύναντο νὰ προξενήσωσι, καὶ ὅτι συγχρόνως πρέπει νὰ στερῶνται οἱ τοιοῦτοι αὐτόχρονα πάσης προστασίας.

'Ἐν τούτοις δὲ ὁρείλω νάνακοινώσω ὑμῖν συγχρόνως, ὅτι ὁ ὑψηλὸς ἡγεμὼν κατὰ τὴν ἐντεύθεν ἀναχώρησιν αὐτοῦ μὲ παρεκάλεσε νὰ ἐνεργήσω παρὰ τῇ ὑψηλῇ αὐλῇ τὴν εἰς αὐτὸν ἀποστολὴν διεχιλίων ὄπλων καὶ τριῶν πυροβόλων, περὶ ἣς ὑποθέσεως ἔλαθον παρὰ τῆς αὐλῆς διὰ τοῦ τελευταίου ταχυδρομείου τὴν ἀπάντησιν, ὅτι τὸ καθ' ἡμᾶς οὐδεμία ὑπῆρχε δυσκολία ὄπως διευκολυνθῇ εἰς τὸν ἡγεμόνα ἡ ἀποστολὴ τῶν εἰρημένων τριεχιλίων ὄπλων κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις ἀπένταντι πληρωμῆς ἐπὶ τοῖς μετρητοῖς, ἢν ἀπηυθύνετο περὶ τούτου κατ' εὐθεῖαν εἰς Βιέννην. Ήχρακαλῶ λοιπὸν ὑμᾶς νὰ φροντίσητε, ὄπως καταστήσητε αὐτῷ γνωστὴν ώς τάχιστα ἐξ ὄνο-

seyn lassen, ihm diesen angenehmen Bescheid in meinem Nahmen ehestens bekannt zu machen und wegen seiner dieszfalls weiters nöthigen Schritte die dienliche Anleitung zu geben.

Zum Schlusze endlich entstehe ich nicht, die heutige in 7 Hof-nebst 11 anderen Packeten und 1 Schachtel Koffee fur I. M. die Kayserinn bestehende gewöhnliche Postexpedition einzubegleiten, deren ungesäumte schleunigste Beförderung ich denenselben hiemit sorgfältigst anzuempfehlen nicht umhin kann.

N. V: Die sehr wahrscheinliche Vermuthung, dasz das letzthin zu Wien entdeckte Komplot der Griechen auch seine Zweige in die Wallachey hin verbreitet haben und folglich die Untersuchung der Papiere des berüchtigten Dimitraki Tarnaviti etwa wichtige Aufschlüsse zu geben im Stande seyn würde, hat mich bestimmt, den hiesigen Ban Hanzery auf diesen Gegenstand aufmerksam zu machen, welches auch von ihm mit der grössten Dankbarkeit aufgenommen worden ist. Es wird daher diensam seyn, dass Ew. gleichfalls dem H. Fürsten selbst diese Bemerkung mittheilen und sich mit selben einverstehen, um dann von ihm jene Aufklärungen zu erhalten, die vielleicht das Beste unserer Staaten angehen möchten. Alles, was Ew. auf diese Art mittelst des Briefwechsels des Turnaviti mit seinem Bruder zu Triest und andern, oder sonst durch eine verdoppelte Aufmerksamkeit in Erfahrung bringen sollten, dieses wollen dieselben ohne aller Rücksicht auf die etwa dabey verflochtenen Personen, was Standes sie auch seyn mögen, unverzüglich der hohen Hofstelle einberichten und auch mir davon Kenntnisz zu geben Sorge tragen, da es mehr als jemals nothwendig ist die Schleichwege zu enthüllen, welche der gegenwärtige allgemeine Wirbelgeist zum Nachtheile der öffentlichen Ruhe und Wohlfahrt zu folgen pflegt.

ματός μου τὴν εὐχάριστον ταύτην ἀπάντησιν καὶ νὰ παράσχητε εἰς αὐτὸν τὰς προσηκούσας ὁδηγίας περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀναγκαῖων περαιτέρων διαβημάτων.

Ἐν τέλει δὲν παραλείπω νὰ συνοδεύσω τὴν παροῦσαν διὰ τῆς συνήθους ταχυδρομικῆς ἀποστολῆς, συγκειμένης σήμερον ἐξ ἐπτὰ δεμάτων πρωρισμάτων διὰ τὴν αὐλὴν καὶ ἐπτὰ ἄλλων ώς καὶ ἐνὸς κιβωτίου καφὲ διὰ τὴν αὐτοκράτειραν, λαμβάνω δὲ μέριμναν νὰ συστήσω ὑμῖν διὰ τῆς παρούσης τὴν ταχυτάτην καὶ ἀνυπέρθετον ἀποστολὴν αὐτῶν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον.

Ἡ πιθανωτάτη εἰκασία, ὅτι ἡ ἐπ' ἐσχάτων ἐν Βιέννη ἀνακαλυφθεῖσα συνωμοσία τῶν Ἑλλήνων δυνατὸν νὰ ἔχῃ διακλαδώσεις μέχρι Βλαχίας καὶ ὅτι κατὰ ταῦτα ἡ ἐξέτασις τῶν ἑγγράφων τοῦ διαβοήτου Δημητράκη Ταρναβίτη (γρ. Τουρναβίτη) πιθανῶς θὰ ἥδυνατο νὰ παράσχῃ σπουδαῖας ἐξηγήσεις, μὲ παρεκίνησε νὰ ἐπιστήσω εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τὴν προσοχὴν τοῦ ἐνταῦθα βάνου Χαντζερῆ, τοῦθ' ὅπερ ἔγεινεν ἀποδεκτὸν καὶ ὑπὸ τούτου μετὰ τῆς μεγίστης εὐγνωμοσύνης. Ἐντεῦθεν ἔσται λυσιτελὲς νάνακοινώσητε καὶ ὑμεῖς ὄμοιώς τὴν παρατήρησιν ταύτην εἰς αὐτὸν τὸν ἡγεμόνα, ὅπως οὕτω λάθητε παρ' αὐτοῦ τὰς διασαφήσεις ἔκεινας, αἵτινες ἵσως δύνανται νὰ σκοπῶσιν εἰς ἀγαθὸν τῶν ἡμετέρων κρατῶν. Ηδην δὲ ὅτι διὰ τούτου τοῦ τρόπου διδαχθῆτε ἐκ τε τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Τουρναβίτη μετὰ τοῦ ἐν Τεργέστη ἀδελφοῦ του καὶ ἄλλων ἢ ἄλλως πως δι' ἐπιτεταμένης προσοχῆς φροντίσατε, παρακαλῶ, νὰ διαβιβάσητε ἀμελλητὶ, ἀνευ ἀνασκοπῆς πρὸς τὰ τυχὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀναμεμιγμένα πρόσωπα, ὁποιαςδήποτε κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἂν ὡσιν, εἰς τὴν ὑψηλὴν αὐλὴν. Φροντίσατε δὲ νὰ καταστήσητε καὶ ἐμὲ ἐνήμερον περὶ τούτων, ἐπειδὴ εἴπερ ποτὲ εἶνε ἀναγκαῖον νὰ ποκαλυφθῶσιν αἱ σκολιαὶ ὁδοὶ, ἀς τρέπεται συνήθως ἡ γενικὴ τῆς σήμερον σκοτοδίην τῶν πνευμάτων πρὸς ζημίαν τῆς δημοσίας ἡσυχίας καὶ εὐημερίας.

11 (Min. Ext.)

P. S. 4um

J'apprends avec intérêt que le principal moteur du complot des Grecs, le nommé Riga Vélestinly, guéri de ses blessures, vient d'être transporté de Trieste à Vienne, pour en tirer, ainsique de ses complices, les aveux nécessaires sur les particularités de la conspiration. Si les personnes chargées des enquêtes contre la plus rusée et la plus perfide des nations sont aussi éclairées qu'incorruptibles, je suis persuadé que les découvertes deviendront importantes, parceque les premiers plans remontent à plusieurs années en arrière, c'est à dire à l'époque où mes soupçons et mes apperçus, soumis à Votre Excellence, m'avoient déterminé à répandre l'alarme le long de nos confins et à employer tous les moyens possibles pour y penétrer. Je m'affligeois entre autres sensiblement de voir qu'un homme comme Pulliu, malgré sa mauvaise conduite et sa profession ouverte de démoeratisme, eût pu encore trouver assez de protecteurs dans nos départemens pour résister aux attaques diverses que je lui portois sous les auspices de Votre Excellence.

Les ramifications de cette intrigue circuloient par des souterrains dans la Capitale et se répandoient d'un côté jusqu'à Trieste et Venise, de l'autre sur tous les points de communication avec l'Empire Ottoman, conduites et dirigées par les emissaires secrets de la France, et aboutissant en grande partie à Bukareste, où le nommé Gaudin exerceoit ses dangereux talens et son hypocrisie dans cette cause. Pourquoi le Directoire envoie-t-il à Vienne Secrétaire d'Ambassade un homme que les événemens passés rendent odieux, ou du moins suspect, à la Cour Imp^{le}? Un autre qui doit avoir été en relation

11 (Της Εξ.)

Τομέας τέταρτον.

Μανθάνω μετ' ἐνδιαφέροντος, ὅτι ὁ κυριώτατος εἰςηγητὴς τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, ὁ καλούμενος Ρήγας Βελεστινλῆς, θεραπευθεισῶν τῶν πληγῶν του, μετηνέχθη πρὸ μικροῦ ἐκ Τεργέστης εἰς Βιέννην, σπώς ἔξαγθωσιν ἐξ αὐτοῦ ως καὶ ἐκ τῶν συνενόχων του αἱ ἀναγκαῖαι ὄμοιογίαι περὶ τῶν καθ' ἔκκστατα τῆς συνωμοσίας. Ἀν τὰ πρόσωπα, εἰς ἃ ἀνετέθη ἡ ἀνάκρισις περὶ τοῦ πανουργοτέτου καὶ ἀπιστοτάτου τῶν ἔθνων, εἶνε νοήμονά τε καὶ ἀδέκαστα, εἴμαι πεπεισμένος, ὅτι αἱ γενησόμεναι ἀποκαλύψεις ἔσονται σπουδαῖαι, ἐπειδὴ τὰ πρῶτα σχέδια ἀνέρχονται εἰς πολλὰ ἥδη ἔτη, ἥτοι εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν αἱ ὑπόνοιαι μου καὶ αἱ βλέψεις μου αἱ ὑποθληθεῖσαι εἰς τὴν ὑμετέραν ἔξοχότητα μὲν εἰχον παρακινήσει νὰ ἐπιστήσω μετ' ἀνησυχίας τὴν προσοχὴν κατὰ μῆκος τῶν ἡμετέρων συνόρων καὶ νὰ μεταχειρισθῶ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα ὅπως διεισδύσω εἰς τὸ μυστήριον. Σὺν τοῖς ἄλλοις δὲ κατεθλιβόμην αἰσθητῶς, βλέπων, ὅτι ἀνὴρ οἰος ὁ Πούλιον παρὰ τὴν κακὴν αὐτοῦ διαγωγὴν καὶ τὴν ἀπροκάλυπτον ἐπιτήδευσιν δημοκρατικῶν φρονημάτων ἥδυνατο ἀκόμη νὰ εὑρίσκῃ ἐν ταῖς ἡμετέραις χώραις ίκανοὺς προστάτας ὅπως ἀνθίσταται εἰς τὰς διαφορους ἐπιθέσεις, ἃς κατέφερον κατ' αὐτοῦ εἰςηγήσει τῆς ὑμετέρας ἔξοχότητος.

Ἄλι διακλαδώσεις τῆς συνωμοσίας ταύτης ὑπειςήρχοντο ιεροχρυφίως εἰς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ διεδίδοντο ἀφ' ἐνὸς μὲν μέχρι Τεργέστης καὶ Βενετίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ καθ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς συγκοινωνίας μετὰ τῆς ὄθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, διοχετευόμεναι καὶ διευθυνόμεναι διὰ τῶν μυστικῶν ἀποστόλων τῆς Γαλλίας, συγκεντρούμεναι δὲ κατὰ μέρα μέρος εἰς Βουκουρέστιον, ὅπου ὁ εἰρημένος Γ' ὁδὲν ἐξήσκει τὴν ἐπικίνδυνον αὐτοῦ εὐφυίζειν καὶ τὴν ὑποκρισίαν του ἐν ταύτῃ τῇ ὑποθέσει. Διὰ τί τὸ Διευθυντήριον στέλλει εἰς Βιέννην ως γραμματέα πρεσβείας ἄνδρα, ὃν τὰ παρελθόντα γεγονότα καθιστάνουσι μισητὸν ἢ τούλαχιστον ὑποπτὸν εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλήν; Ἄλλος δέ τις,

avec les conjurés est le nommé Demetrius Tournaviti, le confident de Paswandoglou, dont le Capitan-Pascha vient de tirer une si prompte vengeance ; je suggère, tant ici qu'à Bukareste, de faire examiner soigneusement les papiers de cet homme, qui pourroient fournir des traits de lumière ; son frère par exemple, établi à Trieste, ne feroit il pas des révélations intéressantes, s'il étoit examiné adroitement, et si l'on prenoit inspection de ses écrits avec les ménagemens nécessaires pour la réputation et le crédit d'un homme qui, peut-être, n'est point coupable. J'ai de même jetté les yeux sur Rossetti, ci-devant Secrétaire de légation à Vienne, et j'ai recommandé in général aux deux Agences de transmettre à Votre Excellence tout ce qu'elles pourroient recueillir sur les lieux : la paix conclue avec la France rendant, selon moi, plus dangereuse la guerre qui continue avec la démocratie, et commandant une police aussi sévère à la Cour Imp^{le} que le Directoire de Paris déploie d'acharnement contre le Royalisme.

Quoiqu'il en soit, le Reis Eff. vient de m'informer que tous ces Grecs détenus, étant des sujets de la Porte, Ibrahim Eff. avoit été chargé de les réclamer et de les envoyer garotés au Pascha de Belgrade ; demande que ce Ministre qualifie de conforme aux traités, en me requérant officiellement d'en appuyer l'objet auprès de Votre Excellence, ce que j'ai reçu purement et simplement *ad referendum*, sans y faire la moindre objection dans un tems où je dois cultiver sa bonne volonté pour nos autres affaires, quoique rien n'eût été plus aisé, que de m'enquérir sur quel article des traités on se fonde ? Raschid Eff., au reste, et le Drogman de la Porte furent fort sensibles à l'annonce de la suppression de la Gazette grecque et aux égards que la Cour Imp^{le} avoit eus à la réquisition de la Porte ; tout comme le négociant Messinesi m'a remercié beaucoup de l'assistance que je lui ai offerte pour un cas de nécessité ou d'injuste persécution, en lui recommandant toute fois de s'entendre avec moi aux premiers apparences d'un

ὅστις πιθανώτατα εύρισκετο εἰς σχέσεις πρὸς τοὺς συνωμότας, εἶνε ὁ χαλούμενος Δημήτριος Τουρναβίτης, ὁ ἐμπιστος τοῦ Πασσάνογλου, ὃν ἔξεδικήθη τόσον ταχέως ὁ Καπετάν Πασσᾶς. Ὅπεκίνησα ἐνταῦθα τε καὶ ἐν Βουκουρεστίῳ τὴν ἐπιμελῆ ἔξετασιν τῶν ἑγγράφων τοῦ ἀνθρώπου τούτου, ἅτινα ἡδύναντο νὰ παράσχωσι διαφωτίσεις. Ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐπὶ παραδείγματι, ἐγκαταστημένος ἐν Τεργέστῃ, δὲν θὰ ἔκαμνεν ἐνδιαφερούσας ἀποκαλύψεις, ἢν ἔξητάζετο ἐπιτηδείως καὶ ἢν ἔξηρευνῶντο τὰ ἑγγράφα του μετὰ τῶν προφυλάξεων τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ὑπόληψιν καὶ τὴν πίστιν ἀνδρὸς, ὅστις ἵσως οὐδαμῶς εἶνε ἔνοχος; "Ἐρρίψα ἐπ' ἵστης τοὺς ὄφθαλμοὺς ἐπὶ τὸν Ῥωσέτην, τὸν πρώην γραμματέα πρεσβείας ἐν Βιέννη, καὶ συνέστησα ἐν γένει εἰς τὰ δύο προξενεῖα νὰ διαθίσσωσιν εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα πάσας τὰς εἰδήσεις ὃσας θὰ ἡδύναντο νὰ περισυλλέξωσιν ἐπὶ τόπου. Ταῦτα δ' ἐπειδὴ ἡ μετὰ τῆς Γαλλίας συνωμολογημένη εἰρήνη καθίστησι κατ' ἔμε κριτὴν ἐπικινδυνωδέστερον τὸν ἔξακολουθοῦντα πρὸς τὴν δημοκρατίαν πόλεμον καὶ ἐπιβάλλει εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλὴν πολιτείαν ἐπ' ἵστης αὐστηρὰν ὃσον ἀκράτητος εἶνε ἡ ὄρμὴ, μεθ' ἣς τὸ Διευθυντήριον τῶν Παρισίων καταφέρεται κατὰ τῶν φιλοθασιλέων.

"Οπως καὶ ἢν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ὁ 'Ρεῖς Ἐφέντης μοὶ ἀνεκοίνωσε πρὸ μικροῦ, ὅτι, πάντων τῶν κρατουμένων ἔκείνων Ἐλλήνων ὄντων ὑπηκόων τῆς Πύλης, ὁ 'Ιβραήμ Ἐφέντης εἴχε λάθει τὴν ἐντολὴν νάπαιτήσῃ τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν καὶ ἀποστέλη αὐτοὺς δεσμίους εἰς τὸν πασσᾶν τοῦ Βελιγραδίου. Χαρακτηρίζει δὲ ὁ ὑπουργὸς οὗτος τὴν ἀπαιτησιν ταύτην ὡς σύμφωνον πρὸς τὰς συνθήκας, καὶ ἔξαιτεῖται παρ' ἐμοῦ ἐπισήμως νὰ ὑποστηρίξω τὰ κατ' αὐτὴν παρὰ τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι, τοῦθ' ὅπερ ἐδέχθην ἀνευ τινὸς παρατηρήσεως πρὸς ἀναφορὰν χωρὶς νὰ ἐπιφέρω τὴν ἐλαχίστην ἀντίστασιν ἐν χρόνῳ καθ' ὃν ὄφείλω νὰ θεραπεύω τὴν εὔνοιαν αὐτοῦ χάριν τῶν ἀλλων ἡμετέρων ὑποθέσεων, ἐν φῷ οὐδὲν θὰ ἥτο εὐκολώτερον ἢ νὰ ζητήσω νὰ μάθω εἰς ποιὸν ἀρθρον τῶν συνθηκῶν ἐστηρίζοντο. "Αλλως δὲ ὁ 'Ρασσιδ Ἐφέντης καὶ ὁ διερμηνεὺς τῆς Πύλης λίαν εὐαρέστως ἤκουσαν τὴν εἰδήσιν περὶ τῆς παύσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἐφημερίδος καὶ περὶ τῆς σπουδῆς, μεθ' ἣς προέσχειν ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ εἰς τὰς ἀξιώσεις τῆς Πύλης. Καὶ ὁ ἐμπορος Μεσσηνέζης δέ μ' ηύχαριστησε πολὺ διὰ τὴν βοήθειαν, ἦν ὑπεσχέθην αὐτῷ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης ἢ ἀδίκου καταδιώξεως,

danger, et avant que les choses fussent poussées à quelque extrémité.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 24 février 1798.

A S. E. Mr le Baron de Thugut.

12 (Min. Ext.)

*Abschrift eines Schreibens des K. K. Internunzius
an H. Schilling.*

Péra, den 26 Hornung 1798.

Ew. letztere Amtsberichte vom 14ten, deren verschiedene Punkte blos zu meiner Kenntnisz dienen, sind mir vorgestern richtig zugelangt.

Ich kann dagegen nicht umhin, denenselben in Anlage einen Auszug meines mit voriger Post an das taurische Gl. Consulat erlaszenen Schreibens mitzutheilen, welches die von gedachter Stelle türkischen Unterthanen ordnungswiedrig gegebenen und ihnen den Kais. Schutze in der Turkey, ihrem Vaterlande, zusichernden Päsze zum Gegenstand hat. Da jedoch dieser Auszug schon selbst das umständlichere enthält, so beschränke ich mich hier blos, Ew. die Art, wie, zu Vermeidung aller Unahnnehmlichkeiten, jede mit derley unregelmässigen Urkunden des gedachten Consulats gegen Verhoffen etwa künftig noch nach der Moldau kommende rayas zu behandeln seyn werden, anzuzeigen und empfehle daher, ihnen auf der Stelle solche Päsze mit der Erklärung, dasz sie ihnen selbst

εὶς καὶ συνέστησα αὐτῷ νὰ συνεννοθῇ μετ' ἐμοῦ εὐθὺς ἀμα τῇ πρώτῃ
ἐνδείξει κινδύνου καὶ πρὸν ἦ τὰ πράγματα φθάσωσιν εἰς τὸ ἔσχατον.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβάστως ὡς ἐν τοῖς δια-
πιστευτηρίοις μου γράμμασιν

·Ο βαρῶνος ·Ἐρβέρτος ·Ράτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 14 Φεβρουαρίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

12 (·Υπ. ·Εξ.)

·Αντίγραφον ἐγγράφου τοῦ ἔξαρχου τῆς Α. Μ.
πρὸς τὸν Κ. Σχίλδιγκ (7)

Ἐν Πέραν, τῇ 16 Φεβρουαρίου 1798.

·Η τελευταία ὑμῶν ἐπίσημος ἔκθεσις τῆς 14, ἦς τὰ διάφορα ἀντι-
κείμενα μόνον πρὸς ἐμὴν γνῶσιν χρησιμεύουσι, περιῆλθεν εἰς ἐμὲ
ἀσφαλῶς προχθές.

Εἰς ἀπάντησιν αὐτῆς σπεύδω νάνακοινώσω ὑμῖν συνηημμένην περί-
ληψιν τοῦ διὰ τοῦ προηγουμένου ταχυδρομείου πρὸς τὸ γενικὸν ἐν
τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ προξενεῖον ἀποσταλέντος ἐγγράφου μου, ὅπερ
ἀντικείμενόν ἔχει τὰ ἐκ τῆς χώρας ἔκεινης εἰς Τούρκους ὑπηκόους
παρανόμως διδόμενα διαβατήρια τὰ ἔξασφαλίζοντα εἰς αὐτοὺς τὴν
αὐτοκρατορικὴν προστασίαν ἐν τῇ Τουρκίᾳ, τῇ ἴδιᾳ αὐτῶν πατρίδι.
·Αλλ' ἐπειδὴ ἡ περίληψις αὕτη περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῇ τὰ καθ' ἔκα-
στα, περιορίζομαι ἐνταῦθα μόνον εἰς τὸ νὰ ὑποδείξω ὑμῖν τὸν τρό-
πον πῶς πρέπει νὰ φέρησθε πρὸς πάντα τυχὸν ἐν τῷ μέλλοντι παρὰ
πᾶσαν προσδοκίαν εἰς Μολδαβίαν μετὰ τοιούτων ἀτάκτων ἐγγράφων
ἔρχόμενον ῥαγισθεῖν, πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς ἀτόπου. Συνιστῶ λοιπὸν εἰς
ὑμᾶς νάφαιρητε ἀπ' αὐτῶν πάραυτα τοιαῦτα διαβατήρια σὺν τῇ δη-
λώσει, ὅτι ταῦτα εἰς αὐτοὺς τοὺς ἴδιους μόνον βλάβην ἡδύναντο νὰ

nicht anders dann schädlich seyn könnten, abzunehmen und zugleich allen Schutz geradehin zu versagen.

Uebrigens veranlaszt mich die von Ew. jüngsthin angezeigte gefängliche Einziehung des sicheren Polizo zu Jassy die Agenzie einzuladen, sich mit dem H. Fürsten auf eine unverfängliche Art einverstehen zu wollen, damit er selber jene bey dieser Gelegenheit ohne Zweifel erhaltene Aufschlüsse und Bekenntnisse, die etwa das beste unserer Staaten angehen möchten, in Freundschaft vertraulich mittheilen wolle, um solche unverweilt ohne aller Rücksicht der allfalls darein verflochtenen Persohnen der hohen Hofstelle einberichten und auch mir davon Wissenschaft geben zu können.

Endlich übersende ich hieneben noch zween Schreiben, eines an Dimitri Vitari Camandro, und das andere an Abatte Condilli, welche dieselben eigenhändig bestellen und auf letzteres insbesondere eine Antwort abverlangen wollen.

13 (Min. Ext.)

P. S. 5um

La dépêche ci-jointe adressée à l'Agence de Boucarest révèle une irrégularité des passeports de Kersone pour donner des directions sur la conduite à tenir de ce chef à l'avenir et prévenir les inconveniens qui pourroient en naître; elle contient de plus l'annonce de la résolution formelle de la Cour Imp^{le} sur l'achat de deux mille fusils demandés par le P^{ce} de Valachie, et fixe l'attention de Mr Merkelius sur les papiers de feu Turnaviti qui pourroient avoir quelque rapport avec le complot des Grecs découvert à Vienne.

Le premier et le dernier de ces articles, savoir les passe-

προξενήσωσι, καὶ συγχρόνως νὰ στερῆτε αὐτοὺς αὐτόχρημα πάσης προστασίας.

Ἄλλως δὲ ἡ παρ' ὑμῶν ἐπ' ἐσχάτων ἀναγγελθεῖσα σύλληψις τοῦ Πολύζου ἐν Ἰασίῳ μὲ παρακινεῖ νὰ παρακαλέσω τὸ προξενεῖον, ὅπως συνεννοθῇ μετὰ τοῦ ὑψηλοῦ ἡγεμόνος κατ' ἀνεπίθουλον τρόπον, ἵνα αὐτὸς ἔκεινος εὐαρεστηθῇ νάνακοινώσῃ φιλικῶς καὶ ἐμπιστευτικῶς τὰς κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ἀναμφιθόλως ληφθείσας διαφωτίσεις καὶ καταθέσεις, ὅσαι τυχὸν ἡδύναντο νάποθῶσιν εἰς ἀγαθὸν τῶν ἡμετέρων κρατῶν, ὅπως ταύτας ἀμελλητὶ ἀνακοινώσητε εἰς τὴν ὑψηλὴν αὐλὴν ἀνευ ἀνασκοπῆς πρὸς τὰ τυχὸν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ἀναμεμιγμένα πρόσωπα, δυνηθῆτε δὲ νὰ καταστήσητε καὶ εἰς ἐμὲ γνωστὰ τὰ περὶ τούτου.

Τέλος ἀποστέλλω ὑμῖν συνημμένας ἐνταῦθα καὶ δύο ἐπιστολὰς, τὴν μὲν πρὸς τὸν Δημήτριον Βιτάρην Καμάνδρον (,), τὴν δὲ πρὸς τὸν ἀναγνώστην (;) Κονδύλην, ἃς παρακαλῶ νὰ ἐγχειρίσητε αὐτοπροσώπως καὶ νὰ ζητήσητε ἴδιας παρὰ τοῦ δευτέρου ἀπάντησιν.

13 (Τπ. Εξ.)

Τυτερόγραφον πέμπτον.

Τὸ συνημμένον ἔγγραφον, ἀπευθυνόμενον εἰς τὸ προξενεῖον Βουκουρεστίου (8), καταδεικνύει ἀταξίαν τινὰ τῶν διαβατηρίων τῆς Χερσῶνος, ὅπως δοθῶσιν ὁδηγίαι περὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προξένου τηρητέας τάξεως πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀτόπων, ἀτινα ἡδύναντο νὰ προέλθωσιν ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε συμβαίνοντων. Περιέχει δὲ καὶ τὴν ἀγγελίαν περὶ τῆς τυπικῆς ἀποφάσεως τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς ὡς πρὸς τὴν ἀγορὰν δισχιλίων ὅπλων, ἀτινα ἐζήτησεν ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας, καὶ ἐφιστᾷ τὴν προσοχὴν τοῦ κυρίου Μερκελίου ἐπὶ τὰ ἔγγραφα τοῦ μακαρίτου Τουρναβίτη, ἀτινα δυνατὸν νὰ ἔχωσι σχέσιν τινὰ μετὰ τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐν Βιέννη ἀνακαλυφθείσης.

Περὶ τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τελευταίου τῶν περὶ ὃν ὁ λόγος ἀντι-

ports irréguliers et le complot des Grecs entrent aussi dans l'autre expédition également ci-jointe pour l'Agence de Jassy, où je recommande au Chanceliste Schilling de prendre autant que possible connaissance des aveux du conspirateur Poliso pour l'information de Votre Excellence.

Je dois au reste ajouter, d'après mes conjectures personnelles, que le Secrétaire d'Ambassade de France Gaudin ne sauroit être réputé ignorer le fonds de ce complot, ni les liaisons des principaux coupables. Disciple chéri de Descorches, c'est un homme capable de tout pour réussir dans ses vues, sans être jamais retenu par des considérations morales, qui a beaucoup plus d'ambition que de talens, qui perdu de dettes trouvera bon tout ce qui peut lui procurer de l'argent et qui d'ailleurs a épousé ici une intrigante Naxiote d'une réputation équivoque.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 10 Mars 1798.

A S. E. Mr le Baron de Thugut.

14 (Min. Ext.)

P. S. 3um

Les nouvelles tentatives des révolutionnaires grecs pour répandre, voie de Moldavie et de Bosnie, parmi leurs nationaux dans l'Empire ottoman des écrits séditieux imprimés à Leip-

κειμένων, ἦτοι τοῦ περὶ τῶν ἀτάκτων διαβατηρίων καὶ τοῦ περὶ τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, γίνεται λόγος καὶ ἐν τῷ ἄλλῳ ἐπ’ ἵστος συνημμένῳ ἑγγράφῳ τῷ εἰς τὸ προξενεῖον Ἰασίου ἀπευθυνόμενῳ (9), ἐν φ συνιστῶ εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ προξενικοῦ γραφείου Σχιλλιγκ νὰ λάθη κατὰ τὸ δυνατὸν γνῶσιν τῶν καταθέσεων τοῦ συνωμότου Πολύζου, ὅπως πληροφορήσῃ περὶ αὐτοῦ τὴν Ὀμετέραν ἔξογότητα.

“Ἄλλως δ’ ὁφείλω νὰ προσθέσω κατὰ τὰς ἴδιας ἐμοῦ εἰκασίας, ὅτι ὁ γραμματεὺς τῆς γαλλικῆς πρεσβείας Γωδὲν δὲν δύναται νὰ νομισθῇ ἀγνοῶν κατ’ οὔσιαν τὰ τῆς συνωμοσίας ταύτης, οὐδὲ τὰς πρὸς ἀλλήλους σχέσεις τῶν κυριωτέρων ἐνόχων. Ὡν μαθητὴς προσφιλῆς τοῦ Δεκόρς, εἶνε ἀνὴρ δυνάμενος τὰ πάντα νὰ ἐπιχειρήσῃ, ὅπως ἐπιτύχῃ τοῦ σκοπουμένου, οὐδὲ συγκρατεῖται ποτε ὑπὸ ἡθικῶν θεωριῶν, ἔχει δὲ περισσοτέραν φιλοδοξίαν ἢ ἀρετᾶς, βεβυθισμένος δ’ ὃν εἰς χρέον θὰ εῦρῃ καλὸν πᾶν ὃ τι δύναται νὰ προμηθεύσῃ εἰς αὐτὸν χρῆμα, ἔχει δ’ ἄλλως νυμφευθῆ ἐνταῦθα πολυμήχανόν τινα Ναξίαν, ἡς ἀμφίβο-βολος εἶνε ἡ ὑπόληψις.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειώθω εὐσεβάστως ὡς ἐν τοῖς δια-πιστευτηρίοις μου γράμμασιν

‘Ο βαρῶνος Ἐρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 28 Φεβρουαρίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

---

14 (Τπ. Εξ.)

Τστερόγραφον τρίτον.

Αἱ νέαι ἀπόπειραι τῶν Ἑλλήνων ἐπαναστατῶν ὅπως διαδώσωσι διὰ Μολδαβίας καὶ Βοσνίας εἰς τοὺς ἐν τῇ ὄθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ ὅμοεινεῖς τῶν στασιαστικὰ ἔντυπα ἔκτετυπωμένα ἐν Λειψίᾳ, περὶ ὧν

zig, dont la dépêche de Votre Excellence contient les détails, m'ont servi d'étoffe aux communications que je viens de faire au Reis Effendi. Mr de Wallenbourg l'a trouvé informé déjà de tout par l'Amb. Ottoman, et infiniment sensible à des procédés si loyaux, en s'expliquant à cet égard dans les termes les plus forts et les plus affectueux et en appuyant aussi sur la reconnaissance acquise à la Cour Imp^{re} par sa conduite dans les troubles de la Roumérie, à laquelle il n'a pas fait difficulté d'attribuer en partie les désastres actuels des Rebelles.

A cette occasion Atif Ahmed Eff. a rappelé la permission accordée de si bonne grâce au P^{ce} de Valachie d'acheter deux mille fusils pour ses troupes, et surtout les facilités qu'on met sur les confins à l'extraction des bleds si nécessaires aux garnisons et armées ottomanes. Mais, pressé de faire quelques approvisionnemens, plus considérables, il m'a prié instamment de recommander cet objet tant à Votre Excellence qu'au Commandant de Semlin, en me prévenant que le P^{ce} de Valachie et le Kaïmakam de Belgrade sont chargés des achats payables au comptant. Notre Interprète lui ayant promis mon concours le plus zélé à l'accomplissement des vues de la Porte, il a reçu avec plaisir ces assurances et remarqué que, dans les circonstances calamiteuses du tems, les Souyerains, leurs fidèles serviteurs, tous les gens attachés au bon ordre et à la morale devroient s'entendre ensemble pour déjouer les manœuvres des novateurs et des malintentionnés, en désignant sans détour les Démocrates français sous cette dénomination, et en répétant le vœu de Raschid Eff. de resserrer plus fortement que jamais les liens qui unissent les deux Empires.

Je dois au reste informer Votre Excellence que le nouveau Reis Effendi a renouvellé la réquisition faite par l'ancien que les Rayas coupables du complot soient extradés à l'Ambassadeur ottoman, après qu'on aura tout éclairci, et qu'il ne s'a-

τὸ ἔγγραφον τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος περιέχει τὰ καθ' ἔκαστα, μολ
έχρησίμευσαν ώς ὅλη διὰ τὰς ἀνακοινώσεις, ἃς κατ' αὐτὰς ἔκαμα εἰς
τὸν Πεῖς Ἐφέντην. Ο κ. Φὸν Βάλλεμβουργ εύρεν αὐτὸν γνωρίζοντα
τὰ πάντα παρὰ τοῦ Ὀθωμανοῦ πρέσβεως καὶ ἐξόχως εὐγνώμονα πρὸς
τὴν εἰλικρινέστάτην ἡμῶν πολιτείαν. Ἐξεφράσθη δὲ περὶ τούτου διὰ
λέξεων ἐνδεικτικωτάτων καὶ φιλιωτάτων, ἐμμένων καὶ εἰς τὴν εὐγνω-
μοσύνην, ἃς ἀνεδείχθη ἀξία ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ διὰ τῆς κατὰ τὰς
ταραχὰς τῆς Ρούμελης διαγωγῆς της, εἰς ḥν δὲν ἐδυσκολεύθη νάπο-
δώσῃ κατὰ μέρος τὰς τωρινὰς ἥττας τῶν ἀνταρτῶν.

'Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτη ὁ Ἄτιφ Ἀχμέτ Ἐφέντης ὑπέμυνησε τὴν
προθύμως παρ' ἡμῶν χορηγηθεῖσαν εἰς τὸν ἡγεμόνα τῆς Βλαχίας ἄ-
δειαν, ὅπως ἀγοράσῃ δύο χιλιάδας ὅπλων διὰ τὰ στρατεύματα αὐτοῦ,
καὶ ἴδιας τὰς εὐκολίας τὰς παρεχομένας ἐν τοῖς συνόροις πρὸς ἐξαγωγὴν
σίτου, οὐ μεγάλην ἀνάγκην ἔχουσιν αἱ ὄθωμανικαὶ φρουραὶ καὶ στρα-
τιαι. Ἀλλ' ἐπειγόμενος νὰ προβῇ εἰς τινας προμηθείας μεγαλειτέρας,
μὲν παρεκάλεσε θερμῶς νὰ συστήσω τὰ περὶ τούτου εἰς τε τὴν ὑμετέ-
ραν ἐξοχότητα καὶ εἰς τὸν διοικητὴν Σεμλίνου, προειδοποιῶν με, ὅτι ὁ
ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας καὶ ὁ καϊμακάμης Βελιγραδίου ἔλαθον τὴν ἐν-
τολὴν νὰ προβῶσιν εἰς τὰς ἀγορὰς ταύτας πληρωτέας τοῖς μετρητοῖς.
Τοῦ δ' ἡμετέρου διερμηνέως ὑποσχεθέντος εἰς αὐτὸν τὴν προθυμοτά-
την μου συνδρομὴν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐπιθυμιῶν τῆς Πύλης, ἀπε-
δέχθη τὰς διαθεσιώσεις ταύτας μετ' εὐχαριστήσεως, καὶ παρετήρη-
σεν, ὅτι ἐν τοῖς παρούσαις δειναῖς περιστάσεσιν οἱ ἡγεμόνες, οἱ πιστοὶ
αὐτῶν θεράποντες, πάντες οἱ ἀνδρες οἱ ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν τήρησιν
τῆς τάξεως καὶ τὴν ἡθικὴν ὕφειλον νὰ συνεννοηθῶσι πρὸς ἀλλήλους,
ὅπως ματαιωσώσι τὰς μηχανορραφίας τῶν νεωτεριστῶν καὶ κακο-
βούλων, ρήτως διὰ ταύτης τῆς ἐπωνυμίας δηλῶν τοὺς Γάλλους δημο-
κρατικοὺς, καὶ ἐπαναλαμβάνων τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ρασσιδ Ἐφέντη
περὶ τῆς εἶπερ ποτὲ στενοτάτης συσφίγξεως τῶν δεσμῶν τῶν συνε-
νούντων τὰς δύο αὐτοκρατορίας.

'Οφεῖλω δ' ἄλλως νάνακοινώσω εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, ὅτι ὁ
νέος Πεῖς Ἐφέντης ἐπανέλαβε τὴν ἀξίωσιν τοῦ προκατόγου αὐτοῦ περὶ
τῆς εἰς τὸν Ὀθωμανὸν πρεσβευτὴν παραδόσεως τῶν ἐνόχων τῆς συν-
ωμοσίας ράγιαδων μετὰ τὴν πλήρη τῶν πραγμάτων διαφώτισιν, ὅτε

gira plus que de leur punition; réquisition à laquelle il conviendroit d'acquiescer, ne fût-ce que par complaisance et sous les réserves que la sagesse de Votre Excellence trouvera nécessaires.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

Le Bn d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 24 Mars 1798.

A S. E. Mr le Baron de Thugut.

15 (Min. Int.)

AUSZUG

aus den Verhörs=Protokollen, welche mit den theils im Polizeyhause verhafteten, theils auf freyem Fusse untersuchten Griechen und Unterthanen der ottomani-schen Pforde, Namens: Riga Velestinli, Eustratio Argenti, Demeter Nicolides, Panajot Emanuel und des-sen Bruder Johann Emanuel, Anton Coronio, Theochar Georg Torunzia, Johann Karaza, Andrea Machutti und Konstantin Amiro, aufgenommen worden sind.

Riga Velestinli, 40 Jahre alt, von Ferres in Thessalien gebürtig und ledig, ist zeuge seines Verhörs-Protokolles N° 1 im Wesentlichen geständig, dasz er während seines Aufenthaltes allhier

a) das hier in A beiliegende griechische Gedicht, betitelt:

ούδεν ᾔλλο πλὴν τῆς τιμωρίας αὐτῶν θὰ ὑπολείπηται. Εἰς δὲ τὴν ἀξίωσιν ταύτην προςῆκον θὰ ἥτο νὰ συναινέσωμεν, ἐστω καὶ μόνον χάριν ἀρεσκείας καὶ μετὰ τῶν ἐπιφυλάξεων ἔκεινων, διὸ θὰ εὕρῃ ἀναγκαῖας ἡ σύνεσις τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ εὐσεβήστως ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μόνι γράμμασιν

·Ο βαρῶνος Ἐρθέρτος Ράτκηλ.

Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 14 Μαρτίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

15 (Ὑπ. Ἐσ.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς διεξαχθείσης ἀνακρίσεως τῶν τοῦτο μὲν ἐν τῷ ἀστυνομικῷ καταστῆματι κρατουμένων, τοῦτο δὲ ἀνευ προφυλακίσεως ἀνακριθέντων Ἐλλήνων ὑπικόων τῆς ὁθωμανικῆς Πύλης, οἵτινες ὀνομάζονται Ῥήγας Βελεστινλῆς, Εύστρατιος Ἀργέντης, Δημήτριος Νικολίδης, Ηαναγιώτης Ἐμμανουὴλ καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἰωάννης Ἐμμανουὴλ, Ἀντώνιος Κορωνιὸς, Θεοχάρης Γεωργίου Τορούντζιας, Ἰωάννης Καρατζᾶς, Ἀνδρέας Μασούτης καὶ Κωνσταντῖνος Ἀμοιρος.

·Ο Ῥήγας Βελεστινλῆς, ἡλικίας ἑτῶν 40, γεννηθεὶς ἐν Φεραῖς τῆς Θεσσαλίας καὶ ἄγαμος, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 1 ὡμολόγησε κατ' οὐσίαν, ὅτι κατὰ τὴν ἐνταῦθα διαμονήν του

α) Ἐψαλε πολλάκις καὶ ἔπαιξε διὰ τοῦ αὐλοῦ τὸ ἐνταῦθα ὑπὸ

Thurius Hymnus, welches mit den Worten: *Os pothe palicaria* anfängt und worin das griechische Volk überhaupt zum Aufstande gegen die Türken aufgemuntert wird, öfters gesungen und auf der Flöte geblasen habe; er ist ferner geständig, solches dem Anton Coronio nach Triest in Abschrift mitgetheilet und mehrere Verse daraus dem Philipp Petrovitsch in die Feder diktiret zu haben: läugnet aber, dasz er der Verfasser desselben seye, ungeachtet er dessen durch seinen eingestandener Massen eigenhändig geschriebenen, an Coronio lautenden Original-Brief hier sub B, worin er einbekannte, der Verfasser dieses revolutionären Gedichtes zu seyn, rechtlich überwiesen ist.

b) Ist Riga geständig, dassz er griechische Landkarten, deren eine Ganze in 12 Abtheilungen bestehet, verfertiget, an derley ganzen Karten 1220 St. durch den hiesigen Kupferstecher Franz Müller habe stechen und durch den Drucker Jacob Nitsch in der Josephstadt abdrücken lassen. Er gestehet weiter, dasz er auch den 4ten Band des Anacharsis (: denn an dem 1, 2 und 3 Theile hätte bereits der hier befindliche Griechische und Medic. Studiosus, Namens Sacellarius gearbeitet:) aus dem Französischen in das Griechische übersetzt; endlich ein Werk, betitelt: *der moralische Dreyfusz*, welches er theils aus dem Italiänischen des Abbe Metastasio, theils aus der Schäfferin auf den Alpen von dem französischen Schriftsteller Marmonnel in das Griechische übersetzt, herausgegeben, alles dieses aber aus unversöhnlichen Hasse gegen die türkische Nazion und in der Absicht gethan habe, um seine Nazion über ihre dermalige traurige lage aufzuklären.

Er setzet weiter hinzu, dasz er vom 4 Theile des Anacharsis bei dem Buchdrucker Pichler nächst dem Stubenthor 1000, und 900 Exemplare vom moralischen Dreyfusz bei Pulio auflegen liesz.

Von den ganzen Landkarten habe er 624 St. in mehreren Kisten durch Argenti nach Smirna geschicket, 300 St. Karten nebst 120 Exemplare vom Dreyfusz aber dem griechischen

στοιχείον Α συνημμένον ἐλληνικὸν ἔσμα τὸ ἐπιγραφόμενον Θούριος "Γύμνος, ὅπερ ἄρχεται διὰ τῶν λέξεων 'Ως πότε παλληκάρια, ἐνῷ ὁ ἐλληνικὸς λαὸς καθ' ὅλου παρακινεῖται εἰς ἀποστασίαν ἀπὸ τῶν Τούρκων. 'Ομολογεῖ ἐκτὸς τούτου, ὅτι ἀνεκοίνωσε τοῦτο ἐν ἀντιγράφῳ εἰς τὸν ἐν Τεργέστῃ Ἀντώνιον Κορωνιὸν καὶ ὅτι ὑπηγόρευσε πολλοὺς ἐξ αὐτοῦ στίχους εἰς τὸν Φίλιππον Ηέτροβίτις· ἀλλ' ἀρνεῖται, ὅτι εἶνε ὁ συντάκτης αὐτοῦ, εἰ καὶ καταφωρᾶται ψευδόμενος διὰ τῆς κατὰ τὴν ἴδιαν του ὄμολογίαν αὐτογράφου πρὸς τὸν Κορωνιὸν διευθυνομένης ἐπιστολῆς, συνημμένης ἐνταῦθα ὑπὸ στοιχείον Β, ἐν ἣ ὠμολόγει, ὅτι εἶνε ὁ συντάκτης τοῦ ἐπαναστατικοῦ τούτου ποιήματος.

6) 'Ομολογεῖ ὁ 'Ρήγας, ὅτι συνέταξεν ἐλληνικοὺς χάρτας, ὃν ἔκαστος πλήρης σύγκειται ἐκ δώδεκα τεμαχίων, ὅτι τοιούτων ὄλοκλήρων χαρτῶν ἔχειραξε 1220 ἀντίτυπα διὰ τοῦ ἐνταῦθα χαλκογράφου Φραγκίσκου Μύλλερ καὶ ἔξετύπωσεν αὐτὰ διὰ τοῦ τυπογράφου Ἰακώβου Νίτες ἐν τῷ Ἰωσηφείῳ τμήματι τῆς πόλεως. 'Ομολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι μετέφρασεν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ εἰς τὸ ἐλληνικὸν καὶ τὸν τετάρτον τόμον τοῦ 'Αναχάρσιδος, ἐπειδὴ τὸ πρῶτον, δεύτερον καὶ τρίτον μέρος εἶχεν ἥδη ἐπεξεργασθῆ ὁ ἐνταῦθα διατρίβων "Ἐλλην φοιτητῆς ἰατρικῆς ὁ κακολούμενος Σακελλάριος· τέλος, ὅτι ἔζεδωκεν ἔργον ἐπιγραφόμενον 'Ο 'Ηθικὸς τρίποντος, τοῦθ' ὅπερ μετέφρασεν ἐλληνιστὶ μέρος μὲν ἐκ τοῦ ἵταλικοῦ τοῦ 'Αθέα Μεταστασίου, μέρος δ' ἐκ τῆς Βοσκοπούλας τῶν "Ἀλπεων τοῦ Γάλλου συγγραφέως Μαρμοντὲλ, ὅτι δὲ ταῦτα πάντα ἐπραξεν ἐξ ἀσπόνδου μίσους πρὸς τὸ τουρκικὸν ἔθνος καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ διαφωτίσῃ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἔθνος περὶ τῆς παρούσης θλιβερᾶς αὐτοῦ καταστάσεως.

Προσθέτει πρὸς τούτοις, ὅτι ἔξετύπωσε τοῦ μὲν τετάρτου μέρους τοῦ 'Αναχάρσιδος 1000 ἀντίτυπα παρὰ τῷ τυπογράφῳ Πίχλερ πλησίον τῆς Πύλης τῆς ἐπιλεγομένης τοῦ Δωματίου (9), τοῦ δὲ 'Ηθικοῦ Τρίποδος 900 παρὰ τῷ Μαρκίδη Πούλιου.

Τῶν ὄλοκλήρων χαρτῶν λέγει ὅτι ἔστειλε 624 ἀντίτυπα ἐν πολλοῖς κιβωτίοις εἰς Σμύρνην διὰ τοῦ 'Αργέντη, 300 δὲ ἀντίτυπα χαρτῶν καὶ 120 ἀντίτυπα τοῦ Τρίποδος παρέδωκεν εἰς τὸν "Ἐλληνα ἐν

Kaufmanne von Bukarest, Namens Pilizaki, und eben 300 St. Karten einem anderen griechischen Kaufmanne von Bukarest, Namens Avrami (: welche beide dazumal in Wien gewesen wären :) übergeben; übrigens aber auch selbst die Karten mehreren hiesigen Griechen verkaufet.

Vom 4 Theile des Anacharsis, wovon ein Exemplar hier sub C beiliegt, habe er 25 dem Argenti, der ihm zu Bestreitung der Druckkosten einen Vorschusz von 1000 fl. machte, verkaufet, ungefähr 200 eben durch Argenti nach Triest expediret, um solche auf seiner Reise mitzunehmen und 500 derley Exemplare dem griechischen Handelsmanne in Jassi, Namens Georg Michaeli, der eben damals in Wien war, zum Verkaufe übergeben; endlich an diesem Letzteren nach der Hand 700 Exemplare vom Dreyfusz durch seinen hier befindlichen Kommissionär Michael Sterio zu dem obigen Ende nachgeschicket, die übrigen aber an die Praenumeranten erfolgen lassen.

c) Ist Riga geständig, dasz er in der nämlichen Absicht der Aufklärung von den Gemälden *Alexander den Grossen* darstellend, wovon ein Abdruck hier sub D beiliegt, und welches die Kopie von einem Kunststücke aus dem hiesigen Kunstkabinete ist, 1200 St. an der Zahl bei Müller habe stechen und durch Nitsch habe abdrücken lassen, welchen er aber die dort erscheinenden Anmerkungen über die Thaten dieses Helden in französisch und griechischer Sprache selbst hinzugesetzt hätte. Einige derley Kupferstiche habe er an hiesige Griechen vertheilet, die übrigen aber dem schon erwähnten Avrami zum Verkaufe, das Stück zu 20 Xr übergeben.

Zwar bringet Riga noch weiter an, dasz er auch Karten über die Moldau und Wallachey, wozu ihn die dortigen Fürsten Ypsiland und Kalimachi mit Gelde unterstützet hätten, verfertiget und dieselben durch Müller habe stechen und durch Nitsch abdrücken lassen; da er aber dabei beharret, dasz er hier blosz seine Geldspeculation zum Grunde geleget habe,

Βουκουρεστίω ἔμπορον τὸν καλούμενον Πιλιζάκην (;) καὶ ἄλλα 300 ἀντίτυπα χαρτῶν εἰς ἄλλον τινὰ ἔμπορον ἐν Βουκουρεστίῳ ὄνομαζόμενον Ἀβράμην, οἵτινες ἀμφότεροι κατὰ τὰ λεγόμενά του εὑρίσκοντο τότε ἐν Βιέννῃ· ἄλλως δ' ἐπώλησε καὶ ὁ ἕδιος τοὺς χάρτας εἰς διαφόρους Ἑλληνας ἐνταῦθα.

Τοῦ τετάρτου μέρους τοῦ Ἀναχάρσιδος, οὐ συνάπτεται ἐνταῦθα ἐν ἀντίτυπον ὑπὸ στοιχείον C, ἐπώλησεν 25 ἀντίτυπα εἰς τὸν Ἀργέντην, ὅστις προκατέβαλεν εἰς αὐτὸν 1000 φλορίνια χάριν τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως, περὶ δὲ τὰ 200 ἔξαπέστειλε διὰ τοῦ Ἀργέντη εἰς Τεργέστην, ἵνα παραλάβῃ ταῦτα ἐκεῖθεν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὸ ταξείδιόν του (πρὸς τὴν Ἀνατολὴν) καὶ 500 ἀντίτυπα τοῦ αὐτοῦ συγγράμματος παρέδωκεν εἰς τὸν Ἑλληνα ἐν Ἰασίῳ ἔμπορον τὸν καλούμενον Γεώργιον Μιχαὴλ, ὅστις τότε δὴ εὑρίσκετο ἐν Βιέννῃ· τέλος δ' ἔστειλε κατόπιν πρὸς αὐτὸν τούτον εἰς τὴν εἰρημένην πόλιν καὶ 700 ἀντίτυπα τοῦ Τρίποδος διὰ τοῦ ἐνταῦθα διατρίβοντος παραγγελιοδόχου αὐτοῦ Μιχαὴλ Στέριου, τὰ δὲ λοιπὰ ἐφρόντισε νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ἐγγεγραμμένους συνδρομητάς.

γ') Ὁμολογεῖ ὁ Ῥήγας, ὅτι ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ τῆς ἀναμηρφώσεως (τοῦ ἔθνους του) ἔχάραξε παρὰ τῷ Μύλλερ καὶ ἔξετύπωσε παρὰ τῷ Νίτει 1200 ἀντίτυπα τῆς εἰκόνος τῆς παριστανούσης Ἀλεξανδροῦ τὸν Μέγαρ, ἃς ἐκτυπον συνάπτεται ἐνταῦθα ὑπὸ τὸ στοιχεῖον D καὶ ἥτις εἶνε ἀντίγραφον καλλιτεχνήματος ἐκ τοῦ ἐνταῦθα Μουσείου, ὅτι δὲ εἰς τὴν εἰκόνα ταύτην προσέθηκεν αὐτὸς τὰς ἐπ' αὐτῆς ἐμφανιομένας παρατηρήσεις περὶ τῶν πρᾶξεων τοῦ ἥρωος τούτου γαλλιστὶ καὶ ἐλληνιστὶ. Καὶ τινας μὲν τῶν τοιούτων χαλκογραφιῶν δέενειμεν εἰς Ἑλληνας ἐνταῦθα, τὰς δὲ λοιπὰς παρέδωκεν εἰς τὸν ἥδη μνημονεύθεντα Ἀβράμην πρὸς πώλησιν ἀντὶ 20 χρεϋτσαρίων κατ' ἀντίτυπον.

Ο Ῥήγας καταθέτει μὲν πρὸς τούτοις, ὅτι ἐσχεδίασε καὶ χάρτας τῆς Μολδαβίας καὶ Βλαχίας, ὑποστηριχθεὶς πρὸς τοῦτο διὰ χρημάτων ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων τῶν χωρῶν ἐκείνων Ὅψηλάντη καὶ Καλλιμάχη, οὓς καὶ ἔχάραξε μὲν παρὰ τῷ Μύλλερ, ἔξετύπωσε δὲ παρὰ τῷ Νίτει· ἐλλ' ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπιμένει, ὅτι τοῦτο πράττων μόνον λόγον εἶχε τὴν κερδοσκοπίαν, δὲν ἀποδεικνύεται δὲ τὸ ἐναντίον,

und des Gegentheiles nicht zu überführen war, so wird dieser Umstand hier blosz zur Nachricht angemerkt.

Die oben ad a, b, et c vom Riga abgelegten Geständnisse werden durch die Aussagen des Argenti, Nicolides, Panajot und Coronio theilweise iustificiret.

d) Ist Riga geständig, dasz er stets die Befreyung Griechenlandes vom türkischen Juche wünsche; ja nach seiner Seligkeit seye diez der erste Wunsch, den Türken aus Griechenland entfernet zu wissen, indem er lieber den Teufel, als einen solchen Tyrannen wie den Türken zum Regenten haben wolle; und setzet noch hinzu, dasz wenn es heut zu einer Revolution in Griechenland ankommen sollte, er bereit seye, mitzuwirken.

In dieser Hinsicht und besonders bei Gelegenheit des von den Franzosen öffentlich bekannt gemachten Aufrufes, dasz sie jene Nazion, die unter dem tyrannischen Juche schmachtet, freymachen wollen, habe Riga, ohne von jemanden einen Auftrag zu erhalten, im Namen aller Griechen im July v. J. den hier sub E beiliegenden, von ihm eingestandener Massen durchaus eigenhändig geschriebenen Original-Brief an den französischen Consul in Triest geschrieben und denselben zur Bestellung an Coronio eingeschicket. Der wesentliche Inhalt dieses Briefes an den Consul enthalte die Bitte aller Griechen, dasz dieser sich an den kommandirenden Generalen der französischen Armee in Italien verwenden möchte, ihnen zu ihrer Befreyung eine Hilfe zu verwilligen, und im Falle ihnen eine Hilfe gewähret würde, so werde einer von den Griechen aufgestellt werden, bei diesem Helden zu verbleiben, um die Korrespondenz unter ihnen zu unterhalten.

Riga setzet in Ansehung dieses Gegenstandes noch hinzu, dasz dieser Schritt von ihm anfänglich nur eine blosse Idee gewesen wäre, weil erst bei einer günstigen Antwort auf Mittel wäre gedacht worden, wie eine Revolution in Griechenland zu Stande gebracht und wer zur Unterhaltung der Kor-

διὰ ταῦτα τὸ γεγονός τοῦτο σημειοῦται ἐνταῦθα μόνον πρὸς γνῶσιν.

Αἱ ἀνωτέρω ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α', β' καὶ γ' κατατεθεῖσαι ὑπὸ τοῦ 'Ρήγα ὄμολογίαι διαπιστοῦνται ἐν μέρει ὑπὸ τῶν καταθέσεων τοῦ 'Αργέντη, Νικολίδου, Παναγιώτου καὶ Κορωνιοῦ.

δ') 'Ομολογεῖ ὁ 'Ρήγας, ὅτι πάντοτε ἐπειθύμει τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς 'Ελλάδος ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ δὴ ὅτι μετὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του τοῦτο ἔχει ὡς πρῶτον πόθον νὰ ἴδῃ ἐκδιωκομένους τοὺς Τούρκους ἀπὸ τῆς 'Ελλάδος, ἐπειδὴ προετίμα νὰ ἔχῃ κυριαρχον τὸν διάβολον μᾶλλον παρὰ τοιοῦτον τύραννον οἷος ὁ Τούρκος· καὶ προσθέτει ἀκόμη, ὅτι, ἀν σῆμερον ἐπρόκειτο νὰ φθάσωσι τὰ πράγματα μέχρις ἀποστασίας ἐν 'Ελλάδι, θὰ ἦτο ἔτοιμος νὰ συνεργασθῇ.

Ταῦτα σκοπῶν καὶ ἴδιᾳ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὑπὸ τῶν Γάλλων δημοσίᾳ κοινοποιηθείσης προκηρύξεως, ὅτι ἥθελον νάπελευθερώσωσι τὸ ὑπὸ τὸν τυραννικὸν ζυγὸν κατατηκόμενον ἔθνος ἐκεῖνο, ὁ 'Ρήγας λέγει, ὅτι χωρὶς νὰ λάβῃ παρ' οἰουδήποτε ἐντολὴν τινα ἔγραψεν ὡς ἐξ ὄνόματος πάντων τῶν 'Ελλήνων κατὰ τὸν 'Ιούλιον παρελθόντος ἔτους τὴν ἐνταῦθα ὑπὸ στοιχείον Ε συνημμένην καὶ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἴδιαν του ὄμολογίαν ὅλην αὐτῇ χειρὶ γραφεῖσαν πρωτότυπον ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Κορωνιὸν, ὅπως ἐγχειρισθῇ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον. Λέγει δὲ, ὅτι τὸ οὐσιώδεις περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς ταύτης πρὸς τὸν πρόξενον ἐνέχει τὴν παράκλησιν πάντων τῶν 'Ελλήνων πρὸς αὐτὸν, ὅπως ἐνεργήσῃ παρὰ τῷ στρατηγῷ τῷ ἔχοντι τὴν διοίκησιν τῆς ἐν 'Ιταλίᾳ γαλλικῆς στρατιᾶς καὶ παρακαλέσῃ αὐτὸν νὰ παράσχῃ βοήθειαν πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν, ἐν ᾧ δὲ περιπτώσει ἔμελλε νὰ παρασχεθῇ εἰς αὐτοὺς βοήθεια, θὰ λάβῃ εἰς τῶν 'Ελλήνων τὴν ἐντολὴν νὰ διαμένῃ παρὰ τούτῳ τῷ ἥρωι, ὅπως διατηρῇ τὴν μεταξὺ αὐτῶν ἀληθογραφίαν.

'Ο 'Ρήγας προσθέτει ἐπ' ἵσης ὡς πρὸς τοῦτο τὸ ἀντικείμενον, ὅτι τὸ διαβῆμα αὐτοῦ τοῦτο τὸ κατ' ἀρχὰς ἦτο ἀπλῆ μόνον ἴδεα του, ἐπειδὴ μόνον μετ' εύνοϊκὴν ἀπάντησιν ἔμελλε νὰ γείνη σκέψις περὶ τῶν μέσων πρὸς διενέργησιν ἐπαναστάσεως ἐν 'Ελλάδι καὶ περὶ τοῦ τίς ἥδυνατο νὰ ὄρισθῇ ὅπως διατηρῇ τὴν ἀληθογραφίαν. 'Άλλ' ἐπειδὴ ὁ

respondenz aufgestellet werden könne. Weil aber Coronio den Brief nicht zustellen wollte, ungeachtet Riga die Bestellung desselben betrieb; weil er weiters auch erfuhr, dasz die Pforte mit den Franzosen in gutem Einvernehmen stehe, so habe er seinen revolutionären Gedanken ganz aufgegeben.

Dieses Geständnisz hat Coronio in der Hauptsache bestätigt.

e) Ist Riga geständig, dasz er den hier in F beiliegenden, ganz demokratischen Katechismus sammt den dabei befindlichen, im griechischen Geiste verfaszten zwey Liedern, deren eines dem französischen *la Carmagnole*, das andere aber jenem: *Freut euch des Lebens* nachgeahmet ist und worin laut der deutschen Übersetzung G gegen die Tyrannen überhaupt losgezogen und das Volk zum Aufstande aufgemuntert wird, von dem Griechen in Preveza, Namens Laurentio Aliandro zun abschreiben erhalten, diese ganze Beilage oben F durchaus eigenhändig geschrieben und diese seine Abschrift seinem, des Riga, Reisekompagnion Christophoro Haggi Basili, der schon in Triest laut II vernommen worden ist, zur weiteren Kopierung mit dem Auftrage übergeben habe, dasz dieser das von Riga verfaszte, von Kriegsregeln handelnde Werk, betitelt: *der Marschall Khevenhüller*, bei Pulio drücken und demselben den Katechismus sammt den Liedern als einen Anhang einschalten und davon zur Vertheilung an die Griechen 1000 Exemplare auflegen lassen solle. Riga setzet aber hinzu, nicht zu wissen, ob Basili diesen seinen Auftrag befolget habe, weil er mit ihm diesfalls zu sprechen vergessen hätte.

Da die Beilage oben F keine Abschrift, sondern vermög der dort erscheinenden Korrekturen ein Original = Aufsatz des Riga ist; da weiter wegen der Auflage dieser revolutionären Schriften bei Pulio nichts verläszliches erhoben werden konnte, so bleibt Riga der Verfasser dieser Schriften, um somehr, als er vorkommen liesz, aus den erwähnten Liedern schon ehedem

Κορωνιός δὲν ήθελε νὰ ἐγχειρίσῃ τὴν ἐπιστολὴν, εἰ καὶ ὁ Ῥήγας ἐπέμενεν εἰς τὴν παράδοσιν αὐτῆς, καὶ ἐπειδὴ ἐκτὸς τούτου ἔμαθεν, δτὶ ἡ Πύλη εὑρίσκεται εἰς ἀγαθὰς συνεννοήσεις πρὸς τοὺς Γάλλους, ἐγκατέλιπε καθ' ὄλοκληρίαν τὴν ἐπαναστατικήν του σκέψιν.

Τὴν ὁμολογίαν ταῦτην ἐπεκύρωσεν ἐν τοῖς χυρίοις καὶ ὁ Κορωνιός.

ε') Ὁμολογεῖ ὁ Ῥήγας, δτὶ τὴν ἐνταῦθα ὑπὸ τὸ στοιχεῖον F συνημένην ὅλως δημοκρατικὴν Προπαιδείαν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ εὑρισκομένων καὶ ὑπὸ ἑλληνικῶν ιδεῶν διαπνεομένων δύο ἄσμάτων, ὃν τὸ μὲν εἶνε μίμησις τοῦ γαλλικοῦ La Carmagnole (ἢ Καρμανιόλα), τὸ δὲ τοῦ γνωστοῦ (γερμανικοῦ) Freut euch des Lebens ('Απολαύετε τοῦ βίου), καὶ ἐν οἷς κατὰ τὴν ὑπὸ στοιχεῖον G συνημμένην γερμανικὴν μετάφρασιν περιέχονται καθ' ὅλου ρήσικοπίαι κατὰ τῶν τυρχνῶν καὶ παρακινεῖται ὁ λαὸς εἰς ἀποστασίαν, δτὶ ταῦτα ἔλαβε πρὸς ἀντιγραφὴν παρὰ τοῦ ἐν Πρεβέζῃ Ἑλληνος τοῦ καλουμένου Λαυρετίου Ἀλιάνδρου, δτὶ πάντα τάνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον F συνημμένα ἔγραψε καθ' ὄλοκληρίαν ιδίᾳ χειρὶ, καὶ δτὶ τὸ ἀντιγραφὸν αὗτοῦ τοῦτο παρέδωκε πρὸς νέαν ἀντιγραφὴν εἰς τὸν συνοδοιπόρον ἔαυτοῦ Χριστόφορον Χατζηβασίλην (10), ὅστις ἔξητάσθη ἡδη ἐν Τεργέστῃ κατὰ τὰ ὑπὸ στοιχεῖον H συνημμένα, ἔδωκε δὲ εἰς αὐτὸν τὴν ἐντολὴν, ὅπως οὗτος ἐκτυπώσῃ παρὰ τῷ Πούλιῳ τὸ ὑπὸ τοῦ Ῥήγα συντεταγμένον καὶ περὶ στρατιωτικῶν κακόνων πραγματευόμενον ἔργον τὸ ἐπιγραφόμενον Ὁ στρατιάρχης Κεβεργύλερ, παρενείρη δὲ εἰς αὐτὸν ἐν ἀρχῇ τὴν Η προπαιδείαν μετὰ τῶν ἄσμάτων καὶ ἐκτυπώσῃ ἐξ αὐτῶν 1000 ἀντίτυπα ὅπως δικνεμηθῶσιν εἰς τοὺς Ἑλληνας. Ἀλλὰ προσθέτει ὁ Ῥήγας, δτὶ ἀγνοεῖ ἂν ὁ Βασίλης ἔξεπλήρωσε ταῦτην του τὴν ἐντολὴν, ἐπειδὴ, καθ' ἡ λέγει, ἐλησμόνησε νὰ ὅμιλήσῃ μετ' αὐτοῦ περὶ τούτου.

'Ἐπειδὴ τὰ κατὰ τάνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον F συνημμένα δὲν εἶνε ἀντιγραφὸν, ἀλλ' ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐν αὐτοῖς φαίνομένων διορθώσεων πρωτότυπον ἔργον τοῦ Ῥήγα, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν γενομένων καταθέσεων οὐδὲν ἀσφαλὲς ἡδυνήθη νάποδειγθῇ περὶ τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἐπαναστατικῶν τούτων συγγραφῶν παρὰ τῷ Πούλιῳ, διὰ ταῦτα θεωρητέος ὡς συντάκτης τῶν συγγραφῶν τούτων ὁ Ῥή-

mehrere Verse auswendig gewuszt zu haben, ungeachtet er den Verfasser nicht zu wissen vorgibt.

Dieses obige Geständnisz konnte nicht justifizirt werden, da keiner von den Verhafteten dieszfalls etwas wissen will.

f) Ist Riga ungeachtet seines Läugnens durch die einstimmige Aussage des Faktors Stadler und der Buchdruckergesellen Joseph Adam, Joseph Klötzel und Franz Hugale (: denn Pulio selbst hat mehr für, als gegen Riga ausgesagt:) rechtlich überwiesen, dasz er die griechische Proclamation I kurz vor seiner Abreise bei Pulio habe drucken und davon 3000 Exemplare auflegen lassen.

Riga ist sogar überwiesen, dasz er ungeachtet seines Läugnens auch der Verfasser dieser Proclamation ist; denn

1. hat er zeuge seines eingestandener Massen durchaus eigenhändig geschriebenen Original-Briefes sub K schon im Juny v. J. den Coronio ersuchet, er möchte ihm die französische Konstituzion entweder übersetzen oder zur Übersetzung einschicken, weil Riga selbe *für die griechische Nazion* nothwendig habe, welches Begehren Riga mittelst der Original-Briefe L et M wiederholet hat. Als nun Coronio hierauf dem Riga 9 Kapitel, welche ersterer aus der französischen Konstituzion vom Jahre 1793 übersetzt hat, zur Probe einschickte, so hat

2. Riga in dem weiteren, von ihm eingestandener Massen eigenhändig geschriebenen, an Coronio lautenden Original-Briefe N von 5 Aug. v. J., wovon eine Übersetzung in O beiliegt, sich erklärt, dasz, obschon die Konstituzion nicht jene ist, welche er vom Consul in der Wallachey erhielt, Coronio doch mit dieser Übersetzung fortfahren möchte, weil er, Riga, nur die Form davon entlehnen, eine nach dem griechischen Geiste verfassen und 70,000 St. drucken lassen wolle, was aber Coronio nicht befolgte.

γας, τόσφ μᾶλλον καθ' ὅσον κατεφάνη ἐκ τῶν λόγων του, ὅτι ἥδη πρότερον ἔγνώριζεν ἐκ στήθους πολλοὺς στίχους τῶν εἰρημένων ἀσμάτων, εἰ καὶ ὑποκρίνεται ὅτι ἀγνοεῖ τὸν συντάξαντα.

'Η ἀνωτέρω ὁμολογία δὲν ἥδυνατο νὰ διαπιστωθῇ, ἐπειδὴ οὐδεὶς τῶν κρατουμένων ὠμολόγησεν, ὅτι γνωρίζει τι περὶ τοῦ προκειμένου.

ς') Ο Ρήγας παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἀρνησιν κατεφωράθη διὰ τῆς ὁμοφύνου καταθέσεως τοῦ διευθυντοῦ τῶν τυπογραφικῶν ἔργων Στάδλερ καὶ τῶν ἐργατῶν Ἰωσήφ Ἀδάμ, Ἰωσήφ Κλέτσελ καὶ Φραγκίσκου Χούγαλε, (τοῦ Πούλιου αὐτοῦ καταθέσαντος μᾶλλον ὑπὲρ τοῦ 'Ρήγα ἢ κατ' αὐτοῦ), ὅτι τὴν ὑπὸ στοιχείον I ἑλληνικὴν προκήρυξιν ἔξεπιπωσε παρὰ τῷ Πούλιῳ βραχὺν χρόνον πρὸ τῆς ἑαυτοῦ ἀναχωρήσεως, ἔκτυπωθέντων 3000 αὐτῆς ἀντιτύπων.

'Ο 'Ρήγας μάλιστα κατεφωράθη παρ' ὅλην αὐτοῦ τὴν ἀρνησιν, ὅτι εἶνε ὁ συντάκτης καὶ ταύτης τῆς προκηρύξεως, ἐπειδὴ

1. ἥδη κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ παρελθόντος ἔτους παρεκάλεσε τὸν Κορωνιὸν, ὃς μαρτυρεῖται ἐκ τῆς ὑπὸ στοιχείον K κατὰ τὴν ιδίαν τοῦ 'Ρήγα ὁμολογίαν ὄλοκλήρου τῇ ιδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ γεγραμμένης πρωτοτύπου ἐπιστολῆς, ἢ νὰ μεταφράσῃ χάριν αὐτοῦ τὸν γαλλικὸν θεμελιώδη νόμον ἢ στείλῃ αὐτὸν αὐτῷ πρὸς μετάφρασιν, ἵτε τοῦ 'Ρήγα ἔχοντος χρείαν αὐτοῦ γάριν τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους, τὴν δ' ἐπιθυμίαν ταύτην ἐπανέλαβεν ὁ 'Ρήγας ἐν ταῖς ὑπὸ στοιχείον L καὶ M συνημμέναις ἐπιστολαῖς. "Οτε δὲ ὁ Κορωνίος συνεπείχ τῶν εἰρημένων ἐπιστολῶν ἐστειλεν εἰς τὸν 'Ρήγαν ὡς δεῖγμα 9 κεφάλαια, ἀτινα ὁ πρώτος εἶχε μεταφράσει ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πολιτεύματος τοῦ ἔτους 1793, τότε

2. ὁ 'Ρήγας ἐδήλωσε διὰ τῆς μεταγενεστέρας αὐτοῦ ἀπὸ 26 Ἰουλίου ὑπὸ στοιχείον N συνημμένης καὶ κατὰ τὴν ιδίαν ὁμολογίαν αὐτογράφου, πρὸς τὸν Κορωνιὸν δ' ἀπευθυνομένης πρωτοτύπου ἐπιστολῆς, ἡς συνάπτεται μετάφρασις ὑπὸ στοιχείον O, ὅτι εἰ καὶ τὸ (γαλλικὸν) πολίτευμα δὲν εἶναι ἐκεῖνο, ὅπερ αὐτὸς ἐλαβε παρὰ τοῦ (Γάλλου) προξένου ἐν τῇ Βλαχίᾳ, παρακαλεῖται ἐν τούτοις ὁ Κορωνίος νὰ ἔξακολουθήσῃ τὴν μετάφρασίν του, ἐπειδὴ αὐτὸς, ὁ 'Ρήγας, μόνον τὸν τύπον θέλει νὰ παραλάβῃ ἐξ αὐτοῦ, θὰ συντάξῃ δὲ ἄλλο κατὰ τὸ ἐλληνικὸν πνεῦμα καὶ θὰ τυπώσῃ 70000 ἀντίτυπα αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ Κορωνίος δὲν ἔξεπιπωσε τὴν παράκλησιν αὐτοῦ.

3. Pulio sagt, dasz er dem Riga unwissend zwar, zu welchem Ende eine französische Konstituzion mitgetheilet habe, und Philipp Petrovitsch bestätigt, dasz er einst den Riga bei Übersetzung der Konstituzion überraschet hätte.

Da nun diese Proclamation oben J grössten Theiles aus der französischen Konstituzion und dem Liede; Os pothe palicaria bestehet, deren Verfasser laut seines Briefes oben B Riga ist, so stellen ihn alle diese Bekenntnisse als Verfasser dieser Proclamation offenbar dar.

g) Nach den theilweisen Aussagen des Argenti, Nicolides, Petrovitsch und Johann Emanuel ist Riga, ungeachtet seiner Angabe, dasz er nach der Hand seinen revolutionären Gedanken ganz aufgegeben habe, vorzüglich in der Erwägung, da er selbst zulässt, von den Mitteln, wie eine Revoluzion angefangen werden könnte, gesprochen zu haben, allenthalben überwiesen, dasz sein Revolutionsplan folgender gewesen ist. Riga seye nämlich entschlossen, nach der Halbinsel Morea gegen das mittelländische Meer zu den dort wohnenden rebellischen Griechen, Mainotten, Abkömmlingen der alten Spartaner, sich zu begeben, das Zutrauen derselben sich zu erwerben, die Freyheit überall zu predigen und sodann mit Hilfe derselben die ganze Halbinsel Morea mit Gewalt vom türkischen Juche zu befreyen. Wenn nun Morea befreyet ist, so wolle er dann in Epiro einfallen, diese Landschaft auch befreyen, die Mainotten mit den andern rebellischen Griechen, Cacosuloten genannt, die an den Seeküsten des adriatischen Meeres sind, vereinigen und mit dieser Vereinigung weiter gegen Osten vorrücken und sodann die türkischen Provinzen Mazedonien, Albanien, das eigentliche Griechenland, dann die übrigen mittelst eines allgemeinen Aufstandes befreyen und wie Petrovitsch insbesondere anbringt, alles nach dem französischen Fusse einrichten. Diese Befreyung hoffe Riga um so mehr zu Stande zu bringen, da ohnehin alle Griechen bewaffnet, auch

3. Ὁ Πούλιος λέγει, ὅτι ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν Ἀράγαν, ἀλλ' ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ μελετωμένου σκοποῦ, ἐν ἀντίτυπον τοῦ γαλλικοῦ πολιτεύματος, καὶ ὁ Φίλιππος Πέτροβίτς βεβαιόνει, ὅτι κατέλαθε ποτε αἱφνιδίως τὸν Ἀράγαν μεταφράζοντα τὸ πολίτευμα.

Ἐπειδὴ λοιπὸν ἡ προμνημονεύθεισα ὑπὸ στοιχείον I προκήρυξις συνίσταται κατὰ τὸ μέγιστον μέρος ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πολιτεύματος καὶ τοῦ ἄσματος Ὡς πότε παλληκάρια, οὐ συντάκτης κατὰ τὴν ὡς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχείον B ἐπιστολὴν εἶνε ὁ Ἀράγας, πάντα ταῦτα τὰ πειστήρια ἀποδεικνύουσιν αὐτὸν ἀριδήλως ὡς τὸν συντάκτην τῆς προκηρύξεως ταύτης.

ζ') Παρὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἀράγα, καθ' ᾧν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶχε παντελῶς ἐγκαταλίπει τὴν ἐπαναστατικὴν αὐτοῦ σκέψιν, ἴδιως λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὄμολογίας, ὅτι ἔκαμε λόγον περὶ τῶν μέσων πῶς ἥδυνατο νὰ ἐπιχειρηθῇ ἐπανάστασίς τις, καταφωρᾶται πάντως ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους καταθέσεων τῶν Ἀργέντη, Νικολίδου, Πέτροβίτς καὶ Ἰωάννου Ἐμμανουὴλ, ὅτι τὸ ἐπαναστατικὸν αὐτοῦ σχέδιον ἦτο τὸ ἐπόμενον. Εἶχε δῆλα δὴ ὁ Ἀράγας τὴν ἀπόφασιν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν χερσόνησον τοῦ Μωρέως, κειμένην κατὰ τὴν Μεσόγειον θάλασσαν, πρὸς τοὺς αὐτόθι οἰκοῦντας "Ἐλληνας στασιαστὰς, τοὺς Μανιάτας, ἀπογόνους ὄντας τῶν ἀρχαίων Σπαρτιατῶν, νὰ προελκύσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῶν, νὰ κηρύξῃ ἀπανταχοῦ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἐπειτα, βοηθούμενος ὑπ' αὐτῶν, νὰ ἐλευθερώσῃ ὅλην τὴν χερσόνησον τοῦ Μωρέως διὰ τῆς βίας ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ. Μετὰ δὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Μωρέως ἥθελεν ἐπειτα νὰ εἰςβάλῃ εἰς τὴν Ἡπειρον, νὰ ἐλευθερώσῃ καὶ ταύτην τὴν χώραν, νὰ συνενώσῃ τοὺς Μανιάτας μετὰ τῶν ἄλλων Ἐλλήνων στασιαστῶν τῶν καλουμένων Κακοσουλιώτῶν, οἵτινες οἰκοῦσι παρὰ τὰ παράλια τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης, καὶ μετὰ τῶν συνηνωμένων τούτων δυνάμεων νὰ προχωρήσῃ πρὸς Ἀνατολὰς καὶ ἐπειτα νὰ πελευθερώσῃ τὰς τουρκικὰς ἐπαρχίας Μακεδονίαν, Ἀλβανίαν, τὴν κυρίως Ἐλλάδα, κατόπιν δὲ τὰς λοιπὰς διὰ γενικῆς ἀποστασίας, καὶ, ὡς καταθέτει ἴδιως ὁ Πέτροβίτς, νὰ εἰσαγάγῃ ἀπανταχοῦ τὸ γαλλικὸν πολίτευμα. "Ηλπίζε δ' ὁ Ἀράγας νὰ κατορθώσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν ταύτην τόσῳ μᾶλλον, ὃσῳ ἀπαντεῖς οἱ Ἐλληνες εἶνε ὁπωςδήποτε ὡπλισμένοι καὶ

mit Lebensmitteln versehen und Gelder von reichen Klöstern zu haben sind.

h) Riga ist endlich ungeachtet seines Lügnens theils aus der Aussage des Argenti, dem er seine Absicht entdeckte, hauptsächlich aber aus seinem eigenhändigen, an Coronio erlassenen Briefe oben N respvē der Übersetzung O überwiesen, dasz er im Dezbr. v. J. blosz in der Absicht, um eine Revoluzion in Griechenland zu bewerkstelligen, von hier abgereiset seye: denn da in diesem Briefe unter andern die Ausdrücke: *Aus Bukarest schreiben mir unsere Anhänger Thessalier, Epiroten und Athener; sie brüllen wie die Löwen; sie sagen mir, dasz für Bücher keine Zeit seye, ich solle mich nach dem Vaterland einschiffen und ihnen die Stunde meiner Abreise schreiben, denn auch sie reisen bald nach ihrer Heimath vorkommen*; da weiters dieser Brief seinem ganzen Inhalte nach nichts, als den Wunsch nach der Demokratie enthält: da ferner Riga in seinem Verhöre und in den Beilagen P et Q selbst gestehet, dasz er eine grosse Anzahl Exemplare von der griechischen Proclamation oben J, die er von einem Unbekannten alhier erkaufst zu haben fälschlich vorgibt, zu dem Ende auf seiner Reise mitgenommen habe, um dieselben in Griechenland zu verbreiten, so wie er auch hier sie eingestandener Massen mehreren Griechen mitgetheilet hat: so liegt aus diesen und den obigen Umständen diese seine Absicht offenbar am Tage.

Da endlich Riga eine revolutionäre Gesellschaft zu verrathen sorgfältig vermieden hat und geständiger Massen mit seinen vorzüglichen Bekannten, und zwar in Janina in Griechenland mit den Handelsleuten Coloro, Constantin Papa Demeter, Nikitta und Johann Haggi Basili; in Jassi mit Joanni und Georgio Michaeli; in Bukarest mit den Griechen Manolagi, Georgio Polesko, Poligaki, Theodosi, Lambros, Latiniano, Joanni Zauzi, Nicolati, Stafraki und Manassi; in Patra in Morea mit dem Geistlichen Kirilus; in Konstantinopel mit Basili Ecconom und Johann Capsuli; dann in Pest mit

έχουσι προμηθείας τροφῶν, εἶνε δὲ πρόχειρα χρήματα ἐκ πλουσίων μονῶν.

ἥ') Τέλος ὁ Ρήγας παρὰ τὴν ιδίαν αὐτοῦ ἀργησιν καταφωρᾶται ἐκ τε τῆς καταθέσεως τοῦ Ἀργέντη, εἰς ὃν ἀπεκάλυψε τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, κυρίως δ' ἐκ τῆς ιδίας ἔσυτοῦ πρὸς τὸν Κορωνιὸν σταλείσης ἐπιστολῆς, τῆς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχείον N ἀναφερομένης, μετὰ τῆς ὑπὸ στοιχείον O μεταφράσεως, ὅτι κατὰ τὸν Δεκέμβριον παρελθόντος ἔτους ἀνεγώρησεν ἐντεῦθεν ἐπὶ μόνη τῇ προθέσει ὅπως διενεργήσῃ ἐπανάστασιν ἐν Ἑλλάδι, ἐπειδὴ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτη μεταξὺ ἄλλων εὑρίσκονται καὶ αἱ φράσεις 'Ἐκ Βουκουρεστίου γράφοντι μοι οἱ γέλοι μιας Θεοσαλοὶ, Ἡπειρῶται καὶ Ἀθηναῖοι' βρυγῶνται ὡς οἱ λέοτες· μοὶ λέγονται, ὅτι δὲν εἴνε καιρὸς διὰ βιβλία, ἀλλὰ πρέπει γάποπλεύσω εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὰ γράψω εἰς αὐτοὺς τὴν ὥραν τῆς ἀγαλωρήσεως μου, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ἀγαλωροῦσι προσεγγῶς εἰς τὴν ιδίαν ἔαυτῶν. 'Ἐπειδὴ δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐν ὅλῳ αὐτῆς τῷ περεχομένῳ οὐδὲν ἄλλο ἐνέχει ἢ τὸν πόθον πρὸς τὴν δημοκρατίαν· ἐπειδὴ ἐκτὸς τούτου ὁ Ρήγας ἐν τῇ ἀνακρίσει του καὶ ἐν τοῖς συνημμένοις Ρ καὶ Q ὁ ἴδιος ὄμολογει, ὅτι συμπαρέλαβε μεθ' ἔαυτοῦ εἰς τὰ ταξείδια πληθος ἀντιτύπων τῆς ὡς ἀνωτέρω συνημμένης ὑπὸ στοιχείον I ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ἀτινα ψευδῶς ἀναφέρει, ὅτι ἡγόρασεν ἐνταῦθα παρὰ τινος ἀγνώστου, καὶ δὴ ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως διαδώσῃ ταῦτα ἐν Ἑλλάδι, ὡς καὶ ἐνταῦθα ἀνεκοίνωσε τοιαῦτα εἰς πολλοὺς "Ἑλληνας κατὰ τὴν ιδίαν του ὄμολογίαν· διὰ ταῦτα ἐκ τούτων καὶ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν καταφαίνεται ἀριδήλως ἡ πρόθεσις αὐτοῦ αὕτη.

'Ἐπειδὴ τέλος ὁ Ρήγας ἐπιμελῶς ἀπέφυγε νὰ προδώσῃ ἐπαναστατικήν τινα ἑταῖρίαν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ιδίαν του ὄμολογίαν εἶχεν ἀνταπόκρισιν μετὰ τῶν κυριωτάτων του φίλων, καὶ δὴ ἐν μὲν Ἰωαννίνοις τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν ἐμπόρων Κολόρου, Κωνσταντίνου Παπαδημήτρη, Νικήτα καὶ Ἰωάννου Χατζήβασίλη, ἐν δὲ Ἰασίῳ μετὰ τῶν Ἰωάννου καὶ Γεωργίου Μιχαήλ, ἐν δὲ Βουκουρεστίῳ μετὰ τῶν Ἑλλήνων Μανωλάκη, Γεωργίου Πολέσκου, Ηρολυζάκη, (11) Θεοδόση, Λάζαρου, Λατινιάνου, Ἰωάννου Τσαούση (,), Νικολάτη (,), Σταυράκη καὶ Μανούση (,), ἐν δὲ Ηπταραις τοῦ Μωρέως μετὰ τοῦ ἱερωμένου Κυρίλλου, ἐν δὲ Κωνσταντινουπόλει μετὰ τοῦ Βασιλείου Οἰκονόμου καὶ

Risso Dormussi und Johann Zuka in Briefwechsel stand, welches alles aus seinem hier sub R geständiger Massen eigenhändig geschriebenen Katalog über die adnotirte Korrespondenz erhellet; so ist mehr als wahrscheinlich, dasz nebst mehreren anderen auch diese Personen in der revolutionären Gesellschaft befangen sind.

Eustratio Argenti, 31 Jahre alt, von Chio in Archipelagus gebürtig, ledig und griechischer Handelsmann alhier, ist zeuge seines Verhörs = Protokolles N° 2 im Wesentlichen geständig, dasz ihm

a) Riga die revolutionäre Absicht, die er bei Verfertigung der Landkarten und Übersetzung des Anacharsis hatte, entdecket, er, Argenti, auch demselben zur Bestreitung der Druckkösten bei 1100 fl. vorgestreckt und auf seine, des Riga, Ordre im Sommer v. J. 7200 St. einzelne Abtheilungen oder 600 ganze Landkarten nach und nach in 12 Kisten an den Anton Nioti in Triest zur weiteren Beförderung nach Smirna an seine Handlungs = Compagnions Mauro Gordato, Argenti et Gallati, um dieselben hie und da in der Levante zu verkaufen, geschicket habe.

b) Er ist weiter geständig, dasz er auch dem Riga einige Wochen vor seiner Abreise 3 Kisten mit Anacharsis an den Anton Nioti nach Triest, um solche nach Preveza an den Laurentio Aliandro einzuschicken, expediren liesz, nach der Hand aber auf Ordre des Riga dem Niōti geschrieben habe, diese Kisten bis zu der bald erfolgenden Ankunft des Riga zu Triest zurückzubehalten und jenes zu befolgen, was dieser damit anordnen werde.

c) Argenti gesteht ferner ein, dasz er selbst 50 Exemplare von 1ten und 4ten Theile des Anacharsis an seine erwähnte Compagnions nach Smirna in der Absicht geschicket habe, um dieselben zu verkaufen und die Einwohner in der Geschichte ihres alten Vaterlandes zu unterrichten.

Die Versendung der Karten und des Anacharsis, dann die

Ίωάννου Καψούλη, τέλος δ' ἐν Πέστη μετὰ τοῦ 'Ριζού Ντορμούση καὶ Ίωάννου Ζούκα(;) ταῦτα δὲ πάντα ἔξχονται ἐκ τοῦ ὑπὸ στοιχείον R κατὰ τὴν ἴδιαν του ὄμολογίαν αὐτογράφου καταλόγου τῆς προσημειωθείσης ἀλληλογραφίας, διὰ ταῦτα εἶναι πιθανώτατον, ὅτι πλὴν ἄλλων καὶ τὰ εἰρημένα πρόσωπα εἶναι ἀναμεμιγμένα εἰς τὴν ἐπαναστατικὴν ἑταιρίαν.

Εὐστράτιος Ἀργέντης, ἐτῶν 31, γεννηθεὶς ἐν Χίῳ τοῦ Αιγαίου πελάγους, ἄγαμος καὶ Ἐλλην ἔμπορος ἐνταῦθα, ὄμολογεῖ, δυνάμει τοῦ ὑπὸ ἀριθ. 2 πρακτικοῦ τῆς ἀνακρίσεώς του, κατ' οὐσίαν, ὅτι

α') 'Ο Ρήγας ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐπαναστατικὴν πρόθεσιν, ἦν εἶχε, συντάσσων τοὺς χάρτας καὶ μεταφράζων τὸν Ἀνάχαρσιν, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀργέντης προκατέβαλεν εἰς αὐτὸν πρὸς κάλυψιν τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως περὶ τὰ 1100 φιορίνια καὶ κατὰ τὴν παραγγελίαν αὐτοῦ, τοῦ 'Ρήγα, ἀπέστειλε κατὰ τὸ θέρος τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς τὸν ἐν Τεργέστῃ Ἀντώνιον Νιώτην 7200 ἀντίτυπα χωριστῶν τεμαχίων, ἥτοι 600 ἐν ὅλῳ χάρτας ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν 12 κιβωτίοις χάριν περιτέρω ἀποστολῆς εἰς Σμύρνην πρὸς τοὺς συνεταίρους του Μαυρογορδᾶτον, Ἀργέντην καὶ Γαλάτην, ὅπως οὗτοι πωληθῶσι σποράδην ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

β') 'Ομολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἕδιος ἔξαπέστειλεν ἐκ μέρους τοῦ 'Ρήγα ἑβδομάδας τινὰς πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του 3 κιβώτια περιέχοντα ἀντίτυπα Ἀναχάρσιδος εἰς Τεργέστην πρὸς τὸν Ἀντώνιον Νιώτην, ὅπως διευθύνῃ ταῦτα εἰς Πρέβεζαν πρὸς τὸν Λαυρέντιον Ἀλίανδρον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶχε γράψει κατὰ παραγγελίαν τοῦ 'Ρήγα εἰς τὸν Νιώτην νὰ κρατήσῃ τὰ κιβώτια ταῦτα μέχρι τῆς προσεχοῦς ἀφίξεως τοῦ 'Ρήγα εἰς Τεργέστην καὶ νὰ πράξῃ ὅτι οὗτος ἥθελε διατάξει αὐτὸν περὶ τούτων.

γ') 'Ο Αργέντης ὄμολογεὶ περαιτέρω, ὅτι αὐτὸς ὁ ἕδιος ἀπέστειλε 50 ἀντίτυπα τοῦ πρώτου καὶ τετάρτου μέρους τοῦ 'Αναχάρσιδος εἰς τοὺς προμνημονευθέντας συνεταίρους του εἰς Σμύρνην ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως ταῦτα πωληθῶσι καὶ ὅπως διδαχθῶσιν οἱ κάτοικοι τὴν ἴστορίαν τῆς ἀρχαίας αὐτῶν πατρίδος.

II ἀποστολὴ τῶν χαρτῶν καὶ τοῦ 'Αναχάρσιδος ὡς καὶ ἡ προ-

Vorstreckung des Geldes wird theils durch Amiro, Panajot, Nicolides und Petrovitsch, theils durch Riga selbst bestätigt, hiedurch also das Geständnisz ad a, b et c verificirt.

d) Er ist geständig, dasz Riga im Septbr 796 bei ihm einst nach dem Mittagsessen in Gegenwart des Polizo, des Adam Mizani, der nunmehr in Konstantinopel bei dem Handelsmanne Namens Haggi Nicoglu in Kondizion ist, des Marcus Schevasto, der nunmehr in Smirna ist, dann des Machutti und Amiro das revolutionäre Lied: os pothe palicaria gesungen und auf der Flöte geblasen habe, welches sowohl vom Argenti, als allen Anwesenden mit Beifalle aufgenommen worden wäre, und setzet noch hinzu, dasz Theochar und wie er glaube, auch Duca dieses Lied einige Male bei ihm gesungen haben, welches Machutti, Amiro und Theochar bestätigen.

e) Argenti ist geständig, von dem Revoluzions=Plane des Riga volle Wissenschaft gehabt und solchen gebilliget zu haben, ja er setzet hinzu, dasz er sich in Gesellschaft geäussert hätte, dasz, wenn es in Griechenland zu einer Revoluzion kommen sollte, er von seiner Seite alles Mögliche beizutragen bereit seye, weil er die Befreyung Griechenlandes vom türkischen Joch gewünschet und darüber in Gesellschaft mit Enthusiasmus gesprochen habe. Er bemerket endlich, dasz auch Schevasto und Mizani ähnliche Gesinnungen geäussert, Letzterer aber behauptet hätte, dasz eine Revoluzion ohne Hilfe einer fremden Macht schwer zu Stande werde kommen können.

Das Geständnisz des Argenti wird durch die theilweisen Aussagen des Machutti, Panajot und Nicolides gerechtfertiget.

f) Er gestehet weiter ein, dasz er ungefähr im Oktober v. J. von dem hiesigen Griechen Michael Sterio ein und von Riga kurz vor seiner Abreise zwey gedruckte Exemplare von der griechischen Proclamation erhalten habe, deren Inhalt Panajot einst Nachts in Gegenwart des Argenti, Mächutti und Amiro vorlas und der von ihnen insgesammt mit Wohlgefal-

καταθολὴ τῶν χρημάτων ἐπιθεσιοῦται τοῦτο μὲν παρὰ τοῦ Ἀμοίρου, Παναγιώτη, Νικολίδου καὶ Πέτροβιτς, τοῦτο δὲ παρ' αὐτοῦ τοῦ 'Ρήγα, ἐντεῦθεν δὲ ἀποδεικνύονται ἀληθεῖς αἱ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α', β' καὶ γ' καταθέσεις.

δ') Ομολογεῖ, ὅτι ὁ 'Ρήγας κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1796 ἐν τῷ οἶκῳ ἔκυτο ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Πολύζου, τοῦ Ἀδάμη Μιζάνη, ὅστις τώρα ὑπηρετεῖ ἐν Κωνσταντινούπολει παρὰ τῷ ἐμπόρῳ τῷ καλούμενῳ Χατζηνίκογλου, τοῦ Μάρκου Σεβαστοῦ, ὅστις τώρα εὑρίσκεται ἐν Σμύρνῃ, πρὸς δὲ καὶ τοῦ Μασούτη καὶ Ἀμοίρου, ἔψαλέ ποτε μετὰ τὸ μεσημέρινὸν ἄριστον τὸ ἐπαναστατικὸν ἄσμα 'Ως πότε παλληκάρια, καὶ ἔπαιξεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αὐλοῦ, ὅτι δὲ τοῦτο ἔγεινεν ἀποδεκτὸν καὶ ἐπεκροτήθη ὑπό τε τοῦ Ἀργέντη καὶ πάντων τῶν παρόντων. Προσθέτει δὲ ἀκόμη, ὅτι ὁ Θεοχάρης, ως δ' ἐπίστευε καὶ ὁ Δούκας ἔψαλαν τὸ ἄσμα τοῦτο μερικὰς φορὰς ἐν τῷ οἴκῳ του, τοῦθ' ὅπερ ἐπιθεσιοῦσιν ὁ Μασούτης, ὁ "Ἀμοίρος καὶ ὁ Θεοχάρης.

ε') Ο 'Αργέντης ὁμολογεῖ, ὅτι εἶχε πλήρη γνῶσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου τοῦ 'Ρήγα καὶ ὅτι εἶχεν ἐπιδοκιμάσει αὐτὸν, μάλιστα δὲ καὶ προσθέτει, ὅτι ἐν κύκλῳ φίλων εἶχεν ἐκφρασθῆ, ὅτι, ἀνὴθελεν ἐκραγῆ ἐπανάστασις ἐν Ἑλλάδι, αὐτὸς ἡτο πρόθυμος τὸ καθ' ἔαυτὸν νὰ συντελέσῃ εἰς αὐτὴν πάσῃ δυνάμει, ἐπειδὴ ἐπόθει τὴν ἀπελευθερωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ καὶ εἶχεν ἐκφράσει τὸν περὶ ταύτης ἐνθουσιασμόν του ἐν κύκλῳ φίλων. Τέλος δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ὁμοίας διαθέσεις εἶχον ἐκφράσει ὁ τε Σεβαστὸς καὶ ὁ Μιζάνης, ἀλλ' ὅτι ὁ δεύτερος εἶχεν ἴσχυρισθῆ, ὅτι ἀνευ τῆς βοηθείας ξένης δυνάμεως δυσκόλως θὰ ἡδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ ἐπανάστασις.

Ἡ ὁμολογία τοῦ 'Αργέντη διαπιστοῦται ὑπὸ τῶν ἐπὶ μέρους καταθέσεων τοῦ Μασούτη, Παναγιώτη καὶ Νικολίδου.

ς') Ομολογεῖ περαιτέρω, ὅτι περίπου κατὰ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἔλαβε παρὰ μὲν τοῦ ἐνταῦθα "Ἐλληνος Μιχαὴλ Στέριου ἐν, παρὰ δὲ τοῦ 'Ρήγα μικρὸν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του δύο ἔντυπα ἀντίτυπα τῆς ἐλληνικῆς προκηρύξεως, ἃς τὸ περιεχόμενον ἀνέγνωσε ποτε ὁ Παναγιώτης νύκτωρ εἰς ἐπήκοον τῶν ὄλλων ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν 'Αργέντη, Μασούτη καὶ Ἀμοίρου, ὅτι δὲ παρὰ τού-

len aufgenommen wurde, welches Machutti und Amiro und Panajot in Ansehung des Argenti bestätigen.

g) Argenti ist ferner geständig, dasz er ein Exemplar von der Proklamazion, deren Verfasser ihm unbekannt wäre, an den Andrea Pignatelli nach Smirna, und das andere entweder dem Adamo Mizani oder dem Stamati Capari, dessen er sich genau nicht mehr erinnern kann, nach Konstantinopel als etwas Neues geschickt habe, und setzt hinzu, die Ursache, warum er diese Proclamation an den Pignatelli und nicht an seinen Bruder in Smirna geschicket habe, liege darin, weil sie mitsammen in Compagnie sind und Argenti daher vermuten konnte, dasz Pignatelli demselben davon Wissenschaft geben werde; das dritte Exemplar aber habe ihm Duca genommen.

Die Versendung wird von Panajot und die Hinwegnahme dieses Exemplars von Duca bestätigt.

h) Er ist weiter geständig, dasz ihm Riga bei seiner Abreise von hier ausdrücklich sagte, dasz er, um den vorhabenden Aufstand zn bewirken, nach der Levante reise, und bemerket noch, dasz er dem Riga Empfehlungscheiben an Nioti, Dissaia und Vitali nach Triest mitgegeben habe, welch letzten Umstand Panajot und Riga selbst bestätigen.

i) Argenti gestehet ein, dasz im Septbr v. J. ihm eines Tages Johann Mavrogeni, welcher für die Freyheit Griechenlandes sehr eingenommen ist, vertraut hätte, dasz er mit einem seiner Freunde die Frankfurter Messe besuchen werde, von dort aus aber nach Paris in der Absicht zu gehen gedenke, um sich bei dem Directorium zu erkundigen, ob eine gegründete Hoffnung vorhanden seye, auf den Beistand Frankreichs wegen Befreyung Griechenlandes zu rechnen, und, wenn ihm eine Hilfe gewähret werde, so werde er sich zur Befreyung Griechenlandes sogleich nach der Levante begeben, widrigen Falles aber nach Wien zurückkehren. Argenti setzt hinzu, dasz er dem Mavrogeni bei seiner bald darauf erfolgten

των πάντων εύαρέστως ἡκούσθη τὸ ἀναγνωσθὲν, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβε-
βαιοῦσιν ὁ Μασούτης καὶ ὁ Ἀμοιρος καὶ ὁ Παναγιώτης ἐν ἀντιπαρα-
στάσει, πρὸς τὸν Ἀργέντην.

ζ') 'Ο Ἀργέντης ὄμολογει πρὸς τούτοις, ὅτι ἀπέστειλεν ὡς τι
ὅλως νέον ἐν ἀντίτυπον τῆς προκηρύξεως, ἡς ὁ συντάκτης εἶνε ἄγνω-
στος εἰς αὐτὸν, ὡς διατείνεται, πρὸς τὸν Ἀνδρέαν Πινιατέλλην εἰς
Σμύρνην, ἄλλο δὲ δεύτερον ἢ πρὸς τὸν Ἀδὰμ Μιζάνην ἢ πρὸς τὸν
Σταμάτιον Κάπαρην, τοῦθ' ὅπερ δὲν ἐνθυμεῖται πλέον ἀκριβῶς, εἰς
Κωνσταντινούπολιν, καὶ προσθέτει ὅτι ὁ λόγος, δι' ὃν ἀπέστειλε τὴν
προκήρυξιν ταύτην εἰς Σμύρνην πρὸς τὸν Πινιατέλλην καὶ ὅχι πρὸς
τὸν αὐτόθι ἔδιον ἑαυτοῦ ἀδελφὸν ἦτο, ὅτι οἱ δύο οὗτοι εἶνε συνέταιροι
καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ἀργέντης ἡδύνατο νὰ εἰκάσῃ, ὅτι ὁ Πινιατέλλης
ἡθελεν ἀνακοινώσει αὐτὴν καὶ εἰς αὐτὸν· τὸ δὲ τρίτον ἀντίτυπον ἀφή-
ρεσεν αὐτὸν ὁ Δούκας.

'Η ἀποστολὴ (τῶν δύο ἀντιτύπων) ἐπιβεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ Πανα-
γιώτη, ἡ δὲ ἀφάρεσις τοῦ τρίτου ἀντιτύπου ὑπὸ τοῦ Δούκα.

η') 'Ομολογεῖ περαιτέρω, ὅτι ὁ Ρήγας εἶπεν εἰς αὐτὸν διαρρήδην
κατὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτοῦ, ὅτι ἀναχωρεῖ εἰς τὴν Ἀνατολὴν, ὅπως
διενεργήσῃ τὴν μελετωμένην ἀποστασίαν, παρατηρεῖ δὲ πρὸς τούτοις,
ὅτι ἔδωκεν εἰς τὸν Ρήγαν συστατικὰς ἐπιστολὰς πρὸς τὸν Νιώτην,
Δ. Ἡσαίαν (;) καὶ Βιτάλην ἐν Τεργέστῃ, τὸ δὲ τελευταῖον τοῦτο
ἐπιβεβαιοῦσιν ὁ Παναγιώτης καὶ αὐτὸς ὁ Ρήγας.

θ') 'Ο Ἀργέντης ὄμολογει, ὅτι κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ παρελ-
θόντος ἔτους ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν ἡμέραν τινὰ ὁ Ἰωάννης Μαυρο-
γένης, ὅςτις ἐνδιαφέρεται μεγάλως ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἐλ-
λάδος, ὅτι μέλλει νὰ ἐπισκεφθῇ μετά τινος τῶν φίλων του τὴν ἐν
Φραγκφούρτη ἐμπορικὴν πανήγυριν, ἐκεῖθεν δὲ σκέπτεται νὰ μεταβῇ
εἰς Παρισίους ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ διευθυντηρίου
ἄν υπάρχῃ βάσιμος ἐλπὶς ὅπως ἀναμένηται ἡ βοήθεια τῆς Γαλλίας
πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἐλλάδος· καὶ ἀν μὲν χορηγηθῇ εἰς αὐτὸν
ἐπικοινωρία τις, μέλλει νὰ μεταβῇ πάραυτα εἰς τὴν Ἀνατολὴν πρὸς
ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἐλλάδος, ἐν δ' ἐναντίᾳ περιπτώσει θὰ ἐπιστρέψῃ
εἰς Βιέννην. 'Ο Ἀργέντης προσθέτει, ὅτι ἔδωκεν εἰς τὸν Μαυρογένην
κατὰ τὴν μετ' οὐ πολὺ ἐπακολουθήσασκην ἀναχώρησίν του συστατι-

Abreise ein Empfehlungsschreiben an die Pettmann nach Frankfurth mitgegeben und demselben nach der Hand selbst, jedoch unbedeutende Sachen geschrieben habe.

Erst im Dezbr v. J. habe er den hier in A beiliegenden Original-Brief, welchem eine deutsche Übersetzung sub B mitfolget, von Mavrogeni aus Brüssel erhalten, worin er demselben Nachricht ertheilet, dasz er durch seine Freunde sein Unternehmen bewerkstelligt und nächster Tagen nach Paris gehen und von da aus demselben schreiben werde; allein Argenti habe den Brief weder beantwortet, noch einen weiteren von Mavrogeni erhalten. Übrigens aber habe er von dessen Vorhaben ausser den erwähnten Sterio, Theochar und Panajot, welche so wie Argenti selbst darüber Freude bezeugten, Niemanden etwas entdecket.

Dieser letzte Umstand wird von Theochar, Panajot und Ma-chutti bestätigt.

Endlich ist Argenti geständig, dasz in seiner Wohnung Nicolides, Panajot und der hiesige Grieche Georg Bazani im v. J. öfters Vieles zu Gunsten der Franzosen gesprochen und für ihr System sehr eingenommen waren. Selbst Argenti lässt zu, dasz auch er so fern ihre Einrichtungen gelobt haben möge, als er bisher wünsche, dasz auch ihr System in Griechenland eingeführet würde.

Dieses Geständnissz wird durch Panajot, Amiro und Ma-chutti theilweise bestätigt.

Demeter Nicolides, 32 Jahre alt, von Janina in Epirus gebürtig, ledig und der Arzneykunde Doktor, ist zeuge seines Verhörs=Protokolles N° 3 im Wesentlichen geständig,

a) dasz ihm Riga selbst seine revolutionäre Absicht, in welcher er seine Landkarten, die Übersetzung des 4ten Theiles vom Anacharsis und die Gemälde Alexanders des Grossen herausgab, eröffnet habe, und gestehet weiter ein, dasz er dem Riga aus dem 7 Bande des Anacharsis ein Kapitel,

κὴν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἐν Φραγκφούρτη οἶκον Πέτρου, ὅτι δὲ καὶ κατόπιν ἔγραψεν εἰς αὐτὸν, ἀλλ' ἀσημάτως.

Μόλις δὲ τὸν Δεκέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους λέγει ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Μαυρογένη ἐκ Βρυξελλῶν τὴν ἐνταῦθα ὑπὸ στοιχεῖον Α συνημμένην πρωτότυπον ἐπιστολὴν, ἣν συνοδεύει γερμανικὴ μετάφρασις ὑπὸ στοιχεῖον Β, δι' ἣς ἀγγέλλει αὐτῷ, ὅτι διενήργησε τὴν ἐπιχείρησιν του διὰ τῶν φίλων του καὶ ὅτι κατὰ τὰς προσεχεῖς ἡμέρας μέλλει νάναχωρήσῃ εἰς Παρισίους καὶ νὰ γράψῃ εἰς αὐτὸν ἐκεῖθεν· ἀλλ' οὔτε ὁ Ἀργέντης ἀπήντησεν εἰς ταύτην τὴν ἐπιστολὴν, οὔτε αὐτὸς ἔλαβε τινα ἄλλην παρὰ τοῦ Μαυρογένη. "Αλλως δὲ περὶ τῶν προθέσεων αὐτοῦ εἰς οὐδένα ἄλλον ἀπεκάλυψε τι πλὴν τῶν προμνημονευθέντων Στέριου, Θεοχάρη καὶ Παναγιώτη, οἵτινες ἐπέδειξαν χαρὰν ἐπὶ τῇ ἀνακοινώσει, ώς καὶ αὐτὸς ὁ Ἀργέντης.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο γεγονός ἐπιβεβαιοῦται παρὰ τοῦ Θεοχάρη, Παναγιώτη καὶ Μασούτη.

Τέλος ὄμολογεῖ ὁ Ἀργέντης, ὅτι ἐν τῇ κατοικίᾳ του ὁ Νικολίδης, ὁ Παναγιώτης καὶ ὁ ἐνταῦθα "Ἐλλην Γεώργιος Μπαζάνης (;) κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πολλάκις πολλὰ εἴπον ὑπὲρ τῶν Γάλλων καὶ ἥσαν ἐνθουσιασμένοις ὑπὲρ τοῦ πολιτεύματος αὐτῶν. Καὶ ὁ Ἀργέντης δὲ ὄμολογεῖ, ὅτι καὶ αὐτὸς πιθανῶς νὰ ἐνεκωμίασε ποτε τοὺς θεσμοὺς αὐτῶν, ὅτε καὶ μέχρι τῆς σήμερον ἀκόμη εὐχόμενος τὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰσαγωγὴν τοῦ πολιτεύματος αὐτῶν.

"Η ὄμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ἐπὶ μέρους καὶ παρὰ τοῦ Παναγιώτη, Αρμόρου καὶ Μασούτη.

Δημήτριος Νικολίδης, 32 ἑτῶν, γεννηθεὶς ἐν Ἰωαννίνοις τῆς Ἡπείρου, ἄγαμος καὶ διδάκτωρ τῆς ιατρικῆς, ὄμολογεῖ κατ' οὐσίαν, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 3,

α') "Οτι αὐτὸς ὁ 'Ρήγας εἶχεν ἀνακοινώσει εἰς αὐτὸν τὴν ἐπαναστατικὴν πρόθεσιν ἣν εἶχε δημοσιεύων τοὺς χάρτας αὐτοῦ, τὴν μετάφρασιν τοῦ τετάρτου μέρους τοῦ 'Αναχάρσιδος καὶ τὰς εἰκόνας 'Αλεξανδροῦ τοῦ Μεγάλου· ὄμολογεῖ δὲ πρὸς τούτοις, ὅτι μετέφρασεν ἐλληνιστὶ χάριν τοῦ 'Ρήγα ἐκ τοῦ ἐβδόμου τόμου τοῦ 'Αναχάρσιδος ἐν

wobei dieser die nämliche Absicht hatte, ins Griechische übersetzt, im Grunde also mitgewirkt habe.

Dieses Geständnisz wird zum Theile durch Riga bestättigt.

b) Er ist geständig, dasz er das revolutionäre Lied : *os pothe palicaria* in Gesellschaft des Riga, Polizo und Mavrogeni bei Theochar mit Wohlgesfallen gesungen und lässt auch zu, einige Verse daraus, die er auswendig wusste, bei Argenti und bei eben demselben nach der Hand einige Strophen aus dem Marseiller Liede: *Allons, enfans* mit dem Griechen Parasko von Triest gesungen zu haben, welches Theochar, Machutti und Amiro theilweise bestättigen.

c) Nicolides gestehet ein, von dem Revolutionsplane des Riga, den ihm dieser selbst eröffnete, volle Wissenschaft zu besitzen und den Zweck gebilligt zu haben, weil ganz Griechenland unter dem türkischen Joche seufzet; ja er ist geständig, eine Revoluzion in Griechenland gewünschet und sich in Gesellschaft bei Argenti erkläret zu haben, dasz, wenn es zu einer dauerhaften Revoluzion kommen sollte, er von seiner Seite nach Maszgabe der Kräfte beizutragen bereit seye, und setzt noch hinzu, sich geäussert zu haben, dasz er auf diesem Falle irgendwo als Lehrer einer Wissenschaft gebraucht werden könnte.

Dieses Geständnisz wird durch die Aussagen des Argenti, Machutti und Amiro theilweise gerechtfertiget.

d) Er ist geständig, dasz er vor ungefähr $1\frac{1}{2}$ Jahre die Übersetzung von Mably : *über den Ursprung, die Fortschritte und Unglücksfälle der Griechen* aus dem Französischen angefangen, um die darin vorgetragenen Vorzüge, Tugenden und Laster der alten Griechen auch den neuen zur Belehrung mitzutheilen; wegen der vielen Berufsgeschäfte aber diese Arbeit, die bis zur Hälfte gediehen war und wovon noch Bruchstücke unter seinen Papieren sich befinden dürften, unterlassen habe. Nicolides setzt weiter hinzu, dasz auch noch ein Bogen, auf dem ein von ihm entworfer Plan zu einem Buche geschrieben stehet, unter seinen Papieren vor-

κεφάλαιον, οὐ νέα μετάφρασις εἶχε τὸν αὐτὸν σκοπὸν, ἀρα δτὶ κατ' οὐσίαν εἶνε καὶ αὐτὸς συνεργός.

'Η ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ἐπὶ μέρους ὑπὸ τοῦ 'Ρήγα.

β') 'Ομολογεῖ, δτὶ ἔψαλε τὸ ἐπαναστατικὸν χόρμα 'Ως πότε παλληκάρια εὐαρέστως ἐν συντροφίᾳ μετὰ τοῦ 'Ρήγα, Πολύζου καὶ Μαυρογένη ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ Θεοχάρη καὶ παραδέχεται, δτὶ ἔψαλέ τινας ἐξ αὐτοῦ στίχους, οὓς ἐγνώριζεν ἀπὸ στήθους, ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ 'Αργέντη, παρ' αὐτῷ δὲ τούτῳ κατόπιν καὶ τινας στροφὰς ἐκ τοῦ μασσαλιωτικοῦ ὕμνου Allons enfants μετὰ τοῦ ἐκ Τεργέστης 'Ελληνος Παράσχου, τοῦτο δ' ἐπιβεβαιοῦσιν ἐπὶ μέρους ὁ Θεοχάρης, ὁ Μασούτης καὶ ὁ "Αμοιρος.

γ') 'Ο Νικολίδης ὁμολογεῖ, δτὶ ἔχει πλήρη γνῶσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου τοῦ 'Ρήγα, ὅπερ ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν αὐτὸς ἔκεινος, καὶ δτὶ ἐπεκρότησεν εἰς τὸν σκοπὸν αὐτοῦ, ἐπειδὴ σύμπασα ἡ 'Ελλὰς στενάζει ὑπὸ τὸν τουρκικὸν ζυγόν· ὁμολογεῖ δὲ καὶ δτὶ ἐπεθύμησεν ἐπανάστασιν ἐν 'Ελλάδι καὶ δτὶ ἐν κύκλῳ φίλων παρὰ τῷ 'Αργέντη εἶχε κηρύξει, δτὶ ἀν ἐμελλε νὰ ἐκραγῇ ἐπανάστασις διαρκῆς θὰ ḥτο πρόθυμος τὸ κατ' αὐτὸν νὰ συντελέσῃ εἰς αὐτὴν πάσῃ δυνάμει, καὶ προσθέτει, δτὶ εἶχεν ἐκφρασθῆ, δτὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ḥδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὁπωςδήποτε ως διδάσκαλος ἐπιστήμης τινός.

'Η ὁμολογία αὕτη δικαιολογεῖται ἐπὶ μέρους διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ 'Αργέντη, Μασούτη καὶ 'Αμοιρού.

δ') 'Ομολογεῖ, δτὶ πρὸ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους περίπου ἥρχισε τὴν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ μετάφρασιν τοῦ Μαβλῦ Περὶ τῆς τύχης, τῷ προσδωρ καὶ τῷ ἀτυχιῶν τῷ 'Ελλήνων, ὅπως τὰς ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ ἐκτεθειμένας ἀρετὰς, τὰ χαρίσματα καὶ τὰς κακίας τῶν ἀρχαίων 'Ελλήνων καταστήσῃ γνωστὰς καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους πρὸς διδασκαλίαν αὐτῶν· ἀλλὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην, ἥτις εἶχε προχωρήσει μέχρι τοῦ ἡμίσεος καὶ τῆς ὁποίας τεμάχια θὰ εύρισκωνται ἀκόμη μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του, ἔγκατέλιπεν ἔνεκα τῶν πολλῶν ἀσχολιῶν τοῦ ἐπαγγέλματός του. Προσθέτει δ' ὁ Νικολίδης πρὸς τούτοις, δτὶ μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του θὰ εύρισκηται καὶ φύλλον, ἐν ᾧ περιέχεται ὑπὸ αὐτοῦ συντεταγμένον σχέδιον βιβλίου, δι' οὐ ἥθελε γάποδειξη, δτὶ

findig seyn dürste, wodurch er beweisen wollte, dasz Griechenland bei seinem geistigen und moralischen Lethargus blosz allein durch die mächtige Hand einer benachbarten Macht aus seinem sklavischen Zustande herausgerissen werden könne.

Dieses Geständnisz, da weder diese Übersetzung, noch der Plan unter seinen Papieren zu finden war, kann hier nicht justificirt werden.

e) Nicolides gesteht ferner ein, dasz ihm Riga ein Exemplar der griechischen Proclamation, deren Verfasser ihm jedoch unbekannt wäre, behändiget und er solches dem Medicinae Doktor alhier Georg Emanuel zu lesen mitgetheilet, nach der Hand aber dasselbe dem Griechen Namens Alexis, welcher Vorsteher des hiesigen Handelsmannes Stauro Johann ist, aus der Ursache geschenket habe, weil Alexis sich äuserte, diese Proclamation, ohne jedoch jemanden zu benennen, weiter mittheilen zu wollen. Übrigens läugnet Nicolides, dasz er dieser Proclamation seinen Beifall gegeben habe, ungeachtet er theils durch die Aussagen des Machutti und Amiro, theils durch obige eigene Geständnisse dessen überwiesen ist.

f) Er ist weiter geständig und dieses Geständnisz ist durch die Aussagen des Argenti, Machutti, Petrovitsch und Panajot gerechtfertiget, dasz er oft im Sommer v. J. in Gesellschaft bei Argenti von den französischen Einrichtungen gesprochen und ihr dermaliges System vertheidiget habe, weil dasselbe mit der alten Verfassung Griechenlandes eine grosse Ähnlichkeit hat.

Auf die vom Argenti, Machutti und Petrovitsch gegen ihn noch insbesondere theilweise angebrachte Beschwerden, dasz er bei Gelegenheit, als von Frankreich gesprochen wurde, die Monarchen Tyrannen genannt und behauptet habe, sie drücken das Volk; in Frankreich aber herrsche Gerechtigkeit, was in einer Monarchie nicht ist, bringet Nicolides an, er stelle nicht in Abrede, dasz er den Türken bei mehreren Gelegenheiten einen Tyrann nannte, weil er dafür von den Griechen

ἡ Ἑλλὰς, κατεχομένη ὑπὸ πνευματικοῦ καὶ ἡθικοῦ ληθάργου, μόνον διὰ τῆς ἴσχυρᾶς χειρὸς γείτονός τινος δυνάμεως θὰ ἡδύνατο νὰ ἔξαχθῇ ἐκ τῆς δουλικῆς αὐτῆς καταστάσεως.

‘Η ὁμολογία αὕτη δὲν δύναται νὰ διαπιστωθῇ ἐνταῦθα, ἐπειδὴ οὔτε ἡ μετάφρασις αὕτη, οὔτε τὸ σχέδιον εὑρέθησαν μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του.

ε') ‘Ο Νικολίδης ὁμολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι ὁ Πήγας ἐνεγείρισεν εἰς αὐτὸν ἐν ἀντίτυπον τῆς ἐλληνικῆς προκηρύξεως, ἡς ὅμως ὁ συντάκτης εἶνε ἄγνωστος εἰς αὐτὸν, ὡς διατείνεται, καὶ ὅτι αὐτὸς ἀνεκοινωσεν αὐτὸ πρὸς ἀνάγγωσιν εἰς τὸν ἐνταῦθα διδάκτορα τῆς ἱατρικῆς Γεωργίου Ἐμμανουὴλ, ἀλλ' ὅτι ἐπειτα ἐδώρησεν αὐτὸ εἰς τὸν Ἐλληνα τὸν ὄνομαζόμενον Ἀλέξιν, ὃς τις εἶνε προϊστάμενος τοῦ ἐνταῦθα ἐμπόρου Σταύρου Ἰωάννου, ἐπραξε δὲ τοῦτο διότι ὁ Ἀλέξις ἔξεφρασθη, ὅτι οὐθελε νάνακοινώσῃ τὴν προκήρυξιν ταύτην καὶ εἰς ἄλλους, ἀλλὰ χωρὶς νάναφέρη φητῶς ὄνομά τι. Ἀλλ' ὅμως ἀρνεῖται ὁ Νικολίδης, ὅτι ἐπεδοκίμασε τὴν προκήρυξιν ταύτην, εἰ καὶ ἐξελέγχεται ψευδόμενος τοῦτο μὲν διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Μασούτη καὶ Ἀμοίρου, τοῦτο δὲ διὰ τῶν ἀνωτέρω ἀναγραφεισῶν ἰδίων αὐτοῦ ὁμολογιῶν.

ς') ‘Ομολογεῖ περαιτέρω, ἡ δὲ ὁμολογία του αὕτη δικαιολογεῖται διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Ἀργέντη, Μασούτη, Ηέτροβίτς καὶ Παναγιώτη, ὅτι συχνὰ κατὰ τὸ θέρος τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν κύκλῳ φίλων παρὰ τῷ Ἀργέντη ἔκαμε λόγον περὶ τῶν γαλλικῶν θεσμῶν καὶ ὑπεραπολογήθη τοῦ σημερινοῦ αὐτῶν πολιτεύματος, ἐπειδὴ τοῦτο ἔχει μεγάλην ὄμοιότητα πρὸς τὸ παλαιὸν πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος.

Περὶ δὲ τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀργέντη, Μασούτη καὶ Ηέτροβίτς κατ' αὐτοῦ ἴδια ἐπὶ μέρους ἔξενεχθεισῶν ἐπιβαρυντικῶν καταθέσεων, καθ' ἃς τοῦ λόγου ὄντος περὶ Γαλλίας συνέπεσε νὰ καλέσῃ τοὺς μονάρχας τυράννους καὶ διισχυρίσθη, ὅτι πιέζουσι τὸν λαὸν, ἀλλ' ἐν Γαλλίᾳ κρατεῖ δικαιοσύνη μὴ ὑφίσταμένη ἐν ταῖς μοναρχίαις, καταθέτει ὁ Νικολίδης, ὅτι δὲν ἀρνεῖται, ὅτι ἀπεκάλεσε κατὰ διαρρόους περιστάσεις τὸν Τούρκον τύραννον, ἐπειδὴ οὗτος ὡς τοιοῦτος ἀναγνωρίζεται ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ διισχυρίσθη καὶ περὶ τῶν

überhaupt anerkannt wird, und dieses habe er auch von dem Fürsten der Wallachey und Moldau, welche so wie die Türken das Volk unverantwortlich drücken, behauptet und in diesem Sinne seye die ihm vorgehaltene Aussage ganz richtig und auch so fern habe er die dermaligen Einrichtungen Frankreichs im Vergleiche mit diesem Drucke vortheilhaft dargestellet, wozu ihn die bekannten Ungerechtigkeiten der Türken bestimmten.

g) Endlich bleibet Nicolides nach der Aussage des Argenti und Machutti und selbst aus dem Mavrogenischen an den Argenti erlassenen Briefe von Brüssel, worin des Demeters, nämlich des Nicolides, wie Argenti behauptet, Erwähnung gemacht wird, sehr verdächtig, dasz er ungeachtet seines Läugnens von dem Vorhaben des Mavrogeni und der in dieser Absicht nach Paris unternommenen Reise nähere Wissenschaft haben müsse, um so mehr, als aktenmässig erhoben ist, dasz Nicolides und Mavrogeni in einer vertrauten Freundschaft mitsammen gestanden sind.

Panajot Emanuel, 22 Jahre alt, von Castoria in Mazedonien gebürtig, ledig und gewesener Buchhalter bei Argenti, ist zeuge seines Verhörs = Protokolles № 4 im Wesentlichen geständig,

a) dasz er von der Absicht des Riga, welche dieser bei Verfertigung und Versendung der griechischen Landkarten und der Gemälde Alexanders des Grossen hatte, so wie auch von dem von Mavrogeni an Argenti von Brüssel aus geschriebenen Briefe und von dessen Vorhaben, nach Paris zu reisen, um die Freyheit Griechenlandes zu bewirken, Wissenschaft habe, weil ihm Argenti selbst hievon Nachricht ertheilet hätte, und setzet noch hinzu, dasz er und Argenti darüber Freude bezeugten, um von türkischem Juche befreyet zu werden, was auch Argenti bestätigt hat.

b) Er ist geständig, dasz er die griechische Proclamation, die ihm Argenti gab und die in der Folge Duca hinwegnahm,

ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαυίας, οἵτινες ὡς οἱ Τούρκοι πιέζουσιν ἀνευθύνως τὸν λαὸν, ὑπὸ τοιαύτην δ' ἔννοιαν ἦτο ἀκριβεστάτη ἡ κατ' αὐτοῦ γενομένη κατάθεσις, καὶ ὅτι ἐπ' ἵσης παρέστησε τοὺς τωρινοὺς θεσμοὺς τῆς Γαλλίας ὡς ἐπωφελεῖς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν πίεσιν ταύτην, παρακινούμενος εἰς τοῦτο ὑπὸ τῶν γνωστῶν ἀδικιῶν τῶν Τούρκων.

ζ') Τέλος συμφώνως πρὸς τὴν κατάθεσιν τοῦ Ἀργέντη καὶ Μασούτη καὶ δὴ καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ Βρυξέλλων ὑπὸ τοῦ Μαυρογένη πρὸς τὸν Ἀργέντην σταλείσης ἐπιστολῆς, ἐν ᾧ γίνεται μνεία τοῦ Δημητρίου, ἦτοι τοῦ Νικολίδου, ὡς διισχυρίζεται ὁ Ἀργέντης, μένει μεγίστη ὑποψία, ὅτι ὁ Νικολίδης παρὰ τὴν ἴδιαν αὐτοῦ ἀρνησιν πρέπει νὰ εἴχε πλήρη γνῶσιν τῆς προθέσεως τοῦ Μαυρογένη καὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ τῷ σκοπῷ ἐπιχειρηθέντος ταξειδίου αὐτοῦ εἰς Παρισίους, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐκ τῆς ἀνακρίσεως ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ Νικολίδης καὶ ὁ Μαυρογένης ἦσαν συνδεδεμένοι πρὸς ἀλλήλους διὰ στενῆς φιλίας.

Παραγιώτης 'Εμμαρούνηλ, 22 ἑτῶν, γεννηθεὶς ἐν Καστορίᾳ τῆς Μακεδονίας, ἄγαμος, καὶ πρώην καταστιχάριος παρὰ τῷ Ἀργέντη, ὄμοιογεῖ, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 4, κατ' οὐσίαν

α') "Οτι ἔχει γνῶσιν τῆς προθέσεως τοῦ 'Ρήγα, ἦν οὗτος εἶχε κατὰ τὴν παρασκευὴν καὶ ἀποστολὴν τῶν ἑλληνικῶν χαρτῶν καὶ τῶν εἰκόνων Ἀλεξάνδρου τοῦ Μεγάλου, ὡς καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Μαυρογένη πρὸς τὸν Ἀργέντην ἐκ Βρυξέλλων γραφείσης ἐπιστολῆς καὶ τῆς προθέσεως αὐτοῦ νὰ μεταθῇ εἰς Παρισίους, ὅπως διενεργήσῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἐλλάδος· ἐγνώριζε δὲ ταῦτα ἐπειδὴ, ὡς λέγει, εἶχεν ἀναγγεῖλει αὐτῷ τὰ περὶ τούτων αὐτὸς ὁ Ἀργέντης, προσθέτει δὲ καὶ ὅτι αὐτός τε καὶ ὁ Ἀργέντης ἐξεδήλωσαν χαρὰν περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ ἀπελευθερώσεως, τοῦθ' ὅπερ ἐπιθεθαῖοι καὶ ὁ Ἀργέντης.

β') 'Ομοιογεῖ, ὅτι ἀνέγνωσέ ποτε τὸ πρῶτον ἥμισυ τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ἦν ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἀργέντης καὶ ἦν κατόπιν ἀφή-

einst nachts in dem Schlafzimmer bei Argenti in desselben, des Machutti und Amiro Gegenwart bis zur Hälfte vorgelesen, deren Inhalt gelobet und sich geäussert habe, dasz nun die Gesetze schon da wären, dasz aber noch die Anwendung derselben auf Griechenland, sogleich die Republik mangle, die er gewünscht hätte.

Dieses Bekenntnisz wird durch die Aussagen des Argenti, Machutti und Amiro bestätigt.

c) Er gestehet weiter ein, dasz er in der Folge ein Exemplar von der griechischen Proclamation, in dessen Besitze er noch wäre, deren Verfasser ihm aber unbekannt seye, von seinem Bruder Johann Emanuel erhalten und daraus dem Machutti und Amiro die andere Hälfte (: denn die erste wäre ihnen ohnehin bereits bekannt gewesen :) aus der Ursache vorgelesen habe, damit sie auch von dem weiteren Inhalte Wissenschaft erhielten, und setzet noch hinzu, dasz ihm das darin erscheinende revolutionäre Lied: *os pothe, palicaria* schon ehedem bekannt war, weil er dasselbe bei dem Griechen Torunzia einst schriftlich gesehen hätte, welcher es auch abgebrochen gesungen hat; doch habe Panajot selbst nur zwey Verse auswendig behalten und das Lied nie gesungen.

Dieses Bekenntnisz wird theils durch die Aussagen des Johann Emanuel, theils jene des Machutti und Amiro bestätigt.

d) Weiters bringet Panajot an, dasz ihm am 18 Novbr. v. J. der schon erwähnte Michael Sterio in geheim vertrauet habe, dasz Riga wegen Befreyung Griechenlandes im Namen aller Griechen an Buonaparte geschrieben und den Brief an Coronio nach Triest geschicket, dieser aber denselben nicht bestellet habe. Sterio habe ihm weiters eröffnet, dasz Riga nächstens zu Bewirkung der Freyheit nach Griechenland abreisen werde und setzte noch hinzu, er hoffe, dasz man in 3 Monaten etwas von der Revoluzion hören werde.] Hierüber gesteht Panajot, dasz sowohl Sterio, als auch er selbst über das Vorhaben des Riga aus der schon oben angebrachten Ur-

ρεσεν ὁ Δούκας, νύκτωρ ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Ἀργέντη ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ, τοῦ Μασούτη καὶ τοῦ Ἀμοίρου καὶ εἰς ἐπήκοον αὐτῶν, ἐπεδοκίμασε δὲ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ ἔξεφράσθη, ὅτι εἶχον μὲν ἔξερθη οἱ προσήκοντες νόμοι, ἀλλ' ὅτι λείπει ἀκόμη ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅτοι ἡ δημοκρατία, ἣν εἶχεν ἐπιποθήσει.

‘Η ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Ἀργέντη, Μασούτη καὶ Ἀμοίρου.

γ') Ὁμολογεῖ προσέτι, ὅτι κατόπιν ἔλαβεν ἐν ἀντίτυπον τῆς ἑλληνικῆς προκηρύξεως, ὅπερ καὶ κατέγει ἀκόμη, ἀλλ' ἡς ὁ συντάκτης εἶνε ἄγνωστος εἰς αὐτὸν, παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννου Ἐμμανουὴλ, ἐκ δὲ τοῦ ἀντιτύπου τούτου ἀνέγνωσε τὸ δεύτερον ὥμισυ εἰς τὸν Μασούτην καὶ τὸν Ἀμοίρον, ὅπως, ἔχοντες ἥδη ἀλλως γνῶσιν τοῦ πρώτου μέρους, μάθωσι καὶ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, καὶ προσέθετι, ὅτι τὸ ἐν αὐτῇ περιλαμβανόμενον ἐπαναστατικὸν ἔσμα Ὡς πότε παλληκάρια ἥτο ἥδη γνωστὸν πρότερον, καθ' ὅτι εἶχεν ἥδη ποτὲ ἴδει αὐτὸν χειρόγραφον παρὰ τῷ Ἑλληνι Τορούντζι, ὃς τις καὶ ἔψαλε μέρη αὐτοῦ, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ὁ Παναγιώτης μόνον δύο στίχους αὐτοῦ ἐγνώριζεν ἀπὸ στήθους καὶ ὅτι οὐδέποτε ἔψαλε τὸ ἔσμα.

‘Η ὁμολογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται τοῦτο μὲν διὰ τῶν καταθέσεων τοῦ Ἰωάννου Ἐμμανουὴλ, τοῦτο δὲ διὰ τῶν τοῦ Μασούτη καὶ Ἀμοίρου.

δ') Πρὸς τούτοις καταθέτει ὁ Παναγιώτης, ὅτι κατὰ τὴν 8 Νοεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ ἥδη μνημονεύθεις Μιχαὴλ Στέριος ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτὸν κρυφίως, ὅτι ὁ Ῥήγας ἔγραψεν εἰς τὸν Βοναπάρτην ἔξι ὄνόματος ὄλων τῶν Ἑλλήνων περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος, τὴν δ' ἐπιστολὴν ἔστειλε πρὸς τὸν Κορωνιὸν εἰς Τεργέστην, ἀλλ' οὗτος δὲ διηγήθυνεν αὐτὴν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον. Λέγει δὲ, ὅτι ὁ Στέριος ἀνεκοίνωσε πρὸς τούτοις εἰς αὐτὸν, ὅτι ὁ Ῥήγας μέλλει προεχώς νάναχωρῆσῃ εἰς Ἑλλάδα πρὸς διενέργησιν τῆς ἐλευθερίας, καὶ προείθηκεν, ὅτι ἐντὸς τριῶν μηνῶν μέλλει νάκουσθῇ τι περὶ ἐπαναστάσεως. Πρὸς τούτοις δ' ὁμολογεῖ ὁ Παναγιώτης, ὅτι ὁ τε Στέριος καὶ αὐτὸς ἔξεφρασαν τὴν χαράν των περὶ τῆς προθέσεως τοῦ Ῥήγα

sache Freude bezeiget, er aber alles dieses von seiner Seite Niemanden eröffnet habe.

Diese Aussage kann, da Sterio noch nicht vernommen wurde, und da auch von den Verhafteten niemand etwas davon zu wissen vorgibt, bis itzt nicht justificirt werden.

e) Der Verhaftete ist weiters geständig, dasz er von der Revoluzion Griechenlandes bei Argenti öfters in Gesellschaft gesprochen, solche wegen des grossen Druckes und der Tyranney der Türken gewünschet, ja sich geäussert habe, nach hergestellter Freyheit sogleich in sein Vaterland zu gehen, läugnet aber, dasz er nach der Behauptung des Amiro sich erkläret hätte, zur Revoluzion alles Mögliche beizutragen und mitzuwirken.

Dieses obige Geständnisz wird übrigens durch die theilweiseen Aussagen des Argenti und Amiro bestättigt.

f) Panajot Emanuel gesteht endlich ein, dasz er öfters theils bei Argenti, theils bei mehreren anderen Gelegenheiten in Koffehäusern von dem dermaligen französischen Neuerungsgeiste sowohl in politischer, als militärischer Rücksicht gesprochen und ihre, der Franzosen, Freyheit aus der Ursache begünstiget habe, weil jeder Grieche, der von der Verfassung des alten Griechenlandes unterrichtet ist, schon eine Vorliebe zu dem dermaligen französischen System besitzet, indem solches gröszen Theiles aus den Gesetzen des bekannten weisen Solons entlehnet ist, besonders wenn die Griechen den so grossen Abstand der dermaligen türkischen Verfassung gegen die alte griechische in Betracht ziehen.

Dieses Geständnisz wird theils durch Argenti, vorzüglich aber durch die Aussage des Philipp Petrovitsch bestättigt.

Johann Emanuel, 24 Jahre alt, von Castoria in Mazedonien gebürtig, ledig, Medicinae Studiosus, ist zeuge seines Verhörs = Protokolles N° 5 im Wesentlichen geständig,

a) dasz er das höchst revoluzionäre Lied: os pothe palicaria, welches ihm einst Riga zur Verbreitung schriftlich gab,

ένεκα τοῦ ἥδη ἀνωτέρω μνημονευθέντος λόγου, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς πάντα ταῦτα τὸ καθ' ἑαυτὸν εἰς οὐδένα ἀνεκοίνωσεν.

'ΙI κατάθεσις αὕτη δὲν δύναται νὰ διαπιστωθῇ, ἐπειδὴ ὁ Στέριος δὲν ἀνέκριθη ἀκόμη καὶ ἐπειδὴ πάντες οἱ κρατούμενοι διισχυρίζονται, ὅτι δὲν γνωρίζουσι τι περὶ τούτου.

ε') 'Ο κρατούμενος ὄμοιογει περαιτέρω, ὅτι πολλάκις ἔκαμε λόγον περὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Ἐλλάδος μεταξὺ φίλων ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ Ἀργέντη, ὅτι ηγύκηθη νὰ ἐπέλθῃ τοιαύτη ἔνεκα τῆς μεγάλης πιέσεως καὶ τῆς τυραννίας τῶν Τούρκων, μάλιστα δὲ καὶ ὅτι ἐξεφράσθη, ὅτι μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐλευθερίας οὐκ μεταβήῃ πάραντα εἰς τὴν πατρίδα του, ἀλλ' ἀρνεῖται, ὅτι ἐκήρυξε, καθ' ἄ διισχυρίζεται ὁ Ἀμοιρος, ὅτι εἶνε πρόθυμος νὰ συντελέσῃ τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν ἐπανάστασιν καὶ νὰ συμμετάσχῃ αὐτῆς.

'Η ἀνωτέρω ὄμοιογία ἐπιβεβαιοῦται ἄλλως διὰ τῶν ἐπὶ μέρους καταθέσεων τοῦ Ἀργέντη καὶ Ἀμοιρος.

σ') 'Ο Παναγιώτης Ἐμμανουὴλ ὄμοιογει τέλος, ὅτι πολλάκις ἄλλοτε μὲν ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ Ἀργέντη, ἄλλοτε δὲ κατὰ διαφόρους ἄλλας περιστάσεις ἐν καφενείοις ἔκαμε λόγον περὶ τοῦ σημερινοῦ γαλλικοῦ νεωτεριστικοῦ πνεύματος ὑπό τε πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἔποψιν, καὶ ὅτι ἐξεφράσθη εὐμενῶς περὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν Γάλλων διὰ τὸν λόγον ὅτι πᾶς Ἐλλην εἰδὼς τὰ κατὰ τὸ πολίτευμα τῆς ἀρχαίας Ἐλλάδος διατίθεται ἐντεῦθεν εὐμενῶς ὑπὲρ τοῦ νῦν καθεστώτος ἐν Γαλλίᾳ πολιτεύματος, καθ' ὅσον τοῦτο κατὰ τὸ πλεῖστον εἶνε εἰλημμένον ἐκ τῶν νόμων τοῦ γνωστοῦ σοφοῦ Σόλωνος, πρὸ πάντων ὅταν οἱ Ἐλληνες ἀναλογισθῶσι τὴν μεγίστην διαφορὰν τοῦ σημερινοῦ τουρκικοῦ πολιτεύματος ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ.

'Η ὄμοιογία αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ Ἀργέντη, ἀλλ' ἐξαιρέτως διὰ τῆς καταθέσεως τοῦ Φιλίππου Πέτροβίτς.

'Ιωάννης Ἐμμαρούηλ, 24 ἑτῶν, γεννηθεὶς ἐν Καστορίᾳ τῆς Μακεδονίας, ἄγαμος, φοιτητὴς τῆς ἵστρικῆς, ὄμοιογει, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὔτοῦ ὑπὸ ἀριθ. 5, κατ' οὐσίαν

α') "Οτι τὸ ἐπαναστατικάτον ἔσμικ 'Ως πότε παλληκάρια, ὅπερ ἔδωκέ ποτε αὐτῷ χειρόγραφον πρὸς διάδοσιν ὁ 'Ρήγας, ἢτε γνωρίζων

indem dieser gewuszt hätte, dasz der Verhaftete mit ihm gleiche Gesinnungen hege, auf seiner den 15 May v. J. müterlichen Verlassenschaft wegen nach Siatista angetretenen Reise aus der Ursache mitgenommen, um dasselbe jenen Griechen, die noch keine Wissenschaft davon haben, mitzutheilen, ungeachtet dieser seiner Absicht sich aber doch nicht getrauet habe, dieses gefährliche Lied weder in Ungarn, noch selbst in der Turkey jemanden zu geben, sondern er hätte dasselbe auf seiner Rückreise nach Wien, die im Novbr. v. J. erfolgte, wieder mitgebracht, selbst hier niemanden mitzutheilet, wohl aber dasselbe, wenn er allein war, mit Enthusiasmus gesungen, endlich aber nach der Verhaftung der Griechen (: denn Emanuel wurde erst in der Folge arretirt :) aus Furcht darüber verantwortlich zu werden, vertilget.

Die Bestätigung dieses Geständnisses konnte nicht erhoben werden, weil Riga die Mittheilung dieses Liedes an den Verhafteten in Abrede stellte.

b) Emanuel gesteht weiter ein, dasz Riga ihm bald nach seiner Zurückkunft nach Wien einst im Seidlischen Koffeihause 3 Exemplare von der griechischen Proclamation, ohne ihm darüber etwas zu sagen, unvermerkt in die Hand gedrücket habe.

Der Inhalt derselben zwecke auf eine Revoluzion in Griechenland ab und aus dieser Ursache hätte ihm solche gefallen, weil er aufrichtig gestehen müsse, dasz er die Befreyung Griechenlandes von Grunde seines Herzens wünsche, indem sein Vaterland durch so viele Jahrhunderte unter einem höchst barbarisch = und tyrannischen Joch der Türken, als ihres allgemeinen Erbfeindes, seufzet.

Zwey Exemplare dieser Proclamation, deren Verfasser ihm eigentlich unbekannt seye, habe er seinem Bruder Panajot mitzugetheilet, das dritte aber nach der Verhaftung der Griechen aus Furcht verbrennt.

Die Mittheilung der Proclamation hat Panajot Emanuel bestätigt.

ὅτι ὁ κρατούμενος ἦτο ὄμόφρων αὐτοῦ, συμπαρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ κατὰ τὸ τὴν 5 Μαΐου παρελθόντος ἔτους εἰς Σιάτισταν χάριν παραλαβῆς τῆς μητρικῆς κληρονομίας ἐπιχειρηθὲν ταξειδίου, ὥπως ἀνακοινώσῃ αὐτὸς εἰς ἔκείνους τοὺς "Ἐλληνας ὅσοι δὲν εἶχον ἀκόμη γνῶσιν αὐτοῦ, ἀλλ' ὅμως παρὰ τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ταύτην δὲν ἐθάρρησε νὰ δῶσῃ εἰς τινα τὸ ἐπικίνδυνον τοῦτο φῆμα οὕτ' ἐν Οὔγγαριᾳ, οὗτ' ἐν αὐτῇ τῇ Τουρκίᾳ, ἀλλ' ἐπανέφερεν αὐτὸς καὶ πάλιν κατὰ τὴν Βιέννην ἐπιστροφήν του ἐπελθοῦσαν τὸν Νοέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὅτι δὲ καὶ ἐνταῦθα εἰς οὐδέν ἀνεκοίνωσεν αὐτὸς, ἀλλ' ὅτι ὅμως ὁσάκις ἦτο μόνος ἔψαλεν αὐτὸς μετ' ἐνθουσιασμοῦ, τέλος ὅμως μετὰ τὴν φυλάκισιν τῶν Ἐλλήνων (ἐπειδὴ ὁ Ἐμμανουὴλ συνελήφθη κατόπιν) ἡφάνισεν αὐτὸς ἐκ φόβου μὴ ζητηθῆ παρ' αὐτοῦ ἀπολογία διὰ τοῦτο.

Βεβαίωσις τῆς ὄμολογίας ταύτης δὲν ἤδυνατο νὰ ἐπέλθῃ, ἐπειδὴ ὁ "Ρήγας ἡρονήθη ὅτι ἀνεκοίνωσε τὸ φῆμα τοῦτο εἰς τὸν κρατούμενον.

β') "Ο Ἐμμανουὴλ ὄμολογεῖ περαιτέρω, ὅτι ὁ "Ρήγας βραχὺ μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς Βιέννην ἐνέβαλε ποτε ἐν τῷ καφενείῳ τοῦ Σάξιδηλ κρυφίως εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τρία ἀντίτυπα τῆς Ἑλληνικῆς προκηρύξεως χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε εἰς αὐτὸν περὶ τούτων.

Τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ως λέγει, ἀποσκοπεῖ εἰς ἐπανάστασιν ἐν Ἑλλάδι καὶ διὰ τοῦτο τὸν λόγον αὗτη εὐηρέστησεν αὐτὸν, ἐπειδὴ ὁφείλει νὰ ὄμολογήσῃ εἰλικρινῶς, ὅτι τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμεῖ ἐκ βάθους-τῆς καρδίας του, καθ' ὅτι ἡ πατρίς του διὰ τόσων αἰώνων στενάζει ὑπὸ τὸν βαρβαρώτατον καὶ τυραννικώτατον ζυγὸν τῶν Τούρκων, τοῦ καθολικοῦ τῶν Ἐλλήνων ἀσπόνδου ἔχθροῦ.

Διὸ ἀντίτυπα τῆς προκηρύξεως ταύτης, ὡν ὁ συντάκτης καθ' αὐτὸν εἶνε ἄγνωστος εἰς αὐτὸν, λέγει ὅτι ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν ἀδελφόν του Παναγιώτην, τὸ δὲ τρίτον ἔκαυσεν ἐκ φόβου μετὰ τὴν σύλληψιν τῶν Ἐλλήνων.

Τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς προκηρύξεως ἐπειθαίωσεν ὁ Παναγιώτης Ἐμμανουὴλ.

c) Derselbe gesteht weiter ein, dasz ihm Riga seine revolutionäre Absicht bei Verfertigung der Landkarten und späterhin auch seinen Revolutionsplan eröffnet, dessen Vorhaben er zwar gebilligt, dabei aber auch hinzugesetzt habe, dasz der Plan auf diese Art wegen der dabei zu befürchtenden grossen Gefahr schwer zu Stande kommen werde.

Emanuel habe daher über den Gegenstand des Revolutions-Planes mit Pulio, welcher von Riga bereits volle Kenntnisz davon erhalten zu haben sich erklärte, öfters gesprochen und mit ihm vorzüglich über die minder gefährlichen Mittel, wie die griechische Nazion zu Erlangung ihrer Freyheit vorbereitet werden könnte, Unterredungen gepflogen, endlich wären sie auch mitsammen darin übereingekommen, das Volk durch gute Bücher der alten griechischen Schriftsteller aufzuklären; dieses ihr Vorhaben seye jedoch aus der Ursache unterblieben, weil er mit Pulio über die Auflagskösten nicht verstanden war.

Da Pulio über diese Beschwerde erst vernommen werden musz, weil der Verhaftete diesen Umstand am Ende seines Verhörs erst erinnert hat, so hanget die Bestättigung desselben von dem Bekenntnisse des zwar alles hartnäckig läugnenden Pulio ab.

d) Endlich wird Emanuel von dem von Pest hierher gelieferten Konstantin Tullio beschwert, dasz der Erste dem Letzten bei seiner nach Siatista vorgenommenen Reise während seines einstweiligen Aufenthaltes in Pest zwey Exemplare von der Proklamazion, deren mehrere er mit sich geführet hätte, mitgetheilet und ihm vertrauet habe, solche von Pulio in der Absicht, um sie in der Turkey zu verbreiten, erhalten zu haben. Ja Tullio setzet noch hinzu, dasz er dem Emanuel über das ihm Anvertraute den Eid der Verschwiegenheit abschwören muszte. Der Verhaftete hat trotz der Confrontation alles in Abrede gestellet und obschon die Aussage des Tullio an sich unwahrscheinlich ist, weil erhobener Massen die Proclamation erst im Oktobr v. J. aufgelegt wurde, Emanuel aber

γ') 'Ο αύτὸς ὄμολογεῖ προσέτι, ὅτι ὁ 'Ρήγας ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐπαναστατικὴν του πρόθεσιν κατὰ τὴν παρασκευὴν τῶν χαρτῶν, ἀργότερον δὲ καὶ τὸ περὶ ἐπαναστάσεως σχέδιον του, καὶ ὅτι ἐπεδοκίμαζε μὲν τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ προσέθηκεν, ὅτι τὸ σχέδιον κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἔνεκα τοῦ κατ' αὐτὸν ἐπικειμένου μεγάλου κινδύνου ἔμελε νὰ εἶνε δυσκατόρθωτον.

'Ο 'Εμμανουὴλ διὰ ταῦτα ὡμίλησε πολλάκις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου μετὰ τοῦ Πούλιου, ὅστις εἶχε δηλώσει, ὅτι εἶχεν ἥδη λάβει πλήρη γνῶσιν αὐτοῦ παρὰ τοῦ 'Ρήγα, καὶ ἥλθεν εἰς συγδιαλέξεις πρὸς αὐτὸν ἴδιας περὶ τῶν ὀλιγώτερον ἐπικινδύνων μέσων, δι' ὧν θὰ ἥδύνατο νὰ παρασκευασθῇ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ἑλευθερίας του, τέλος δὲ καὶ εἶχον συμφωνήσει ὄμοιού εἰς τοῦτο, νὰ διαφωτίσωσι τὸν λαὸν διὰ καλῶν βιβλίων τῶν ἀρχαίων 'Ἐλλήνων συγγραφέων, ἀλλ' ἡ πρόθεσις αὐτῶν αὗτη ἐναυάγησε, καθ' ὅτι δὲν συνεφώνησε μετὰ τοῦ Πούλιου περὶ τῶν δαπανῶν τῆς ἐκτυπώσεως.

'Επειδὴ ὁ Πούλιος δὲν ἀνεκρίθη ἀκόμη περὶ τῆς ἐπιβαρυντικῆς ταύτης καταθέσεως, ἀτε τοῦ κρατουμένου μνησθέντος τοῦ ἀντικειμένου τούτου μόνον κατὰ τὸ τέλος τῆς ἀνακρίσεώς του, διὰ ταῦτα ἔξαρταται ἡ ἐπιβεβαίωσις αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὄμολογίας τοῦ ἄλλως τὰ πάντα ἐπιμόνως ἀρνουμένου Πούλιου.

δ') Τέλος ὁ 'Εμμανουὴλ καταγγέλλεται ὑπὸ τοῦ ἐκ Πέστης ἐνταῦθα προσαχθέντος Κωνσταντίνου Τούλλιου, ὅτι ἐκεῖνος παρέδωκεν εἰς τοῦτον, κατὰ τὸ εἰς Σιάτισταν ἐπιχειρηθὲν ταξείδιόν του προσωρινῶς διαμείνας ἐν Πέστη, δύο ἀντίτυπα τῆς προκηρύξεως, ἃς πολλὰ δῆθεν ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, ἀνεκοίνωσε δ' ἐμπιστευτικῶς εἰς αὐτὸν, ὅτι ἔλαβε τοιαῦτα παρὰ τοῦ Πούλιου ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ διαδώσῃ ταῦτα ἐν Τουρκίᾳ. Προσθέτει δὲ ὁ Τούλλιος, ὅτι ἡναγκάσθη νὰ ὄμοσῃ εἰς τὸν 'Εμμανουὴλ ὄρκον περὶ τῶν ἐμπιστευτικῶς εἰς αὐτὸν ἀνακοινωθέντων. 'Ο δὲ κρατούμενος, καίπερ ἔλθὼν εἰς ἀντιπαράστασιν, ἤρνηθη τὰ πάντα. 'Αλλὰ, καίτοι ἡ κατάθεσις τοῦ Τούλλιου εἶνε καθ' ἑαυτὴν ἀπίθανος, ἐπειδὴ, ὡς ἀπεδείχθη, ἡ προκήρυξις ἐτυπώθη μόλις τὸν Ὁκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐν φόρῳ ὁ 'Εμμανουὴλ ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν ἥδη τὸν Μάιον, πρὸς δὲ καίτοι ὁ Πούλιος διε-

.schon im May von hier abreisete; obschon endlich auch Pulio von diesem Umstände nichts wissen will: so bleibt der Verhaftete dennoch diesfalls verdächtig.

Anton Coronio, 27 Jahre alt, in der Insel Scio im Archipelagus gebürtig, ledig, dermalen in Kompagnie mit den Gebrüdern Econom, ist zeuge seines Verhörs = Protokolles N° 6 und des derselben beiliegenden, mit ihm bereits in Triest aufgenommenen Konstituts im Wesentlichen geständig,

a) dasz er das oben erwähnte revolutionäre Lied: os pothe palicaria, welches ihm Riga geschicket, im Sommer v. J. in Casino zu Triest mehreren Griechen, namentlich dem Georg Calafati, Nicolaus Maurodoglu, Georg Melingo und Demeter Econom, in der Absicht vorgelesen habe, um ihnen damit ein Vergnügen zu verschaffen. Dieses Lied habe auch allen diesen Personen mit Ausschlusse des Demeter, welcher darüber gleichgiltig war, aus der Ursache gefallen, weil diese eben so, wie der Verhaftete, eine bessere Verfassung in ihrem Vaterlande wünschen. Auch habe Coronio für sich allein zuweilen einige Verse aus dem Liede gesungen, sonst aber dasselbe niemanden schriftlich mitgetheilet.

Die Mittheilung des Liedes an Coronio hat Riga bestätigt, das weitere Geständnis aber würde erst durch die Aussagen der obigen Personen verificirt werden müssen.

b) Er ist geständig, dasz er im vorigen Jahre auf des Riga Ansuchen aus der französischen Konstitution vom Jahre 1793, die er von einem Schiff's = Kapitain von Venedig erhält und die Riga in mehreren Abdrücken in Griechenland zu verbreiten die Absicht hatte, 9 Kapitel übersetzt und dem Riga eingeschicket habe, bemerket aber weiters, dasz er vorsätzlich diese Übersetzung unverständlich gemacht habe, um nur den Riga von seinem Vorhaben abzuhalten, so wie er auch derselben die Constitution weiter nicht übersetzt hätte.

Das Faktum der von Coronio angefangenen Übersetzung der Konstitution wird durch den eigenhändigen Brief des Riga

σχυρίζεται, ὅτι οὐδὲν γνωρίζει περὶ τούτου, ἀλλ' ὅμως μένει ὁ κρατούμενος κατὰ ταῦτα ὑποπτος ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

'Αιτώνιος Κορωνίος, 27 ἑτῶν, γεννηθεὶς ἐν Χίῳ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἔγαμος, ταῦν συνέταιρος τῶν ἀδελφῶν Οἰκονόμου, ὄμολογεῖ κατ' οὐσίαν, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 καὶ συμφώνως πρὸς τὰς ἥδη ἐν Τεργέστῃ γενομένας καταθέσεις αὐτοῦ,

α') "Οτι τὸ ἥδη ἀνωτέρω μνημονευθὲν ἐπαναστατικὸν ἄσμα 'Ως πότε παλληκάρια, ὅπερ ἔστειλεν εἰς αὐτὸν ὁ 'Ρήγας, ἀνέγνωσε κατὰ τὸ θέρος τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν τῇ λέσχῃ τῆς Τεργέστης εἰς διαφόρους Ἑλληνας, ιδίως τὸν Γεώργιον Καλαφάτην, τὸν Νικόλαον Μαυρόδογλουν, τὸν Γεώργιον Μελιγκόν καὶ τὸν Δημήτριον Οἰκονόμον, σκοπῶν νὰ παράσχῃ εἰς αὐτοὺς εὐχαρίστησιν. Τὸ δὲ ἄσμα τοῦτο εἰς πάντας τοὺς εἰρημένους, ἔξαιρουμένου τοῦ Δημητρίου, ὅστις ἔμεινεν ἀδιάφορος, ἥρεσεν, ἐπειδὴ οὔτοι, ως καὶ ὁ κρατούμενος, ἐπιθυμοῦσι καλλιτέραν διοίκησιν ἐν τῇ πατρίδι των. Προσθέτει δὲ ὁ Κορωνίος, ὅτι ἔψαλε μὲν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κατ' ιδίαν στίχους τινὰς ἐκ τοῦ ἄσματος, ἀλλ' ὅτι ἐγγράψως εἰς οὐδέν' ἀνεκοίνωσεν αὐτό.

'Η ἀποστολὴ τοῦ ἄσματος εἰς τὸν Κορωνιὸν ἐπεβεβαιώθη ὑπὸ τοῦ 'Ρήγα, ἀλλ' ἡ λοιπὴ ὄμολογία θὰ ἥδυνατο ἀναγκαίως νὰ ἐπαληθευθῇ μόνον διὰ τῶν καταθέσεων τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων.

β') 'Ομολογεῖ, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ 'Ρήγα μετέφρασε καὶ ἔστειλεν εἰς τὸν 'Ρήγαν ἐννέα κεφάλαια ἐκ τοῦ γαλλικοῦ πολιτεύματος τοῦ ἔτους 1793, ὅπερ ἔλαθε παρά τινος πλοιάρχου ἐκ Βενετίας καὶ ὅπερ ὁ 'Ρήγας ἐσκόπει νὰ διαδώσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐν πολλοῖς ἀντιτύποις, ἀλλὰ παρατηρεῖ προςέτι, ὅτι σκοπίμως κατέστησε τὴν μετάφρασιν ταύτην ἀκατανόητον, ὅπως διὰ τούτου τοῦ τρόπου ἀποτρέψῃ τὸν 'Ρήγαν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ του, διὸ καὶ δὲν μετέφρασεν εἰς αὐτὸν τὸ ὑπόλοιπον τοῦ πολιτεύματος.

Τὸ γεγονὸς τῆς ὑπὸ τοῦ Κορωνιοῦ ἐνάρξεως τῆς μεταφράσεως τοῦ πολιτεύματος ἐπιβεβαιοῦται διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀναφερθείσης ὑπὸ στοι-

oben N bestätigt, Obschon nun aber Coronio einer weiteren dieszälligen Übersetzung nicht beschweret wird, so gesteht er doch ferner selbst ein, dasz er eben damals dem Riga den Vorschlag gemacht habe, die Griechen über das, was sie ehedem waren und itzt sind, durch gute Bücher aufzuklären und zu trachten, solche zu verbreiten, damit, wie Coronio ausdrücklich erklärt, dieselben nach und nach aufgemuntert werden, auf ihre Freyheit zu denken, bis sich irgend eine benachbarte Macht ihrer erbarmen und sie von dem türkischen Jochie befreyen werde, weil er nicht in Abrede stellen könne, die Freyheit Griechenlandes zu wünschen, wodurch dessen Denkungsart hinlänglich am Tage liegt, besonders da Riga selbst gestehet, dasz Coronio in Bezug auf Griechenland mit ihm gleiche Gesinnungen hege.

c) Coronio gesteht weiter ein, dasz er einst im v. J. das vom General Gentile an die Bewohner der venetianischen Inseln in der Levante im Drucke herausgegebene und von Venedig nach Triest angekommene Manifest, worin ihnen der Schutz und die Verschaffung ihrer Freyheit zugesichert ward, sich abgeschrieben und diese Abschrift dem Machutti zu dem Ende eingeschicket habe, um solches dem Riga und Argenti als eine Neuigkeit zu zeigen. Coronio setzt hinzu, dasz er dieses Manifest aus dem Grunde mit Freude aufgenommen habe, weil er entfernte Hoffnung haben konnte, dasz die Franzosen auch um Griechenland sich annehmen dürften, besonders da er aus dem Manifeste selbst schon so etwas schlieszen zu können glaubte; doch hätte ihm Machutti hierauf geantwortet, dasz seine Krankheit ihn zu Döbling verhindert hätte, das Manifest dem Riga und Argenti zu zeigen.

Dieses Faktum wird durch das von Machutti erlassene Antwortschreiben hiebei A bestätigt und Coronios Gesinnungen dadurch mehr ausser Zweifel gesetzt.

d) Er ist endlich geständig, dasz er das Werkchen: *Geszners ersten Schiffer* in das Griechische übersetzt und durch

χεῖον Ν ἴδιοχείρου ἐπιστολῆς τοῦ 'Ρήγα. Καίτοι δὲ ὁ Κορωνιὸς δὲν καταγγέλλεται διὰ συνέχειαν τῆς προκειμένης μεταφράσεως, ὥμολογεῖ οὐχ ἡττον προσέτι αὐτὸς ὁ ἴδιος, ὅτι ἡδη τότε ὑπέβαλεν εἰς τὸν 'Ρήγαν τὴν πρότασιν νὰ διαφωτίσωσι τοὺς "Ἐλληνας διὰ καλῶν βι-
βλίων περὶ τοῦ ὄποιοι ἦσαν ἀλλοτε καὶ ὄποιοι εἶνε τώρα καὶ νὰ πει-
ραθῶσι νὰ διαδώσωσι τοιαῦτα βιβλία ὅπως οὗτοι, καθ' ἂριττας δη-
λόνει ὁ Κορωνιὸς, ὀλίγον κατ' ὀλίγον παρακινηθῶσι νὰ σκεφθῶσι περὶ
τῆς ἐλευθερίας των μέχρις ἐλεήση αὐτοὺς οἰαδήποτε γειτονικὴ δύνα-
μις καὶ ἐλευθερώσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἡδύ-
νατο νάρνηθῇ, ὅτι ἐπεθύμει τὴν ἐλευθερίαν τῆς 'Ελλάδος. Διὰ τῆς
δηλώσεως δὲ ταύτης καταφαίνονται ἐπαρκῶς τὰ φρονήματά του,
ἄφ' οὗ μᾶλιστα αὐτὸς ὁ 'Ρήγας ὥμολογεῖ, ὅτι ὁ Κορωνιὸς εἶνε ὥμο-
φρων αὐτοῦ ώς πρὸς τὰ τῆς 'Ελλάδος.

γ') 'Ο Κορωνιὸς ὥμολογεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι ποτὲ κατὰ τὸ παρελ-
θὸν ἔτος ἀντέγραψε τὴν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Γεντίλη πρὸς τοὺς κατοί-
κους τῶν βενετικῶν ἐν 'Ανατολῇ νήσων διὰ τοῦ τύπου ἐκδοθεῖσαν καὶ
ἐκ Βενετίας εἰς Τεργέστην ἀφικομένην προκήρυξιν, ἐν ᾧ ἐδίδετο εἰς
αὐτοὺς ἡ ὑπόσχεσις περὶ τῆς προστασίας καὶ ἀπελευθερώσεως αὐτῶν,
ὅτι δὲ τὸ ἀντίγραφον τοῦτο ἀπέστειλεν εἰς τὸν Μασούτην, ὅπως δείξῃ
αὐτὸς εἰς τὸν 'Ρήγαν καὶ τὸν 'Αργέντην ὡς τι νεον. 'Ο Κορωνιὸς
προσθέτει, ὅτι τὴν προκήρυξιν ταύτην ἀπεδέχθη μετὰ χαρᾶς διὰ τὸν
λόγον ὅτι ἡδύνατο νὰ ἔχῃ ἀπομεμακρυσμένην τινὰ ἐλπίδα, ὅτι οἱ
Γάλλοι ἡδύναντο πιθανῶς νὰ ἐπιληφθῶσι καὶ τῶν κατὰ τὴν 'Ελ-
λάδα, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐνόμιζεν, ὅτι ἐξ αὐτῆς ἡδη τῆς προ-
κηρύξεως ἡδύνατο νὰ ἔξαγάγῃ τοιοῦτό τι· ἀλλ' ὁ Μασούτης ἀπήν-
τησεν εἰς αὐτὸν, ὅτι κατεχόμενος ὑπὸ ἀσθενείας ἐν Δέβλιγγ έκωλύθη
νὰ δείξῃ τὴν προκήρυξιν εἰς τὸν 'Ρήγαν καὶ τὸν 'Αργέντην.

Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Μασούτη ἀπο-
σταλείσης καὶ ἐνταῦθα ὑπὸ στοιχείον Α συνημμένης ἀπαντήσεως, τὰ
δὲ φρονήματα τοῦ Κορωνιοῦ τίθενται δι' αὐτῆς ἐπὶ μᾶλλον ἐκτὸς πά-
σης ἀμφιβολίας.

δ') Τέλος ὥμολογεῖ, ὅτι μετέφρασε τὸ συγγραμμάτιον τοῦ Γεσέ-
ρου 'Ο πρῶτος ταύτης εἰς τὴν ἐλληνικὴν καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸς εἰς

Riga drucken liesz, welches auch mit des Riga Übersetzungen unter dem Titel: *Moralischer Dreyfusz* erschienen ist, welches doch Riga geständiger Massen zur Aufklärung der griechischen Nazion herausgab; mithin hat Coronio, der selbst geständiger Massen die Aufklärung dieser Art gewünschet, ja vorgeschlagen hat, in dieser Hinsicht zum Theile mitgewirkt, und da aus dem von Riga an Coronio zur weiteren Bestellung an den französischen Consul überschickten Briefe eine besondere Freundschaft, überhaupt aber aus der mitsammen gepflogenen Korrespondenz eine zwischen ihnen bestehende enge Verbindung am Tage liegt: so kann allerdings geschlossen werden, dasz Coronio ungeachtet seines Läugnens nicht nur von allen revolutionären Anschlägen des Riga und einer diesfalls bestehenden Gesellschaft Wissenschaft habe, sondern dasz er auch selbst ein Glied dieser Gesellschaft seye, welches die in dem von Riga an Coronio erlassenen, oben in N beiliegenden Briefe respve der Übersetzung O erscheinenden Formalien: *Aus Bukarest schreiben mir unsere Anhänger* — klar erhellet.

Alles, was dem Coronio einiger Massen zu statten kommt, besteht darin, dasz er 1. den Brief an den französischen Consul nicht bestellet, und 2. wenigstens nach der Hand von der griechischen Proclamation keine Wissenschaft erhalten habe, welches aus dem Protokolle B des Charissius Ecconomus und dem demselben beiliegenden Briefe seines Bruders Demeter sich bestätigt.

Theochar Georg Torunzia, 22 Jahre alt, von Siatista in Mazedonien gebürtig, ledig und griechischer Handelsmann, ist zeuge seines mit ihm aufgenommenen Verhörs = Protokolles № 7 und des schon in Pest abgelegten Bekenntnisses im Wesentlichen geständig,

a) Von der Absicht des Riga, welche dieser bei Verfertigung der griechischen Landkarten, Übersetzung des 4 Theiles des Anacharsis und bei der Herausgabe der Gemälde Alexan-

τὸν 'Ρήγαν πρὸς ἐκτύπωσιν, ὑφ' οὐ καὶ ἐδημοσιεύθη μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ μεταφράσεων ἐν τῷ βιβλίῳ τῷ φέροντι τὸν τίτλον 'Ηθικὸς τρίτους, ὅπερ ὁ 'Ρήγας ἐξέδωκε κατὰ τὴν ἴδιαν του ὄμολογίαν πρὸς ἀναμόρφωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Κατὰ ταῦτα ὁ Κορωνιὸς, ἀτε καὶ αὐτὸς εὐχηθεῖς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ προτείνας, κατὰ τὴν ἴδιαν του ὄμολογίαν, τὴν τοιαύτην ἀναμόρφωσιν, εἶνε ὑπὸ τοιαύτην ἐποψιν κατὰ μέρος συνεργὸς, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ 'Ρήγα εἰς τὸν Κορωνιὸν πρὸς περαιτέρω ἀποστολὴν εἰς τὸν Γάλλον πρόξενον σταλείσης ἐπιστολῆς καταδεικνύεται ἴδιαζουσά τις φιλία, ἐν γένει δὲ ἐκ τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν ἀλληλογραφίας στενὸς σύνδεσμος ὑφιστάμενος μεταξὺ αὐτῶν, διὰ ταῦτα δύναται νὰ ἔχει πάντως τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ Κορωνιὸς παρὰ τὴν ἄρνησίν του ἔχει γνῶσιν ὅχι μόνον πασῶν τῶν ἐπαναστατικῶν σκευωριῶν τοῦ 'Ρήγα καὶ ἐταιρίας ἐπὶ τούτῳ συγκειμένης, ἀλλὰ καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶνε μέλος τῆς ἐταιρίας ταύτης, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἀποδεικνύουσι σαφῶς αἱ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ 'Ρήγα εἰς τὸν Κορωνιὸν ἀποσταλείσῃ ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχείον Ν συνημμένη ἐπιστολὴ μετὰ τῆς ὑπὸ στοιχείον Ο μεταφράσεως παρουσιαζόμεναι φράσεις 'Ex Bouκουρεστίου μοὶ γράφουσαι οἱ γῆμέτεροι φίλοι.

Τὰ δὲ συνηγοροῦντα ὥπερ τοῦ Κορωνιοῦ εἴν ' ἐν συνόλῳ φτὰ ἔξης· 1) ὅτι δὲν διηθύθυνεν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον τὴν πρὸς τὸν Γάλλον πρόξενον ἐπιστολὴν καὶ 2) ὅτι τούλαχιστόν ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν εἶχε λάθει γνῶσιν τῆς ἑλληνικῆς προκηρυξεως, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῦται ἐκ τῶν πρακτικῶν ὑπὸ στοιχείον Β τοῦ Χαρισίου Οἰκονόμου καὶ τῆς εἰς αὐτὸ συνημμένης ἐπιστολῆς τοῦ ἀδελφοῦ του Δημητρίου.

Θεογάρης Γεωργίου Τορούρτζιας, 22 ἐτῶν, γεννηθεὶς ἐν Σιατίστη τῆς Μακεδονίας, ἄγαμος καὶ "Ἐλλην ἔμπορος, ὄμολογεῖ κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 7 καὶ τὰς ἥδη ἐν Πέστη γενομένας καταθέσεις του, κατ' οὓσιαν,

α') "Οτι εἶχε γνῶσιν τῆς προθέσεως τοῦ 'Ρήγα, ἦν εἶχεν οὔτος παρασκευάζων τοὺς ἑλληνικοὺς χάρτας, μεταφράζων τὸ τέταρτον μέρος τοῦ 'Αναχάρσιδος καὶ ἐκδίδων τὰς εἰκόνας Ἀλεξάνδρου τοῦ Με-

ders des Grossen hatte, gewuszt zu haben und bemerket, dasz er drey derley ganze Karten und 50 Exemplare von den Gemälden von Riga zum Verkaufe erhalten und dieselben an seinen Bruder Georg Torunzia nach Semlin geschicket habe. Er gestehet weiter ein, das empörende Lied: os pothe palicaria von dem schon oben erwähnten Sacellarius zum abschreiben erhalten, dasselbe mit ihm und den hier befindlichen Medizinern Karakassi und Panajot und auch ausser diesen öfters in Gesellschaft gesungen und diese Abschrift seinem erwähnten Bruder eingeschicket zu haben. Er erinnert endlich, dasz, als er im März v. J. in Semlin war, er dieses Lied seinem Bruder und den dortigen Handelsleuten Phylacto Nicolaus, Georg Athanasi und Georg Auxentio habe vorsingen müssen, die alle eben so wie der Verhaftete selbst darüber Wohlgefallen bezeugten.

Diese Aussage wird zum Theile von Panajot Emanuel bestätigt.

b) Er ist geständig, dasz er mit Sacellarius, Karakassi und Panajot öfters von dem Zustande Griechenlandes gesprochen habe und alle hätten die alte Freyheit eingeführt zu sehen gewünschet, um vom türkischen Juche befreyet zu seyn.

c) Torunzia gestehet weiter ein, dasz ihm Riga ungefähr im Oktober v. J. eines Tages im Fischhofe ein gedrucktes Exemplar der Proclamation, deren Verfasser ihm unbekannt wäre, in die Hand gedrücket und er dasselbe dann im Dezbr v. J. auf seiner Reise nach Semlin in der Absicht mitgenommen habe, um es auch seinen Freunden mitzutheilen. In Pest hätte Torunzia dieses Exemplar dem Handlungsdienner des dortigen Kaufmannssohnes Dormussi, Namens Demeter zu lesen gegeben, der ihm aber erwiedert hätte, solches bereits abgeschrieben und damit zwey Nächte zugebracht zu haben, ohne sich darüber näher zu erklären. Selbst mit den Kaufmannssöhnen Christoph und Alexander Dormussi habe der Verhaftete über den Gegenstand dieser Proclamation gespro-

γάλου, καὶ παρατηρεῖ, ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Ῥήγα πρὸς πώλησιν τρεῖς τοιούτους ὄλοκλήρους χάρτας καὶ 50 ἀντίτυπα τῶν εἰκόνων καὶ ὅτι ἀπέστειλε ταῦτα πρὸς τὸν ἐν Σεμλίνῳ ἀδελφόν του Γεώργιον Τορούντζιαν. Ὁμολογεῖ προσέτι, ὅτι ἔλαβε πρὸς ἀντιγραφὴν παρὰ τοῦ ἀνωτέρω μηνημονευθέντος Σακελλαρίου τὸ στασιαστικὸν ἄσμα 'Ως πότε παλληκάρια, ὅτι ἔψαλε τοῦτο μετ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐνταῦθα εὑρισκομένων φοιτητῶν τῆς ἱατρικῆς Καρακάσσην καὶ Παναγιώτου, προσέτι δὲ καὶ ἄνευ αὐτῶν πολλάκις ἐν συντροφίᾳ καὶ ὅτι ἔξαπέστειλε τὸ ἀντιγραφὸν τοῦτο εἰς τὸν προμηνυμονευθέντα ἀδελφόν του. 'Ἐνθυμίζει τέλος, ὅτι καθ' ὃν χρόνον εὑρίσκετο ἐν Σεμλίνῳ τὸν Μάρτιον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡναγκάσθη νὰ ψάλῃ τὸ ἄσμα τοῦτο εἰς ἐπήκοον τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τῶν αὐτόθι ἐμπόρων Νικολάου Φυλακτοῦ, Γεωργίου Ἀθανασίου καὶ Γεωργίου Αὐξεντίου, ἐπειδὴ πάντες οὗτοι ὡς καὶ ὁ κρατούμενος αὐτὸς ἐπεδείκνυον εὐαρέσκεισαν ἐπ' αὐτῷ.

'Η κατάθεσις αὕτη ἐπιβεβαιοῦται ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Παναγιώτου Εμμανουὴλ.

6') Ὁμολογεῖ, ὅτι πολλάκις ἦλθεν εἰς ὄμιλίας μετὰ τοῦ Σακελλαρίου, Καρακάσσην καὶ Παναγιώτου περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι πάντες ηὔχθησαν νὰ ἴδωσιν ἐπαναφερομένην τὴν παλαιὰν ἐλευθερίαν, ὥστε ἀπαλλαγῶσι τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ.

γ') Ὁ Τορούντζιας ὄμολογει περαιτέρω, ὅτι ὁ Ῥήγας περὶ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνέθαλέ ποτε εἰς τὴν χειρά του ἡμέραν τινὰ ἐν τῷ Fischhof (12) ἀντίτυπον τῆς ἐντύπου προκηρύξεως, ἡς λέγει ὅτι ἀγνοεῖ τὸν συντάκτην, ὅτι δὲ τοῦτο συμπαρέλαβε κατόπιν μεθ' ἔαυτοῦ τὸν Δεκέμβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ τὸ εἰς Σεμλίνον ταξείδιόν του ἐπὶ τῷ σκοπῷ νάνακοινώσῃ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς φίλους του. 'Ἐν δὲ Πέστη, λέγει ὁ Τορούντζιας, ἔδωκε τὸ ἀντίτυπον τοῦτο πρὸς ἀνάγνωσιν εἰς τὸν ὑπηρέτην τοῦ υἱοῦ τοῦ αὐτοῦ ἐμπόρου Ντορμούση τὸν καλούμενον Δημήτριον, ἀλλ' ὅτι οὗτος ἀπήντησεν εἰς αὐτὸν, ὅτι εἶχεν ἥδη ἀντιγράψει αὐτὸ καὶ ὅτι ἐνησχολήθη περὶ αὐτὸ δύο νύκτας, χωρὶς νὰ ἐκφρασθῇ ἀκριβέστερον περὶ τούτου. Καὶ μετὰ τῶν υἱῶν δὲ τοῦ ἐμπόρου Ντορμούση, Χριστοφόρου καὶ Ἀλεξάνδρου, ώμιλησεν ὁ κρατούμενος περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς προκη-

chen, die aber eben davon schon Wissenschaft hatten und darüber ihr Wohlgefallen äusserten.

Nach der Hand habe Torunzia im Leserischen Koffeehause in Pest von der Proclamation gesprochen und wahrgenommen, dasz die meisten Griechen alda bereits davon Wissenschaft hatten, ohne jedoch ein Exemplar bei irgend jemanden gesehen zu haben. Endlich hätte er sein vom Riga erhaltenes Exemplar dem dortigen Kirchendiener Johann Karaza aus der Ursache mitgetheilet, weil dieser ihn inständig darum gebeten und sich erkläret hätte, solches abschreiben und es sodann demselben wieder zurückstellen zu wollen.

Dieses Geständnisz wird theils durch Riga, theils durch den von Pest hierher gelieferten Konstantin Tullio und Karaza, von diesen zwey Letzteren aber vorzüglich der Umstand, dasz Christoph Dormussi von der Proclamation Wissenschaft habe, bestätigt. Ausser dem ist gegen den Verhafteten nichts vorgekommen.

Johann Karaza, 31 Jahre alt, von Levkosia in Asien gebürtig, ledig und gewesener griechischer Kirchendiener in Pest, ist zeuge seines Verhörs = Protokolles N° 8 zwar geständig, dasz er blosz aus Neugierde den Torunzia um die Proclamation ersuchet und solche auch von ihm erhalten habe, läugnet aber, dasz er sich jemals solche abschreiben zu wollen erklärt, um so minder nach der Behauptung des Torunzia den Wunsch geäussert habe, Griechenland vom türkischen Juche befreyet zu wissen. Er beharret vielmehr darauf, dasz, als er den ärgerlichen Inhalt der Proclamation wahrnahm, er auf der Stelle zu dem Bücher = Revisor Petrovitsch sich begeben und ihm diese Proclamation zu dem Ende behändiget habe, um davon die Anzeige an die Behörde zu machen.

Da aber aus den aus Ungarn anher mitgetheilten Akten zu ersehen ist, dasz Karaza die Proclamation zu dem in Ofen befindlichen illyrischen Bücher = Revisor, Namens Ragazzi zur Revision gebracht habe, um sie wieder drucken lassen zu

ρύξεως ταύτης, ἀλλ' οὗτοι εἶχον ἥδη γνῶσιν αὐτῆς καὶ ἐξέφραζον τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῶν.

Κατόπιν ὁ Τορούντζιας ώμιλησε περὶ τῆς προκηρύξεως ἐν τῷ ἐν Πέστη καφφενέιώ του Λέζερ, καὶ παρετήρησεν ὅτι πλείστοις τῶν αὐτοῦ Ἑλλήνων εἶχον ἥδη γνῶσιν αὐτῆς, ἀλλὰ γυωρὶς ὄμως νὰ ἔχωσιν ἔδει ἀντίτυπον αὐτῆς παρ' οἰωδήποτε. Τέλος δὲ λέγει, ὅτι τὸ ἀντίτυπον ὅπερ αὐτὸς εἶχε λάβει παρὰ του Τήγα ανεκοίνωσεν εἰς τὸν νεωκόρον τῆς αὐτοῦ ἐκκλησίας Ἰωάννην Καρατζῆν διὰ τὸν λόγον ὅτι οὗτος παρεκάλεσεν αὐτὸν Θερμῷς περὶ τούτου καὶ ἐδήλωσεν ὅτι θέλει νάντιγράψῃ αὐτὸν καὶ ἀποδώσῃ πάραυτα εἰς αὐτὸν.

Ἡ ὄμολογία αὕτη ἐπιθεθαί οῦται τοῦτο μὲν ὑπὸ του Τήγα, τοῦτο δὲ ὑπὸ τῶν ἐκ Πέστης ἐνταῦθα προσαχθέντων Κωνσταντίνου Τούλλιου καὶ Καρατζῆ, ἀλλ' ὑπὸ τῶν τελευταίων δύο τούτων ἴδιως τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Χριστόφορος Ντορμούσης εἶχε γνῶσιν τῆς προκηρύξεως. Πλὴν τούτων οὐδὲν προέκυψε κατὰ του χρατουμένου.

Ἰωάννης Καρατζῆς, 31 ἑτῶν, γεννηθεὶς ἐν Λευκωσίᾳ τῆς Ἀσίας, ἄγαμος καὶ ποτε νεωκόρος τῆς ἐν Πέστη ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, κατὰ τὰ πρακτικὰ τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπ' ἀριθ. 8, ὄμολογεῖ μὲν, ὅτι ἐξ ἀπλῆς περιεργείας ἐζήτησε παρὰ του Τορούντζια τὴν προκήρυξιν καὶ ἔλαβε ταύτην παρ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἀρνεῖται ὅτι ποτὲ ἐδήλωσεν ὅτι θέλει νάντιγράψῃ ταύτην, οὐδὲ ἐξέφρασέ ποτε, ως διατείνεται ὁ Τορούντζιας, τὴν εὐχὴν νὰ μάθῃ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ του τουρκικοῦ ζυγοῦ. Ἐπιμόνως δὲ μάλιστα διαθεθαῖοι, ὅτι, ὅτε παρετήρησε τὸ σκανδαλώδεις περιεχόμενον τῆς προκηρύξεως, πάραυτα μετέβη πρὸς τὸν λογοκρίτην τῶν βιβλίων Πέτροβίτς καὶ ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν τὴν προκήρυξιν ταύτην, ὅπως οὗτος καταγγείλῃ εἰς τὴν ἀρχὴν τὰ περὶ αὐτῆς.

Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐξ Ούγγαρίας ἐνταῦθα ἀνακοινωθέντων ἐγγράφων ἐξάγεται, ὅτι ὁ Καρατζῆς ἦγαγε τὴν προκήρυξιν εἰς τὸν Ὁφεν εύρισκόμενον λογοκρίτην τῶν βιβλίων τῆς Ἰλλυρίας τὸν καλούμενον Ραγάτσην, ὅπως οὗτος ἐπιθεωρήσας αὐτὴν δώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν

dürfen, so wurde ihm diese Aussage vorgehalten; allein der Verhaftete, als ein äusserst boshafter Mensch blieb, urgeachtet ihm mit Stringenzfragen zugesetzt wurde, bei seiner Angabe. Selbst die zwischen dem Torunzia und dem Verhafteten vorgenommene Confrontation lief fruchtlos ab, nur so viel liesz dieser zu, jenem damals, als er die Proclamation zurückforderte, gesagt zu haben, dasz er solche abschreibe; allein dieses wäre nur ein Vorwand gewesen, damit Torunzia nicht erfahre, dasz er die Sache angezeigt habe.

Ausser dem ist gegen Karaza, der von den revolutionären Anschlägen nichts zu wissen vorgibt, keine Beschwerde vorgekommen.

Andreas Machutti, 36 Jahre alt, von Larissa in Thessalien gebürtig, ledig, und

Constantin Amiro, 38 Jahre alt, aus der Insel Scio im Archipelagus gebürtig, ledig, welche beide bei Argenti in Condition sind und nunmehr dessen Handlungsgeschäft administriren, wurden gleich anfangs zu Protokoll hier bei N° 9 et 10 vernommen, deren Aussagen hauptsächlich zum Grunde der hierorts Verhafteten gelegt, und weil sie einstimmig alles das, was sie beschweren könnte, sorgfältig vermieden und gegen sie bis dahin auch keine Data vorhanden waren, so hat man beide einstweilen auf freyem Fusse vernommen.

Erst nach der Hand im Verlaufe der Untersuchungen werden beide folgender Massen beschwert.

1. Nach den theilweisen Aussagen des Argenti und Nicolides haben Machutti und Amiro von dem Revolutionsplane des Riga Wissenschaft, denselben gebilligt und ihr Vaterland von dem türkischen Juche befreyet zu sehen gewünschet, welches auch Johann Emanuel zum Theile bestätigt.

2. Nach den Aussagen des Argenti und Nicolides haben Machutti und Amiro, wenn von Griechenland die Rede war, sich in ihrer Gegenwart erklärt, ihrerseits zur Befreyung Griechenlandes alles Mögliche beitragen zu wollen.

άδειαν τῆς ἀνατυπώσεως, ἀντετάχθη πρὸς αὐτὸν αὕτη ἡ κατάθεσις, ἀλλ' ὁ κρατούμενος ἀτε ὃν κακεντρεγέστατος ἀνθρωπος ἐπέμεινεν εἰς τοὺς λόγους του, εἰ καὶ κατεστενοχωρήθη διὰ παραπειστικῶν ἐρωτήσεων. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ γενομένη ἀντιπαράστασις τοῦ Τορούντζια καὶ τοῦ κρατουμένου ἀπέβη ἀπρακτος, μόνον δὲ τοῦτο παρεδέχθη οὗτος, ὅτι εἶπεν εἰς τὸν Τορούντζιαν, ζητήσαντα τὴν ἐπιστροφὴν τῆς προκηρύξεως, ὅτι ἀντιγράφει ταύτην, ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἦτο μόνον πρόφασις, ὥπως μὴ μάθῃ ὁ Τορούντζιας ὅτι ὁ Καρατζᾶς εἶχε καταγγείλει τὸ πρᾶγμα.

Πλὴν τούτων οὐδὲν ἐπιβαρυντικὸν προέκυψε κατὰ τοῦ Καρατζᾶ, ὅστις δισχυρίζεται, ὅτι οὐδεμίαν ἔχει γνῶσιν τῶν ἐπαναστατικῶν σκευωριῶν.

'Αρδρέας Μασούτης (13), 35 ἑτῶν, γεννηθεὶς ἐν Λαρίσῃ τῆς Θεσσαλίας, ἄγαμος, καὶ

Κωροταρτίρος Ἀμοιρος, 38 ἑτῶν, γεννηθεὶς ἐν Χίῳ τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἄγαμος, οἵτινες ἀμφότεροι εἶνε οὐπάλληλοι παρὰ τῷ Ἀργέντη καὶ νῦν διευθύνουσι τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα αὐτοῦ, ἀνεκριθῆσαν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ, κατὰ τὰ ἐνταῦθα συνημμένα πρακτικὰ ὑπ' ἀριθ. 9 καὶ 10, αἱ δὲ καταθέσεις αὐτῶν ἐτέθησαν κυρίως ὡς βέσις τῶν ἐνταῦθα κρατουμένων, καὶ ἐπειδὴ οὗτοι ὄμοφώνως ἀπέφυγον μετὰ προσοχῆς πᾶν ὅ τι ἡδύνατο νὰ ἐπιβαρύνῃ αὐτοὺς, δὲν ὑπῆρχον δὲ μέχρις ἐκείνης τῆς ὥρας καὶ διδόμενα κατ' αὐτῶν, διὰ ταῦτα ἀνεκριθῆσαν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀμφότεροι χωρὶς νὰ προφυλακισθῶσι.

Μόλις δὲ κατάπιν διαρκουσῶν τῶν ἀνακρίσεων κατετέθησαν κατ' ἀμφοτέρων τὰ ἔξῆς ἐπιβαρυντικά·

1. Κατὰ τὰς ἐπὶ μέρους καταθέσεις τοῦ Ἀργέντη καὶ Νικολίδου ὁ Μασούτης καὶ ὁ "Ἀμοιρος εἶχον γνῶσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου τοῦ 'Ρήγα, ἐπεδοκίμασαν αὐτὸν καὶ ηὔχήθησαν νὰ ἰδωσι τὴν πατρίδα αὐτῶν ἐλευθερουμένην ἀπὸ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβεβαιοῖ ἐπὶ μέρους καὶ ὁ 'Ιωάννης Ἐμμανουήλ.

2. Κατὰ τὰς καταθέσεις τοῦ Ἀργέντη καὶ Νικολίδου ὁ Μασούτης καὶ ὁ "Ἀμοιρος, γινομένου λόγου περὶ Ἐλλάδος, ἔξεφράσθησαν ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν, ὅτι θέλουσι καὶ αὐτοὶ νὰ συντελέσωσι τὸ κατὰ δύναμιν εἰς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἐλλάδος.

3. Argenti und Panajot bestätigten ferner, dasz, als die Proclamation bei Argenti im Schlafzimmer vorgelesen wurde, Machutti und Amiro darüber ihr Wohlgefallen äusserten und sagten, dasz diese Schrift mit vielem Geiste verfasset seye.

4. Eben diese bestätigten weiter, dasz Amiro und Machutti in ihrer Gegenwart öfters von den französischen Angelegenheiten gesprochen, ihre Einrichtungen gelobet, kurz für ihr System eingetragen waren.

5. Philipp Petrovitsch beschweret den Amiro insbesondere, dasz dieser von jenem Briefe, den Petrovitsch an den französischen Bürger Sieyes wegen Befreyung Griechenlandes geschrieben, Wissenschaft besitze, und Amiro demselben den Rath gegeben habe, jenes Antwortschreiben, welches Petrovitsch deszwegen von dem Handelsmanne in Basel, Namens Steiger, an welchen der französische Brief an Sieyes und ein anderer an Barthelemy geschickt wurden, erhält, zu vertilgen.

6. Weiters wird auch Machutti durch seinen eigenhändigen, an Coronio unterm 25 July v. J. expedirten, in den Aktenstücken des Coronio sub A allegirten Original-Brief beschweret, dasz er jenes französische Manifest, das ihm Coronio oben erwähnter Massen einschickte, mehreren Personen, namentlich dem Hrn. Frank, welcher darüber grosses Vergnügen bezeugte, mitgetheilet habe und woraus überhaupt des Machutti Hang zur Democratie allenthalben hervorleuchtet.

Da nun Amiro seit 2 Monaten in Handlungsgeschäften des Argenti nach Leipzig verreiset und bisher abwesend, Machutti aber stets kränklich ist, mithin aus diesen Ursachen beide über die Beschwerden bisher nicht vernommen werden konnten: so werden solche hier einstweilen zur Nachricht angemerket.

Es wird hier noch bemerket, dass nach der Aussage des Argenti der schon oben erwähnte Michael Sterio, türkischer Unterthan, der aktenmässig erhobener Massen ein besonderer Freund des Riga ist, von dem Revolutionsplane Wissenschaft

3. Ὁ Ἀργέντης καὶ ὁ Παναγιώτης βεβαιοῦσι προςέτι, ὅτι, ὅτε ἡ προκήρυξις ἀνεγνώσθη ἐν τῷ κοιτῶνι τοῦ Ἀργέντη εἰς ἐπήκοον τῶν παρισταμένων, ὁ Μασούτης καὶ ὁ Ἀμοιρος ἔξεφρασαν τὴν ἐπ' αὐτῇ εὔχαρέσκειάν των, καὶ εἶπον, ὅτι τὸ ἔντυπον ἔκεινο εἶχε συνταχθῆ μετὰ πολλοῦ πνεύματος.

4. Οἱ αὐτοὶ βεβαιοῦσι περαιτέρω, ὅτι ὁ Ἀμοιρος καὶ Μασούτης ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν πολλάκις ώμιλησαν περὶ τῶν γαλλικῶν πραγμάτων, ἐπήνεσαν τοὺς γαλλικοὺς θεσμοὺς καὶ ἐν συντόμῳ ἦσαν ἐνθουσιασμένοι διὰ τὸ γαλλικὸν πολίτευμα.

5. Ὁ Φιλιππος Πέτροβίτς καταθέτει ἴδιχ κατὰ τοῦ Ἀμοίρου, ὅτι οὗτος εἶχε γνῶσιν τῆς ἐπιστολῆς ἔκεινης, ἣν ὁ Πέτροβίτς ἔγραψε πρὸς τὸν Γάλλον πολίτην Sieyes περὶ ἀπελευθερώσεως τῆς Ἐλλάδος, καὶ ὅτι ὁ Ἀμοιρος ἔδωκεν εἰς αὐτὸν συμβουλὴν νὰ ἔξαφανίσῃ τὴν ἀπάντησιν ἔκεινην, ἣν ὁ Πέτροβίτς ἔλαβεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρὰ τοῦ ἐν Βασιλείᾳ ἐμπόρου τοῦ καλουμένου Στάϊγερ, εἰς ὃν εἶχον ἀποσταλῆ ἡ πρὸς τὸν Sieyes γαλλικὴ ἐπιστολὴ καὶ ἄλλη τις πρὸς τὸν Βαρθελεμῆ.

6. Προσέτι ἐπιβαρύνεται ὁ Μασούτης διὰ τῆς ἴδιογράφου του, πρὸς τὸν Κορωνὶὸν τῇ 15 Ιουλίου ἀποσταλείσης καὶ ἐν τοῖς ἐγγράφοις τῆς ἀνακρίσεως τοῦ Κορωνιοῦ ὑπὸ στοιχείον Α συνημμένης πρωτοτύπου ἐπιστολῆς, ὅτι τὴν γαλλικὴν ἔκεινην προκήρυξιν, ἣν ἀπέστειλεν αὐτῷ κατὰ τάνωτέρω μνημονευθέντα ὁ Κορωνίδης, ἀνεκοίνωσεν εἰς πολλοὺς, ἴδιας δ' εἰς τὸν Κον Φράγκ, ὅστις ἐπέδειξεν ἐπ' αὐτῇ μεγάλην εὐχαρίστησιν, ἐκ τούτου δὲ πάντας διατρανοῦται ἐν γένει ἡ πρὸς τὴν δημοκρατίαν κλίσις τοῦ Μασούτη.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ μὲν Ἀμοιρος ἀπὸ δύο μηνῶν διαμένει ἐν Λειψίᾳ ἔνεκεν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων τοῦ Ἀργέντη καὶ μέχρι τοῦδε ἀπουσιάζει, ὁ δὲ Μασούτης εἴνε πάντοτε φιλάσθενος, καὶ ἔνεκα τῶν λόγων τούτων ἀμφότεροι δὲν ἦτο δυνατὸν νάνακριθῶσι περὶ τῶν προκειμένων ἐπιβαρυντικῶν καταθέσεων, διὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος αὕτας ἀναγράφονται πρὸς γνῶσιν.

Παρατηρεῖται δ' ἐνταῦθα καὶ ὅτι κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ Ἀργέντη ὁ ἥδη ἀνωτέρω μνημονευθεὶς Μιχαὴλ Στέριος, Τοῦρκος ὑπήκοος, ὅστις κατὰ τὰ ἀποδειχθέντα ἐν τῇ ἀνακρίσει εἴνε ἴδιος φίλος τοῦ Ῥήγα, ἔχει γνῶσιν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σχεδίου καὶ ἔχει μέγιστον

besitze und für die Freyheit Griechenlandes sehr eingenommen ist, auch in enger Verbindung mit Riga zu seyn scheine.

Weiters wird angemerkt, dasz nach der Aussage des Buchdruckers Georg Pulio ein gewisser Alexander Basili, Handelsmann in Konstantinopel, demselben vor einem halben Jahre Commission gegeben habe, ihm jene französischen Journale, betitelt: *La Décade philosophique, littéraire et politique*, die unter der Adresse: an die Gebrüder Pulio nach Wien ankommen werden, von Zeit zu Zeit einzuschicken, und Pulio habe auch schon wirklich eine Expedition mit derley Journalen an Basili nach Konstantinopel gemacht, wisse aber nicht, woher und von wem dieselben an Pulio angekommen, weil dabei kein Brief sich befand, und könne daher auch nicht bestimmen, bei wem Basili diese Bestellung gemacht habe.

Ein Paket mit derlei Journalen, deren mehrere während der Verhaftung des Pulio von Augsburg angekommen und zurück behalten wurden, wird hier zur Einsicht beigelegt.

Schlüsslich wird noch angemerkt, dasz der oben erwähnte Griech und Medicinae Studiosus Sacellarius nach der Aussage des Petrovitsch ebenfalls für die Freyheit Griechenlandes ganz eingenommen sey.

Wien, den 3ten April 1798.

Joh. Bapt Renner
K. K. Rath als Unters. Kommisar

Johann Ant. Fellner
K. K. Actuar.

ένδιαιφέρον διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, φαίνεται δ' εύρισκόμενος εἰς στενὴν σχέσιν μετὰ τοῦ 'Ρήγα.

Προσέτι σημειοῦται, ὅτι κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ τυπογράφου Γεωργίου Πούλιου Ἀλέξανδρός τις Βασιλείου, ἔμπορος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν πρὸ ἡμίσεος ἔτους τὴν ἐντολὴν νάποστέλλῃ αὐτῷ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὸ γαλλικὸν ἔκεῖνο περιοδικὸν τὸ ἐπιγραφόμενον *La Décade philosophique littéraire et politique* (14), ὅπερ μέλλει νὰ φθάνῃ εἰς Βιέννην ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς Πούλιου, καὶ ὅτι ὁ Πούλιος πράγματι ἔξαπεστειλεν ἥδη ἀπαξ τεύχη τοῦ τοιούτου περιοδικοῦ πρὸς τὸν Βασιλείου εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἀλλὰ δὲν γνωρίζει πόθεν καὶ παρὰ τίνος ἐστέλλοντο ταῦτα εἰς τὸν Πούλιον, ἐπειδὴ δὲν συνωδεύοντο ὑπὸ τίνος ἐπιστολῆς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναται καὶ νὰ ὄρισῃ εἰς τίνα εἰχε παραγγείλει αὐτὰ ὁ Βασιλείου.

"Ἐν δέμα τευχῶν τοῦ τοιούτου περιοδικοῦ, ὃν πολλὰ ἔφθασαν ἐξ Αὐγούστης κατὰ τὸν χρόνον τῆς κρατήσεως τοῦ Πούλιου καὶ ἐκρατήθησαν, συνάπτεται ἐνταῦθα ὅπως ληφθῇ ὑπ' ὅψιν.

Τέλος σημειοῦται ἀκόμη, ὅτι ὁ ἄνω μνημονεύεις "Ἑλλην φοιτητῆς Σακελλάριος κατὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ Ηέτροβίτς ὄμοιώς κατέχεται ὅλος ὑπὸ τῆς ἴδεας τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος.

'Ἐν Βιέννῃ, τῇ 24 Μαρτίου 1798.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ PENNEP

Σύμβουλος τῆς Α. Μ. ὡς ἀναχριτῆς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ANT. ΦΕΛΛΑΝΕΡ

Γραμματεύς.

16 (Min. Int.)

Die hiesige Polizeyoberdirekzion hat mit den aufrührerischer Anschläge beschuldigten Griechen bey einer eigenen hiezu verordneten Kommission die Voruntersuchung gepflogen und nun ihrem Ende zugeführt.

Aus dem Verlaufe derselben erhellet, dasz die Absicht der Verhafteten auf die Befreyung Griechenlands von der türkischen Oberherrschaft hinausgegangen sey.

Da die Inquisiten theils K. K., theils Unterthanen der Pforte sind, so hat die Polizeyoberdirekzion befohlenermassen inzwischen in Betreff der letzteren aus den voluminösen Verhörsprotokollen einen getreuen Auszug versetzt, welcher die Übersicht in möglichster Kürze verschaffet, was jedem einzelnen zur Last fällt.

Diesen legalen, von den zweien Untersuchungskommisären unterzeichneten Auszug hat demnach der Staats- und Polizeyminister Graf v. Pergen die Ehre, Seiner Excellenz des K. K. Ministers der auswärtigen Angelegenheiten Herrn Freyherrn v. Thugut hieneben ohne Beylegen (: weil diese zum gänzlichen Abschlusse des Untersuchungsgeschäfts mit den zugleich befangenen Griechen, die K. K. Unterthanen sind, unentbehrlich erforderlich werden :) nebst dem Ersuchen zu übersenden, dasz gefällig seyn wolle, Sich zu äuszern, was mit den 10 Griechen weiter zu geschehen habe.

In Gewärtigung dieses beliebigen Fingerzeiges musz Unterzeicheter zugleich bemerken, dasz Machutti und Amiro bisher nicht arrestirt, sondern auf freyem Fusse verhöret wurden, weil sie als Diener des Argenti einsweilen dessen Handlung fortführen muszten, welche man ohne beträchtlichen Schaden für den hiesigen Platz nicht in Verfall gerathen lassen konnte.

16 ('Υπ. 'Εσ.)

'Η ἐνταῦθα διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας προέβη εἰς τὴν προανάκρισιν τῶν ἐπὶ στασιαστικαῖς σκευωρίαις κατηγορουμένων 'Ελλήνων δι' ἴδιας ἐπὶ τούτῳ ὄρισθείσης ἐπιτροπείας καὶ ἐπεράτωσε ταύτην.

'Ἐκ τῶν κατ' αὐτὴν ἐξάγεται, ὅτι οἱ φυλακισθέντες ἐσκόπουν τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς 'Ελλάδος ἀπὸ τῆς τούρκικῆς κυριαρχίας.

'Ἐπειδὴ δὲ τῶν ἀνακριθέντων τινὲς μὲν εἶνε ὑπήκοοι τῆς Α. Μ., τινὲς δὲ τῆς Πύλης, ἡ διεύθυνσις τῆς ἀστυνομίας συμφώνως πρὸς τὰ διατεταγμένα ἀπήρτισεν ἐν τῷ μεταξὺ ὡς πρὸς τοὺς τελευταίους ἐκ τῶν ὄγκωδῶν πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως περίληψιν παρέχουσαν σύνοψιν ὃσον τὸ δυνατὸν βραχεῖαν τῶν δι' ἔκαστον τῶν ἀνακριθέντων ἐπιβαρυτικῶν περιστάσεων.

Τὴν δικαστικὴν ταύτην, ὑπὸ τῶν δύο ἀνακριτικῶν ἐπιτρόπων ὑπογεγραμμένην περίληψιν λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ ὑποθάλῃ ἐνταῦθα ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ἀστυνομίας κόμις Φὸν Πέργεν εἰς τὴν Α. Ε. τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν βαρῶνον κ. Φὸν Τοῦγκουτ ἀνευ συνημμένων (15), ἐπειδὴ ταῦτα εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖα πρὸς πλήρη ἀποπεράτωσιν τῆς ἐξετάσεως τῶν συγκατηγορουμένων 'Ελλήνων ὃσοι εἶνε ὑπήκοοι τῆς Α. Μ. Παρακαλεῖ δὲ τὴν Α. Ε. ὅπως εὐαρεστούμενος ἀνακοινώσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ περὶ τοῦ τί πρέπει νὰ γείνωσιν οἱ δέκα "Ελληνες.

'Αναμένων δὲ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἦν θὰ εὐαρεστηθῆτε νὰ λάβητε, παρατηρεῖ συγχρόνως ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος, ὅτι ὁ Μασούτης καὶ δ' Ἀμοιρος δὲν ἐφυλακίσθησαν μέχρι τοῦδε, ἀλλ' ἀνεκρίθησαν ἐλεύθεροι δυτες, ἐπειδὴ, ἀτε δυτες ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ἀργέντη, ἔδει ἐν τῷ μεταξὺ νὰ διεξάγωσι τὰς ἐμπορικὰς αὐτοῦ ὑποθέσεις, αἵτινες δὲν ἥδυναντο νὰ παύσωσιν ἀνευ οὐσιώδους ζημίας διὰ τὴν ἐνταῦθα ἀγοράν.

Sollte es auf die Auslieferung der Inquisiten ankommen, so wird Unterzeichneter nicht verabsäumen, vorläufig davon die K. K. NÖ. Landrechte als Personalinstanz der Arrestanten zur nöthigen Vorkehrung in Betreff ihrer Handlungen zu verständigen.

Wien, den 7ten April 1798.

Pergen.

*An Seine des K. K. Ministers der auswärtigen
Angelegenheiten Herrn Freyherrn von
Thugut, Excellenz, p.*

---

47 (Min. Ext.)

*An den K. K. Internuntius Freyh. v. Herbert
d. d^o. 17ten April 1798.*

Dero Berichte vom 24ten März habe ich den 9ten dieses, so wie die Staffete mit einem englischen Pakete vom 23ten März um 2 Tage früher richtig erhalten.

Die einbeförderten 15 Stück Seefermane für Triest samt 2 andern für Fiume sind alsogleich, nebst den benötigten K. K. Flaggen, patenten und Scontrinen, an die betreffenden Hofstellen zur Weiterbeförderung abgegeben worden, und nachdem nun auch die Angelegenheit wegen der Bujucultis (?) für die in den ottomanischen Seehäfen vorfindigen dalmatinischen und vénetianischen Schiffe auf eine vergnügliche Art eingeleitet worden ist, so kommt es gegenwärtig nur noch allein auf die endliche Berichtigung der ungehinderten und sichern Schiffahrt jener neuen K. K. Provinzen überhaupt an. Indessen macht die hierüber sehr gut abgefazste depêche des Capudan Pascha an die drey Kantonen allerdings billig hoffen, dasz

*Αν δὲ θεωρηθῇ ἀναγκαῖα ἡ ἔκδοσις τῶν ἀνακριθέντων, ὁ ύπογεγραμμένος δὲν θάμελήσῃ νὰ γνωρίσῃ καταλλήλως τοῦτο εἰς τὰ ἐν τῇ κάτω Αὐστρίᾳ ἀρμόδια πολιτικὰ δικαστήρια τῶν κρατουμένων, ὅπως ληφθῇ ἡ δέουσα φροντὶς περὶ τῶν ἐμπορικῶν αὐτῶν ὑποθέσεων.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 28 Μαρτίου 1798

ΠΕΡΓΕΝ

Πρὸς τὴν Α.·Ε. τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν
βαρῶνον κ. Τοῦγκουτ.

17 ('Υπ. 'Εξ.)

Πρὸς τὸν ἐξαρχὸν τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ.
βαρῶνον κ. Ἐρβέρτον.

7 Απριλίου 1798

Τὴν ὑμετέραν ἔκθεσιν τῆς 14 Μαρτίου ἐλαθον ἐν τάξει τὴν 30 λήξαντος μηνὸς, ὡς καὶ τὴν ἀπὸ 13 Μαρτίου ἀλληλογραφίαν δι' ἀγλικοῦ ἀγγελιαφόρου πλοίου δύο ἡμέρας πρότερον.

Τὰ σταλέντα 15 φιρμάνια θαλασσοπλοίας διὰ Τεργέστην καὶ 2 ἔτερα διὰ Φιοῦμε παρεδόθησαν μετὰ καὶ τῶν ἀναγκαίων αὐτοκρατορικῶν σημαῶν, ναυτιλιακῶν ἐγγράφων καὶ πιστοποιητικῶν εἰς τὰς οἰκείας ἀρχὰς πρὸς περαιτέρω ἀποστολήν. 'Αφ' οὐ δὲ ἥδη ἐλαθε δρόμον εὐχεριστον καὶ ἡ ὑπόθεσις περὶ τῶν μπουγιούρντιῶν (;) διὰ τὰ ἐν τοῖς ὄθωμανικοῖς λιμέσιν εὑρισκόμενα δαλματικὰ καὶ βενετικὰ πλοῖα, μόνον ἥδη ὑπολείπεται ἡ ὁριστικὴ ἐπικύρωσις τῆς ἀκωλύτου καὶ ἀσφαλοῦς θαλασσοπλοίας τῶν νέων ἔκείνων αὐτοκρατορικῶν ἐπαρχιῶν. Ἐν τούτοις δὲ τὸ περὶ τούτου συντεταγμένον ἀξιόλογον ἐγγραφὸν τοῦ Καπετάν Πασσᾶ πρὸς τὰς τρεῖς τοπαρχίας παρέχει πάντως ἐπιεικῆ ἐλπίδα, ὅτι καὶ τὸ σπουδαῖον τοῦτο καὶ ἐπειγον ἀντικείμενον μέλλει νὰ λυθῇ μετ' οὐ πολὺ οὐχ ἥττον ἐξαιρέτως, ιδίως ἀν ἡ Πύλη εὐδοκήσῃ, ὡς δυνάμεθα νὰ

auch dieser wichtige und dringende Gegenstand, besonders wenn die Wahl der Pforte, wie zu vermuten ist, auf einen ehrlichen und geschickten Mubaschir gefallen seyn sollte, bald auf eine nicht minder vergnügliche Art beygeleget und die Barbaresken zur vollkommenen und unbedingten Respektirung der K. K. Flagge bey allen in der Regel befindlichen Kauffahrteyschiffen der neuen, so wie der alten dieszzeitigen Unterthanen vermöcht werden dürften.

Ich zweifle beynebens nicht, dasz Eure diese gute Gelegenheit, in wieweit es thunlich seyn und ohne Nachtheil der Hauptsache geschehen mag, auch zur Befreyung, wo nicht der Schiffe und Ladungen, wenigstens der durch ihre Wegnahme in die Sklaverey gerathenen vormaligen venetianischen und nunmehrigen K. K. Unterthanen, deren Namen Eurer bereits aus dem von Algier hier eingekommenen und meiner vorigen Weisung beyliegenden Verzeichnisze bekannt sind, zu benutzen und den nach der Barbarey bestimmten Mubaschir mit den nöthigen geheimen Belehrungen hiezu zu versehen sich werden haben angelegen seyn lassen, indem, wosfern auch mit einer unmittelbaren Reklamirung dieser Leute nicht auszulangen wäre, dennoch die Menschlichkeit erfoderte, sich dieser Verunglückten nach Möglichkeit anzunehmen und kein unschädliches Mittel zu ihrer Befreyung unversucht zu lassen.

Was das von dem Reis Efendi an Eure gestellte freundliche Ansuchen wegen der Fruchtausfuhr aus den K. K. Ländern zur Deckung des Bedürfniszes der Belgrader Festung sowohl, als der an der untern Donau gegen die Rebellen ins Feld ziehenden türkischen Truppen betrifft, so werden Dieselbe aus der nebengehenden Hofkriegsräthlichen Note vom 12ten dieses mit Mehrerem ersehen, dasz auf mein Veranlaszen die desshalben erforderlichen Befehle an die kommandierenden Generalen im Bannate und Slavonien sich durch Behörde bereits wirklich ausgefertiget befinden, wovon Eure hiemit den Reis Efendi gehörig verständigen und unsere sich in allen Gelegenheiten stets gleiche Freundschaftsgesinnungen

είκασωμεν, νὰ ἐκλέξῃ ἔντιμόν τινα καὶ δεξιὸν μουβασίρην καὶ ἀναγκασθῶσιν οἱ κάτοικοι τῆς Βαρβαρίας εἰς τέλειον καὶ ἀνεπιφύλακτον σεβασμὸν τῆς αὐτοκρατορικῆς σημαίας τῆς φερομένης ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τάξει εὑρισκομένων ἐμπορικῶν πλοίων τῶν τε νέων καὶ τῶν παλαιῶν ὑπηκόων τοῦ ἡμετέρου κράτους.

'Ἐν τούτοις δὲ δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θέλετε ἐπωφεληθῆ τῆς καλῆς ταύτης εὔκαιρίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶνε κατορθωτὸν καὶ δύναται νὰ συμβῇ ἄνευ ζημίας τοῦ κυρίου ζητήματος, πρὸς ἀπελευθέρωσιν ἂν μὴ τῶν πλοίων καὶ τῶν φορτίων, ἀλλὰ τούλαχιστον τῶν διὰ τῆς ἀπαγωγῆς αὐτῶν εἰς δουλείαν ἀχθέντων ὑπηκόων ἄλλοτε μὲν τῆς Βενετίας, νῦν δὲ τῆς Α. Μ., ὃν τὰ ὄνόματα εἶνε γνωστὰ εἰς ὑμᾶς ἐκ τοῦ καταλόγου, ὅστις ἐστάλη μὲν ἐνταῦθα ἐξ Ἀλγερίου, συνήρθη δὲ εἰς τὸ προηγούμενόν μου ἔγγραφον. Θέλετε δὲ φροντίσει καὶ νὰ ἐφοδιάστε τὸν διὰ τὴν Βαρβαρίαν ὡρισμένον μουβασίρην διὰ τῶν ἀναγκαίων μυστικῶν ὁδηγιῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅπως, καὶ ἂν ἔμελλε νὰ μὴ ἐπιτύχῃ ἡ ἀμεσος παρ' ἡμῶν ἀπαίτησις περὶ τῶν ἀνθρώπων τούτων, ἀλλ' ὅμως συνῳδὰ πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς φιλανθρωπίας ἐπιβαλλόμενα ἐπιληφθῶμεν μὲν κατὰ τὸ δυνατὸν τῶν ἀτυχῶν τούτων, μὴ παραληπωμεν δὲ μηδὲν ἀβλαβής μέσον πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῶν.

'Ως πρὸς δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ 'Ρείς 'Εφέντη εἰς ὑμᾶς ἀπευθυνθεῖσαν φιλικὴν αἴτησιν περὶ τῆς ἔξαγωγῆς καρπῶν ἐκ τῶν χωρῶν τῆς Α. Μ. πρὸς ἐπισιτισμὸν τοῦ τε φρουρίου Ιεζουΐγραδίου καὶ τῶν κατὰ τὸν κάτω Δούναβιν ἐναντίον τῶν ἀνταρτῶν στρατευομένων τουρκικῶν στρατευμάτων, θέλετε ἴδει ἐκ τοῦ συνημμένου ἔγγράφου τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου ἀπὸ 2 ισταμένου σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἀπεστάλησαν ἦδη πράγματι ἐπὶ τῇ ἐμῇ εἰςηγήσει διὰ τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν αἱ περὶ τούτου ἀναγκαῖαι διαταγαὶ εἰς τοὺς στρατηγοὺς τῶν ἀρχηγείων τοῦ Βανάτου καὶ τῆς Σλαβονίας, περὶ ὃν δύνασθε νὰ εἰδοποιήσητε προςηκόντως τὸν 'Ρείς 'Εφέντην καὶ νὰ ἐπιδείξητε εὐλόγως τὰ φιλικὰ ἡμῶν αἰσθήματα τὰ πάντοτε ἀναλλοίωτα καὶ τὴν γειτονικὴν ἡμῶν προθυμίαν πρὸς τὴν Πύλην.

und nachbarliche Dienstfertigkeit gegen die Pforte billiger massen gelten machen können.

Gleichwie wir übrigens derselben einen der stärksten Beweise dieser unserer wohlmeinenden und aufrichtigen Denkungsart in der Angelegenheit des noch zu rechten Zeit allhier entdeckten und durch die Ergreifung der Schuldigen nicht minder, als durch die gänzliche Unterdrückung und Vertilgung ihrer Aufrührsschriften gleichsam in der Geburt erstickten griechischen Komplotts, wovon ein Auszug der aufgenommenen Verhörsprotokollen, in so weit es die hierinn verflochtenen türkischen Unterthanen belanget, zu Dero Einsicht und klugen Gebrauch hier neben folget, gegeben zu haben glauben, also tragen wir auch fernes kein Bedenken, dem von Seite der Pforte gegen Eure geäuserten und auch durch den hiesigen türkischen Bottschafter bestätigten Wunsche gemäsz, die inngeannten 10 Inquisiten unter hinlänglicher Bedeckung nacher Belgrad abführen und dem dortigen Kaimakam durch das Slavonische Gen. Komando zur weiteren verdienten Bestrafung ordentlich überliesern zu lassen, sobald nämlich vorhero zur Verwahrung vor beträchtlichem Schaden für den hiesigen Platz von den Landrechten, als der personal Instanz der Arrestanten, zur behörigen Liquidierung ihrer dieszortigen Handlungen die nöthige Vorkehrung wird getroffen worden seyn. Da es jedoch nicht wohl billig wäre, in diesem Stücke unsererseits mit so vieler Willfährigkeit vorzugehen, wofern wir uns nicht in ähnlichen Fällen eines vollkommen gleichen Verfahrens auch von Seite der Pforte zu gewärtigen haben sollten, so ist nöthig, dasz Eure bey der freundschaftlichen Anzeige der bevorstehenden Auslieferung dieser öffentlichen Ruhestörer auch entgegen auf eine schriftliche ministerial Erklärung antragen, vermög welcher sich die Pforte ausdrücklich anheischig zu machen hätte, bey sich ergebenden dergleichen Fällen das reciprocum zu beobachten und besonders die auf türkischem Grund und Boden Schutz und Unterschleif anzusuchen sich etwa neuerdings beygehen lassenden

Πιστεύομεν, ὅτι ἐδόσαμεν ἥδη εἰς τὴν Πύλην κραταιοτάτην ἀπόδειξιν τῶν ἡμετέρων τούτων εὐμενῶν καὶ εἰλικρινῶν αἰσθημάτων ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς ἐγκαίρως ἐνταῦθα ἀνακαλυφθείσης καὶ οὐ μόνον διὰ τῆς συλλήψεως τῶν ἐνόχων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ὄλοσχεροῦς ἔξοντώσεως καὶ ἔξαφανίσεως τῶν στασιαστικῶν αὐτῶν συγγραφῶν οὗτως εἰπεῖν ἐν αὐτῇ τῇ γεννήσει καταπνιγείσης Ἑλληνικῆς συνωμοσίας, περὶ ἣς ἔπειται ἐνταῦθα συνημμένη περίληψις τῶν συνταχθέντων πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως, καθ' ὅσον τκῦτα ἀναφέρονται εἰς τοὺς ἀναμεμιγμένους εἰς τὴν συνωμοσίαν ταύτην ὑπηκόους τῆς Πύλης (16), πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν καὶ συνετὴν παρ' ὑμῶν χρῆσιν. Ἀλλὰ καὶ ἀλλως οὐδαμῶς ἐνδοιάζομεν, ὅπως, συμφώνως πρὸς τὴν παρὰ τῆς Πύλης εἰς ὑμᾶς ἐκφρασθεῖσαν καὶ διὰ τοῦ ἐνταῦθα Τούρκου πρεσβευτοῦ ἐπιθεβαίωθεῖσαν ἐπιθυμίαν, διατάξωμεν τὴν εἰς Βελιγράδιον ὑπὸ ἐπαρκῆ στρατιωτικὴν συνοδείαν ἀπαγωγὴν τῶν ἀναφερομένων δέκα κατηγορουμένων καὶ τὴν τακτικὴν αὐτῶν εἰς τὸν αὐτόθι καϊμακάρην ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας ἔκδοσιν πρὸς περαιτέρω ἐπαξίαν αὐτῶν τιμωρίαν, εὐθὺς ὡς πρότερον χάριν προφυλάξεως ἀπὸ οὐσώδους ζημίας διὰ τὴν ἐνταῦθα ἀγορὰν ληφθῶι τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς ἐκκάθαρσιν τῶν ἐνταῦθα ἐμπορικῶν αὐτῶν ὑποθέσεων. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὅμως δὲν θὰ ἦτο εὔλογον ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ νὰ προβῶμεν μεθ' οὗτω μεγάλης προθυμίας, ἂν μὴ ἀντημειθόμεθα καὶ παρὰ τῆς Πύλης διὰ διαγωγῆς ἐντελῶς ὁμοίας ἐν παραπλησίαις περιστάσεσιν, εἶνε ἀναγκαῖον ὅπως ὑμεῖς κατὰ τὴν φιλικὴν ἀνακοίνωσιν τῆς ἐπικειμένης ἐκδόσεως τῶν διαταρακτῶν τούτων τῆς δημοσίας τάξεως ζητήσητε ὡς ἀντάλλαγμα ἔγγραφον ὑπουργικὴν δήλωσιν, δυνάμει τῆς ὁποίας νάναλάθη ἡ Πύλη τὴν ὡρισμένην ὑποχρέωσιν, ὅπως ἐν ὁμοίαις περιστάσεσι παρουσιαζομέναις τηρῆ ἀμοιβαίστητα καὶ ἴδιως οὐ μόνον ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τῶν συνόρων πάραυτα τοὺς δυςηρεστημένους καὶ κακὰ μελετῶντας Πολωνοὺς τοὺς ἀποτολμῶντας τυχὸν ἐπ' ἐσχάτων νὰ ζητήσωσι προστασίαν καὶ κρυφίαν ὑπεκφυγὴν εἰς τὸ τουρκικὸν ἐδαφος, τοῦθ' ὅπερ ἐπιβάλλει αὐτὸ τὸ γράμμα τῶν συνθηκῶν, ἀλλὰ καὶ συλλαμβάνη αὐτοὺς ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἀπαίτησει ἡμῶν ἀμελλητὶ καὶ ἐκδίδῃ εἰς ὑμᾶς, ὅπως τυγχάνωσιν ἐπαξίας τιμωρίας.

miszvergnügten und übelgesinnten Pohlen nicht nur, wie es die Vorschrift der Traktaten mit sich bringt, alsogleich von den Gränzen entfernen, sondern auch, auf die erste Reklamirung von unserer Seite, ohne Weiterem ergreifen und uns zur verdienten Bestrafung ausliefern zu machen.

Mittels eines hier anschluszigen Berichtes von dem H. Gr. v. Thurn aus Zara, dd^o 20ten März, erhalten Eure abermal 10 neue Fermans = Gesuche für dalmatinische und Bocchesische Kaufffahrtheyschiffe, deren Erwirkung Dieselben sich, so bald es die Umstände erlauben, gleich den Uebrigen, wovon die Akten ebenfalls bereits in Dero Händen sich befinden, bestens empfohlen seyn lassen werden.

Die fernes hier beygebogenen Noten der B. O. Hofkanzley und des Hofkriegsraths vom 1ten und 4ten April betreffen theils die bekannte Angelegenheit des bosnischen Unterthans Trypo Miletich, theils das Ansinnen des semliner Handelsmanns Joh. Jak. Knaus um Verhelfung zu den $\frac{m}{10}$ Piastern, welche er durch die vor 2 Jahren in Servien geschehene Ermordung seines Handlungscompagnons Georg Schlavag verloren zu haben angiebt.

Endlich soll ich Eurer einen in der Nacht vom 13ten dieses sich in unsrer Hauptstadt ergebenen Auftritt nicht unbekannt lassen, welcher, gleichwie er einerseits den Patriotismus, die Gutmühigkeit und Entschlossenheit des hiesigen Volkes bewiset, also auf der andern dem Gouvernement in mehr als einem An betrachte höchst unangenehm seyn muszte und ohne die sogleich getroffenen militärischen Anstalten für die Sicherheit der Stadt von den traurigsten Folgen und der Anfang zu den grössten Unordnungen hätte werden können.

Es gieng nämlich der französische Bottschafter General Bernadotte, welcher bekanntermassen mit seiner unangesagten Ankunft uns hier so schnell überraschet hat, dasz über die wohl vorzusehende Inkovenienzen bey einer solchen Gesandtschaft nicht die geringste vorläufige Uebereinkunft getroffen werden konnte, (: es sey durch den irrigen Wah, dasz eine

Διὰ τῆς ἐνταῦθα συνημμένης ἐκθέσεως τοῦ στρατηγοῦ Φίλιου Τούρυν ἐκ Ζάρας ἀπὸ 10 Μαρτίου ἐ. ἔ. λαμβάνετε καὶ πάλιν 10 νέας αἰτήσεις φιρμανίων διὰ δαλματικὰ καὶ ἐκ Καττάρου ἐμπορικὰ πλοῖα, καὶ παρακαλεῖσθε, εὐθὺς ὡς ἐπιτρέψωσι τοῦτο αἱ περιστάσεις, νὰ συστήσητε προθύμως τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν ὡς καὶ τῶν λοιπῶν, ὡν τὰ σχετικὰ ἔγγραφα κατέχετε ἥδη.

Τὰ πρὸς τούτοις ἐνταῦθα συνημμένα ἔγγραφα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ γραφείου καὶ τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου ἀπὸ 22 καὶ 25 Μαρτίου ἀναφέρονται τοῦτο μὲν εἰς τὴν γνωστὴν ὑπόθεσιν τοῦ Βοσνίου ὑπηκόου Τρύφωνος (;) Μιλέτιτς, τοῦτο δὲ εἰς τὴν αἴτησιν τοῦ ἐκ Σεμλίνου ἐμπόρου Ἰω. Ἰακ. Κνάους περὶ βοηθίας πρὸς ἀνάκτησιν τῶν 10000 γροσίων (;) ἀτινα ἀναφέρει ὅτι ἔχασε διὰ τοῦ πρὸ δύο ἐτῶν ἐν Σερβίᾳ συμβάντος φόνου τοῦ συνεταίρου του Γεωργίου Σχλάβαγ.

Τέλος δὲν πρέπει νάφήσω ἄγνωστον εἰς ὑμᾶς σκηνὴν συμβάσαν τὴν 3 ισταμένου μηνὸς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πρωτευούσῃ, καὶ ἥτις ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀποδεικνύει τὸν πατριωτισμὸν, τὴν χαλοκάγαθίαν καὶ τὴν εὐτολμίαν τοῦ ἐνταῦθα λαοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ εὐλόγως ὑπῆρξε δισαρεστοτάτη εἰς τὴν κυβέρνησιν ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις καὶ θὰ ἡδύνατο νὰ ἔγῃ θιλιθερωτάτας συνεπίας καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφετηρία μεγίστων ἀταξιῶν, ἀν δὲν ἐλαμβάνοντο πάραυτα τὰ προσήκοντα στρατιωτικὰ μέτρα.

Κατέπληξε δῆλα δὴ ἡμᾶς ὡς γνωστὸν ἡ ἀπροάγγελτος ἄφιξις τοῦ Γάλλου πρεσβευτοῦ στρατηγοῦ Βερναδόττη ἐπελθούσα οὔτω ταχέως, ὥστε δὲν ἥτο δυνατὸν νὰ προηγηθῇ οὐδὲ παραμικρά τις συνεννόησις περὶ τῶν προβλεπτέων κατὰ τοιαύτην πρέσβευσιν ἀτόπων, προκαλούμένων καὶ βισσοδιομουμένων εἰτ' ἐκ τῆς πεπλανημένης δόξης, ὅτι ἡ γαλλικὴ πρεσβεία ἐνταῦθα ἐμελλε γὰ τολμήσῃ τι, ἀπεκδεχομένη τὴν

französische Bottschaft hier etwas wagen und auf Unterstützung der Miszvergnügten, deren es in allen Staaten giebt, rechnen dürfte, es sey blos durch insolenten Uebermuth, oder aber durch die, nun der Aufklärung nahe Absicht, einen Vorwand zu einem neuen Bruch mit diesem Hofe zu suchen, angetrieben und verleitet:) in seiner Anmaszung so weit, dasz er, ohne die hiesige Regierung im geringsten zu praeveniren, in besagter Nacht um 7 Uhr eine militärische dreyförbige Fahne, auf welcher die Worte *Freyheit und Gleichheit* in deutscher Sprache geschrieben waren, an einer fast vier Ellen langen dreyförbigen armdicken Stange von der Altane seiner Wohnung (: des gemieteten 1ten Stockes des ehemalig Fürst Karl Lichtensteinischen Pallastes:) tief in die Strasze hinein auszustecken und noch zum Ueberflusz beleuchten zu machen sich beykommen liesz.

Anfangs blieb das Volk nur im Vorübergehen stehen und murte über diese Erscheinung; bald aber wuchs der Haufe auf tausende dergestalt an, dasz es den herbeygeeilten Polizey-soldaten und Kavallerie-Piketern durchzudringen und das Volk abzuhalten schlechterdings unmöglich ward. Der Platzobriste stellte dem Bottschafter dahero bittlich vor, diesen Abend und bis mit dem Ministerium deshalb Unterhandlung würde gepflogen seyn, die Fahne einziehen zu wollen; mit der wenigen vorhandenen Mannschaft könne in einer Gasze mit engen Zugängen der so dichte Haufen nicht zerstreuet werden; bis aber die Truppen aus den Kasernen der Vorstädte anzurücken vermöchten, vergehe Zeit und in dieser könne viel Unheil entstehen, für das man ihn hiemit verantwortlich mache. Alle diese Vorstellungen aber fanden nicht nur kein Gehör, sondern der Bottschafter selbst wagte sich unter das Thor, schimpfte und drohte und legte Hand an den Säbel.

Hierauf erst gerieht das bisher nur murrende Volk in Wuth, rief: Es lebe der Kaiser! und fieng an, Steine in die Fenster zu werfen. Die Thore des Pallastes musten nun ge-

ὑποστήριξιν τῶν δυςηρεστημένων, ὅποιοι ὑπάρχουσιν ἐν παντὶ κράτει, εἴτε μόνον ἐκ προπετοῦς ὑπεροψίας, εἴτε καὶ ἐκ τῆς μονονού στασια-στικῆς προθέσεως τῆς (γαλλικῆς) δημοκρατίας νὰ εῦρῃ πρόσχημα πρὸς νέαν ρῆξιν μετὰ τῆς ἐνταῦθα αὐλῆς. Ὁ Γάλλος πρεσβευτὴς ἔφθασε μέχρι τοσούτου θρασύτητος, ὥστε χωρὶς μηδχαμῶς νὰ προειδοποιήσῃ τὴν ἐνταῦθα κυβέρνησιν ἀνύψωσε κατὰ τὴν εἰρημένην νύκτα περὶ τὴν 7 ὥραν ἐπὶ τοῦ ἑζώστου τῆς κατοικίας του, ἦτοι τοῦ παρ' αὐτοῦ με-μισθωμένου πρώτου ὄρόφου τοῦ μεγάρου τοῦ ποτε ἀνήκοντος εἰς τὸν πρίγκιπα Κάρολον τοῦ Λιχτενστάϊν, ἐπὶ κοντοῦ τριχρώμου ἔχοντος μῆκος μὲν σχεδὸν τεσσάρων πήγεων, πάχος δὲ ὡςεὶ βραχίονος πολε-μικὴν τρίχρουν σημαίαν, ἐφ' ἣς ἦσαν γεγραμμέναι γερμανιστὶ αἱ λέ-ξεις ἐλευθερία καὶ ἴσοτης, καταπεταννυμένην μέχρις αὐτῆς τῆς ὁδοῦ καὶ ὡς ἐκ περισσοῦ φωταγωγουμένην.

Καὶ τὸ μὲν κατ' ἀρχὰς ὁ λαὸς ἵστατο μόνον κατὰ τὴν διάβασιν καὶ διεψιθύριζεν ἐπὶ τῷ φαινομένῳ, ἀλλὰ μετ' ὄλιγον ηὔξησε τὸ πλῆ-θος εἰς χιλιάδας ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε κατέστη αὐτόχρημα ἀδύνατον εἰς τοὺς ἐπὶ τόπου σπεύσαντας στρατιώτας τῆς ἀστυνομίας καὶ λογγοφό-ρους ἵππεῖς νὰ διελάσωσι διὰ τοῦ πλήθους καὶ ἀπουκκρύνωσι τὸν λαόν. Ἐφ' ϕ ὁ φρούραρχος ἀπηύθυνε πρὸς τὸν πρεσβευτὴν παρακλητι-κὰς παραστάσεις, ὅπως κατὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην καὶ μέχρις οὐ γείνη ἐπὶ τοῦ προκειμένου συνεννόσησις μετὰ τοῦ ὑπουργείου εὐάρεστηθῆ νάποσύρῃ τὴν σημαίαν, καθ' ὅτι διὰ τῶν ὑπαρχόντων ὄλιγων ἀνδρῶν δὲν ἥτο δύνατὸν ἐν ὁδῷ στενὰς ἔχοντη τὰς παρόδους νὰ διασκεδασθῇ τὸ πυκνότατον πλῆθος, μέχρι δὲ τῆς ἐκ τῶν στρατώνων τῶν προα-στείων προελεύσεως τῶν στρατευμάτων παρέρχεται χρόνος, καθ' ὃν ἡδύναντο νὰ συμβῶσι πολλαὶ συμφοραὶ, ἐφ' αἷς ὁ Γάλλος πρεσβευτὴς ἐκηρύσσετο ἐκ τῶν προτέρων ὑπεύθυνος. Ἀλλ' οὐ μόνον πάσας ταύ-τας τὰς παραστάσεις οὐδεμιᾶς ἤξιωσεν ἀκροάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐθάρ-ρησε νὰ κατέληθῃ εἰς τὴν πύλην, ὕβρισε καὶ ἥπειλησε καὶ ἔθηκε τὴν χειρὶς ἐπὶ τὸ ξίφος.

Τότε δὴ τότε ὁ μέχρις ἐκείνης τῆς ὥρας μόνον διαψιθύριζων λαὸς ἐξεμάχη, ἐξεφώνησε Ζήτω ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἥρχισε νάναρρίπτῃ λί-θους κατὰ τῶν παραθύρων. Τότ' ἐδέησε νὰ κλεισθῶσιν αἱ πύλαι τοῦ

schloszen werden und dann versuchte es einer aus dem Volke, auf die Altane hinauf zu klettern, risz die Fahne herab, trug sie, von einem dichten Haufen begleitet, in die kais. Burg, wo solche, jedoch halb zerriszen und verbrannt, ohne Wiederstand auf der Hauptwache abgeleget wurde.

In der Wuth begnügte sich aber das Volk hiemit nicht, es hatte bereits die Thore erbrochen, als die Kavallerie und Grenadiere nur halb gekleidet anrückten und gleich das Haus und die Stiegen so gut besetzten, dasz nicht ein Mann die Zimmer des Bottschafters betreten konnte, und es ist hiebey noch anzumerken, dasz, ungeachtet von den Leuten des Bottschafters auf das eindringende Volk gefeuert worden war, dennoch von diesem weder ein Schusz geschehen, noch Jemanden von den Leuten des Bottschafters ein Leid zugefüget worden sey.

Der französische Bottschafter, den man noch in der Nacht durch mehrere Beschickungen zu beruhigen gesuchet und der nicht miszkennen konnte, dasz von Seite der Regierung in einem so unvermutheten Falle zu seiner persönlichen Sicherheit alles Mögliche geschehen ist, foderte auf die trotzigste Art eine unbegränzte Zusicherung einer eclatanten Genugthuung wegen eines sich muthwillig zugezogenen, wo nicht vorsetzlich veranlaszten Volksinsults. Als man sich aber auf Zusicherungen dieser Art nicht gleich einliesz und, wie er vernünftiger Weise erwarten konnte, die Sache auf die nöthige Untersuchung aussetzen muszte, kündigte er seine Abreise an, die auch vorgestern Sonntags zu Mittag wirklich erfolget ist, und die Regierung traf Anstalten, dasz er nicht nur sicher, sondern auch auf die anständigste Art und Weise und unter einer ansehnlichen escorte abreisen konnte.

Durch diese in der strengsten Wahrheit gegründete Darstellung des Herganges der Sache, weche jedoch lediglich zu Dero Wissenschaft und vorsichtigem Gebrauch zu dienen hat, befinden sich Eure hiemit hinlänglich in Stand gesetzt, die irrgen Begriffe, so der Pforte vielleicht hierüber könnten beygebracht werden wollen, nöthigen Falls auf gute Art zu be-

μεγάρου, μεθ' ὁ ἐπειράθη τις τῶν τοῦ πλήθους νάναρριχηθῆ ἐπὶ τὸν ἔξωστην, κατεβίβασε βίᾳ τὴν σημαίαν, καὶ ἤνεγκε ταύτην, ὑπὸ πυκνοῦ πλήθους ἀκολουθούμενος, εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν ἀνάκτορον, ὃπου αὕτη κατετέθη ἐν τῷ κυρίῳ φυλακείῳ ἄνευ ἀντιστάσεως, ἀλλ' ἡμιεσχισμένη καὶ ἡμικεκαυμένη.

'Αλλ' ἐν τῇ μανίᾳ αὐτοῦ τὸ πλήθος δὲν ἡρκέσθη εἰς ταῦτα, καὶ εἶχεν ἡδη διαρρήξει τὰς πύλας, ὅτε εἰςώρμησαν μόλις ἡμιενδεδυμένοι οἱ ἵππεις καὶ οἱ γρεναδιέροι, καὶ κατέλαβον πάραυτα τὸν οἶκον καὶ τὰς κλίμακας οὕτω στεγανῶς, ὥστε οὐδὲ εἰς ἀνὴρ ἡδυνήθη νὰ εἰςέλθῃ εἰς τὰ δωμάτια τοῦ πρεσβευτοῦ. Παρατηρητέον δὲ καὶ ὅτι ἐν φι παρὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ πρεσβευτοῦ ἐρρίφησαν ὅπλα κατὰ τοῦ εἰσορμῶντος πλήθους, ἀλλ' ὅμως ἀπὸ τούτου οὔτε πυροβολισμός τις ἐρρίφθη, οὔτ' ἐβλάβη τις τῶν ἀνθρώπων τοῦ πρεσβευτοῦ.

'Ο Γάλλος πρεσβευτὴς, ὃν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην γύκτα ἐζήτησαν νὰ καθησυχάσωσι διὰ διαφόρων ἀπεσταλμένων καὶ ὅστις δὲν ἡδύνατο νὰ παραγνωρίσῃ, ὅτι ἡ κυβέρνησις εἶχε πράξει πᾶν τὸ κατὰ δύναμιν πρὸς προσωπικὴν αὐτοῦ ἐξασφάλισιν ἐν περιστάσει οὕτως ἀπροθλέπτω, ἀπήτησεν ἐπιμονώτατα ἀπεριόριστον διαβεβαίωσιν ἐπιφανοῦς ἴκανοποιήσεως ἐπὶ λαϊκῇ ὕδρει, ἦν ἐπέσυρε καθ' ἐχυτοῦ ἔκουσίως, εἰς μὴ ἐκ προθέσεως προεκάλεσεν. 'Αλλ' ὅτε ὅμως ἡ κυβέρνησις δὲν συγκατετέθη ἀμέσως εἰς τοιαύτας διαβεβαιώσεις, καὶ, ὡς ἡδύνατο εὐλόγως νάναρμένη, ἐδέσης νάναβληθῆ ἡ ὑπόθεσις μέχρι τῶν ἀναγκαίων ἀνακρίσεων, ἀνήγγειλε τὴν ἀναχώρησίν του, ἥτις καὶ ἐπηκολούθησε πράγματι τὴν μεσημβρίαν τῆς προχθὲς Κυριακῆς· ἡ δὲ κυβέρνησις ἔλαβε τὰ προσήκοντα μέτρα ὅπως ἀναχωρήσῃ οὐ μόνον ἀσφαλῶς, ἀλλὰ καὶ κατ' εὐπρεπέστατον τρόπον καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ ἀξιολόγου στρατιωτικῆς συνοδείας.

Διὰ τῆς εἰς τὴν αὐστηροτάτην ἀλήθειαν στηριζομένης ἐκθέσεως ταύτης τῶν γενομένων, ἥτις ὅμως δέον νὰ χρησιμεύσῃ μόνον πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν καὶ συνετὴν χρῆσιν, εὑρίσκεσθε ἐπαρκῶς εἰς θέσιν νὰ ἐπανορθώσητε ἐν ἀνάγκῃ προςηκόντως τὰς πεπλανημένας εἰδήσεις, αἵτινες ἡδύναντο ἵσως νάνακοινωθῶσι περὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὴν Πύλην. Ἐν τούτοις δὲ φαίνεται ἐκ τῆς ἐξακολουθούσης ἀκριβοῦς ἀνακρι-

richtigen. Indessen scheinet aus der fortwährenden genauen Untersuchung sich immer mehr darzuthun, dasz es ein blos von der französischen Bottschaft gefliszentlich angelegter Handel, der sich aber gegen sie gekehret hat, gewesen und dasz der hiesige Hof keine Genugthuung zu leisten, sondern solche zu fodern und zu erwarten berechtigt sey.

Womit ich, nebst Anschlieszung der jüngeren Kundschafts- und Sanitätsnachrichten von den Gränzen tc.

---

18 (Min. Int.)

Billet an den K. K. Staats- und Obersten Polizey= Minister Gr. v. Pergen.

Wien, den 22 April 1798.

Des K. K. Herrn Staats- und Obersten Polizey= Minister Grafen von Pergen Excell. war es gefällig, einen Auszug von jenem Verhör hier mitzutheilen, welches durch die Polizeyoberdirektion gegen die Griechen und Türkischen Unterthanen wegen ihrer eingeleiteten aufrührerischen Anschlägen in den Türkischen Provinzen vorgenommen wurde.

Dieser Auszug war mit letzter nach Turkey abgegangener Post dem K. K. Internuntius mit dem Auftrage zugefertiget, damit er das durch die Verhör erhobene Geständnisz der Inquisiten den Ministern der Pforte zur Kenntniss mit dem Bey- satz vorlege, dasz dermalen die inhaffirte acht Griechen über Semlin an den Kaimakam zu Belgrad werden ausgeliefert werden.

Unterzeichneter soll hiemit fordernst ersuchen, damit die weiteren Vorkehrungen zu Abschikung dieser Inquisiten un-

σέως ὁσημέραι μᾶλλον ἀποδεικνύμενον, ὅτι ἡ ἐπελθοῦσα σκηνὴ οὐδὲν ἄλλο ἥτο ή συμβάν νπὸ τῆς γαλλικῆς μὲν πρεσβείας ἐπίτηδες παρχ- σκευασθὲν, στραφὲν δὲ κατ' αὐτῆς, καὶ ὅτι ἡ ἐνταῦθα αὐλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα οὐ μόνον μηδεμίαν νὰ παράσχῃ ικανοποίησιν, ἀλλ' ἀπ' ἐνα- τίας νάπαιτήσῃ καὶ ἀναμείνῃ τοιαύτην.

'Ἐφ' ϕ καὶ μένω ἐπισυνάπτων τὰς νεωτέρας ἐκ τῶν συνόρων κατο- πτευτικὰς καὶ ὑγιειονομικὰς εἰδήσεις.

18 ('Υπ. 'Εσ.)

Δελτίον πρὸς τὸν τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς
Μ. ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας
κόμιτα Φὸν Πέργεν (17).

'Ἐν Βιέννη, 12 Απριλίου 1798

'Ο τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ. ἔξοχώτατος ὑπουρ- γὸς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας εὐηρεστήθη νάνακοι- νώση εἰς ἡμᾶς περίληψιν τῶν πρακτικῶν τῆς νπὸ τῆς διευθύνσεως τῆς ἀστυνομίας γενομένης ἀνακρίσεως τῶν Ἑλλήνων ὑπηκόων τῆς Πύλης περὶ τῶν παρασκευαζομένων παρ' αὐτῶν στασιαστικῶν σκευω- ριῶν ἐν ταῖς τουρκικαῖς ἐπαρχίαις.

'Η περίληψις αὕτη ἀπεστάλη διὰ τοῦ τελευταίου εἰς Τουρκίαν ἀν- χωρήσαντος ταχυδρομείου εἰς τὸν ἔξαρχον τῆς Α. Μ. μετὰ τῆς ἐν- τολῆς νάνακοινώση τὰ διὰ τῶν καταθέσεων ἔξαχθέντα πορίσματα τῆς ἀνακρίσεως εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τῆς Πύλης μετὰ τῆς προσθήκης, ὅτι κατ' αὐτὰς οἱ κρατούμενοι ὀκτὼ Ἑλληνες μέλλουσι νὰ παραδοθῶσι διὰ Σεμλίνου εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ καίμακάμην.

'Ο ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος κρίνει λυσιτελεῖς νὰ παρακαλέσῃ διὰ τοῦ παρόντος, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐνεργήσητε τὰ δέοντα παρὰ μὲν

ter einer Militär = Escorte bey dem Hofkriegsrath, sowie auch wegen ihres auf hiesigen Platz bisher geführten Handels bey den K. K. Landrechten als der personal Instanz das gewöhnliche einzuleiten gefällig seyn wolle.

Der hiesige Türkische Bottschaffter gedenket mit diesen acht arretirten Griechen einen eigenen vertrauten Türken von seinem Gefolge nach Belgrad mitzuschicken.

Inbetref der zwey noch auf freuem Fusz befindlichen Griechischen Handlungsbedienten Machiuti und Amiro, nachdem Sie vermög aufgenommenen Verhör keinen direkten Antheil an diesen aufrührerischen Anschlägen gehabt haben, zugleich in Ansehen der Abrechnungen mit den Handelshausz auf diesen Platz nöthig seyn dörfften und endlich auch von dem hiesigen Bottschaffter auf ihre dermalige Auslieferung nicht insistiret wird, glaubet unterzeichneter für dermals lediglich dem eigenen erlauchten Ermeszen Seiner Excell. unterlegen zu sollen, ob nicht diese zwey Leute indessen und insolang im stillen unter einem obachtssamen Auge zu belälten seyen, bis etwann die weitere Äuszerung der Pforte über das eingeschikte Verhör erfolgen wird.

---

19 (Min. Int.)

Billet an den H. Gral. der Cavallerie Gr. v. Tige.

Wien, den 22ten April 1798.

Da dermals acht wegen gefährlichen Planen eingezogene Griechen und Türkische Unterthanen, deren Verhör durch die Oberpolizey allhier ist aufgenommen worden, über Semlin nach Belgrad müszen abgeschiket werden und hiezu eine Militär = Begleitung nöthig seyn will, so wird zwar der H. Staats =

τῷ αὐλικῷ πολεμικῷ συμβουλίῳ πρὸς ἀποστολὴν τῶν κρατουμένων ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν, παρὰ δὲ τοῖς ἀρμοδίοις πολιτικοῖς δικαστηρίοις περὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ὑπ’ αὐτῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διεξάγομένου ἐμπορίου.

Οἱ ἐνταῦθα πρέσβυτοι τῆς Τουρκίας σκέπτεται νὰ συναποστείλῃ μετὰ τῶν ὄκτὼ κρατουμένων Ἑλλήνων εἰς Βελιγράδιον ἵδιον ἐμπιστον Τοῦρκον ἐκ τῆς ἀκολουθίας του.

Ωἱ πρὸς δὲ τοὺς δύο ἄλλους ἐλευθέρους μένοντας ἐμπορικοὺς ὑπαλλήλους Μασούτην καὶ Ἀμοιρόν, ἐπειδὴ οὗτοι συμφώνως πρὸς τὴν γενομένην ἀνάκρισιν οὐδὲν ἐνεργὸν μέρος ἔλαθον εἰς τὰς στασιαστικὰς ταύτας σκευωρίας, συγχρόνως δὲ δύνανται νὰ εἴνε ἀναγκαῖοι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν λογαριασμῶν μετὰ τῶν ἐνταῦθα ἐμπορικῶν οἰκων, τέλος δ’ ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνταῦθα πρέσβυτος δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν ἐν τῷ παρόντι ἔκδοσιν αὐτῶν, πιστεύει ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος, ὅτι δύνανται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ὑποθάλῃ καθ’ ὄλοκληρίαν εἰς τὴν ἴδιαν ὑψηλὴν κρίσιν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος τὴν σκέψιν ἀν πρέπει οἱ δύο οὗτοι ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ νὰ εὑρίσκωνται σιωπηρῶς ὑπὸ προσεκτικὴν ἐπιτήρησιν, ἔως γνωσθῇ ἡ περαιτέρω γνώμη τῆς Πύλης περὶ τῆς γενομένης ἀνακρίσεως.

19 (Τπ. Εσ.)

Δελτίον

πρὸς τὸν στρατηγὸν τοῦ ἱππικοῦ κ. κόμιτα Φὸν Τίγε.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 12 Ἀπριλίου 1798

Ἐπειδὴ κατ’ αὐτὰς πρέπει νὰ σταλῶσι διὰ Σεμλίνου εἰς Βελιγράδιον ὄκτὼ ἔνεκεν ἐπικυνδύνων σχεδίων κρατούμενοι Ἑλληνες ὑπήκοοι τῆς Πύλης, οἵτινες ἀνεκρίθησαν ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς ὑψηλῆς ἀστυνομίας, οὓς χρειασθῆ δὲ στρατιωτικὴ αὐτῶν συνοδεία, μέλλει μὲν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ἀστυνομίας νὰ συνεννοηθῇ περὶ τῆς ἀσφαλοῦς

und Polizey = Minister in Ansehen dieser sicheren Beförderung selbst sich mit einem löbl. K. K. Hofkriegsrath einvernehmen; indessen da der Türkische Bottschaffter allhier mit diesen Arrestanten einen vertrauten Türken von seinem Gefolge mitzuschicken gedenket, so sieht sich unterzeichneter veranlasset, des K. K. II. Gralen der Cavallerie Gr. v. Tige Excell. geziemend zu ersuchen, dasz sowohl wegen freu und ungehinderter Mitterpaszierung dieses Türkens das nöthige verfüget, als auch noch weiters die gefällige Veranstaltung dahin möchte getroffen werden, damit auch der II. Commandant zu Semlin wegen sicherer überlieferung dieser arrestanten gegen Recepisse sich mit dem Kaimakam zu Belgrad einvernehme.

20 (Min. Int.)

Von demjenigen, was in Folge der freundschaftlichen Note vom 22ten dieses wegen der gefänglichen Ablieferung nacher Semlin und der weiteren Abgabe nacher Belgrad der wegen aufrührerischen Anschlägen allhier arretirten 8 Griechen und türkischen Unterthanen von dem Hofkriegsrath an den hierlandes commandirenden Herrn Generalen Feldmarschalln Grafen Kinsky und in der Gleichförmigkeit an die betreffenden Behörden unterinem erlassen wird, davon geschieht des Herrn Ministers Baron von Thugut Excellenz mittelst der abschriftlichen Anlage die freundschaftliche Mittheilung.

Sobald das Uebergabs = Recepisse einlangt, wird solches sogleich des Herrn Ministers Baron von Thugut Excellenz nachgetragen werden.

Wien, am 24ten April 798.

In Ermanglung eines Kriegspräsidentens
Gr. Tige.

An des K. K. wirkl. geheimen Raths und Ministers der auswärtigen Geschäften Herrn Baron von Thugut Excellenz.

ταύτης ἀποστολῆς μετὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου, ἀλλ' ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ὁ ἐνταῦθα πρέσβυς τῆς Τουρκίας σκέπτεται νὰ συναποστείῃ μετὰ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κρατουμένων ἔμπιστον Τοῦρκον ἐκ τῆς ἀκολουθίας του, δράττεται ὁ ἐνταῦθα ὑπογεγραμμένος τῆς εὐκαιρίας νὰ παρακαλέσῃ εὐσεβάστως τὸν ἔξοχώτατον στρατηγὸν τοῦ ἴππικοῦ κόμιτα Φὸν Τίγε, ὅπως διατάξῃ μὲν τὰ δέοντα περὶ ἑλευθέρας καὶ ἀνεμποδίστου διαβάσεως τοῦ Τούρκου τούτου, εὐαρεστηθῇ δὲ καὶ νὰ φροντίσῃ, ὅπως ὁ ἐν Σεμλίνῳ φρούραρχος συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ ἐν Βελιγραδίῳ καίμακάρη περὶ τῆς ἐπὶ ἀπόδειξι ἀσφαλοῦς ἐκδόσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κρατουμένων.

20 ('Υπ. 'Εσ.)

'Ανακοινοῦμεν φιλικῶς εἰς τὸν ἔξοχώτατον κ. ὑπουργὸν βαρῶνον Φὸν Τοῦγκουτ ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον διαταγῆς τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου, συνεπείχ τῆς ἀπὸ 12 τελευτῶντος μηνὸς φιλικοῦ ἐγγράφου ἐκδοθείσης πρὸς τὸν ἐνταῦθα διοικοῦντα ἀρχηγὸν, στρατάρχην κόμιτα Κίνσκυ καὶ συγχρόνως εἰς τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς ἀπαραλλάκτως ἀπευθυνθείσης, περὶ τῆς εἰς Σεμλίνον ὑπὸ δεσμὰ ἀπαγωγῆς καὶ εἰς Βελιγράδιον περαιτέρω παραδόσεως τῶν ἔνεκα στασιαστικῶν σκευωριῶν ἐνταῦθα κρατουμένων ὄκτὼ ὑπηκόων τῆς Πύλης.

Εὔθὺς ως ἀφιχθῇ ἡ ἀπόδειξις τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν θάποσταλῇ καὶ αὗτη κατόπιν πάραυτα εἰς τὸν ἔξοχώτατον ὑπουργὸν κ. βαρῶνον Φὸν Τοῦγκουτ.

'Ἐν Βιέννῃ, τῇ 14 Απριλίου 1798.

'Ο πρόεδρος τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἀ. α.

ΚΟΜΙΣ ΤΙΓΕ

Πρὸς τὸν ἔξοχώτατον πραγματικὸν μυστικοσύμβουλον
καὶ ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Α. Μ. κ. βαρῶνον
Τοῦγκουτ.

24 (Min. Int.)

Copia

An den Herrn Feldmarschalln Grafen von Kinsky.

Wien, den 24ten April 1798.

Nach einer Einvernehmung der K. K. geheimen Hof- und Staatskanzlei und des Herrn Staats- und Polizeyministers Grafen von Pergen mit dem Hofkriegsrathe kommen in Folge der mit der Ottomanischen Pforte getrofenen Uebereinskunft 8 griechische Unterthanen, welche wegen eingeleiteter auf-rührischen Anschlägen in dem türkischen Gebiet allhier gefänglich eingezogen und in dem Polizeyhaus ordentlich verhöret worden sind, unter einer hinlänglichen Militar-Eskorte von hier nach Semlin zur weiteren Uebergabe an den Kai-makam zu Belgrad zu Wasser abzuliefern und von Seite des hiesigen türkischen Bothschafter wird zu diesem Transport auch ein vertrauter Türk von seinem Gefolge bis nacher Belgrad beigegeben werden.

Zur verlässlichen Erreichung des Absehen wird dieser Transport solchergestalten einverständlich mit dem Herrn Generalmajor Magdeburg einzuleiten seyn, dasz der Transport den 27ten diesz früh verlässig von hier abgehen könne, wo von sowohl der Herr Staats- und Polizeiminister Graf v. Pergen, als auch der türkische Herr Bothschafter wegen des mit-zuschiken habenden Vertrauten mit Bestimmung des Tages und der Stunde zu verständigen und insbesondere mit dem letzten, so viel überhaupt die Mitsendung des Türkens betrifft, ein freundschaftliches Einvernehmen zu pflegen ist.

Die mitgegeben werdende Eskorte hat in 24 Gemeinen, 2 Unteroffiziers und 1 Oberoffizier zu bestehen, und da zu besorgen steht, dasz die Arrestanten alles versuchen und an-

21 ('Υπ. 'Εσ.)

'Αρτίγραφον

Πρὸς τὸν στρατάρχην κ. κόμιτα Φὸν Κίνσκυ.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 14 Ἀπριλίου 1798.

Μετὰ συνεννόησιν τοῦ μυστικοῦ αὐλικοῦ γραφείου τῆς Α. Μ. καὶ τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς ἀστυνομίας κόμιτος Φὸν Πέργεν μετὰ τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου θὰ ἔκπεμφθῶσιν ὑπὸ ἐπαρκῆ στρατιωτικὴν συνοδείαν ἐντεῦθεν εἰς Σεμλίνον, ὅπως ἀποσταλῶσι περαιτέρω διὰ θαλάσσης καὶ παραδοθῶσιν εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ καϊμακάμην, συνεπείᾳ τῆς γενομένης μετὰ τῆς ὁθωμανικῆς Πύλης συμφωνίας, ὀκτὼ Ἑλληνες ὑπήκοοι, οἵτινες ἔνεκα παρασκευαζομένων στασιαστικῶν σκευωριῶν ἐν τῷ τουρκικῷ ἐδάχθει συνελήφθησαν ἐνταῦθα καὶ ἀνεκριθησαν προσηκόντως ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἀστυνομίας. Παρὰ δὲ τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας θὰ προστεθῇ πρὸς μεταφορὰν αὐτῶν μέχρι Βελιγραδίου καὶ ἔμπιστος Τούρκος ἐκ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ.

Πρὸς ἀσφαλῆ ἐκτέλεσιν τοῦ σκοπουμένου πρέπει ἡ μεταφορὰ αὗτη νὰ παρασκευασθῇ ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ κ. ὑποστρατήγου Μάγδεβουργ κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὡςτε ἡ συνοδεία νὰ δυνηθῇ νάναγωρήσῃ ἐντεῦθεν ἀσφαλῶς τὴν πρώιαν τῆς 17 τελευτῶντος, γινομένης τῆς ἀναγκαίας συνεννοήσεως πρός τε τὸν κ. ὑπουργὸν τῆς ἀστυνομίας κόμιτα Φὸν Πέργεν καὶ τὸν κ. πρεσβευτὴν τῆς Τουρκίας χάριν τοῦ ὑπὸ αὐτοῦ ἀποσταλησομένου ἐμπίστου, καθοριζομένης τῆς τε ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας. Ἰδίως δὲ εἶνε ἀνάγκη εὑμενοῦς συνεννοήσεως μετὰ τοῦ δευτέρου καθ' ὅσον ἐν γένει ἀφορᾷ εἰς τὴν συναποστολὴν τοῦ Τούρκου.

Ἡ συναποσταλησομένη συνοδεία δέον νὰ σύγκειται ἐξ 24 στρατιωτῶν, 2 ὑπαξιωματικῶν καὶ 1 ἀξιωματικοῦ, καὶ ἐπειδὴ ὑπάρχει φόβος, ὅτι οἱ κρατούμενοι μέλλουσι νάποπειραθῶσι καὶ μετέλθωσι τὰ

wenden werden, um sich zu verstümeln, zu ermorden, oder, wenn es anderst geschehen kann, auch zu entfliehen, mithin auf selbe die äusserste Aufmerksamkeit und Obsicht getragen werden musz, so werden des Herrn p... selbsten von der Notwendigkeit überzeugt seyn, dasz das Kommando einen der verlässlichsten ausrichtsamsten Offizier übergeben und was die gemeine Mannschaft und die Unteroffiziers betrifft, hiezu vertrauteste Leute gewählt, jene hingegen, welche der griechischen Religion zugethan sind, ganz weggelassen werden.

Für den vorliegenden ausserordentlichen Transportirungs-Fall hat die Mannschaft doppelte Lohnung nach dem deutschen Verpflegsfusz zu bekommen und für den Offizier ist der Betrag einer ihn abzureichenden Zulage vorzuschlagen.

22 (Min. Ext.)

P. S. 2dum

Je n'ai pas manqué de faire, dès le lendemain de l'arrivée du dernier Courrier, les complimens de Votre Excellence à Attif Ahmed Effendi sur son élévation, auxquels il a été insinulement sensible, et m'a prié de transmettre à Votre Excellence ses remercimens avec l'assurance que, par le zèle, l'exactitude, l'empressement à terminer nos affaires et le soin de maintenir l'heureuse union des deux Cours, il ne cédera en rien à son prédécesseur. L'entretien a ensuite tourné sur les ravages que la démocratie a produits déjà en Italie, en Allemagne, et dont elle menace l'Espagne aussi bien que le Royaume de Naples; il est convenu avec Mr de Wallenbourg de la nécessité d'un concert intime entre les anciens Gouvernemens, en ajoutant que les grands Monarques devroient plus que jamais s'entr'assister et se serrer les uns contre les autres pour s'opposer avec efficacité à ce débordement général. Il a rappellé, à cette occasion, le procédé loyal de la Cour Imp^{re} à l'égard du com-

πάντα ὅπως ἀκρωτηριάσωσιν ἐαυτοὺς, αὐτοκτονήσωσιν ἢ καὶ ἀποδράσωσιν, ἢν ὁπαδόποτε εἶνε κατορθωτὸν, καὶ κατὰ ταῦτα πρέπει νὰ καταβληθῇ μεγίστη περὶ αὐτὸὺς προσοχὴ καὶ ἐπιτήρησις, πειθεσθε βεβαίως ὑμεῖς αὐτὸς περὶ τῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης ὅπως ἡ μὲν διοικησις τῆς συνοδείας ἀνατεθῇ εἰς ἓνα τῶν ἀσφαλεστάτων καὶ δραστηριωτάτων ἀξιωματικῶν, οἱ δὲ στρατιώται καὶ ὑπαξιωματικοὶ ἔκλεχθῶσιν ἐξ ἐμπιστοτάτων ἀνδρῶν, ἀποκλεισθῶσι δὲ καθ' ὄλοκληρίαν οἱ πρεσβεύοντες τὸ ὄρθοδοξὸν θρήσκευμα.

Διὰ τὴν προκειμένην ἔκτακτον μεταφορὰν εἰς μὲν τοὺς ἄνδρας θὰ δοθῇ διπλοῦς μισθὸς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γερμανικοῦ σιτηρεσίου, διὰ δὲ τὸν ἀξιωματικὸν θὰ προταθῇ ποσὸν ἐπαρκοῦς δι' αὐτὸν ἐπιμισθίου.

22 (Τπ. Εξ.)

Ὑστερόγραφον δεύτερον.

Δὲν ὑστέρησα νὰ ὑποθέλω εὑθὺς τὴν ἐπαύριον τῆς ἀφίξεως τοῦ τελευταίου ταχυδρομείου εἰς τὸν Ἀττιφ Ἀχμ. ἐτ Ἐφέντην ἐπὶ τῷ διορισμῷ αὐτοῦ τὰ συγχαρητήρια τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος, ἐφ' οἷς ἀπειρως πολύχαριστήθη καὶ με παρεκάλεσε νὰ διαβεβάσω εἰς τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ μετὰ τῆς διαβεβαιώσεως, ὅτι ὡς πρὸς τὸν ζῆλον, τὴν ἀκρίβειαν, τὴν προθυμίαν πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἡμετέρων ὑποθέσεων καὶ τὴν φροντίδα νὰ διατηρήσῃ τὴν εὔτυχη ἔνωσιν τῶν δύο αὐλῶν κατ' οὐδὲν θὰ ὑστερήσῃ τοῦ προκατόχου του. Ἡ συνομιλία ἐτράπη κατόπιν περὶ τὰς καταστροφὰς, ἃς ἡ δημοκρατία ἐπήνεγκεν ἥδη ἐν Ἰταλίᾳ, ἐν Γερμανίᾳ, καὶ δι' ὧν ἀπειλεῖ τὴν τε Ἰσπανίαν καὶ τὸ βασίλειον τῆς Νεαπόλεως. Συνεφώνησε δὲ μετὰ τοῦ κ. Φὸν Βάλλεμβούργ περὶ τῆς ἀνάγκης εἰλικρινοῦς συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν συντηρητικῶν κυβερνήσεων, προσθέτων, ὅτι οἱ μεγάλοι μονάρχαι ὄφειλουσι νῦν εἴπερ ποτὲ νὰ ἐπικουρήσωσιν ἀλλήλοις καὶ νὰ συσφιγχθῶσι πρὸς ἀλλήλους, ὅπως ἀντιστῶσι λυσιτελῶς εἰς τὴν γενικὴν ταύτην πολιτικὴν ἀκολασίαν. Ἐπὶ τῇ περιστάσει δὲ ταύτη ἀνέ-

plot des Grecs, et a demandé si j'avois reçu de nouveaux avis sur des découvertes ultérieures ou sur les mesures qu'on pren-dra pour arrêter la propagation de principes si pernicieux.

Il est certain, au reste, que le danger que court l'Archipel et la Grèce par le voisinage des François et la révolution des isles Vénitaines, influe puissamment sur la politique actuelle de la Porte, et la dispose à toutes ces condescendances que nous n'éprouverions pas de sa part dans un autre ordre des choses.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in Litteris*

Le Bⁿ d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 25 Avril 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

---

23 (Min. Ext.)

An den K. K. Internuntius Freyh. v. Herbert

d. do 4ten May 1798.

Die letzte Konstantinopolitaner Post mit den gewöhnlichen halbmonatlichen Berichten vom 11ten April ist mir den 28ten dieses richtig zu Handen gekommen und habe ich daraus mit Vergnügen die durch Dero eifrige Betreibung wirklich erfolgte Ernennung eigener Mubaschirs der Pforte an die barbaresken Kantonen zur Berichtigung und Sicherstellung unserer neuen Schiffsfahrt sowohl, als die Abschickung eines andern mit ge-meszenen Befehlen nacher Bosnien zur Abstrafung der bisherigen Ruhestöhrer und beszeren Handhabung in Hinkunft der

μνησε τὴν εὐθείαν καὶ ἄδολον διαγωγὴν τῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως ἐν τῇ ὑποθέσει τῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἡρώτησεν ἂν εἶχον λάθει νέας εἰδήσεις περὶ μεταγενεστέρων ἀποκαλύψεων ἢ περὶ τῶν μέτρων τῶν ληπτέων πρὸς ἐπίσχεσιν τῆς διαδόσεως ἀρχῶν οὕτως ἐπικινδύνων.

Εἶναι δ' ἄλλως βέβαιον, ὅτι ὁ κίνδυνος ὃν διατρέχει τὸ Αἴγαιον πέλαγος καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐκ τῆς γειτονίας τῶν Γάλλων καὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῶν βενετικῶν νήσων ἐπιδρᾷ μεγάλως ἐπὶ τὴν σημερινὴν πολιτικὴν τῆς Πύλης καὶ καθιστᾷ αὐτὴν εὐδιάθετον πρὸς πάσας ἐκείνας τὰς συγκαταβάσεις; ἀς δὲν θὰ ἡδυνάμεθα νάναμένωμεν παρ' αὐτῆς, ἂν ἄλλοια ἥτο ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῷ εὐσεβέστως ώς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν.

'Ο βαρῶνος Ἐρβέρτος Ράτκηλ.

'Ἐν Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 15 Ἀπριλίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον Τοῦγκουτ.

23 ('Υπ. 'Εξ.).

Πρὸς τὸν ἔξαρχον τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ. βαρῶνον κ. Ἐρβέρτον.

21 Ἀπριλίου 1798.

Τὸ τελευταῖον ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ταχυδρομεῖον μετὰ τῆς συνήθους δεκαπενθημέρου ἐκθέσεως τῆς 1 Ἀπριλίου περιῆλθεν ἐν τάξει εἰς χειράς μου τὴν 18 τελευτῶντος μηνός. Μετ' εὐχαριστήσεως δὲ εἰδον ἔξ αὐτῆς, ὅτι χάρις εἰς τὴν ἔνζηλον ὑμῶν ἐνέργειαν κατωρθῶθη πράγματι νὰ διορίσῃ ἡ Πύλη ιδίους μουβασίρας κατὰ τὰς χώρας τῆς Βαρβαρίας πρὸς εὐόδωσιν καὶ ἔξασφάλισιν τῆς νέας ἡμῶν θαλασσοπλοίας; ως καὶ νάποστείλη εἰς Βοσνίαν ἄλλον μουβασίρην μετὰ μεμετρημένων διαταγῶν πρὸς τιμωρίαν τῶν μέχρι τοῦδε ταραχοποιῶν καὶ καλλιτέρων ἐν τῷ μέλλοντι συντήρησιν τῆς προσηκούσης τάξεως

behörigen Ordnung und Nachbarschaft auf jener Gränze zu ersehen gehabt. Beydes ist mir untereinem auch von Seite des hiesigen türkischen Bottschafers bestättigt und mit mehreren Betheurungen der Freundschaft und Bereitwilligkeit der Pforte, unseren billigen Verlangen in einem, so wie in dem andern zu willfahren, begleitet worden.

Die indessen eingeschickten und auf den Haven von Triest ausgestellten Fermane für ebensoviel Dalmatiner und hoccherer Schiffe werden samt den erforderlichen K. K. Patenten und scontrinen unverweilt an das dortige Gubernium befördert werden, um selbe durch dieses Mittel der Vortheile der übrigen dortigen K. K. Seefahrer ohne fernrem Zeitverlust theilhaftig zu machen.

In der Nebenlage erhalten Eure abermals die Aktenstücke für 14 andere, dem bekannten venetianischen groszen Handelshaus Jseppo Treves ed Emanuel zugehörige Kauffahrtey-schiffe, wovon die meisten in Venedig entweder wirklich vor Anker liegen oder auf der Fahrt dahin begriffen sind, das einzige *il felice evento*, welches in dem mitfolgenden certificat fälschlich *il Pacifico* genannt wird, ausgenommen, so dermalen in Malaga befindlich ist und mit den vielen andern in auswärtigen Häven stehenden venetianischen Schiffen die Verlegenheit theilet, wie es wohl ohne Gefahr vor den barbareskischen Korsaren seine Rückfahrt nach den K. K. Staaten antreten könne, um sich zur Erhaltung der nöthigen Seeurkunden in die Regel zu setzen.

Da es nun allerdings in der strengsten Billigkeit gegründet ist, diesem und andern in ähnlichem Fall ohne ihr Verschulden befindlichen vormalig venetianischen und nunmehr K. K. Schiffen wenigstens zu ihrer sicheren Heimfahrt und Erlangung der erforderlichen Expeditionen zu verhelfen, das von Eurer

d. d^{lo} 24ten März vorgeschlagene Mittel einer hinlänglichen Escortirung mittels K. K. Fregatten aber aus gänzlichem Mangel dieser letzteren nicht anwendbar, ein oder andrer bewaffneter Kutter hingegen zu schwach ist, um wider die wohl ausge-

καὶ γειτονίας κατὰ τὰ αὐτόθι σύνορα. Ἀμφότερα δὲ ταῦτα ἐπεβεβαιώθησάν μοι ἐν τῷ μεταξὺ καὶ παρὰ τοῦ ἐνταῦθα πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας, συνοδεύοντος τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην καὶ διὰ πολλῶν διαβεβαιώσεων περὶ τῆς φιλίας τῆς Πύλης καὶ τῆς προθυμίας αὐτῆς ὅπως ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ζητήμασιν ἀνταποκριθῇ πρὸς τὰς δικαίας ἡμῶν ἀπαιτήσεις.

Τὰ ἐν τῷ μεταξὺ ἀποσταλέντα καὶ διὰ τὸν λιμένα Τεργέστης ἐκδεδομένα φιρμάνια δ' ἵσχριθμα πλοῖα ἐκ Δαλματίας καὶ Καττάρου μετὰ καὶ τῶν ἀπαιτουμένων ναυτιλιακῶν ἔγγραφων καὶ πιστοποιητικῶν ἐστάλησαν ἀμελλητὶ εἰς τὸν διοικητὴν Τεργέστης, ὅπως διὰ τοῦ μέσου τούτου καὶ τὰ πλοῖα ἐκεῖνα μετάσγυωσιν ἀνευ ἀναβολῆς τῶν προνομίων τῶν λοιπῶν αὐτόθι θαλασσοπόρων τῆς Α. Μ.

Ἐν τοῖς συνημμένοις λαμβάνετε πάλιν τὰ σχετικὰ ἔγγραφα διὰ 14 ἄλλα εἰς τὸν γνωστὸν μέγαν βενετικὸν ἐμπορικὸν οἶκον Ἰωσήφ Τρέβες ἀνήκοντα ἐμπορικὰ πλοῖα, ὃν τὰ πλεῖστα ἢ εύρισκονται ἥδη ἡγκυροβολημένα· ἐν Βενετίᾳ ἢ πλέουσι πρὸς αὐτήν. Ἐν δὲ μόνον ἐξαιρεῖται, *il felice evento* (ἡ εύτυχης ἔκβασις), ὅπερ ψευδῶς ὄνομαζεται *il Pacifico* (ὁ Ειρηνικὸς) ἐν τῷ συνημμένῳ πιστοποιητικῷ· εύρισκεται δὲ τοῦτο τὰ νῦν ἐν Μαλάκῃ (Malaga) καὶ συμμερίζεται μετὰ πολλῶν ἄλλων ἐν ξένοις λιμέσιν εύρισκομένων βενετικῶν πλοίων τὴν στενοχωρίαν πᾶς νὰ ἐπιχειρήσῃ ἀνευ κινδύνου ἀπὸ τῶν πειρατῶν τῆς Βαρβαρίας τὸν κατάπλουν εἰς τὴν ἐπικράτειαν τῆς Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ., ὅπως ἔλθῃ εἰς τάξιν λαμβάνον τὰ ἀναγκαῖα ναυτιλιακὰ ἔγγραφα.

Καὶ ἀπαιτεῖ μὲν πάντως ἡ αὐστηροτάτη δικαιοσύνη νὰ δοθῇ εἰς τε τοῦτο τὸ πλοϊον καὶ εἰς ἄλλα ἄλλοτε μέν ποτε βενετικὰ, νῦν δὲ αὐστριακὰ πλοῖα, εύρισκόμενα ἀνευ ἴδιου πταίσματος εἰς ὁμοίων θέσιν, βοήθειά τις τούλαχιστον πρὸς ἀσφαλή αὐτῶν κατάπλουν καὶ ἀπόκτησιν τῶν ἀναγκαιούντων ναυτιλιακῶν ἔγγραφων. Ἀλλὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Μαρτίου προταθὲν μέτρον ἐπαρκοῦς συνοδείας τῶν πλοίων τούτων διὰ φρεγατῶν τῆς Α. Μ. δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἔνεκκ παντελοῦς ἐλλείψεως τοιούτων μονοκρότων, οἰοςδήποτε δὲ καθωπλισμένος κέρκουρος (χόττερον) δὲν θὰ εἴχε τὴν δύναμιν

rüsteten algierinischen armateurs eine vollkommene Sicherheit zu gewähren, zu geschweigen, dasz eine dergleichen Anstalt nur zu mehrerer Anreitzung der Barbaren dienen und folglich unsere Schifffahrt für dermalen noch gröszerer Gefahr aussetzen dürfte, so kommt es vorzüglich darauf an, auch dieserwegen mit dem Reis Efendi oder dem Capudan Pascha Wekili einen anständigen Ausweg zu verabreden und alle diese Schiffe für den einzigen Fall ihrer Rückkehr etwa mit ähnlichen Bujucultis (?), wie jenen in den türkischen Häfen voraufindigen ertheilet worden sind, zu versehen, zu gleicher Zeit aber die Kantonen durch die an selbe bestimmten Mubaschirs von dieser Verfügung behörig verständigen und ihnen die Respektierung derselben aufs nachdrücklichste einschärfen zu lassen.

Uebrigens musz ich Eurer allhier noch anmerken, dasz Treves die Ausstellung der angesuchten Seefermane für seine oberwähnten 14 Schiffe durchaus für keinen andern K. K. Haven als Venedig zu erhalten wünschet, und wird es dahero von den Umständen abhangen, ihm solche früher oder später verschaffen zu können, worüber sowohl, als über die Erlegung der gewöhnlichen Taxen sich Dieselben mit dem dortigen Handelshaus Hübsch und Timoni, als dessen Bestellten, näher einzuvernehmen bedacht seyn wollen.

Endlich wird Eurer bey Durchlesung der betreffenden Aktenstücke dieser Schiffe auch die Anmaszung des K. K. Vizekonsuls in Alexandrien nicht entgehen, welcher sich noch im vorigen Jahre zwey derselben mit passe-avanti nacher Venedig zu versehen beykommen lassen; eine Unregelmäszigkeit, die ihm zu verweisen, so wie die künftige sorgfältige Enthaltung von einem solchen Miszbrauche ernstlich zu untersagen ist.

Da der Capudan Pascha bey Dero Abschiedsbesuche und Vorstellung des Timoni von der Mitschickung dieses letzteren oder eines sonstigen K. K. Dollmetschers in dessen Lager weiter keine Erwähnung mehr zu machen für gut gefunden hat,

νὰ παράσχῃ πλήρη ἀσφάλειαν κατὰ τῶν καλῶς ἐξηρτισμένων ἀλγερινῶν καταδρομικῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοιοῦτό τι μέτρον θὰ ἡδύνατο νὰ προκαλέσῃ μεγαλείτερον ἑρεθισμὸν τῶν Βερβέρων καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ ἔκθεσῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος τὴν ἡμετέραν ναυτιλίαν εἰς ἀκόμη μεγαλείτερον κίνδυνον. Διὰ ταῦτα πρέπει νὰ φροντίσωμεν κυρίως ὅπως καὶ περὶ τούτου εὑρεθῆ εὔκοσμός τις διέξοδος ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Πετρούπολης τοῦ Καπετάν πασσᾶ Βεκιλῆ καὶ ὅπως πάντα ταῦτα τὰ πλοιά διὰ μόνην τὴν περίστασιν τοῦ ἐκ τῆς ξένης κατάπλου αὐτῶν ἐφοδιασθῶσι μὲν μπουγιουρντιά (;) ὅμοια περίπου πρὸς τὰ χρονικά της τοῖς τουρκικοῖς λιμέσιν εὐρισκόμενα, ἀλλὰ συγχρόνως κοινοποιηθῆ προετοιμάζοντας ἡ τοιαύτη διαταγὴ εἰς τὰς ὑπηκόους τοπαρχίας τῆς Τουρκίας διὰ τῶν ἐν αὐταῖς διωρισμένων μουσαρῶν καὶ ἀπευθυνθῆ εἰς αὐτὰς αὐστηροτάτη διαταγὴ περὶ τηρήσεως τῆς διαταγῆς ταύτης.

Ἄλλως δὲ ὄφείλω νὰ παρατηρήσω εἰς ὑμᾶς πρὸς τούτοις ἐνταῦθα, ὅτι ὁ Τρέβες τὴν ἔκδοσιν τῶν ζητουμένων ναυτιλιακῶν φιρμανίων διὰ τὰ ἀνωτέρω μνημονεύθεντα 14 πλοιά του δι' οὐδένα ἀλλον λιμένα τῆς Α. Μ. ἐπιθυμεῖ ἢ διὰ μόνον τὸν τῆς Βενετίας. Διὰ ταῦτα θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῶν περιστάσεων ἡ ταχυτέρα ἢ βραδυτέρα ἐπίτευξις τῆς εἰς αὐτὸν προμηθείας τούτων. Παρακαλείσθε δὲ περὶ τε τοῦ ζητήματος τούτου καὶ περὶ τῆς ἀποτίσεως τῶν συνήθων δικαιωμάτων νὰ συνεννοηθῆτε ὡς πρὸς τὰ καθ' ἔκαστα μετὰ τοῦ αὐτόθι ἐμπορικοῦ οἴκου Χύψ καὶ Τιμόνη ὡς ἀντιπροσώπων αὐτοῦ.

Τέλος κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν σχετικῶν ἐγγράφων τῶν πλοίων τούτων δὲν θὰ διαφύγῃ ὑμᾶς καὶ ἡ ἀτοπος διαγωγὴ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑποπροξένου τῆς Α. Μ., ὅστις δύο αὐτῶν ἀκόμη κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἐτόλμησε νὰ ἐφοδιάσῃ μετὰ διαβατηρίων διὰ Βενετίαν. Διὰ τὸ ἀτοπον δὲ τοῦτο πρέπει νὰ ἐλέγχητε αὐτὸν ὡς καὶ νὰ ἐπιβάλητε αὐστηρῶς ἐν τῷ μέλλοντι προεκτικὴν ἀποχὴν ἀπὸ τοιαύτης καταχρήσεως.

Ἐπειδὴ ὁ Καπετάν Πασσᾶς κατὰ τὴν ὑμετέραν πρὸς ἀποχαιρετισμὸν ἐπίσκεψιν καὶ παρουσίασιν τοῦ Τιμόνη δὲν ἔκρινε καλὸν νὰ ποιήσῃ πλέον μηδεμίαν μνείαν περὶ τῆς συναποστολῆς τούτου ἢ ἀλλοι τινὸς διερμηνέως τῆς Α. Μ. εἰς τὸ ἔκυπο στρατόπεδον, ἐπράξατε

so ist ganz wohl geschehen, dasz auch Eure die Sache fallen zu lassen sich entschlossen haben, indem solches ohnehin für dermalen überflüssig wäre und künftig erst die Zeit lehren musz, ob oder in wie weit allenfalls ein dergleichen Antrag für den allerhöchsten Dienst erforderlich oder zuträglich seyn dürfte.

Wahrscheinlich wird auch wegen des Festungsplanes von Widdin schwerlich mehr eine Rede vorkommen. Sollte jedoch wieder Vermuthen einige Anregung deshalb an Eure gemacht werden, so ist solche mit der Entschuldigung, dasz sich in unsren Archiven nichts dergleichen vorfände, oder sonst auf eine gute Art abzulehnen. überhaupt aber dergleichen ungewöhnliche und mehr als einem Bedenken unterworfone Zumuthungen jederzeit nach Möglichkeit hindanzuhalten und alles, was hiezu Anlas geben könnte, künftig zu vermeiden.

Wie Eurer aus dem in der zweyten Beylage nebenfolgenden Hofkriegsräthlichen Kommunikate vom 24ten des v. M. mit mehreren ersehen werden, so sind die wegen aufrührischer Anschläge wider das türkische Gebiet allhier gefänglich eingezogenen und Denselben bereits aus dem mit voriger Post zur Einsicht übermachten Verhörsprotokoll bekannten 8 Griechen und türkischen Unterthanen auf schriftliches Ansuchen des hiesigen ottomanischen Bottschafters unter einer hinlänglichen militär escorte und mit Beygebung auch eines vertrauten Türkens von seinem Gefolge, den 27ten frühe von hier nach Semlin zur weiteren Uebergabe an den belgrader Kaimakam zu Wasser abgeliefert und die Verpflegungs- und Transportkösten von der Behörde zu tragen übernommen worden; welchen Bewis des dieszseitigen Wohlwollens gegen die Pforte, so wie des entschiedenen Abscheues wider alle dergleichen öffentliche Unruhestifter bey uns oder unsren Nachbarn Eure an gehörigen Orten gelten zu machen von selbst bedacht seyn werden. In der Voraussetzung, dasz die Pforte auch ihrer Seits von gleichen Gesinnungen gegen unsren Hof belebet sey,

καλῶς καὶ ὑμεῖς ἀποφασίσαντες νὰ παραιτήσητε τὸ ζήτημα τοῦτο, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἐπὶ μὲν τοῦ παρόντος θὰ ἦτο ἄλλως περιττὸν, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι δέον νὰ διδάξῃ ὁ χρόνος ἂν καὶ κατὰ πόσον τυχὸν τοιαύτη τις πρότασις θὰ εἴνε ἀναγκαίᾳ ἢ λυσιτελῆς διὰ τὰ συμφέροντα τῆς Α. Μ.

Πιθανῶς δὲ καὶ περὶ τοῦ σχεδίου τῆς ὁχυρώσεως τοῦ Βιδινίου δύσκολον είνε νὰ ἔλθῃ πάλιν λόγος. 'Αλλ' ἀν παρ' ἐλπίδα γείνη εἰς ὑμᾶς μνεία περὶ τοῦ προχειμένου, δέον νὰ ἐκφύγητε τὸν περὶ τούτου λόγον, φέροντες τὴν δικαιολογίαν, ὅτι δὲν ὑπάρχει τι τοιοῦτον ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀρχείοις, ἢ δὶ' ἄλλου τινὸς καλοῦ τρόπου. 'Εν γένει δὲ ἀξιώσεις τοιαύτας ἀήθεις καὶ ἐνεχούσας πολλὰ τὰ ὑποπτα νὰ παραγκωνίζητε πάντοτε κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ νάποφεύγητε ἐν τῷ μέλλοντι πᾶν ὅτι ἡδύνατο νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοιαῦτά τινα.

'Ως θέλετε ἵδει σὺν τοῖς ἄλλοις ἐκ τῆς ἐν τῷ δευτέρῳ συνημμένῳ προσηρτημένης ἀνακοινώσεως τοῦ αὐλικοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου τῆς 14 παρελθόντος μηνὸς, ἔξαπεστάλησαν τὴν πρωίαν τῆς 17 ἐντεῦθεν εἰς Σεμλίνον πρὸς περαιτέραν παράδοσιν εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ κατιμαχάμην διὰ τοῦ ποταμοῦ συνεπείχ ἐγγράφου αἰτήσεως τῆς ἐνταῦθα ὄθωμανικῆς πρεσβείας ὑπὸ ἐπαρκῆ στρατιωτικὴν συνοδείαν, ἀκολουθούμενοι δὲ καὶ ὑπὸ ἐμπίστου Τούρκου ἐκ τῆς ἀκολουθίας τοῦ πρεσβευτοῦ, οἱ ἔνεκα στασιαστικῶν σκευωριῶν κατὰ τῆς τουρκικῆς ἐπικρατείας ἐνταῦθα συλληφθέντες καὶ ἥδη εἰς ὑμᾶς ἐκ τῶν διὰ τοῦ προηγουμένου ταχυδρομείου πρὸς ὑμετέραν γνῶσιν ἀποσταλέντων πρακτικῶν τῆς ἀνακρίσεως γνωστοὶ ὄκτὼ "Ἐλληνες ὑπήκοοι τῆς Πύλης. 'Ανέλαθον δ' αἱ ἀρχαὶ τὰς δαπάνας τῆς διατροφῆς καὶ μεταφορᾶς. Τὴν ἀπόδειξιν ταύτην τῆς ἡμετέρας πρὸς τὴν Πύλην εύνοίας καὶ τῆς κεκηρυγμένης ἀποστροφῆς πρὸς πάντας τοὺς ὄμοιούς διαταράκτας τῆς δημοσίας τάξεως ἐν τῷ ἡμετέρῳ χράτει ἢ παρὰ τοῖς ἡμετέροις γείτοις θέλετε φροντίσει, ὡς εἰκὸς, νὰ ἐπιδείξητε ὅπου δεῖ. Προϋποθέτοντες δὲ, ὅτι καὶ ἡ Πύλη τρέφει καὶ αὐτὴ ὄμοια αἰσθήματα πρὸς τὴν ἡμετέραν αὐλήν, δὲν θεωροῦμεν ἐπιδεχομένην ἀναβολήν τινα τὴν ἀξίωσιν περὶ τοῦ εἰς ὑμᾶς διὰ τῶν προηγουμένων ἐπιστολῶν μου συ-

kann die Ausstellung des Dennenselben schon mittels meiner vorhergehenden Weisung anempfohlenen Reverses einer gleichmäsig willfährigen Auslieferung ähnlicher Uebelgesinnten, welche in der Turkey Unterstand zu suchen und durch öffentliche oder heimliche machinationen an der Gränze die Ordnung und Ruhe der dieszzeitigen Staaten zu stöhren sich erfrechen dürften, nicht wohl einigem Anstande unterliegen und scheinet es dahero überfluszig zu seyn, dasz ich Eurer den dieszfälligen Auftrag hier noch einmal wiederhole.

In der ferneren Beylage einer Note der B. O. Hofkanzley vom 9ten April folget eine Berechnung der von der Sanitätskasse in Triest voriges Jahr für die aus türkischer Gefangenschaft zurückgekehrten K. K. Unterthanen bestrittenen Auslagen pr. 200 fl. 47 5/6 Kr., welche Dieselben hiemit der Gewohnheit nach aus dem Redemtionsfond vergüten zu lassen Sorge tragen wollen.

Wegen der bekannten Foderungs=Angelegenheit des Valentin Gollner gewärtige ich ehestens und um desto mehr die versprochene Ausarbeitung, als S. M. erst noch auf einen neuen Vortrag der Ungarischen Hofkanzley zu Gunsten dieses verunglückten Handelsmanns zu entschlieszen geruhet haben, dasz Eurer bereits aufgetragen worden sey, die in der jüngeren Bittschrift von demselben angeführten Gründe zu prüfen, so weit es thunlich die weitere Einschreitung bey der Pforte zu machen und über alles, so bald möglich, den endlichen Bericht zu erstatten, um solchen alsdann gedachter Hofkanzley mittheilen lassen zu können.

Mittels des vierten Aufschluszes übermache ich Eurer einige mir soeben von dem H. Gr. v. Thurn aus Zara und dem H. Gen. Brady aus Cattaro zugekommene abermalige Seefermansgesuche für die 5 Schiffe *il Buon Servo*, *la Corragiosa*, *Giesù e Maria*, *la Beata Vergine di Savina* und *la Sma Trinità*, wovon die ersten 4 zu Castel nuovo und das letzte zu Cattaro vor Anker liegen.

σταθέντος ἀνταλλάγματος ἐξ ἵσου προθύμου ἐκδόσεως ὁμοίων κακοποιῶν; οἵτινες θὰ ἐπεχείρουν θρασέως νὰ εὔρωσιν ἄσυλον ἐν Τουρκίᾳ καὶ νὰ διαταράξωσι τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡσυχίαν τοῦ ἡμετέρου κράτους διὰ φανερῶν ἢ κρυφών μηχανορραφιῶν κατὰ τὰ σύνορα. Διὰ ταῦτα φαίνεται περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω εἰς ὑμᾶς καὶ πάλιν τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου δοθεῖσαν ὑμῖν ἐντολήν.

Ἐν τῇ ἄλλῃ συνημμένῃ ἀνακοινώσει τοῦ . . . (;) αὐλικοῦ γραφείου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 29 Μαρτίου περιλαμβάνεται λογαριασμὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἐν Τεργέστῃ ὑγιειονομικοῦ ταμείου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένων δαπανῶν ἐκ 200 φλωρινίων καὶ 47 $\frac{5}{6}$ κρεϋτσαρίων διὰ τοὺς ἐκ τῆς τουρκικῆς αἰχμαλωσίας ἐπιστρέψαντας ὑπηκόους τῆς Α. Μ. Τὸ ποσὸν τοῦτο θέλετε φροντίσει ὅπως κατὰ τὸ ἔθος ἀποδοθῇ ἐκ τοῦ ταμείου τῆς ἀπολυτρώσεως αἰχμαλώτων.

Ως πρὸς τὴν γνωστὴν ὑπόθεσιν τῆς ἀπαίτησεως τοῦ Βαλεντίνου Γκόλλνερ ἀναμένω τάχιστα συμφώνως πρὸς τὴν ὑμετέραν ὑπόσχεσιν τὰ πορίσματα τῆς παρ' ὑμῶν μελέτης τοῦ προκειμένου ζητήματος τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ Α.Μ. μετὰ νέαν πρότασιν τοῦ οὐγγρικοῦ αὐλικοῦ γραφείου ὑπὲρ τοῦ ἀτυχήσαντος τούτου ἐμπόρου ηὐδόκησε πρὸ μικροῦ νἀποφασίσῃ, ὅτι ἀνετέθη ἦδη εἰς ὑμᾶς νὰ ἔξετάσητε τοὺς ὡς' αὐτοῦ ἐν τῇ νεωτέρᾳ αἰτήσει ἀναφερομένους λόγους, νὰ ἐνεργήσητε περαιτέρω τὰ δέοντα παρὰ τῇ Πύλῃ, καθ' ὅσον εἶνε ἐφικτὸν, καὶ νὰ ὑποβάλητε ὅσον ἔνεστι τάχιον περὶ πάντων τὴν ὄριστικὴν ἔκθεσιν, ὅπως δυνηθῷμεν νἀνακοινώσωμεν αὐτὴν ἐπειτα εἰς τὸ εἰρημένον αὐλικὸν γραφεῖον.

Διὰ τοῦ τετάρτου συνημμένου ἀποστέλλω ὑμῖν νέας τινὰς αἰτήσεις περὶ ναυτιλιακῶν φιρμανίων ἀποσταλείσας μοι κατ' αὐτὰς ὑπὸ τοῦ κ. κόμιτος Φὸν Τούρν ἐκ Ζάρας καὶ τοῦ στρατηγοῦ κ. Βράδυ ἐκ Καττάρου διὰ τὰ 5 πλοῖα il Buon Servo (ὁ καλὸς δοῦλος), La Corragiosa (ἡ Θαρραλέα), Giesù e Maria (Ίησοῦς καὶ Μαρία), La Beata vergine de Savina (ἡ Κεχαριτωμένη τῆς Σαβίνης) καὶ la Sma Trinità (ἡ Παναγία Τριάς), ὡν τὰ τέσσαρα πρῶτα εἶνε ἡγκυροβολημένα ἐν Καστελλονόσφ, τὸ δὲ πέμπτον ἐν Καττάρῳ.

Womit ich, nebst Mittheilung der jüngsten Kundschafts = und Sanitäts = Nachrichten von den Gränzen und Anschlieszung eines Anbringens des K. K. Unterthans Maximo Curtovich um Befreyung seines Sohnes aus der barbareskischen Sklaverey, wie auch eines mir für den H. Gr. v. Ludolf zugekommenen Schreibens, mit vollkommener Hochachtung verharre.

---

24 (Min. Ext.)

P. Stum 4um

Votre Excellence me charge, par la dernière dépêche, d'annoncer à la Porte, en réponse à sa demande formelle, la résolution prise de faire extrader à Belgrade les dix conspirateurs grecs arrêtés, en exigeant d'elle l'assurance donnée par écrit d'une reciprocité parfaite dans des cas semblables, non seulement pour éloigner des gens turbulens des confins, mais aussi pour faire délivrer ceux qu'on réclamerait, nommément des malintentionnés Polonois. Votre Excellence me remit en même tems par extraits de protocole la partie des interrogatoires qui concerne des Rayas Grecs en observant que c'est pour mon information et pour l'usage convenable.

Comme, indépendamment des dix prévenus, plusieurs autres individus de la Capitale et des provinces paroissent compromis dans le complot, j'ai considéré que, livrer ces pièces à la Porte et leur imprimer par là un caractère ministériel, ce seroit rendre la Cour Impériale d'autant plus odieuse à toute la nation grecque, que la communication ne pourroit pas rester secrète et que passant aux membres divers du Gouvernement, aux tribunaux, aux préposés des provinces, elle deviendroit une source féconde de vexations et d'avaries qui seroient toutes attribuées à nos dénonciations.

Άνακοινών δὲ τέλος εἰς ὑμᾶς τὰς νεωτάτας ἐκ τῶν συνόρων κατοπτευτικὰς καὶ ὑγιειονομικὰς εἰδήσεις καὶ ἐπισυνάπτων αἴτησιν τοῦ ὑπηκόου τῆς Α. Μ. Μαξίμου Κούρτοβιτς περὶ ἀπολυτρώσεως τοῦ υἱοῦ του ἐκ τῆς παρὰ τοῖς Βερθέροις δουλείας καὶ ἐπιστολὴν ἀποσταλεῖσάν μοι διὰ τὸν κ. κόμιτα Φὸν Λούδολφ, μένω μετ' ἔξαιρέτου ὑπολήψεως.

---

24 ('Υπ. 'Εξ.)

Τστερόγραφον τέταρτον.

Ἡ 'Ὑμετέρα 'Εξοχότης μ.' ἐπεφόρτισε διὰ τοῦ τελευταίου ἑγγράφου νάναγγειλω εἰς τὴν Πύλην, πρὸς ἀπάντησιν εἰς τὴν κατὰ τύπους αἴτησιν αὐτῆς, τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ τῆς εἰς Βελιγράδιον ἐκδόσεως τῶν κρατουμένων δέκα 'Ελλήνων συνωμοτῶν, καὶ νάπαιτήσω παρ' αὐτῆς τὴν ἑγγραφὸν διαβεβαίωσιν περὶ ἀμοιβαιότητος πλήρους ἐν ἀναλόγοις περιστάσεσιν, οὐ μόνον χάριν ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τῶν συνόρων ἀνθρώπων ταραχοποιῶν, ἀλλὰ καὶ χάριν ἐκδόσεως ἐκείνων οὓς ἡθέλομεν ἀπαιτήσει. Ιδίως δὲ τῶν κακὰ μηχανωμένων Πολωνῶν. Ἡ 'Ὑμετέρα 'Εξοχότης μοι διαβιβάζει συγχρόνως δι' ἀποστασμάτων ἐκ τῶν πρακτικῶν τὸ μέρος τῶν ἀνακρίσεων τὸ ἀναφερόμενον εἰς "Ελληνας ῥαγιάδες, παρατηροῦσα, ὅτι ἡ ἀποστολὴ γίνεται πρὸς ἐμὴν γνῶσιν καὶ πρὸς χρῆσιν προσήκουσαν.

Ἐπειδὴ πλὴν τῶν δέκα προειρημένων πολλὰ ἄλλα ἄτομα ἐν τε τῇ πρωτευούσῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις φαίνονται ἐνεχόμενα εἰς τὴν συνωμοσίαν ταύτην, ἐθεώρησα, ὅτι διὰ τῆς παραδόσεως τῶν ἑγγράφων τούτων εἰς τὴν Πύλην καὶ τῆς ἐντεῦθεν ἀποδόσεως εἰς αὐτὰ χαρακτῆρος ἐπισήμου ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ ἡδύνατο νὰ καταστῇ μισητὴ εἰς ἀπαν τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἡ ἀνακοίνωσις δὲν θὰ ἡδύνατο νὰ μείνῃ μυστικὴ, περιερχομένη δὲ εἰς τὰ διάφορα μέλη τῆς κυβερνήσεως, εἰς τὰ δικαστήρια, εἰς τοὺς προϊσταμένους τῶν ἐπαρχιῶν, ἔμελες νὰ καταστῇ γόνιμος πηγὴ πιέσεων καὶ κακώσεων, αἰτινες θ' ἀπεδίδοντο πᾶσαι εἰς τὰς ἡμετέρας καταγγελίας.

Je me suis donc déterminé à m'expliquer confidentiellement là-dessus avec le Drogman de la Porte, qui, malgré ses défauts et ses inégalités d'humeur, est dans le fonds honnête homme, imbu de bons principes, ennemi, comme son père, des démocrates et des Révolutionnaires et lié d'intérêt avec la partie la plus saine de sa nation. C'est une tâche dont Mr de Wallenbourg tient de s'acquitter au mieux auprès du Pee Ypsilanti, qui, sentant et le prix de la confidence et la nécessité du concert, est convenu avec lui qu'ils s'entendroient désormais amicalement sur cette matière, combinant entre eux d'avance les démarches officielles, et réservant à un autre usage les notices que le canal ministériel rendroit plutôt nuisibles qu'utiles.

En attendant, Ibrahim Effendi n'ayant pas touché cette matière dans ses dernières dépêches, j'ai tout le tems nécessaire de préparer l'exécution des ordres de Votre Excellence, dont je ne manquerai pas de Lui transmettre le résultat en son tems.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

le Bⁿ d'Herbert Rathkeal.

Péra de Constantinople, le 10 Mai 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

25 (Min. Int.)

Nota.

Der gegen beliebige Zurückstellung beiliegende Bericht des Slavonischen General-Kommando, wornach die bekannte

Απεφάσισα λοιπὸν νὰ ἔξηγηθῶ περὶ τοῦ προκειμένου ἐμπιστευτικῶς πρὸς τὸν διερμηνέα τῆς Πύλης (18), ὅστις παρὰ τὰ ἑλαττώματα αὐτοῦ καὶ τὴν περὶ τὸν τρόπον ἀστασίαν εἶνε κατὰ βάθος ἀνὴρ τίμιος, ἐμφορούμενος ἀρχῶν ἀγαθῶν, πολέμιος τῶν δημοκρατικῶν καὶ τῶν ἐπαναστατικῶν ώς ὁ πατήρ του καὶ συνδεδεμένος μετὰ τῶν συμφερόντων τῆς ὑγιεστάτης τοῦ ἔθνους του μερίδος. Τὸ ἔργον δὲ τοῦτο προσπαθεῖ νὰ ἐκπληρωσῃ ὁ κ. Φὸν Βάλλεμβουργ ὡς ἄριστα παρὰ τῷ πρίγκιπι Ὑψηλάντη, ὅστις, αἰσθανόμενος τὴν τε ἀξίαν τῆς γενομένης αὐτῷ ἐμπιστευτικῆς ἀνακοινώσεως καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ὄμοφωνίας, συνεφώνησε μετ' αὐτοῦ, ὅτι ἔμελλον νὰ συνεννοηθῶσι τὸ ἔκτης φιλικῶς περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, κανονίζοντες ἐν ἀλλήλοις ἐκ τῶν προτέρων τὰ γενησόμενα ἐπίσημα διαβήματα καὶ ἐπιφυλάσσοντες πρὸς ἄλλην χρῆσιν τὰς εἰδήσεις, ὅσαι διαβιβάζομεναι εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡδύναντο νὰ καταστῶσι βλαβεράι μᾶλλον ἢ ὡφέλιμοι.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ὁ Ἰθραὴμ. Ἐφέντης δὲν ἐποιήσατο λόγον περὶ τοῦ προκειμένου ἐν τοῖς τελευταῖοις αὐτοῦ ἑγγράφοις, ἔχω ὅλον τὸν ἀναγκαῖον χρόνον ὅπως παρασκευάσω τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότης, ὃν τὸ ἀποτέλεσμα θὰ φροντίσω νάνακοινώσω. Ὑμεῖν ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ ώς ἐν τοῖς γράμμασιν (19).

Ο βαρῶνος Ἐρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐν Ηέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ 29 Ἀπριλίου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον κ. Τοῦγκουτ.

25 (Ὑπ. Εσ.)

Σημείωσις (20).

Ἀνακοινοῦται εἰς τὴν εὐγενεστάτην μυστικὴν αὐλικὴν γραμματείαν τῆς Α. Μ., ὅπως εὐχεστηθῇ νὰ λάθῃ γνῶσιν ἐπὶ ἐπιστροφῇ τῆς

acht türkische Unterthanen richtig in Bellgrad den Kaimakam übergeben worden sind, auch das Splenische Commando nebst den von der hiesigen Gesandschaft mitgegebenen Türken bereits nach Wien zurückgekehret ist, wird Einer Löblichen K. K. geheimen Hof = und Staats = Kanzley zur gefälligen Wissenschaft mitgetheilet.

Wien, den 20ten May 1798.

In Ermanglung eines Kriegspräsidenten
Gr. Tige.

An

Eine Löbliche K. K. geheime Hof = und Staats = Kanzley.

26 (Min. Ext.)

P. S. 4^{tum}

Je reçois, par la dépêche de Votre Excellence, l'annonce de l'envoi à Belgrade des huit Rayas Grecs révolutionnaires et l'ordre renouvellé d'assurer, par un revers de la Porte, l'extradition réciproque des sujets Imp. malintentionnés, perturbateurs du repos public etc. Votre Excellence connoit déjà, par mon 4me P. S. du 10, mes premières démarches sur les interrogatoires des dits Grecs, et le concert établi à cet égard avec le Drogman de la Porte. Plus je songe à cette affaire très délicate par ses conséquences, et plus je m'attache au parti que j'ai pris; les principales maisons parmi les Grecs avoient témoigné des inquiétudes en apprenant par des lettres de Vienne une résolution de la Cour Imp^{le} qui exposoit même les plus innocens à des avanies, des recherches, des soupçons, à mille moyens d'être vexés et rançonnés; je les trouve présentement plus tranquilles et j'infère que le langage du Drog-

συνημμένης ἐκθέσεως τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας, καθ' ἥν
οἱ γνωστοὶ ὄκτω Τούρκοι ὑπήκοοι παρεδόθησαν ἐν τάξει ἐν Βελιγρα-
δίῳ εἰς τὸν καϊμακάμην, ἐπέστρεψε δ' ἦδη εἰς Βιέννην ἢ ὑπὸ τὸν
Σπλέν στρατιωτικὴ συνοδείᾳ μετὰ καὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα πρε-
σοείας συναποσταλέντος Τούρκου.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 9 Μαΐου 1798.

Ο πρόεδρος τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου
καὶ ἀ. α.

ΚΟΜΙΣ ΤΙΓΕ

Πρὸς τὴν εὐγενεστάτην μυστικὴν αὐλικὴν
γραμματείαν τῆς Α. Μ.

26 (Την. Εξ.)

Τστερόγραφον τέταρτον.

Λαμβάνω διὸ τοῦ ἔγγράφου τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότηος τὴν εἰδῆσιν
τῆς εἰς Βελιγράδιον ἀποστολῆς τῶν ὄκτὼ ἐπαναστατῶν Ἑλλήνων ρά-
γιάδων καὶ ἐπανάληψιν τῆς διαταγῆς νάπαιτήσω ὡς ἀντάλλαγμα
παρὰ τῆς Πύλης τὴν ἀμοιβαίαν ἔκδοσιν τῶν ὑπηκόων τῆς Α. Μ. τῶν
κακὰ μηχανωμένων, διαταραχτῶν τῆς δημοσίας τάξεως κτλ. Η Ὑμε-
τέρα Ἐξοχότης γνωρίζει ἦδη διὰ τοῦ 4ου ὑστερογράφου μου τῆς 29
Ἀπριλίου (21) τὰ πρώτα μου διαβήματα περὶ τῶν πρακτικῶν τῆς ἀνα-
κρίσεως τῶν εἰρημένων Ἑλλήνων καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου μετὰ τοῦ
διερμηνέως τῆς Πύλης ἐπιτευχθεῖσαν συμφωνίαν.^ο Οσφ περισσότερον σκέ-
πτομαι περὶ τῆς ως ἐκ τῶν συνεπειῶν της λεπτοτάτης ταύτης ὑποθέσεως,
τόσῳ περισσότερον ἐμμένω εἰς τὴν ἀπόφασιν ἦν ἔλαθον. Οἱ κυριώτα-
τοι ἑλληνικοὶ οἵκοι εἶχον ἐπιδείξει ἀνησυχίαν μανθάνοντες δι' ἐπιστο-
λῶν ἐκ Βιέννης ἀπόφασιν τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς ἐκθέτουσαν καὶ
αὐτοὺς τοὺς ἀθωτάτους εἰς κακώσεις, ἐρεύνας, ὑπονοίας, εἰς μυρίους
τρόπους πιέσεως καὶ ἐκβιάσεως χρημάτων. Άλλ' ἦδη εύρισκω αὐτοὺς

man de la Porte aura servi à rassurer tous ceux qui n'ont rien à se reprocher ; c'est déjà un fort bon effet de cette démarche ; car, si les Agitateurs du peuple cherchent à exalter toutes les passions, il est de notre devoir d'appaiser cette effervescence par des calmans.

Après le départ du dernier ordinaire, Mr de Wallenbourg rédigea en langue française, d'après les actes un long précis raisonné renfermant toutes les notices importantes tant sur les détenus que sur leurs confidens en Turquie, il remit cette pièce au Pce Ipsilanti, et s'appliqua aussi à lui donner une idée nette des tenans et des aboutissans du complot. Pour prévenir tout éclat et tout abus, mon opinion étoit d'interdire au Pascha de Belgrade l'examen de ces Grecs, de les faire transporter ici et de les consigner au Patriarche, Chef de la nation, Prélat sage, ennemi des maximes françoises, intéressé plus que personne au maintien du bon ordre et à séparer de la foule des innocens le petit nombre des coupables. Cette marche là plut au Drogman de la Porte, qui promit de la suivre pour autant qu'il dépendroit de lui.

Quant au Reïs Effendi, je lui avois annoncé d'abord la réponse favorable de la Cour Imp^{le} sur l'extradition des Rayas Grecs détenus, et demandé à mon tour un revers pour nous assurer la réciprocité, en m'appuyant sur la nécessité de s'entre-aider pour détruire les germes si dangereux de Démocratie. Attif Ahmed fit alors de grands remercimens sur la complaisance de la Cour Imp^{le} et reçut les autres propositions *ad referendum*, en les renforçant même de ses propres remarques.

Je viens de lui faire également part de l'envoi des Grecs à Belgrade en renouvellant mes instances sur le revers ; il a répondu avoir reçu d'Ibrahim Effendi le même avis, concernant les Grecs ; il s'est étendu sur le service signalé rendu à la Porte, et m'a prié d'en transmettre en son nom à Votre Excel-

ήσυχωτέρους, καὶ εἰκάζω, ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ διερμηνέως τῆς Πύλης θὰ συνετέλεσεν εἰς καθησύχασιν πάντων ἐκείνων ὅσοι οὐδαμῶς αἰσθάνονται βεβαρημένην τὴν συνείδησίν των. Τοῦτο δὲ εἶναι ἥδη ἄριστον ἀποτέλεσμα τοῦ ἐμοῦ διαβήματος, καθ' ὅτι, ἂν οἱ ὄχλοι οποῦντες ἐπιδιώκωσι τὴν ἔξαψιν πάντων τῶν παθῶν, ἡμέτερον καθῆκον εἴνε νὰ κατευνάσωμεν τὸν βρασμὸν τοῦτον διὰ καταπραϋντικῶν φαρμάκων.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ τελευταίου τακτικοῦ ταχυδρομείου ὁ κ. Φὸν Βάλλεμπουργ συνέταξε γαλλιστὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρακτικῶν μακρὰν ἡτιολογημένην ἔκθεσιν περιέχουσαν πάσας τὰς σπουδαίας εἰδήσεις περὶ τε τῶν κρατουμένων καὶ περὶ τῶν ἐν Τουρκίᾳ ὄμοφρόνων αὐτῶν, παρέδωκε τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἰς τὸν πρίγκιπα Ὑψηλάντην, ἐφρόντισε δὲ καὶ νὰ παράσχῃ εἰς αὐτὸν ἰδέαν σαφῆ περὶ πάντων τῶν κατὰ τὴν συνωμοσίαν. Πρὸς πρόληψιν παντὸς σκανδάλου καὶ πάσης καταχρήσεως, ἡ γνώμη μου ἦτο νάπαγορευθῆ εἰς τὸν πασσᾶν τοῦ Βελιγραδίου ἡ ἔξετασις τῶν Ἐλλήνων τούτων, νὰ μεταφερθῶσι δ' ἐνταῦθα καὶ παραδοθῶσιν εἰς τὸν πατριάρχην (22), ἀρχηγὸν ὅντα τοῦ ἔθνους, ἵεράρχην συνετὸν, πολέμιον τῶν γαλλικῶν ἀρχῶν καὶ εἴπερ τινὰ ἐνδιαφερόμενον ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῆς τάξεως καὶ τοῦ χωρισμοῦ τοῦ πλήθους τῶν ἀθώων ἀπὸ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνόχων. Τὸ διάβημα τοῦτο ἤρεσεν εἰς τὸν διερμηνέα τῆς Ηὔλης, ὅστις ὑπεσχέθη νάκολουθήσῃ αὐτὸν καθ' ὅσον ἔξηρτητο ἀπ' αὐτοῦ.

Πρὸς δὲ τὸν Ῥεῖς Ἐφέντην εἴχον ἀναγγείλει κατὰ πρώτον τὴν εὐνοϊκὴν ἀπάντησιν τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς περὶ τῆς ἐκδόσεως τῶν κρατουμένων Ἐλλήνων ῥαγιάδων καὶ εἴχον ἀπαιτήσει καὶ ἐγὼ ὡς ἀντάλλαγμα τὸ νὰ ἔξασφαλισθῇ εἰς ἡμᾶς ἡ ἀμοιβαιότης, στηριζόμενος εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς βοηθείας ἀλλήλων πρὸς καταστροφὴν τῶν κινδυνωδεστάτων σπερμάτων τῆς δημοκρατίας. Ο Ἀττίφ Ἀχμέτ μοὶ ἀπέτεινε τότε εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ εὐγενείᾳ τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς καὶ ἐσημείωσε τὰς λοιπὰς προτάσεις πρὸς ἀναφορὰν, ἐνισχύων μάλιστα αὐτὰς διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ παρατηρήσεων.

Ἐπ' ἐσχάτων δ' ἀνεκοίνωσα εἰς αὐτὸν ὄμοιώς τὴν ἀποστολὴν τῶν Ἐλλήνων εἰς Βελιγράδιον, καὶ ἐπανέλαβον τὰς ἀξιώσεις μου περὶ τοῦ ἀνταλλάγματος. Ἀπήντησε δὲ ὅτι ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἰεραχῆμ Ἐφέντη τὴν αὐτὴν περὶ τῶν Ἐλλήνων ἀγγελίαν, καὶ διὰ μακρῶν ἔκαμε λόγον περὶ τῆς ἐπιφανοῦς ὑπηρεσίας, ἣν παρέσχομεν εἰς τὴν Ηὔλην, μὴ

lence l'expression officielle de toute sa reconnaissance. Pour ce qui est du revers ou assurance par écrit, il m'a invité de présenter une petite note à ce sujet, et promis la communication des ordres qui émaneroient en conformité, croyant que notre objet seroit assez bien rempli de cette manière. Comme Mr de Wallenbourg lui a suggéré d'ajouter la copie du paragraphe de la dépêche que la Porte adresseroit sans doute dans le même sens à son Ambassadeur, le Reis Effendi a répondu, quoiqu'en termes assez vagues, que cela ne souffriroit pas de difficulté.

Je vais donc présenter la note en question pour me rapprocher autant que possible des termes de la dépêche, mais les Turcs répugnant toujours de donner des revers ou autres actes semblables, il faudra aussi, si Votre Excellence croit la chose nécessaire, faire dans le même sens quelque démarche auprès d'Ibrahim Eff. dont les dépêches viendroient appuyer ici mes instances renouvellées.

Du reste, notre principal objet, à mon très humble avis, c'est de rattrapper beaucoup de déserteurs, sur la restitution desquels nous avons un excellent ferman, mais qui est très imparfaitement exécuté, parceque le Pce de Moldavie délègue ce soin aux seuls ispravnicks et refuse la permission sollicitée par l'Agence d'envoyer dans les districts un homme à elle (ce seroit un Bas officier travesti) pour indiquer leurs retraites. Or ces ispravnicks, toujours gagnés par des Boyars intéressés à garder à leur service des travailleurs habiles, ne font les recherches que pour la forme, et concluent dans leurs rapports, que les déserteurs désignés ne se trouvent point. Et comment prouver de loin le contraire à l'égard de gens à qui on fait changer d'habits, de nom, de demeure etc. etc. ? tandisque le Bas - officier, les poursuivant d'une retraite et d'un district à l'autre, feroit aisément conster qu'ils ne sont

παρεκάλεσε δὲ νὰ διαβιθάσω ἐπὶ ὄνοματί του εἰς τὴν Ἱμετέραν Ἐξοχότητα τὴν ἐπίσημον ἔκφρασιν τῆς Ἰδιαζούσης εὐγνωμοσύνης του. Ὡς πρὸς δὲ τὸ ἀντάλλαγμα ἢ τὴν ἔγγραφον διαβεβαίωσιν, μὲ προέτρεψε νὰ παρουσιάσω περὶ τοῦ προκειμένου μικρὸν ὑπόμνημα, καὶ ὑπεσχέθη τὴν πρός με ἀνακοίνωσιν τῶν διαταγῶν αἵτινες ἔμελλε νὰ ἔκδοθῶσι περὶ τούτου, πιστεύων, ὅτι ὁ ἡμέτερος σκοπὸς ἔμελλε νὰ ἔκτελεσθῇ ἀρκετὰ καλῶς διὰ τούτου τοῦ τρόπου. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κ. Φὸν Βαλλεμπούργη τήσατο παρ' αὐτοῦ νὰ προσθέσῃ (εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν αὐτοῦ) καὶ τὸ ἀντίγραφον τῆς οἰκείας παραγγράφου τοῦ ἔγγραφου, ὅπερ ἡ Πύλη ἔμελλε ἀναμφιθόλως νάπευθύην ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι εἰς τὸν πρεσβευτὴν αὐτῆς, ὁ 'Ρεῖς Ἐφέντης ἀπήντησεν, εἰ καὶ δι' ἔκφράσεων ἀρκετὰ ἀορίστων, ὅτι τοῦτο εἰς σύδεμίαν θὰ προσέκρουε δυσκολίαν.

Θὰ παρουσιάσω λοιπὸν τὸ ζητηθὲν ὑπόμνημα, ὅπως προςεγγίσω ὅσον τὸ δύνατὸν εἰς τὸ γράμμα τοῦ (Ἑμετέρου) ἔγγραφου, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ Τοῦρκοι ἀποφεύγουσι πάντοτε νὰ παρέχωσιν ἀνταλλάγματα ἢ ἀλλα ὅμοια ἔγγραφα, θὰ χρειασθῇ, ἀν ἡ Ἱμετέρα Ἐξοχότης θεωρήσῃ τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ προβῆτε ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι εἰς διάθημά τη παρὰ τῷ Ἰερατὶμ Ἐφέντη, οὐ τὰ ἔγγραφα θὰ ἥρχοντο ἐνταῦθα εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ἐπαγειλημμένων ἀξιώσεών μου.

"Ἀλλως ὁ κυριώτατος ἡμῶν σκοπὸς κατὰ τὴν ταπεινήν μου γνώμην εἶνε τὸ νὰ περιέλθωσι καὶ πάλιν εἰς χεῖρας ἡμῶν πολλοὶ δραπέται. Καὶ ἔχομεν μὲν περὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν τοιούτων ἔξαίρετον φιρμάνιον, ἀλλὰ τοῦτο ἔκτελεῖται ἀτελῶς, ἐπειδὴ ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας ἀναθέτει τὴν μέριμναν τῆς συλλήψεως αὐτῶν εἰς μόνους τοὺς ισπραβνίκους (23), καὶ ἀρνεῖται τὴν παρὰ τοῦ ἡμετέρου πράκτορος ζητουμένην ἀδειαν περὶ ἀποστολῆς εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς χώρας ἰδίου αὐτοῦ ἀνθρώπου, ὅστις θὰ ἡτο κατώτερος ἀξιωματικὸς μετημφιεσμένος, πρὸς ἀνίχνευσιν τῶν κρυστυγέτων αὐτῶν. Οἱ δὲ ισπραβνίκοι οὔτοι, δεκαζόμενοι πάντοτε ὑπὸ βογιάρων ἔχόντων συμφέρον νὰ συντηρῶσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν ἐργάτας δεξιοὺς, κατὰ τύπους μόνον μετέρχονται τὰς ἐρεύνας, πόρισμα δὲ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν εἶνε, ὅτι οἱ καταζητούμενοι δραπέται οὐδαμοῦ εὑρίσκονται. Πῶς δὲ νὰ ποδειχθῇ τὸ ἐναντίον μακρόθεν περὶ ἀνθρώπων, εἰς οὓς διηυκολύνθη ἡ ἀλλαγὴ ἐνδυμάτων, ὄνοματος, κατοικίας κτλ. κτλ., ἐν ᾧ ὁ κατώτερος ἀξιω-

rien moins que ces paysans Moldaves qu'ils veulent paroître.

C'est ce que je supplie Votre Excellence de faire bien inculquer à Ibrahim Effendi avec des réflexions salutaires sur l'intérêt commun de rendre des déserteurs qui ont abusé de l'hospitalité au point de former en grande partie le corps de Denisko, et de se rallier auprès de Paswandoglou, toujours prêts à se battre pour le premier brigand qui les payera.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

le Bⁿ d'Herbert Rathkeal.

Bujukdéré sur le Canal de la mer Noire, le 25 Mai 1798.

A S. E. Mr le Comte L^s de Cobenzl.

27 (Min. Int.)

Nota

An den Hofkriegsrath.

Den 27ten May 1798.

Ein Löbl. K. K. Hofkriegsrath erhaltet hier danknehmig den Bericht des Sklavon. General=Commando zurück, mit welchen die Anzeige von der erfolgten Uebergab der acht Türk. Unterthanen an den Kaimakam zu Belgrad gemacht wird.

ματικὸς, καταδιώκων αὐτοὺς ἀπὸ κρησφυγέτου εἰς κρησφύγετον καὶ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν, θὰ ἡδύνατο εὐκόλως νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος εἶνε πᾶν ἄλλο ἢ Μολδαχοὶ χωρικοὶ, ὃποιοὺς δεικνύει αὐτοὺς ἡ μεταμφίεσίς των.

Ταῦτα παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα νὰ ἐμβάλητε καλῶς εἰς τὸν νοῦν τοῦ Ἰθραῆμ. Ἐφέντη μετὰ συνοπτικῶν σκέψεων περὶ τοῦ συμφέροντος ὥπερ ἔχουσιν ἀμφότερα τὰ κράτη πρὸς ἐκδοσιν τῶν δραπετῶν, οἵτινες κατεχράσθησαν τὴν φιλοξενίαν ἐπὶ τοσοῦτον, ὡςτε αὐτοὶ νάποτελέσωσι κατὰ μέγχ μέρος τὸ σῶμα τοῦ Δενίσκου καὶ νὰ συναγερθῶσι περὶ τὸν Πασβάνογλουν, ἔτοιμοι ὅντες πάντοτε νάγωνισθῶσι χάριν τοῦ πρώτου ληστοῦ, ὅστις πληρώσῃ αὐτούς.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ ώς ἐν τοῖς γράμμασιν.

·Ο βαρδῶνος Ἐρβέρτος Ῥάτκηλ.

Ἐκ Βουγιούκδερε τοῦ Βοσπόρου, τῇ 14 Μαΐου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν κόμιτα κ. Λ. Κόμπεντζλ.

27 (Υπ. Εσ.)

Σημείωσις

Πρὸς τὸ αὐλικὸν πολεμικὸν συμβούλιον.

Τῇ 16 Μαΐου 1798.

Εἰς τὸ εὐγενέστατον αὐλικὸν πολεμικὸν συμβούλιον τῆς Α. Μ. ἐπιστρέφεται συνημμένη σὺν ταῖς ἡμετέραις εὐχαριστίαις ἡ ἔκθεσις τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας, δι' ἣς ἀγγέλλεται ἡ εἰς τὸν κακοκάμην ἐν Βελιγραδίῳ γενομένη παράδοσις τῶν ὀκτὼ Τούρκων ὑπηκόων (24).

28 (Min. Ext.)

COPIE d'un rapport de Mr de Wallenbourg à l'Intéronce Imp. et R. en date de Péra de Constantinople, le 31 Mai 1798.

Le Drogman de la Porte vient de m'informer que les huit Grecs déportés étoient déjà arrivés à Belgrade, que le Ministre, et nommément Joussouph Aga, applaudissant beaucoup à la marche que nous avions suivie dans cette affaire, se proposoit et étoit d'accord sur la convenance de traiter cet objet avec la plus grande délicatesse et circonspection ; que cependant pour pouvoir se décider dès à présent au parti qu'il convenoit de prendre à l'égard des huit déportés et donner en conséquence les instructions nécessaires au Caïmacam de Belgrade, on l'avoit chargé, lui Drogman de la Porte, de la traduction de l'extrait de protocole dernièrement fourni par nous, ce dont il s'occupoit actuellement, n'y trouvant aucun inconvénient. Il me prévint, au reste, qu'il continueroit à me tenir au courant de tout ce qui se passeroit à ce sujet.

Autre du 5 Juin.

Le Reis Effendi me parla encore du complot révolutionnaire des Grecs dont il me dit avoir lu à présent la traduction de l'extrait fourni par nous, et il réitera ses remercimens pour le service signalé rendu dans cette conjoncture par la Cour Impériale à l'Empire Ottoman ; il me prévint au reste que quelques unes de ces brochures révolutionnaires grecques s'imprimoient encore à Leipzig et s'éparpilloient de là ; il désire que

28 ('Υπ. 'Εξ.).

'Αντίγραφον ἐκθέσεως τοῦ κ. Φὸν
Βάλλεμβουργ πρὸς τὸν ἔξαρχον τῆς
Α. βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς Μ.
ἐκ Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, τῇ
20 Μαΐου 1798.

'Ο διερμηνεὺς τῆς Πύλης μοὶ ἀνεκοίνωσε πρὸ μικροῦ, ὅτι οἱ ἔξο-
ρισθέντες ὄκτὼ Ἑλληνες εἶχον ἥδη φθάσει εἰς Βελιγράδιον, ὅτι ὁ
ὑπουργὸς καὶ ιδίως ὁ Ἰουσούφ 'Αγᾶς ἐπιδοκιμάζει τὰ μέγιστα τὴν
πορείαν, ἵνα ἡκολουθήσαμεν ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ, καὶ ἥτο σύμφωνος
περὶ τοῦ ὅτι ἐπρεπεν ἡ ὑπόθεσις αὕτη νὰ διεξαχθῇ μετὰ τῆς μεγίστης
λεπτότητος καὶ περισκέψεως, τοῦτο δὲ καὶ προετίθετο νὰ πράξῃ.
'Αλλ' ὅμως, ὅπως δυνηθῶσι νάποφασίσωσιν ἀπὸ τοῦδε περὶ τῶν προσ-
ηκόντων μέτρων τῶν ληπτέων ως πρὸς τοὺς ὄκτὼ ἀπαγγέντας καὶ
δώσωσιν ἐπομένως τὰς ἀναγκαῖας διαταγὰς εἰς τὸν καὶ μακάριον Βε-
λιγραδίου, εἶχον ἐπιφορτίσει αὐτὸν, τὸν διερμηνέα τῆς Πύλης, νὰ
μεταφράσῃ τὴν παρ' ἡμῶν ἐπ' ἐσχάτων ὑποβληθεῖσαν περιλήψιν τῶν
πρακτικῶν (τῆς ἀναχρίσεως), ἡσχολεῖτο δὲ κατ' αὐτὰς περὶ τοῦτο,
οὐδὲν εὔρισκων ἐν τούτῳ ἀτοπον. Μὲ προειδοποίησε δ' ἂλλως, ὅτι θὰ
ἔξηκολούθει νά με κρατῇ ἐνήμερον περὶ πάσης ἐπὶ τοῦ προκειμένου
ἐνεργείας.

"Άλλο ἀπὸ 25 Μαΐου.

'Ο 'Ρεῖς 'Εφέντης μοὶ ὡμίλησε πρὸς τούτοις περὶ τῆς ἐπαναστα-
τικῆς συνωμοσίας τῶν Ἑλλήνων, καὶ μοὶ εἶπεν, ὅτι ἀνέγνωσεν ἥδη
τὴν μετάφρασιν τῆς περὶ αὐτῶν παρ' ἡμῶν ὑποβληθείσης περιλήψεως,
ἐπανέλαβε δὲ τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπιφανῆ ὑπηρεσίαν, ἵν
ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ παρέσχεν εἰς τὴν ὁθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν
ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ. "Άλλως δέ με προειδοποίησεν, ὅτι τινὰ τῶν
ἐπαναστατικῶν τούτων φυλλαδίων ἔξηκολούθουν ἐκτυπούμενα ἐν Λει-

la Cour Impéiale en soit informée, bien persuadé comme il est que Son intérêt pour l'Empire Ottoman, dont Elle a donné une preuve aussi manifeste, lui fera certainement imaginer dans Sa sagesse un moyen pour rémédier aussi à cet inconvenient.

---

29 (Min. Ext.)

Traduction d'un paragraphe de dépêche du ministère ottoman à son ambassadeur à Vienne, en date du 24 de la lune zilhyggè 1212 (8 Juin 1798).

Il conste, par l'ensemble et la substance des rapports que Vous avez transmis ici cette fois, que parmi plusieurs malintentionnés, huit individus sujets de l'Empire Ottoman, qui s'étaient rendus coupables à Vienne de l'impression de certaines feuilles, renfermant des choses contraires au bon ordre, après y avoir été saisis arrêtés et examinés, venaient maintenant, à la demande que Vous étiez chargé d'en faire à la dite Cour, d'être envoyés sous bonne escorte à Belgrade. En même tems l'Internonce Imp. résidant ici, le Bnⁿ d'Herbert-Rathkeal, notre ami, nous a aussi fourni tous les détails relatifs à cet objet. Comme le soin et l'attention que la Cour 1re a mise dans cette conjoncture, répondent parfaitement aux sentiments sincères d'amitié, qui se fortifient de plus en plus entre les deux Cours, la S. P. y a trouvé tout le motif de reconnaissance. Et, comme aussi le susdit ministre vient de présenter un mémoire relativement à la restitution des Polonais fugitifs appartenans à la Cour 1re et qui pourraient se trouver dans les provinces ottomanes, la S. P., prête à y complaire, emploiera avec empressement les moyens les plus propres à resserrer les liens d'amitié réciproque. C'est ce dont on a cru de-

ψίχ καὶ διαδιδόμενα ἔκειθεν. Ἐπιθυμεῖ δὲ νὰ μάθῃ τοῦτο ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ, ᾧτε ὃν πεπεισμένος, ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῆς ὑπὲρ τῆς ὁθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, οὐ προδηλότατον παρέγγει δεῖγμα, θὰ ὁδηγήσῃ αὐτὴν βεβαιώς ἐν τῇ συνέσει της εἰς εὕρεσιν καταλλήλου μέτρου πρὸς θεραπείαν καὶ τούτου τοῦ ἀτόπου.

---

29 ('Υπ. 'Εξ.)

Μετάφρασις παραγγάφου ἐγγράφου τοῦ ὁθωμανικοῦ ὑπουργείου πρὸς τὸν ἐν Βιέννῃ πρεσβευτὸν τῆς Τουρκίας ὑπὸ ἱμερομηνίαν 24 σεληνιακοῦ μηνὸς Ζιλχιδζὲ 1212 (28 Μαΐου 1798).

Βεβαιοῦται ἐκ τοῦ συνόλου καὶ τῆς οὐσίας τῶν ἐκθέσεων, ἃς διεβιβάσατε ἐνταῦθα τὴν φορὰν ταύτην, ὅτι μεταξὺ πολλῶν κακοψηχάνων ὄκτὼ ὑπήκοοι τῆς ὁθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, οἵτινες εἶχον καταστῆ ἐν Βιέννῃ ἕνοχοι τῆς ἐκτυπώσεως διαφόρων ἐντύπων περιεχόντων πράγματα ἀντικείμενα εἰς τὴν τάξιν, μετὰ τὴν αὐτόθι σύλληψιν, φυλάκισιν καὶ ἔξετασιν αὐτῶν, εἶχον πρὸ μικροῦ ἀποσταλῆ ἥδη εἰς Βελιγράδιον ὑπὸ καλὴν συνοδείαν ἐπὶ τῇ αἰτήσει ἣν εἶχετε ἐνταλῆ νὰ ὑποβάλητε εἰς τὴν εἰρημένην αὐλήν. Συγχρόνως ὁ ἐνταῦθα διατριβῶν αὐτοκρατορικὸς ἔξαρχος, ὁ βαρώνος Ἐρβέρτος Ῥάτκηλ, ὁ ἡμέτερος φίλος, παρέσχεν ἡμῖν καὶ αὐτὸς πάσας τὰς λεπτομερείας τὰς εἰς τὸ προκείμενον ἀναφερομένας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μέριμνα καὶ προσοχὴ, ἣν ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ κατέβαλεν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ἀνταποκρίνονται πληρέστατα εἰς τὰ εἰλικρινὴ φιλικὰ αἰσθήματα, ὅτινα ἐνισχύονται ὁσημέραι μᾶλλον μεταξὺ τῶν δύο αὐλῶν, ἡ 'Ψηλὴ Πύλη αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκφράσῃ ἐπὶ τούτῳ τὴν πληρεστάτην αὐτῆς εὐγνωμοσύνην. Καὶ ἐπειδὴ ἐπ' ἵσης ὁ εἰρημένος ἔξαρχος παρουσίασε πρὸ μικροῦ ὑπόμνημα ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐκδοσιν τῶν Πολωνῶν φυγάδων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλὴν, οἵτινες ἥδύναντο νὰ εύρισκωνται ἐν ταῖς ὁθωμανικαῖς ἐπαρχίαις, ἡ 'Ψηλὴ Πύλη, πρόθυμος οὖσα νὰ συναινέσῃ, θὰ μεταχειρισθῇ μετὰ σπου-

voir informer V. E. dans l'espoir qu'ell voudra bien s'acquitter de ces deux objets envers la susdite Cour.

---

30 (Min. Ext.)

P. S. 7um.

Les extraits ce-joints des rapports de Mr de Valenbourg portent à la connoissance de Votre Excellence quelques détails confidentiels sur les dispositions faites déjà et qu'on se propose de faire pour les huit Grecs extradés à Belgrade. L'on est résolu de proceder avec mesure et circonspection. L'on a fait traduire en turc mes extraits des interrogatoires pour combiner le plan le plus convenable. La Porte surtout reconnoit et apprécie la conduite suivie par la Cour Imp^{le} en cette conjoncture. Le Reis Effendi, enfin, m'informe que des brochures grecques révolutionnaires s'imprimoient à Leipzig pour être répandues dans l'Empire Ottoman, en s'attendant que la sagesse de la Cour Imp^{le} trouvera quelque remède à ce mal.

Quant à moi, j'ignore si et jusqu'à quel point l'on pourra influer sur le Cabinet de Dresde pour obtenir la suppression de ces ouvrages dangereux, ne fût-ce qu'en faisant articuler quelque plainte à ce sujet, par l'ambassadeur Ibrahim Effendy.

J'ai l'honneur d'être respectueusement *ut in litteris*

le Bⁿ d'Herbert Rathkeal.

Bujucderé sur le canal de la mer Noire, le 9 Juin 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

δῆς τὰ καταλληλότατα τῶν μέτρων, ὅπως συσφίγξῃ τοὺς δεσμοὺς ἀμοιβαίας φιλίας. Τοῦτο δ' ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαῖον νάνακοινώσωμεν εἰς τὴν Ὑ. Ἐ., ἐπιζηντες δῆτι θὰ εὐχρεστηθῆτε νὰ διαβιβάσητε τὸ δύο τάῦτα ἀντικείμενα εἰς τὴν εἰρημένην αὐλήν.

30 (Ὑπ. Ἐξ.)

Ὑστερόγραφον ἔβδομον.

Τὰ συνημμένα ἀποσπάσματα τῶν ἐκθέσεων τοῦ κ. Φὸν Βάλλεμβουργ (25) φέρουσιν εἰς γνῶσιν τῆς Υμετέρας Ἐξοχότητος ἐμπιστευτικᾶς τινας λεπτομερείας περὶ τῶν μέτρων τῶν ληφθέντων ἡδη καὶ ληπτέων ὡς πρὸς τοὺς ὄκτω Ἑλληνας τοὺς εἰς Βελιγράδιον ἀπαγγίθεντας. "Ἐχουσιν ἀποφασίσει νὰ προθῶσι μετὰ μέτρου καὶ περισκέψεως. Διέταξαν τὴν εἰς τὸ τουρκικὸν μετάφρασιν τῶν ἐμῶν περιλήψεων τῶν πρακτικῶν τῆς ἀναχρίσεως, ὅπως ἔξεύρωσι τὸ μάλιστα προσῆκον σγέδιον. Ἡ Πύλη ἀναγνωρίζει καὶ ἔκτιμῷ πρὸ πάντων τὴν διαγωγὴν, ἣν ἡκολούθησεν ἐν ταύτῃ τῇ περιστάσει ἡ αὐτοκρατορικὴ αὐλή. Τέλος δὲ ὁ 'Ρεῖς Ἐφέντης μοὶ ἀνακοινόνει, δῆτι ἐλληνικὴ ἐπαναστατικὴ φυλλάδια ἔξετυποῦντο ἐν. Λειψίᾳ ὅπως διαδοθῶσιν εἰς τὴν ὁθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν, καὶ ἀναμένει ὅπως ἡ σύνεσις τῆς αὐτοκρατορικῆς αὐλῆς εῦρῃ τινὰ θεραπείαν τοῦ κακοῦ.

Τὸ κατ' ἑμὲ ἀγνοῶ ἀν καὶ κατὰ πόσον θὰ εἶνε δυνατὴ ἐπιτυχής τις ἐνέργεια παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Δρέσδης, ὅπως κατορθωθῇ ἡ κατάσχεσις τῶν ἐπικινδύνων τούτων ἐντύπων, ἔκτὸς ἀν παρακινηθῇ ὁ πρεσβευτὴς Ἰθρακήμ. Ἐφέντης νὰ ἐκφράσῃ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρόμοιόν τι.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειωθῶ ὡς ἐν τοῖς γράμμασιν

Ο βαρῶνος Ἐρθέρτος Ράτκηλ.

Ἐν Βουγιούκδερε τοῦ Βοςπόρου, τῇ 29 Μαΐου 1798.

Πρὸς τὴν Λ. Ε. τὸν βαρῶνον κ. Τοῦγκουτ.

31 (Min. Ext.)

P. S. 8um.

En conséquence de mon très humble 4e P. S. du 25 mai, j'ai présenté à la Porte la note ci-jointe en copie et en traduction, rédigée d'après le goût du Reis Effendy, qui n'aimoit pas de voir expressément citer l'exemple des huit grecs, quoiqu'il trouvât très en place que nous réclamassions nos criminels en fondant cette demande sur les traités. C'est sur ce pied que se rédige le ferman de Hotin, et en l'obtenant je ne manquerai pas de faire concernant la Moldavie et les déserteurs les remarques consignées dans le dit P. S.

En même tems le Reis Effendy communiqua de fort bonne grâce le paragraphe ci-joint en copie officielle et traduction de la dépêche adressée par le courrier d'aujourd'hui à Ibrahim Effendy avec ordre tant de remercier la cour 1re de sa complaisance, que de promettre l'extradition des coupables que nous désignerons.

Après quoi en me référant aux remarques consignées dans le même P. S. j'ai l'honneur de me dire respectueusement
ut in litteris

le Bn d'Herbert Rathkeal.

Bujucdéré sur le canal de la mer Noire, le 9 Juin 1798.

à S. E. Mr le Baron de Thugut.

---

32 (Min. Int.)

Kopie.

Der Kaymakam hat in der vorigen Woche einen Ferman aus Konstantinopel erhalten, wo sodann in der größten Heim-

31 ('Υπ. 'Εξ.)

'Υστερόγραφον ὅγδοον.

Συμφώνως πρὸς τὸ ταπεινόν μου ὑστερόγραφον 4^{ον} τῆς 14 Μαΐου (26) παρουσίασα εἰς τὴν Πύλην τὸ συνημμένον ἐν ἀντιγράφῳ καὶ ἐν μεταφράσει ἔγγραφον (27), συντεταγμένον κατὰ τὰς διαθέσεις τοῦ 'Ρεῖς 'Εφέντη, ὃς τις δὲν ἦθελε νὰ ἴδῃ ῥήτως μνημονεύμενον τὸ παράδειγμα τῶν ὄκτω Ἑλλήνων, εἰ καὶ εὑρίσκε λίχν εὔλογον νὰ παιτήσωμεν τοὺς ἡμετέρους ἐγκληματίας, στηρίζοντες τὴν ἀπαίτησιν ταύτην ἐπὶ τῶν συνθηκῶν. 'Επὶ τῇ βάσει δὲ ταύτη συντάσσεται τὸ φιρμάνιον τοῦ Χοτίν, καὶ εὐθὺς ως λάχω αὐτὸν δὲν θὰ λείψω νὰ ὑποβάλω ως πρὸς τὴν Μολδαβίαν καὶ τοὺς δραπέτας τὰς παρατηρήσεις τὰς ἐν τῷ εἰρημένῳ ὑστερογράφῳ δηλουμένας.

Συγγρόνως ὁ 'Ρεῖς 'Εφέντης ἀνεκοίνωσέ μοι λίχν προθύμως τὴν ἐνταῦθη ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ καὶ μεταφράσει συνημμένην παράγραφον τοῦ ἔγγραφου τοῦ ἀπευθυνθέντος διὰ τοῦ σημερινοῦ ταχυδρομείου εἰς τὸν 'Ιεράνη. 'Εφέντην (28) μετὰ τῆς διαταχῆς νὰ εὐχαριστήσῃ μὲν τὴν αὐτοκρατορικὴν αὐλὴν διὰ τὴν εὐμένειαν αὐτῆς, νὰ ὑποσχεθῇ δὲ τὴν ἔκδοσιν τῶν παρ' ἡμῶν ὑποδειγματούμενων ἐγκληματιῶν.

'Ἐφ' φ' ἀναφερόμενος εἰς τὰς παρατηρήσεις τὰς ἐν τῷ αὐτῷ ὑστερογράφῳ ἀναγεγραμμένας, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποσημειώθω ως ἐν τοῖς γράμμασιν

'Ο βαρῶνος 'Ερβέρτος 'Ράτκηλ.

'Ἐν Βουγιούκδερε τοῦ Βουσπόρου, τῇ 29 Μαΐου 1798.

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν βαρῶνον κ. Τοῦγκουτ.

32 ('Υπ. 'Εσ.).

'Αντίγραφον.

'Ο καϊμακάζμῆς ἔλαθε τὴν παρελθοῦσαν ἔθδομάδα ἐκ Κωνσταντινουπόλεως φιρμάνιον, καθ' ὃ ἐν μεγίστῃ μυστικότητι τὴν τρίτην μετὰ

lichkeit erst den dritten Tag darauf in der Nacht alle 8 eingekerkerte Griechen hat erwürgen lassen, nach vollbrachter That aber hat er vorgeben lassen, sie wären deszertirt samentlich aus dem Arrest, und hat ihnen zum Schein auf der Hauptstraszen nachsezen lassen.

Aus Widdin vernimmt man, dasz der Paszran Oglu ungeachtet seiner tapferen Gegenwehr nunmehro in Widdin eingeschloszen seye, die Belägerer wollen aber nicht einen Sturm wagen, weil Paszran Oglu viele Minen zu seiner Vertheidigung hat anlegen lassen.

Schertz
O b r i s t.

Semlin, am 28ten Juny 1798.

---

33 (Min. Int.)

Nota.

Mittels der abschriftlichen Anlage hat man die Ehre einer Löblichen K. K. Geheimen Hof= und Staatskanzley den Bericht des Slavonischen Generalkommando mitzutheilen, wonach die auf die Veranlaszung Einer Löblichen K. K. geheimen Hof= und Staatskanzley von hier nach Belgrad ausgelieferte 8 Griechen stranguliret und der Paszran Oglu in Widdin ganz eingeschlossen seyn soll.

Das Originale ist Seiner Majestät unter einem unterleget worden.

Wien, am 8ten Julius 1798.

In Ermanglung eines Kriegspräsidenten
Gr. Tige.

An

Eine Löbl. K. K. geheime Hof= und Staatskanzley.

τὴν ἄφιξιν τοῦ φιρμανίου ἡμέραν διέταξε νύκτωρ τὸν στραγγαλισμὸν πάντων τῶν ὄχτὼ καθειργμένων Ἑλλήνων, μετὰ δὲ τὴν τέλεσιν τῆς πράξεως ἐνήργησε νὰ διαδοθῇ, ὅτι εἶχον ἀποδράσει ἀπαντες ἐκ τῆς φυλακῆς, καὶ δὴ ἔστειλεν ἀνδρας πρὸς δῆθεν καταδίωξιν αὐτῶν κατὰ τὰς λεωφόρους.

Ἐκ Βιδινίου ἀγγέλλεται, ὅτι ὁ Πασβάνογλους παρ' ὅλην τὴν γενναίαν αὐτοῦ ἀντίστασιν πολιορκεῖται τώρα πλέον ἐν Βιδινίῳ, ἀλλ' οἱ πολιορκηταὶ δὲν ἀποτολμῶσι νὰ ἐπιχειρήσωσιν ἔφοδον, ἐπειδὴ ὁ Πασβάνογλους ἔχει παρασκευάσει πολλὰς ὑπονόμους πρὸς ἀμυνάν του.

ΣΧΕΡΤΣ
Συνταγματάρχης.

Ἐν Σεμλίνῳ, τῇ 17 Ιουνίου 1798.

33 (Τπ. Εσ.).

Σημείωσις.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νάνακοινώσω εἰς τὴν εὐγενεστάτην μυστικὴν αὐλικὴν γραμματείαν τῆς Α. Μ. συνημμένην ἐν ἀντιγράφῳ τὴν ἔκθεσιν τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας (29), καθ' ἣν οἱ κατ' εἰς ἡγησιν τῆς εὐγενεστάτης μυστικῆς αὐλικῆς γραμματείας τῆς Α. Μ. ἐντεῦθεν εἰς Βελιγράδιον ἐκδοθέντες ὄχτὼ Ἑλληνες ἔστραγγαλίσθησαν, λέγεται δὲ ὅτι ὁ Πασβάνογλους ἀπεκλείσθη καθ' ὄλοκληρίαν ἐν Βιδινίῳ.

Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐκθέσεως ὑπεβλήθη συγχρόνως τῷ παρόντι εἰς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 27 Ιουνίου 1798.

Ο πρόεδρος τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἀ. α.
ΚΟΜΙΣ ΤΙΡΕ

Πρὸς τὴν εὐγενεστάτην
μυστικὴν αὐλικὴν γραμματείαν τῆς Α. Μ.

34 (Archives du ministère des Affaires Etrangères en France,
Vienne, tome 368, ff. 109 verso à 110 recto).

Extrait d'une lettre adressée par Bréchet, consul de la République française à Trieste, au général Bernadotte, ambassadeur de France près la Cour de Vienne, en date de Trieste, le 23 pluviôse an VI de la R. F. (11 févr. 1798).

Le Grec dont j'ay eu l'honneur de vous parler dans ma dernière se nomme Antoine Riga Villestindis de Zagora en Thessalie. Cet homme a été secrétaire des princes de Valachie, puis drogomant de la République au Consulat de ce pays (au moins à ce qu'il déclare par un billet qu'il m'a fait parvenir, où il dit également m'avoir adressé plusieurs lettres tant pour moi que pour le général Bonnaparte). Enthousiaste de la liberté, il étoit allé à Vienne, comme lieu le plus proche, pour faire imprimer des cartes de toute la Grèce, fabriquées par lui, des Instructions sur le droit de l'homme, une Constitution républicaine pour la Grèce, et des proclamations pour inciter à l'insurrection les Grecs de Thessalie, Macédoine, Morée et Négrepont. Une grande partie de ces imprimés est parvenue à sa destination, mais l'autre a été arrêtée à Trieste, et lui aussi, quand il y est venu pour s'embarquer.

Le gouvernement autrichien a mis le plus grand secret dans l'instruction de l'affaire de cet homme, et on l'a fait partir pour Vienne, quand l'on a su que, lui refusant de me voir, il avoit trouvé les moyens de me faire parvenir un écrit.

J'étois bien loin de prendre part à son insurrection, mais j'ay cru, d'après son titre de drogomant français à Valachie et d'après les lettres qu'il est dit plus haut avoir été saisies, devoir écrire en sa faveur la lettre dont je vous envoie copie, pour que du tout et en tout cas, vous soyés instruit.

34 ('Εκ τοῦ ἀρχείου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας,
Βιέννη τόμ. 368, φ. 109 6-110 α').

Περικοπὴ ἐπιστολῆς ἀπευθυνθείσης ὑπὸ Βρεσὲ, προξένου τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας ἐν Τεργέστῃ, εἰς τὸν στρατηγὸν Βερναδόττην, πρεσβευτὸν τῆς Γαλλίας παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Βιέννης, ἐκ Τεργέστης ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 Ὑετῶδους ἔτ. Σ' τῆς Γαλλ. Δημ. (31 Ιανουαρίου 1798) (30).

'Ο "Ἐλλην, περὶ οὗ εἶχον τὴν τιμὴν νὰ κάμω εἰς Ὑμᾶς λόγον ἐν τῇ τελευταίᾳ μου, ὃνομάζεται: 'Αντώνιος Ρήγας Βελεστινλῆς* ἐκ Ζαγορᾶς τῆς Θεσσαλίας. 'Ο ἀνὴρ οὗτος ὑπῆρξε γραμματεὺς τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας, ἐπειτα δὲ διερμηνεὺς τῆς δημοκρατίας ἐν τῷ προξενείῳ τῆς χώρας ταύτης, τούλχιστον κατὰ τὴν δήλωσιν αὐτοῦ ἐν ἐπιστολίῳ, ὅπερ μοὶ ἐξαπέστειλεν, ἐν ᾧ λέγει καὶ ὅτι μοὶ ἀπηύθυνε πολλὰς ἐπιστολὰς δι' ἐμέ τε καὶ τὸν στρατηγὸν Βοναπάρτην. 'Ενθουσιῶν ὑπὲρ τῆς ἑλευθερίας εἴγε μεταβῆ εἰς Βιέννην ώς τὴν πλησιεστέραν πόλιν, ὅπως ἐκτυπώσῃ χάρτας ὅλης τῆς Ἐλλάδος, παρασκευασθέντας ὑπ' αὐτοῦ, διδαχηκλίαν περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, δημοκρατικὸν πολίτευμα διὰ τὴν Ἐλλάδα καὶ προκηρύξεις σκοπούσας τὴν εἰς ἐπανάστασιν ὑποκίνησιν τῶν Ἐλλήνων τῆς Θεσσαλίας, Μακεδονίας, τοῦ Μωρέως καὶ τῆς Εύβοίας. Καὶ πολλὰ μὲν τῶν ἐντύπων τούτων ἔφθασαν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον, ἀλλὰ τὰ λοιπὰ ἐκρατήθησαν ἐν Τεργέστῃ, ώς καὶ αὐτὸς ὁ Ἰδιος, ὅτε ἔφθισεν εἰς Τεργέστην, ὅπως ἐπιβιβασθῇ.

'Η αὐστριακὴ κυβέρνησις ἐτήρησε μεγίστην μυστικότητα κατὰ τὴν ἀνάκρισιν τῶν περὶ τοῦτον τὸν ἄνδρα, ὅστις ἐξαπεστάλη εἰς Βιέννην, ὅτ' ἐγνώσῃ ὅτι, εἰ καὶ ἀπηγορεύθη εἰς αὐτὸν νά με Ἰδη, εἶχεν εὔρει τὸ μέσον νά μοι διαβιβάσῃ ἐπιστολήν.

Καὶ οὐδεμῶς μὲν συμμετέσχον τῶν ἐπαναστατικῶν αὐτοῦ σγεδίων, ἀλλ' οἵμως ἐπειδὴ ἐγρημάτισεν οὗτος διερμηνεὺς τῆς Γαλλίας ἐν Βλαχίᾳ καὶ ἀπέστειλε τὰς ἐπιστολὰς, περὶ ὧν λέγει κατὰ τάνωτέρω ὅτι συνελήφθησαν, ἐνόμισα χρέος μου νὰ γράψω ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἐπιστολὴν, ἡς ἀποστέλλω Ὑμῖν ἀντίγραφον, ὅπως ἐν οἰχδήποτε περιπτώσει ἔχητε γνῶσιν πάντων τῶν κατ' αὐτόν.

* Σχετικά μέ το ἀναγραφόμενο δνομα τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ βλ. τὸ σχόλιο μετά τή σελίδα 182 (Σημ. ἐπιμ.).

KAISERLICH- UND KÖNIGLICHES
K R I E G S = A R C H I V.

Nr. $\frac{145}{208}$ A. E. ex 1891.

*Archivalische Erhebungen
über den in der griechischen Verschwörung
verwickelten Rhigas.*

In den Hofkriegsrathsacten kommt über die Verhaftung Rhigas, welche durch die Polizei - Behörde vorgenommen worden zu sein scheint nichts vor; über seine Übergabe an die Militärbehörde und über die im Mai 1798 erfolgte Auslieferung an den Pascha von Belgrad, finden sich in den Protokollen ausführliche und vollinhaltliche Auszüge von denen die Acten jedoch nicht mehr vorhanden sind.

Der Inhalt dieser Protokolls - Auszüge besteht in Folgendem :

1798. H. K. R. Pr. Dep. B. 1. Im April des Jahres 1798 sen-Nº 1834. dete der Polizei - Minister Graf Pergen eine Note ein, wonach gemäss Mittheilung der Hof- und Staats - Kanzlei und in Übereinkunft mit der

35 ('Υπ. Στρ.)

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ ΑΡΧΕΙΟΝ
ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.

'Αρ. $\frac{145}{208}$ 1891.

'Αρχειακὰ σημειώματα
περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ συνωμοσίᾳ
ἀναμεμηγμένου 'Ρήγα.

'Ἐν τοῖς ἔγγράφοις τοῦ αὐλικοῦ πολε-
μικοῦ συμβουλίου οὐδὲν εὑρίσκεται περὶ
τῆς συλλήψεως τοῦ 'Ρήγα, ἥτις φαίνεται
γενομένη διὰ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς.
Περὶ δὲ τῆς παραδόσεως αὐτοῦ εἰς τὴν
στρατιωτικὴν ἀρχὴν καὶ περὶ τῆς κατ'
'Απρίλιον τοῦ 1798 τελευτῶντα ἐκδό-
σεως αὐτοῦ εἰς τὸν πασσᾶν τοῦ Βελιγρα-
δίου εὑρίσκονται ἐν τοῖς πρωτοκόλλοις ἐκ-
τενεῖς περιλήψεις περιέχουσαι δήλωσιν τοῦ
ὅλου περιεχομένου, ἀλλὰ τὰ σχετικὰ ἔγ-
γραφα δὲν ὑπάρχουσι πλέον.

Τὸ δὲ περιεχόμενον τῶν περιλήψεων
τούτων ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ σύγκειται ἐκ
τῶν ἐξῆς.

1. Κατ' 'Απρίλιον τοῦ ἔτους 1798
ἀπέστειλεν ὁ ὑπουργὸς τῆς ἀστυνομίας
κόμις Πέργεν ἔγγραφον, καθ' ὃ συνῳδὰ
ἀνακοινώσει τῆς αὐλικῆς γραμματείας
καὶ ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῆς ὄθω-

ottomanischen Pforte jene 8 Griechen, (türkische Unterthanen), welche wegen aufrührerischer Anschläge im Wiener - Polizei - Hause internirt und dort verhört worden waren, über Semlin an den Kaimakam von Belgrad unter Militär - Escorte auszuliefern seien.

1798.II.K.R. Pr. Dep. B. 2. Diese 8 türkische Unterthanen
Nº 2001. trafen als Arrestanten am 3. Mai 1798
in Semlin ein und wurden am 4. Mai
an ihre weitere Bestimmung abgeführt.

3. Der Militär - Commandant zu Peterwardein meldet de dato 12ten Mai

1798.II.K.R. Pr. Dep. B. 1798 an den Hofkriegsrath, dass die
Nº 2237. unter Arrest an den Kaimakam zu Belgrad auszuliefernden 8 türkischen Unterthanen, die *nominativ* angeführt sind, und worunter ein «Riga» vorkommt, am 9ten Mai 1798 zu Schiff glücklich vor Belgrad angelangt seien und dort Mann für Mann an den Kaimakam übergeben wurden.

4. Aus dem Berichte des Regimentes Spleny an den commandirenden General in Niederösterreich, den Feldmarschall Grafen Kinsky, ist zu

1798.II.K.R. Pr. Dep. B. entnehmen, dass die in Wien inhaftierten gewesenen 8 türkischen Unterthanen, durch den Lieutenant Lazar des Regimentes, am 27ten April übernommen und am 10. Mai laut Recepisse zu Belgrad pünktlich übergeben wurden.

μανικῆς πρεσβείας ὕφειλον νάποσταλῶσι διὰ Σεμλίνου εἰς τὸν καϊμακάμην τοῦ Βελιγραδίου ὑπὸ στρατιωτικὴν συνοδείαν οἱ ὄκτω ἔκενοι "Ἐλληνες ὑπήκοοι τῆς Ηὐλῆς, οἵτινες ἔνεκκ στασιαστικῶν σκευωριῶν εἴχον φυλακισθῆναι ἐν τῷ ἀστυνομικῷ καταστήματι τῆς Βιέννης καὶ ἀνακριθῆναι ἐν αὐτῷ.

2. Οἱ ὄκτω οὗτοι Τούρκοι ὑπήκοοι ἐφθισκαν ὡς ὑπὸ κράτησιν εἰς Σεμλίνον τῇ 22 Ἀπριλίου 1798 καὶ ἀπήγθησαν τῇ 23 Ἀπριλίου εἰς τὸν περχιτέρω προορισμὸν αὐτῶν.

3. Ὁ ἐν Πετερβόρδῳ στρατιωτικὸς διοικητὴς ἀναγγέλλει ὑπὸ ἡμερομηνίᾳν 1ης Μαΐου 1798 εἰς τὸ αὐλικὸν πολεμικὸν συμβούλιον, ὅτι οἱ κρατούμενοι καὶ εἰς τὸν ἐν Βελιγραδίῳ καϊμακάμην ἐκδοτέοι ὄκτὼ Τούρκοι ὑπήκοοι, οἵτινες καὶ ἀναφέρονται ὡνομαστὶ, καὶ ἐν οἷς ὑπάρχει καὶ τις Ρήγας, κατέπλευσαν τὴν 28 Ἀπριλίου 1798 αἰσίως εἰς Βελιγράδιον, αὐτόθι δὲ παρεδόθησαν καὶ ἄνδρα εἰς τὸν καϊμακάμην.

4. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ τάγματος Σπλένυ πρὸς τὸν ἐν τῇ Κατω Αὔστριζ διοικοῦντα ἀρχηγὸν, στρατάρχην κόμιτα Κίνσκυ, ἔξχυγεται, ὅτι οἱ ἐν Βιέννῃ ἐν φυλακῇ διατρίψαντες ὄκτὼ Τούρκοι ὑπήκοοι παρελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ τοῦ τάγματος Λαζάρου τὴν 16 Ἀπριλίου καὶ παρεδόθησαν ἀκριβῶς ἐν Βελιγραδίῳ τὴν 29 Ἀπριλίου ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς.

5. Schliesslich übermittelt die Hof-
und Staats-Kanzlei an den Hofkriegs-
1798.II.K.R.Pr. Dep. B. rath den Bericht des slavonischen Ge-

Nº 2376. neral-Commandos betreff der erfolgten
Übergabe der von Wien unter Escor-
te an den Kaimakam von Belgrad
hinabspedirten 8 türkischen Unter-
thanen.

Wien, am 6 März 1891.

Werza
O b e r s t.

5. Τέλος διαβιβάζει ἡ αὐλικὴ γραμματεία εἰς τὸ αὐλικὸν πολεμικὸν συμβούλιον τὴν ἔκθεσιν τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας περὶ τῆς γενομένης ἐκδόσεως τῶν ἐκ Βιέννης ὑπὸ συνοδείαν πρὸς τὸν καὶ μακάριμην Βελιγραδίου ἵξαποσταλέντων διὰ τοῦ ποταμοῦ ὄχτὼ Τούρκων ὑπηκόων.

Ἐν Βιέννῃ, τῇ 23 Φεβρουαρίου 1891.

ΒΕΡΤΣΑ
Συνταγματάρχης.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

γπο

ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

1 (σ. 3). 'Ο ἐνταῦθα καλούμενος Πολυζώνης εἶνε ὁ ἰατρὸς ὁ ἐν ἄλλοις τῶν ἀνὰ χεῖρας ἑγγράφων ὄνομαζόμενος Πολύζος. "Ιδ. σ. 17, 19, 33, 53, 77. Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ὄνόμασι παρατηρεῖται ἐν τοῖς ἑγγράφοις ἡ αὐτὴ περὶ τὴν μεταγραφὴν ἀστασία. Οὕτως ὁ Σακελλάριος, ὅστις ἐν σ. 60 καὶ 102 γράφεται Sacellarius, φέρεται γεγραμμένος ἐν σ. 18 Sekelari. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πήγας, ὅστις πάντοτε προεπονομάζεται Velestinli ἢ Welestini, ἐν σ. 18 γράφεται Welestiniis καὶ Westelenti. Καὶ ὁ ἐν Βουκουρεστίῳ δὲ πρόξενος τῆς Αὔστριας ἐν μὲν σ. 34 γράφεται Margelius, ἐν δὲ σ. 42 καὶ 52 Merkelius. "Ιδ. καὶ κατωτέρω σημ. 2, 3, 11 καὶ 13. Διὰ τὴν τοιχύτην δὲ περὶ τὴν μεταγραφὴν τῶν χυρίων ὄνομάτων, μάλιστα τῶν ἑλληνικῶν, ἀνεπιστασίαν δυσδιάγνωστα καθίστανται πολλακις τὰ ἐν τοῖς ἐνταῦθα δημοσιευομένοις ἑγγράφοις ἀναφερόμενα ὄνοματα Ἑλλήνων, καὶ διὰ τοῦτο τὰ μάλιστα ἀμφίβολα ἀδηλώθησαν δι' ἔρωτηματικοῦ ἐν τῷ κειμένῳ τῆς μεταφράσεως.

2 (σ. 3). 'Ο ἐν τῷ γερμανικῷ ἑγγράφῳ φερόμενος Τύκας ἵσως μετεγράφη οὗτω κατὰ τὸν κ. Λεγράνδ ἐκ κακῆς ἐν τῇ γερμανικῇ ἐκφορᾶς τοῦ ἑλληνικοῦ του ὄνόματος, ὥστε πιθανῶς ἦτο Δούκας. Καὶ δὲ δὲ δὲ εἰκασία αὕτη εἶνε ὄρθη, ἀλλ' ἀγνωστον ὅμως μένει ἂν ὁ Δούκας εἶνε ὁ αὐτὸς, περὶ οὓς γίνεται λόγος ἐν σελ. 19, 77, 79, 89.

3 (σ. 9). 'Ο Αργέντης ἐνταῦθα καλεῖται Εὔσταθιος, ἄλλως δὲ Εύστρατιος. "Ιδ. σ. 15, 19, 59 κ. ἐ.

4 (σ. 9). Δημήτριος Νικολίδης, ὃς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐνταῦθα δημοσιευομένων ἑγγράφων, εἶνε ὁ ἐκ τῶν συνεργῶν τοῦ Πήγα κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε γνωστὰς πηγὰς γνωστὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα Δημήτριος Ζηκαῖος ἢ Ζητσαῖος.

5 (σ. 11). Οὐχὶ Πολιτικὸς Τρίπονς εἶνε ἡ ἐπιγραφὴ τούτου

τοῦ βιβλίου τοῦ 'Ρήγα, ἀλλ' 'Ο Ἡθικὸς Τρίπονς. Τὰ 'Ολύμπια· δρᾶμα τοῦ ἀββᾶ Μεταστασίου τοῦ Ἰταλοῦ, μεταφρασθὲν εἰς τὴν ἡμετέραν διάλεκτον.' Er Biérry. 1797. Παρὰ Μαρκίδη Πούλιου. Μετὰ τοῦ βιβλίου δὲ τούτου εὑρηνται συνεχεδεδομένα ἡ Βοσκοπούλα τῶν "Ἀλπεων τοῦ Μαρμοντέλ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Κορωνιοῦ μεταφρασθεὶς Πρῶτος γαντῆς τοῦ Γεσνέρου.

6 (σ. 33). Μέγας διερμηνεὺς τῆς Πύλης ἥτο τότε ὁ Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης, περὶ οὗ ἴδ. καὶ τὰ ὑπ' ἀριθ. 21, 26 καὶ 28 ἔγγραφα.

7 (σ. 51). 'Ο Σχίλιγκ, εἰς ὃν ἀπευθύνεται τὸ ἔγγραφον τοῦτο τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξάρχου τῆς Αὐστρίας, εἶνε ὁ ἐν Ἰασίῳ αὐστριακὸς πρόξενος, ὃς ἐξάγεται ἐκ τε αὐτοῦ τοῦ ἔγγραφου ἐν σ. 53 καὶ ἐκ τοῦ ὑπ' ἀρ. 13 ἐν σ. 55.

8 (σ. 53). Τὸ ἀναφερόμενον ἐνταῦθα ὡς συνημμένον ἔγγραφον εἶνε τὸ ὑπ' ἀρ. 10 ἐν σ. 43 κ. ἐ. δημοσιευόμενον.

9 (σ. 55). Τὸ ἐνταῦθα ἀναφερόμενον ἔγγραφον εἶνε τὸ ὑπ' ἀρ. 12 ἐν σ. 51 κ. ἐ. δημοσιευόμενον.

9 δις (σ. 61). Πύλη ἐπιλεγομένη τοῦ Δωματίου μετεφράσθη τὸ Stubenthor, διότι ἀληθῶς μετὰ τῆς παλαιᾶς ταύτης πύλης τῆς Βιέννης, ὡς δεικνύει καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, συνείχετο δωμάτιόν τι. 'Αλλ' ἄγνωστον ὅποια τοῦ δωματίου τούτου ἡ χρῆσις. 'Εκτίσθη δ' ἡ βιενναία αὕτη πύλη περὶ τὸ 1600 ἐπὶ τῶν θεμελίων παλαιοῦ τινος πύργου, καλουμένου Stubenthurm, περὶ τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ τῆς καλουμένης Wollzeile, καὶ ὑφίστατο μέχρι τοῦ 1858, ὅτε κατηδαφίσθησαν οἱ ἐκ τῶν μέσων αἰώνων προμαχῶνες.

10 (σ. 67). Κατὰ τὴν πιθανωτάτην γνώμην τοῦ κ. Λεγράνδ προφανῶς ὁ ἐνταῦθα ἀναγραφόμενος Χριστόφορος Χατζῆβασίλης ὁ συνοδοιπόρος τοῦ 'Ρήγα ὁ μετ' αὐτοῦ ἐν Τεργέστῃ ἀνακριθεὶς οὐδεὶς δύναται νὰ εἴνε ἄλλος ἢ ὁ Χριστόφορος Περραϊδός, ὃς τις προσέλαθε μὲν τὸ ἔθνικὸν θεσσαλικὸν ἐπώνυμον τῶν Περραϊδῶν, δὲν ἥτο δὲ γνωστὸν μέχρι τοῦδε ποιὸν ἔφερεν οἰκογενειακὸν ὄνομα. "Id. Γούδα βίον Χρ. Περραϊδοῦ ἐν Πχραλήλοις βίοις τόμ. Ε' σ. 285. Η ἐξέτασις τῶν οἰκογενειακῶν ἔγγραφων τοῦ Περραϊδοῦ τῶν σωζομένων παρὰ τοῖς περιλειπομένοις αὐτοῦ συγγενεῦσι θέλει, ὡς δὲν ἀμφιβάλλομεν, ἀποδείξει ὄρθην τὴν ἄλλως εὐστήρικτον ταύτην γνώμην.

11 (σ. 73). 'Ο ἐνταῦθι χάραγμαφόμενος Πολυζόκης (Poligaki) εἶναι πιθανώτατα ὁ αὐτὸς καὶ ὁ ἐν σ. 63 Πιλιζόκης (Pilizaki).

12 (σ. 103). Fischhof καλεῖται ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον μικρὰ πλατεῖα τῆς Βιέννης, ἔχουσα στενὸν ἄνοιγμα πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν καλουμένην Rothgasse, ἐν τῷ παλαιῷ τμήματι τῆς πόλεως. Παράκειται δὲ ἡ πλατεῖα ἡ λεγομένη Hoher Markt, ἥτις, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δεικνύει, ἥτο ἀλλοτε ἀγορά. Μέρος δ' αὐτῆς κατεῖχον τὰ ἵχθυοπωλεῖα, ὡς ἡτοῖς καταχράνται ἐκ τοῦ πίνακος παρὰ *Delfenbach, Prospective und Abrisse einiger Gebäude in Wien. 1719.* (Πίν. 16, ὑπὸ στοιχείον d). "Ισως δὲ τὸ Fischhof ἀπετέλει ἀρχῆθεν μέρος τοῦ ἔγγιστα κειμένου Hoher Markt. 'Αλλ' ἀφ' ἐτέρου ἡτοῖς ἀναφέρει ὁ *K. A. Schimmer, Ausführliche Häuserchronik der inneren Stadt Wien. 1849*, σ. 235, ὅτι ἡδη τῷ 1760 ἡ ἀγορὰ τῶν ἵχθυων εἶχε μεταποιηθῆ ἐκ τοῦ Hoher Markt. 'Ἐκ τῆς αὐτῆς δὲ συγγραφῆς, σ. 94, ἀρ. 488, μανθάνομεν, ὅτι τὸ Fischhof τῷ μὲν 1775 ἀνῆκεν εἰς τὴν Μαρίαν "Ανναν Schmid, τῷ δὲ 1795 εἰς τὸν Κορράδον Hess, τῷ δὲ 1820 εἰς τὸν κόμιτον von Triangy. 'Ἐκ τῶν εἰδήσεων τούτων, ᾧς ὁφείλομεν εἰς φιλικὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἐν Βιέννῃ ὑφηγητοῦ τῆς ιστορίας τῆς τέχνης κ. Ιωσήφ Στρυγόφσκη, γίνεται φανερὸν, ὅτι ἐν ἔτει 1798 δὲν ἡδύνατο νὰ γείνη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα λόγος περὶ πωλήσεως καὶ ἀγορᾶς ἵχθυων ἐν τῷ Fischhof, πρέπει δὲ μᾶλλον νὰ φαντασθῶμεν ἐν περιπάτῳ κατὰ τὴν μικρὰν πλατεῖαν τὸν Ρήγαν συναντήσαντα τὸν Τορούντζιαν καὶ ἐμβαλόντα εἰς τὴν χειρά τοῦ ἀντίτυπον τῆς προκηρύξεως.

13 (σ. 107). 'Ο ἐνταῦθι καὶ ἀπανταχοῦ καθ' ὅλον τὸ ὑπ' ἀρ. 15 ἔγγραφον ὄνομαζόμενος Μασούτης (Machutti) καλεῖται ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 3 Μακότης (Macoti).

14 (σ. 111). Κατὰ σημείωσιν τοῦ κ. Λεγράνδ ἡ Décade philosophique, littéraire et politique par une Société de Républicains ἥτο περιοδικὸν σύγγραμμα, δημοσιευόμενον ἀπὸ τῆς 10 ἀνθεστηριῶν (Floréal) τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας μέχρι τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1807. 'Απὸ τοῦ δεκάτου τρίτου δ' ἔτους τῆς δημοκρατίας μετωνομάσθη Revue philosophique. 'Η δηλ δὲ αὐτῆς σειρά ἀποτελεῖται ἐκ 5' τόμων εἰς 8ον. Τὸ πρῶτον ὄνομα Δεκάς ἔδοθη εἰς τὸ φύλλον τοῦτο, ἀτε ἐκδιδόμενον τρὶς τοῦ μηνὸς, καθ' ἑκά-

στην τελευταίνων ήμέραν (décadi) τῶν δεκάδων εἰς ᾧ διηροῦντο οἱ μῆνες τῶν Γάλλων κατὰ τὴν ἐπὶ τῆς δημοχρατίκς μεταρρύθμισιν.

15 (σ. 113). 'Η ἐνταῦθα ἀναφερομένη περίληψις εἶναι ἡ ἀνωτέρω σ. 59 κ. ἐ. ὑπ' ἀρ. 15 δημοσιευμένη. Τὰ δὲ συνημμένα, περὶ ὧν γίνεται λόγος, ἐξ ὧν πολλὰ ἡθέλομεν μάθει καθ' Ἑκάστα περὶ τῶν κατὰ τὸν 'Ρήγαν, δὲν ἀνευρέθησαν δυστυχῶς ἐν τοῖς ἀρχείοις τῆς Βι-έννης; ως εἴρηται καὶ ἐν τῷ προλόγῳ τῆς ἀνὰ χειρας δημοσιεύσεως.

16 (σ. 119). Καὶ αὕτη ἡ περίληψις, περὶ τῆς ἐνταῦθα γίνεται λόγος, εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 15 ἐν σ. 59 κ. ἐ. δημοσιευμένη.

17 (σ. 127). Τὸ ἐνταῦθα δημοσιευόμενον δελτίον εἶναι ἡ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἑζωτερικῶν ἀπάντησις πρὸς τὸ ὑπ' ἀρ. 16 ἐν σ. 113 κ. ἐ. δημοσιευόμενον ἔγγραφον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἑσωτερικῶν πρὸς τὸ τῶν ἑζωτερικῶν.

18 (σ. 149). "Ιδε καὶ σημ. 6.

19 (σ. 149). 'Ὡς ἐν τοῖς γράμμασιν. Οὕτω μᾶλλον ἑξηγητέα ἡ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ λατινικὴ φράσις ut in litteris, καὶ οὐχὶ ὡς ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις μου γράμμασιν, ως ἀπεδόθη ἡ φράσις ἐν τοῖς προτέροις ἔγγραφοις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑξάρχου τῆς Αὔστριας. 'Αληθῶς φαίνεται, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ὑπογραφῆς τοῦ πρεσβευτοῦ διαρρυθμιζομένης κατὰ τὸ πρότυπον τὸ ἐν τοῖς διαπιστευτηρίοις γράμμασιν, ἀλλὰ μᾶλλον περὶ αὐτῶν τῶν γραμμάτων τοῦ ἑξάρχου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἑζωτερικῶν, εἰς ἢ συνήπτοντο δίκην ὑστερογράφων, ως καὶ ἐπιγράφονται, τὰ ἔγγραφα, ἐν οἷς γίνεται λόγος περὶ τῶν κατὰ τὸν 'Ρήγαν καὶ τῶν συναφῶν ὑποθέσεων. 'Ἐν τέλει τῶν πολυπληθῶν ὑστερογράφων τῶν εἰς Ἑκαστὸν κυριῶδες ἔγγραφον τοῦ ἑξάρχου συνημμένων ἀνεφέρετο οὗτος χάριν βραχυλογίας διὰ τῆς φράσεως ut in litteris εἰς τὸ λεγόμενον πρωτόχοιλον, ὅτοι εἰς τὰς ἐν τέλει τοῦ κυρίου ἔγγραφου σχοινοτενεῖς διατυπώσεις τῶν πρὸς τὸν ὑπουργὸν ἐκφράσεων εὐπειθοῦς φιλοφροσύνης. Ταῦτα κατὰ τὸν κ. Λεγράνδ.

20 (σ. 149). 'Απάντησις εἰς τὴν ἐνταῦθα δημοσιευμένην ὑπ' ἀρ. 25 Σημείωσιν τοῦ πολεμικοῦ συμβουλίου εἶναι ἡ ὑπ' ἀρ. 27 ἐν σ. 157 Σημείωσις τοῦ μυστικοῦ αὐλικοῦ γραφείου. 'Αλλὰ σημειωτέον, ὅτι δυστυχῶς ἀπωλέσθη ἡ ἔκθεσις τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου τῆς Σλαβονίας, ἡς γίνεται μνεία ἐν ἀμφοτέροις τούτοις τοῖς ἔγγραφοις ως συνημμένης. 'Ἐκ ταύτης, ὅσον βραχεῖα καὶ ἄν ὑποτεθῇ, ἡθέλομεν μάθει ἀξια λόγου

περὶ τῆς ἐκ Βιέννης μέχρι Βελιγραδίου μεταβόσεως τῶν περὶ τὸν 'Ρήγαν καὶ τῆς εἰς τὸν οχυρώματον ἐκδόσεως αὐτῶν.

21 (σ. 151). Τὸ ἐνταῦθα ἀναφερόμενον 4^{ον} ὑπτερόγραφον τοῦ ἔξαρχου ἀπὸ 30 Ἀπριλίου εἶναι τὸ ἐν σ. 147 κ. ἐ. ὑπ' ἀρ. 24 δημοσιευόμενον.

22 (σ. 153). 'Ο πατριάρχης, περὶ οὐ ἐνταῦθα ὁ λόγος, εἴναι Γρηγόριος ὁ Ε', ὁ τῷ 1821 ἀπαγχονισθείς. Ἐπατριάρχευσε δὲ οὗτος τὸ πρῶτον ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1797 μέχρι τῆς 19 Δεκεμβρίου 1798, ὅτι ἐξωρίσθη εἰς τὸ "Αγιον" Ὁρος. Ἐνεθρονίσθη δὲ καὶ πάλιν τὸ δεύτερον μετὰ τὴν πρώτην πατριαρχείαν τοῦ Καλλινίκου Ε' τὸν Ὁκτωβρίου τοῦ 1806 καὶ διώκησε μέχρι τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1808. Η δὲ τρίτη αὐτοῦ πατριαρχεία, ἡς μαρτυρικὸν ὑπῆρχε τὸ τέλος τῇ 10 Ἀπριλίου 1821, ᾔρχισε τὴν 19 Ἰανουαρίου 1819.

23 (σ. 155). 'Η σλαβικὴ λέξις ἴσπράβρικοι σημαίνει ἐνταῦθα πιθανώτατα ἄνδρας τῆς Ἕγγωρίου χωροφυλακῆς.

24 (σ. 157). "Ιδ. σημ. 20.

25 (σ. 163). "Ιδε τὰ ποσπάζματα ταῦτα ὑπ' ἀρ. 28 ἐν σ. 159 κ. ἐ.

26 (σ. 165). Τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶναι τὸ ὑπ' ἀρ. 26 ἐν σ. 151 κ. ἐ. δημοσιευόμενον.

27 (σ. 165). Τὸ ἔγγραφον τοῦτο λείπει.

28 (σ. 165). "Ιδ. τὴν μετάφρασιν τοῦ ἔγγράφου τούτου ὑπ' ἀρ. 29 ἐν σελ. 161 κ. ἐ.

29 (σ. 167). "Ιδ. ἀρ. 32 ἐν σ. 165 κ. ἐ.

30 (σ. 169). Τῆς περικοπῆς ταύτης ἐν μέρει ἀναχριθῆς μετάφρασις ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Τεργεσταίᾳ Κλειοῦ, ἀρ. 431 (2 Ὁκτωβρίου 1869), καὶ ἀνετυπώθη ἐν τοῖς Παραλλήλοις βίοις τοῦ Α. Γούδα, Τόμ. Β' σ. 137-138.

'Ἐν τέλει σημειωτέον, ὅτι, διαρκούστης τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἀνὰ χειρας ἔγγράφων ἐγνώσθη ἡμῖν φυλλάδιον περὶ 'Ρήγα, ἐκ σελίδων 38 εἰς 8^{ον}, οὐ ν ἐπιγραφὴ Βιογραφία 'Ρήγα τοῦ Φεραίου, συναρμολογηθεῖσα ὑπὸ Γεωργίου Θεοφίλου (Κυμαίου). 'Er Λαρίση. Τυπογραφεῖον Π. Κ. καὶ Γ. Δ. 1886 (ἐν δὲ τῷ ἔξωφύλλῳ 'Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Π. Καρᾶ 1887). Κατ' αὐτὰς δ' ἐξεδόθη X. Βαλαμοντοπούλου δικηγόρου τοῦ ἐξ Αλμυροῦ τῆς Θεσσαλίας 'Ρήγας ὁ Φεραῖος, πρωτό-

τυπος μιοργραφία. Ἐρ Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῶν καταστημάτων Κορσανίτεων καὶ Ἀθαρανιάδον. 1891. Ἀναγράφομεν δὲ καὶ ταῦτα ἐνταῦθα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλόγῳ βιβλιογραφίας περὶ Πύγα.

Διὰ τὴν ἐν τῷ τυπογραφείῳ ἔλλειψιν τοῦ ἡνωμένου γερμανικοῦ στοιχείου θὰ ἀνεπληρώθῃ τοῦτο ἐν τοῖς δημοσιευμένοις πρωτοτύποις κειμένοις διὰ τῶν στοιχείων sz.

ΟΥΣΙΩΔΗ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Ἐν σελ/δι	15 στίχῳ	17 ἀντὶ 12 Δεκεμβρίου	γράφε	13 Δεκεμβρίου
»	15	» 24 » 14 Δεκεμβρίου	»	15 Δεκεμβρίου
»	21	» 3 » Φόν Χέρδερτ	»	z. Ἐρδέρτον
»	21	» 5 » 29 Δεκεμβρίου	»	8 Δεκεμβρίου
»	31	» 23 » βορειοαυστριακοῦ	»	τῆς Κάτω Αὐστρίας
»	33	» 8 » ὑμετέραν	»	ἡμετέραν
»	33	» 18 » ἔγγραφον	»	ἔπιστολὴν
»	39	» 20 » Βάλλεμπουργ	»	Βάλλεμπουργ
»	51	» 13 » τῆς 14	»	τῆς 3
»	60	» 28 » lage	»	Lage
»	61	» 28 » 9	»	9 δἰς
»	79	» 8 » Κάπαρην	»	Κάπαρην
»	79	» 21 » (; j)	»	(;)
»	82	» 30 » Berufsgeschäfte	»	Berufsgeschäfte
»	133	» 9 » διὰ θαλάσσης	»	διὰ τοῦ ποταμοῦ
»	138	» 16 » Kaufahrtey	»	Kaufahrley
»	157	» 14 » 15 Μαΐου	»	14 Μαΐου

Σημειώτεον δὲ καὶ ὅτι ἐν τῇ μετατροπῇ τῶν ἐν τοῖς πρωτοτύποις ἔγγραφοις κατὰ τὸ γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἡμερομηνῶν εἰς τὰς τοῦ ιουλιανοῦ ἐν τῇ μεταφράσει ἐκ παραδοσιμῆς ἀφηρέθησαν μέχρι καὶ τῆς σ. 143 δέκα ημέραι: ἀντὶ ἐνδεκα, ὅσαι ἔδει νάφαι-θῶσι, τοῦ λόγου ὅντος περὶ τοῦ δεκάτου ὄγδοου αἰώνος.

Σχετικά μέ τό ὄνομα τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ*

Τό ἔγγραφο τοῦ Γάλλου πρόξενου στή Τεργέστη λοχαγοῦ Brechet πρός τόν Γάλλο πρέσβυτον στή Βιέννη στρατηγό Bernadotti καί πρός τόν Αὐστριακό διοικητή τῆς Τεργέστης κόμη de Brigitto, ὅπου ἀναφέρεται ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς ὡς «'Αντώνιος Ρήγας Βελεστινλῆς», τό δημοσίευσε, γιά πρώτη φορά ἀποσπασματικά, ἢ ἐφημερίδα τῆς Τεργέστης «Κλειώ», τοῦ 1869, μέ ἀποτέλεσμα νά δημιουργηθοῦν οἱ παρερμηνεῖς σχετικά μέ τό ὄνομα τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ. Τότε, νά ἦταν δικαιολογημένοι οἱ «εὐφάνταστοι» συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, πού συνδυάσανε τό «'Αντώνιος Ρήγας Βελεστινλῆς» μέ τό «Κυριαζῆς», ἀπό τό ὄνομα, μᾶλλον, τοῦ πατέρα του «Κυριάζης» καί δημιουργήσανε τό ἀνιστόρητο, διτάχα «τό πραγματικό ὄνομά του ἦταν Ἀντώνιος Κυριαζῆς».

Μετά τήν δημοσίευση, ὅμως, τῶν ἔγγραφων ἀπό τούς Λεγράνδ καί Λάμπρου, κατά τό 1891, καί ἀπό τόν Κων. Ἀμαντο, κατά τό 1930, δέν εἶναι δικαιολογημένοι οἱ συγγραφεῖς, πού γράφουν αὐτά τά εὐφάνταστα καί ἀνιστόρητα.

Καί τοῦτο διότι ἀπό τά ἔγγραφα γίνεται γνωστό τό πῶς ὁ Ρήγας θά γνωστοποίησε τή σύλληψή του στόν Γάλλο πρόξενο. «Ἄς ἔχουμε ὑπ' ὅψιν, ὅπως ἀναφέρονται στά ἔγγραφα, τήν αὐστηρή φρούρηση καί ἀπομόνωση, στή Τεργέστη, τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ μετά τοῦ συντρόφου του Ἀντωνίου Κορωνιοῦ. Ὁ μελετητής τῆς ζωῆς καί τοῦ ἔργου τοῦ Ρήγα, Λέανδρος Βρανούσης, στό βιβλίο του *Ρήγας Φεραίος*, Βασική Βιβλιοθήκη ἀρ. 10, Ἀθήνα 1954, σελ. 100-101, χαρακτηριστικά περιγράφει τό πῶς ὁ Ρήγας θά ἔδωσε τό σημείωμα στόν μόνο ἄνθρωπο, τόν ιεράπενυματικό, πού θά εἰσηλθε, ἐκτός τῶν ἰατρῶν καί νοσοκόμων, στό δεσμωτήριο. Τό σημείωμα θά εἶχε τά δύο ὄνόματα «Κορωνιός Ἀντώνιος Ρήγας Βελεστινλῆς» καί ὁ Γάλλος πρόξενος θά τά μετέγραψε σά μά ὑπογραφή. Πρόβλ. Ἀπ. Β. Δασκαλάκη, *Περὶ τό πραγματικόν ὄνομα τοῦ ἐθνομάρτυρος Ρήγα, Τεσσαρακονταετηρίς Θεοφίλου Βορέα, τόμ. Β', Ἀθήνα 1970, σελ. 125-143.*

Ἐπί πλέον ὅμως, ὅλα τά ἔγγραφα τῶν Λεγράνδ-Λάμπρου καί Κων. Ἀμαντον (35 καί 63 ἀντίστοιχα) ἀναγράφουν τό ὄνομα «Ρήγας Βελεστινλῆς», ἐκτός ἀπό τά δύο ἔγγραφα τοῦ Γάλλου πρόξενου Brechet, ὁ ὀποῖος στίς συνθήκες ὑπό τίς ὀποῖες ἔλαβε τό σημείωμα ἀπό τόν Ρήγα, δικαιολογημένα θά μποροῦσε νά κάνει σύγχυση τῶν ὄνομάτων.

* Παρατήρηση στή σελίδα 169

Ακόμη, δ Αύστριακός διοικητής Brigoitί απαντᾶ, τήν έπομένη ήμέρα, στόν Γάλλο πρόξενο Τεργέστης Brechet και τοῦ γράφει «Τό ἔγγραφον τῆς 5ης Φεβρουαρίου, τό ὅποιον μοῦ ἐνεχειρίσατε χθές, κύριε, ἀφορᾶ τὸν Ἑλληνα Ρήγαν Βελεστινλῆν, ὅστις ἐπὶ τινα καιρόν ἐκφατεῖτο ἐνταῦθα...» (Κων. Ἀμαντού, Ἀνέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρήγα Βελεστινλῆ, Ἀθῆνα 1930, σελ. 125). Δέν τοῦ γράφει τό δόνομα πού τοῦ εἶχε σημειώσει δ Γάλλος πρόξενος «Ἀντώνιος Ρήγας Βελεστινλῆς ἐκ Ζαγορᾶς τῆς Θεσσαλίας» ἀλλά τό πραγματικό «Ρήγας Βελεστινλῆς».

Μέ τά παραπάνω ἐπιχειρήματα καί τή σχετική βιβλιογραφία, τό Παιδαγωγικό Ἰνστιτοῦτο, Τμῆμα Πρωτοβάθμιας Ἐκπαίδευσης, τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, παμψηφεί μέ τήν 3/1992 Πράξη του, ἔκανε δεκτή τήν πρόταση τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐταιρείας Μελέτης «Φερδών-Βελεστίνου-Ρήγα» καί ἀποφάσισε νά διαγραφεῖ ἀπό τό ἐγχειρίδιο τῆς Ἰστορίας τῆς ΣΤ' Δημοτικοῦ ή ἀνιστόρητη φράση ὅτι «τό πραγματικό δόνομα τοῦ Ρήγα ἦταν Ἀντώνιος Κυριαζῆς».

Καί ἀργότερα, μέ ἐντολή, στίς 11-1-1995, τοῦ ἀναπληρωτοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Φιλ. Πετσάλνικου τά νεοτυπωθέντα σχολικά βιβλία Ἰστορίας τῆς ΣΤ' Δημοτικοῦ, ἀπό τό σχολικό ἔτος 1995, ἔχοντας ἀποκαταστήσει τήν ἰστορική ἀλήθεια τοῦ δόνοματος τοῦ ἐθνεγέρτη ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΑΗ.

Τά σχετικά μέ τό δόνομα τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ, διεξοδικά θά παρουσιασθοῦν στήν ὑπό ἐκτύπωση σχετική μελέτη μας μέ τίτλο «Ὄνομα καί καταγωγή τοῦ Ρήγα Βαλεστινλῆ. Ἰστορικές ἀνακρίσεις, παρεμπηνεῖς καί παραχαράξεις».

‘Ο Ἀδ. Κοραῆς, Παρίσι 1798, γιά τή σύλληψη και τό Μαρτύριο τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ και τῶν Συντρόφων του.

«... Ὁκτώ Γραικοί οἱ δποῖοι ἐζήτουν ἡσύχως τά ἀρμόδια μέσα τοῦ νά φωτίσωσι και ἀπό τόν ζυγόν τῆς δουλείας νά ἐλευθερώσωσι τούς ἰδίους δμογενεῖς. Παρίστανται ἵσως ταύτην τήν ὥραν δέσμιοι ἔμπροσθεν τοῦ τυράννου οἱ γενναῖοι οὗτοι τῆς ἐλευθερίας μάρτυρες: ἵσως ταύτην τήν ὥραν καταβαίνει εἰς τάς ιεράς κεφαλάς των ἡ μάχαιρα τοῦ δημίου, ἐκκέεται τό γενναῖον ἑλληνικόν αἷμα ἀπό τάς φλέβας των, και ἴσταται ἡ μακαρία ψυχή των, διά νά ὑπάγῃ νά συγκατοικήσῃ μέ δλων τῶν ὑπέρ Ελευθερίας ἀποθανόντων τάς ἀοιδίμους ψυχάς.

‘Αλλά τοῦ ἀθώου αἵματος ἡ ἔκχυσις αὕτη ἀντί τοῦ νά καταπλήξῃ τούς Γραικούς θέλει μᾶλλον τούς παροξύνει εἰς ἐκδίκησιν.

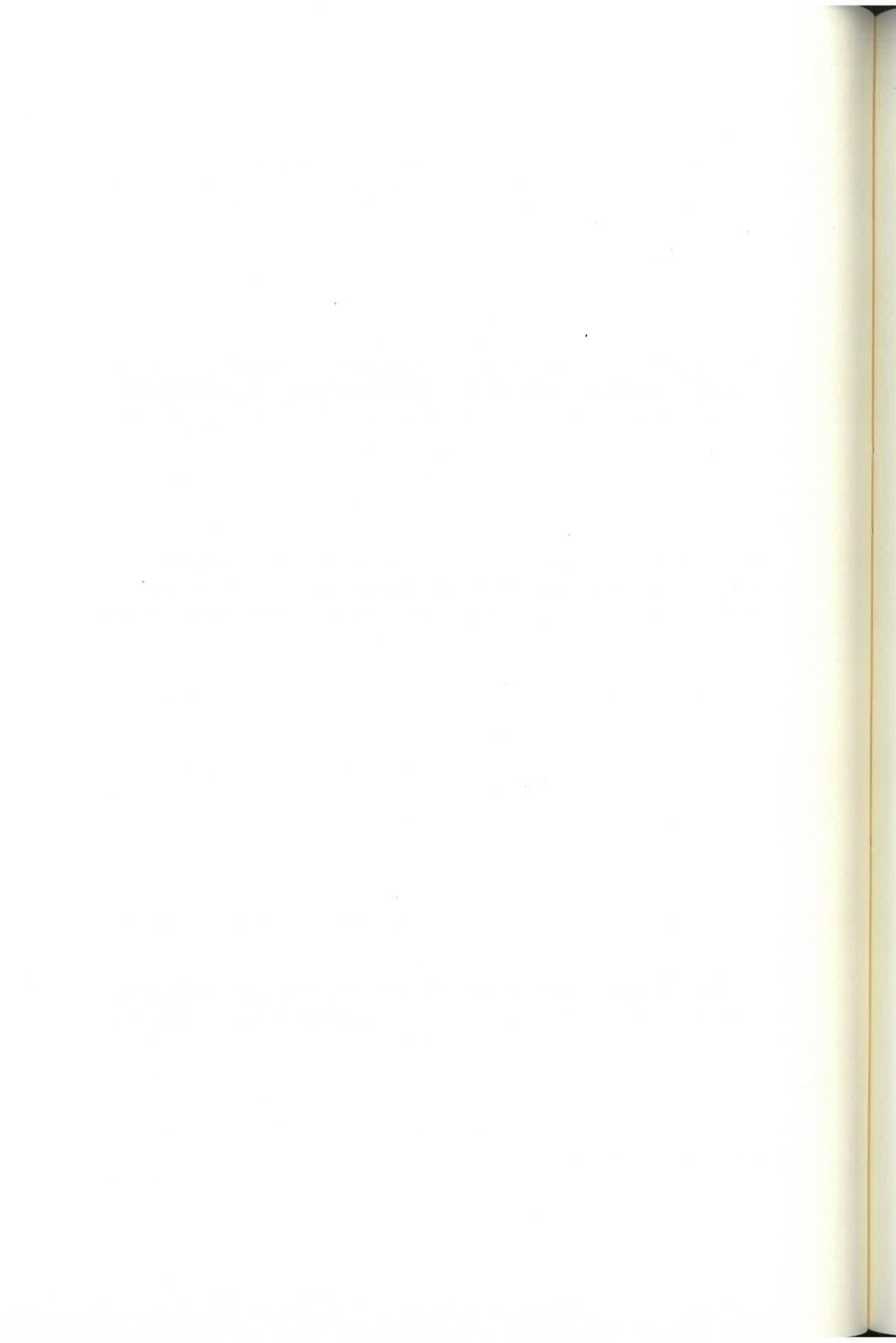
‘Η Ἐλλάς δλη μέ τά δάκρυα εἰς τούς δφθαλμούς παρακαλεῖ τούς ἐν Τεργεστίῳ πραγματευομένους Γραικούς νά ἀφήσωσιν εἰς ἐρήμωσιν τήν πόλιν τοῦ ἀχαρίστου και μισέλληρνος Αὐτοκράτορος, και νά μετοικισθῶσιν εἰς τάς νεωστί ἐλευθερωθείσας αὐτῆς νήσους, ὅπου χωρίς κανένα φόβον προδοσίας εὐτυχεῖς και ἐλεύθεροι δύνανται νά ζήσωσιν...».

[’Αδαμ. Κοραῆ], ’Αδελφική Διδασκαλία, [Παρίσι] 1798, σελ. IV-V.

‘Ο στρατηγός Μακρυγιάννης γιά τόν Ρήγα Βελεστινλῆ

«Μετά πολλούς αἰώνας Ρήγας δ Βελεστινλῆς σπύρει τόν σπόρον τῆς ἐλευθερίας εἰς τούς Ἐλληνας και τούς ἐνθαρρύνει δδηγών αὐτούς τόν τρόπον τῆς ἀπελευθερώσεώς των. Οι Ἐλληνες ἐνθουσιασθέντες και ἐνθαρρυθέντες ἀπό τούς λόγους τοῦ Ρήγα ἔλαβον τά ὅπλα ὑπέρ τῆς ἐλευθερίας».

‘Από τόν ὑπ’ ἀρ. 2 πίνακα τοῦ Παναγιώτη Ζωγράφου ὑπάγορευμένο ἀπό τόν Μακρυγιάννη.

**Oι θυσιασθέντες γιά τήν ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος:
'Ιούνιος 1798.**

Ρήγας Βελεστινλῆς, ἑτῶν 41,
Εὐστράτιος Ἀργέντης, ἔμπορος ἀπό τή Χίο, ἑτῶν 31,
Ἀντώνιος Κοφωνιός, ἔμπορος ἀπό τή Χίο, ἑτῶν 27,
Ἰωάννης Καρατζᾶς, λόγιος ἀπό τή Λευκωσία τῆς Κύπρου, ἑτῶν 31,
Δημήτριος Νικολίδης, ἵατρός, ἀπό τή Ζίτσα Ἰωαννίνων, ἑτῶν 32,
Θεοχάρης Γεωργίου Τουρούντζιας, ἔμπορος, ἀπό τή Σιάτιστα, ἑτῶν 22,
Ἰωάννης Ἐμμανουήλ, φοιτητής τῆς Ἱατρικῆς, ἀπό τήν Καστοριά, ἑτῶν 24,
Παναγιώτης Ἐμμανουήλ, ἀδελφός τοῦ Ἰωάννη, ὑπάλληλος τοῦ Ἀργέντη, ἑτῶν 22.

ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. **Λέανδρου Βρανούση**, Ρήγας Φεραίος, 'Αθήνα [1954], Βασική Βιβλιοθήκη
άρ. 10.
2. **Λέανδρου Βρανούση**, 'Η σημαία, τό έθνοσημο καί ἡ σφραγίδα τῆς «Ἐλληνικῆς Δημοκρατίας» τοῦ Ρήγα, 'Αθήνα 1992. 'Ανάτυπο ἀπό τὸν 8ο τόμο τοῦ Δελτίου 'Εραλδικῆς καὶ Γενεαλογικῆς 'Εταιρείας 'Ελλάδος, σελ. 347 – 388.
3. **Λεάνδρου Βρανούση**, «Ἐφημερίς» 1797, τόμος 5, προλεγόμενα. 'Ακαδημία 'Αθηνῶν, Κέντρο 'Ερεύνης τοῦ Μεσαιωνικοῦ καί Νέου 'Ελληνισμοῦ, 'Αθήνα 1995, ὅπου πολλά σχόλια καί πλούσια διέλιξιογραφία.
4. **Άπ. Δασκαλάκη**, Τό πολίτευμα τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ, 'Αθήνα 1976.
5. **Άπ. Δασκαλάκη**, Τά έθνεγερτικά τραγούδια τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ 'Αθήνα 1977.
6. **Άπ. Δασκαλάκη**, Ρήγα Βελεστινλῆ, 'Επαναστατικά σχέδια καί μαρτυρικόν τέλος, 'Αθήνα 1979.
7. **Πολ. Ἐνεπεκίδη**, Ρήγας – 'Υψηλάντης – Καποδίστριας. 'Ἐρευναι εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Αὐστρίας, Γερμανίας, Ιταλίας, Γαλλίας καί 'Ελλάδος, 'Αθήνα 1965.
8. **Γεώργ. Λαΐου**, Οἱ ἀδελφοί Πούλιοι, δ Γεώργιος Θεοχάρης, καί οἱ σύντροφοι τοῦ Ρήγα. ('Ανέκδοτα ἔγγραφα ἀπό τὰ Ἀρχεῖα τῆς Βιέννης), Δ.Ι.Ε.Ε., τόμ. 12, 1958, σελ. 202 – 270.
9. **Σπ. Λάμπρου**, 'Αποκαλύψεις περὶ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ρήγα, 'Αθήνα 1892.
10. **Νικ. Πανταζοπούλου**, Μελετήματα γάλ τὸν Ρήγα Βελεστινλῆ, 'Αθήνα 1994.
11. **Δημ. Καραμπερόπουλου**, 'Η «Χάρτα τῆς 'Ελλάδος» τοῦ Ρήγα.
Τά πρότυπά της καί νέα στοιχεῖα. Στό «Η Χάρτα τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ», 'Αθήνα 1998, σελ. 13 - 90.

Εύρετήριο
όνομάτων καί πραγμάτων
τοῦ Ἑλληνικοῦ κειμένου*

- ’Αβράμης, ἔμπορος στό Βουκουρέστι 63
ἀγγελία περὶ τῶν Ἑλλήνων 153
ἀγγλικό πλοῖο 115
’Αγγλίς δ'
”Αγιον Ὅρος 181
’Αδάμ Ιωσήφ 69
ἄδεια ἀγορᾶς ὅπλων 57, ἀνατυπώσεως 107
ἀδελφότης 13
ἀδικίαι τῶν Τούρκων 87
’Αδριατική θάλασσα 71
’Αθανασίου Γεώργιος 103
’Αθηναῖοι 73
’Αθηνῶν Πανεπιστήμιο 6'
Αἴγαιον πέλαγος 3, 23, 75, 97, 107, 137
Αἴμος 21
αισθήματα φιλικά 117, 119, 161, ὑπόπτα 39
αιχμαλωσία τουρκική 145
αιχμαλώτων ταμεῖον ἀπολυτρώσεως 145
ἀκολασία πολιτική 135
ἀκολουθία πρεσβευτοῦ 143, στρατιωτική 11
ἀκρόασις 123
ἀκροτηριασμός 135
’Αλβανία 11, 71
’Αλβανοί 7
ἀλγερινά καταδρομικά πλοῖα 141
’Αλγέριον 117
’Αλεξάνδρεια 141
’Αλέξανδρος Λαυρέντιος 67, 75
’Αλέξανδρος ὁ Μέγας 63, 81, 87, 101
’Αλέξις 85
ἀλληλογραφία 21, 31, 39, 45, 65, 75, 101, 115
’Αλμυρός Θεσσαλίας 181
”Αλπεις 61, 178
ἄλυσος γ'
ἀμοιβαιότης 119, 153· ἀμοιβαιότητος
ἔγγραφος διαβεβαίωσις 147
”Αμοιρος Κωνσταντίνος 59, 77, 79, 81, 83, 85, 89, 91, 107, 109, 113, 129.
’Αμστελόδαμον 3
ἄμυνα 167
ἀνάγνωσις προκηρύξεως 17
ἀνάκριση 7, 19, 25, 47, 95, 107, 127, 129, 169, προεισαγωγική 15, συνοπτική 7, τακτική 9· ἀνακρίσεως πορίσματα 127, πρακτικά ε', 59, 75, 81, 87, 91, 97, 101, 105, 109, 113, 117, 143, 147, 151, 159, 163
ἀνακριτής 111
ἀνακριτική ἀρχή 17, 19
ἀνάκτησις παλαιᾶς ἐλευθερίας 23
ἀναμόρφωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους 63, 101
ἀναστολή ἐμπορικῶν ἐργασιῶν 25
’Ανατολή 3, 7, 75, 79
ἀνατροπή κυβερνητική 25
ἀνατύπωσις 107
»Ανάχαρσις Νέος» 11, 13, 17, 61, 63, 75, 81, 101
ἀναχώρησις Ρήγα 73, 79

* Τό εύρετήριο συντάχθηκε ἀπό τὸν κ. Δημήτριον Ἀπ. Καραμπερόπουλο.
Δέν εύρετηριάζεται τό ὄνομα Ρήγας Βελεστινλῆς, διότι ἀπαντᾶται πολύ συχνά.

- ἀνδριάντας Ρήγα 6'
 ἀνεξαρτησία ἐθνική α'
 ἀνθρωπος κακεντρεχέστατος 107, τα-
     ραχοποιός 147· ἀνθρώπου δικαιώ-
     ματα 13, 169
 ἀνθρωπότητος δίκαια 23
 ἀντάλλαγμα 3, 117, 145, 151, 153, 155
 ἀντάρτης -αι, 7, 21, 23, 117, Μανιᾶται
     11· ἀνταρτῶν ἐπιθέσεις 21, ἥτται 57
 ἀντίγραφον 67, 103
 ἀντιπαράστασις 9, 95, 107
 ἀντίστασις 167
 Ἀντώνιος Ρήγας Βελεστινλῆς 169
 ἀξιοπιστία δ'
 ἀξιώσεις 155, τῆς Πύλης 49
 ἀξιωματικός 133, 135, κατώτερος 155
 ἀπαίτησις 139, 165
 ἀπελευθέρωσις 65, 71, Ἐλλάδος 3, 5,
     65, 77, 79, 89, 93, 105, 107, 109, 111,
     113, ἐκ τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ 87·
     ἀπελευθερώσεως σχέδιον 5
 ἀποβολή ἐκ τῶν συνόρων 27
 ἀπόγονοι 71
 ἀπαγωγή 117
 ἀπόδειξις τῆς ἐκδόσεως 131
 ἀπόδρασις 135· ἀποδράσεως διάδοσις
     167
 ἀποκαλύψεις 47, 49, 137
 ἀποκατάστασις τῆς ἐλευθερίας 91
 ἀπόκτησις τῆς ἐλευθερίας 95
 ἀπολογία 93
 ἀπολύτρωσις 147
 ἀπεπεράτωσις λογαριασμῶν 129
 ἀποστασία 15, 27, 61, 65, 67, 71, 79·
     ἀποστασίας πνεῦμα 13, σχέδιον 33,
     ὑποκίνησις 13
 ἀποστολή ασφαλής 131, κρατουμένων
     129, ταχυδρομική 45
 ἀπόστολοι μυστικοί τῆς Γαλλίας 47
 ἀποτίναξις τουρκικοῦ ζυγοῦ 23, 41
- ἀπόφασις θανατική 11
 Ἀργέντης Εύστρατος 9, 13, 15, 17, 19,
     25, 33, 35, 61, 63, 65, 71, 73, 75, 77,
     79, 81, 83, 85, 87, 89, 91, 99, 107,
     109, 113, 177
 ἀρετή 83
 ἀριστοκρατία βενετική 7
 ἀριστον μεσημβρινόν 77
 ἀρχαῖοι Ἑλληνες 83
 ἀρχεῖα 143, Βιέννης 180, Ὑπουργείων
     ε', 169, 171
 ἀρχειακά σημειώματα 171
 ἀρχαί άγαθαί 149, δημοκρατικαί 149,
     ἐπαναστατικαί 149, ἐπικίνδυναι
     137, πολιτικαί 17
 ἀρχή ἀστυνομική 171, στρατιωτική 171
 ἀρχηγός τοῦ ἔθνους 153
 ἀσθένεια 99
 ἀστυνομία 15, 23, 25, 33, 113, 127, 129,
     133, αὐστριακή δ', βιαινναία 33, μυ-
     στική 9, 25, τεργεστιαία 13· ἀστυνο-
     μίας στρατιώται 123
 ἀστυνομική ἀρχή 171
 ἀστυνομικό κατάστημα 59, 173
 ἄσμα 67, 69, 71, ἐλληνικόν 61, ἐπανα-
     στατικόν 77, 83, 89, 91, 97, 103,
     ἐπικίνδυνον 93, Μασσαλιώτιδος 11
 ἄσυλον 145
 Αὐγούστα 111
 Αὐξεντίου Γεώργιος 103
 Αύλή 27, 45, 143, αὐτοκρατορική 25,
     35, 47, 49, 53, 57, 147, 151, 153, 159,
     161, 163, 165, Ὑψηλή 43, 45, 53
 αὐλός 59, 77
 Αὐτούσια ε', 177, 178, 180, Κάτω 115,
     173
 αὐστριακή κυβέρνησις 169
 αὐστριακός πρόξενος 178, αὐστριακά
     πλοϊα 131
 αὐτηκοΐα δ'

- αὐτοκράτειρα 45
 αὐτοκρατορία 57, δθωμανική 47, 55,
     159, 161, 163
 αὐτοκρατορική προστασία 51, σημαία
     115, 117
 αὐτοκρατορικό άνάκτορο 125
 αὐτοκράτωρ 41, 123
 αὐτοκτονία 135
 αὐτόπτης μάρτυς 6'
 αὐτοτραυματισμός Ρήγα 9
 αύτοψία 6'
 Ἀττίφ Ἀχμέτ 57, 135, 153
 ἀτυχία 83
 Βαϊστόπουλος Γ. δ'
 Βαλαμουτόπουλος Χ. 181
 Βάλλεμπουργ φόν 33, 39, 57, 117, 135,
     149, 153, 155, 159, 163
 Βανάτου ἀρχηγεῖον 117
 βᾶνος 45
 Βαρδαρία 29· Βαρδαρίας πειραταί 139
 Βαρθελεμῦ 109
 Βασιλεία ('Ελδ.) 109
 Βασίλειον Νεαπόλεως 135
 Βασιλείον Ἀλέξανδρος 111
 Βασίλης 67· δλ. καί Χριστόφορος Χα-
     τζηδασίλης
 Βεκιλής Καπετάν πασσᾶς 141
 Βελεστίνο δ'
 Βελιγράδιον γ', δ', 11, 21, 23, 57, 117,
     119, 127, 129, 133, 143, 147, 151,
     159, 161, 163, 167, 171, 173, 181·
 Βελιγραδίου Καιμηλάμης 21, 131,
     133, 157, 173, 175, Πασσᾶς 49, 153,
     φρουρά 37
 Βενετία 7, 23, 47, 97, 99, 117, 139, 141
 βενετική ἀριστοκρατία 7, πολιτεία 33
 βενετικαὶ κτήσεις 33
 βενετικός στόλος 7
 βενετικά πλοῖα 139
 βενετικαὶ νῆσοι 99, 137
 Βενετοί 29, 41
 Βερβέροι 141, 147
 Βερναδότης, Γάλλος στρατηγός (πρε-
     σβευτής τῆς Γαλλίας στή Βιέννη)
     121, 169
 Βέρτσα συνταγματάρχης 175
 βιβλία α', 7, 13, 17, 73, 95, 99, 105·
     βιβλίων λογοκριτής 105
 Βιδίνιον 143, 167
 Βιέννη ε', στ', 7, 9, 13, 15, 33, 35, 41,
     43, 45, 47, 49, 53, 79, 93, 111, 113,
     127, 129, 131, 151, 161, 167, 169,
     173, 175, 178-181· Βιέννης Ἰωσήφειο
     τμῆμα 61
 δίος τοῦ Ρῆγα 6', δ'
 Βιτάλης 79
 Βλαχία 13, 21, 31, 43, 45, 63, 69, 87,
     169· Βλαχίας ἥγεμών 53, 57
 βογιάρος 31, 155
 βοήθεια 65, γαλλική 3, ξένης δυνάμεως
     77
 βοημικό αὐστριακό αὐλικό γραφεῖο 31
 Βοναπάρτης 89, 169
 «Βοσκοπούλα τῶν Ἀλπεων» 61, 178
 Βοσίνια 21, 55, 137
 Βόσνιος 121
 Βόσπορος 157
 Βουγιούκδερε τοῦ Βοσπόρου 157, 163,
     165
 Βουκοδίνα 41
 Βουκερέστιον 31, 47, 49, 53, 63, 101,
     177
 Βουλγαρία 21
 Βούλγαρος ραγιᾶς γ'
 Βράδυ στρατηγός 145
 Βρεσέ, πρόξενος γαλλικῆς δημοκρατί-
     ας στή Τεργέστη 169
 Βρίγιδο κόμις, αὐστριακός διοικητής
     Τεργέστης 13, 15
 Βρυξέλλαι 81, 87

- Γαλλία α', 65, 85, 169· Γαλλίας βοήθεια 79, διερμηνεύς 169, πρεσβευτής 169
 γαλλικάί ἀρχαί 153
 γαλλική βοήθεια 3, 5, δημοκρατία 41, 123, 169, 180, πρεσβεία 55, 121, 127, προκήρυξις 109, προστασία 23, φρουρά 5
 γαλλικό νεωτεριστικό πνεῦμα 91, περιοδικό 111, πολίτευμα 11, 69, 71, 109, πολύτεμα τοῦ 1793 69, 97
 γαλλικοί θεσμοί 85, 109
 γαλλικός θεμελιώδης νόμος 69
 Γάλλοι 3, 5, 7, 35, 49, 65, 67, 69, 81, 99, 180, ἀπόστολοι 123, δημοκρατικοί 57· Γάλλων βοήθεια 3, ἐπιδοκιμασία 3, ὥπλα 5
 Γάλλος πολίτης 109, πρεσβευτής 121, 123, 125, πρόξενος 101
 γενίτσαροι 23
 Γεντίλη στρατηγός 99· βλ. καί Gentili.
 Διοικητής τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων πού ἀποδιέθηκαν στὴν Κέρκυρα, Ἰούν. 1797.
 Γεσνέρος 99, 178
 Γιούργεδον Βλαχίας 21
 γκιασούρης γ'
 γλύπτης 6'
 γονιμότης 6'
 Γούδας Ἀν. γ', 5, 178, 181
 γραμματέας πρεσβείας 47, 49, γαλλικῆς πρεσβείας 55, 121
 γραμματεία μυστική αὐλική 149, 171, 175
 γραφεῖο βοηθικό αὐστριακό αὐλικό 31, αὐλικό 133, 145, 180
 γραναδιέροι 125
 γρόνθος γ'
 γρόσια 121
 Γωδέν, γραμματεύς τῆς γαλλικῆς πρεσβείας στό Βουκουρέστι 47, 55
 Δαλματία 41, 139
 δαλματικαί κτήσεις 33
 Δαλματοί 29
 δαπάναι ἐκτυπώσεως 63, 75
 Δεβλίγγη 99
 Δεκάς 179· βλ. Décade
 Δεκόρς 55
 Δελτίον τῆς Ἰστορικῆς καί Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας Ἐλλάδος στ' Δενίσκου σῶμα (στρατ.) 157
 δέοματα κατειργασμένα 35
 δεσμοφύλαξ 6', γ'
 δεσμώτης γ'
 δήλωσις 119, 169, ἔγγραφος ὑπουργική 119
 δήμιος 6', γ', δ'
 δημοδιάσκαλος δ'
 δημοκρατία 23, 73, 89, 135, γαλλική 41, 123, 169, 170, 180, τέλεια 7, ὑπόγαλλική προστασία 23· δημοκρατίας διερμηνεύς 169, δπαδοί 23, πόθος 73, σπέρματα 153
 δημοκρατικά φρονήματα 47
 δημοκρατική ἀρχή 149, κυβέρνησις ἐν Ἐλλάδι 13, 19, 169, προπαιδεία 67
 δημοκρατικοί Γάλλοι 57
 δημοκρατικό πολίτευμα 13, 23
 δημοσιογραφική ἔκφρασις γ'
 δημοσία τάξις 25, 119, 151
 δημοσιεύματα ἐλληνικά 7
 διαδατήρια 27, 43, 51, 55, 141
 διαβεδαίωσις 5, 9, 125, 155, ἔγγραφος 147, 155
 διαδήματα 45, 65, 149, 153
 διάδολος 65
 διαγωγή 163, ἐνόχων 39, φιλική Αὐστρίας 25
 διακλάδωσις συνωμοσίας 45
 διαπραγματεύσεις 3

- διαταγαί 117
 διαταραχταί τῆς δημοσίας τάξεως 119,
     151
 διατάραξις τῆς τάξεως καί τῆς ήσυχίας
     143, 145
 διαφώτισις τοῦ ἔθνους 61, τῶν Ἑλλή-
     νων 99
 διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς 9, 15, 33, 81, 85
 διδασκαλία 83, περὶ τῶν δικαιωμάτων
     τοῦ ἀνθρώπου 169
 διδάσκαλος ἐπιστήμης 83
 διαμελισμός γ'
 διερμηνεύς 141, 159, τῆς Γαλλίας 169,
     τῆς Πύλης 33, 39, 49, 149, 151, 153,
     178
 Διευθυντήριο 13, 41, 47, 49, 79
 διεύθυνσις τῶν τραπεζικῶν ἐργασιῶν
     25
 διήγησίς τραγικοῦ θανάτου α', β', δ'
 δίκαια τῆς ἀνθρωπότητος 23, τοῦ ἀν-
     θρώπου 13, 169
 δικαιοσύνη 85
 δικαστήρια 25, 147, πολιτικά 115, 129
 διοίκησις 65, 97, τουρκική 41
 διοικητής Σεμλίνου 57, στρατιωτικός
     173, Τεργέστης 13
 διορθώσις τυπογραφικαί 17
 Δούκας Κωνσταντίνος 19, 77, 79, 89,
     177
 δουκάτα 29
 δουλεία 117, 147· δουλείας ζυγός 41
 Δούναβις α', 23, κάτω 117
 δραπέται 155, 165· δραπετῶν ἔκδοσις
     157
 Δρέσδης αὐλή 163
 δύναμις γειτονική 85, 99, ξένη 77
 δυσαρέσκεια 23
 δυσπιστία δ'
 ἔγγραφα δ', ε', ζ', στ', 9, 39, 83, 85,
     155, 171, 177, 180, 181, ἀνακρίσεως
- 109, ἐπανάστατικά 180, ναυτιλιακά
     115, 139, πλοίων 141, πρωτότυπα
     182
 ἔγκλημα 17
 ἔγκληματίας 165
 ἔγκωμια δ'
 ἔδαφος τουρκικό 119
 ἔθνος 29, 65, 149, Ἑλληνικό 11, Ἑλλήνων
     69, τουρκικό 61· ἔθνους ἀναμόρφω-
     σις 63, ἀρχηγός 153, παροῦσα θλιβε-
     ρά κατάστασις 61
 ἔθνικής ἀνεξαρτησίας πόλεμος α'
 εἰδήσεις δ', 21, 35, 39, 125, ἀσφαλεῖς
     41, ἐκ Σεμλίνου 37, κατασκοπευτι-
     καί 147, περὶ τῶν κρατουμένων 153,
     περὶ παύσεως τῆς ἑλληνικῆς ἐφημε-
     ρίδος 49, ὑγιεινομικαί 147· εἰδήσε-
     ών περισυλλογή δ'
 εἰκασία 5, 45, 177
 εἰκὼν Μεγάλου Ἀλεξάνδρου 81, 87, 103
 εἰρήνη 49
 ἔκδοσις (παράδοσις τῶν Ἑλλήνων κρα-
     τουμένων) ε', 7, 9, 115, 131, 145,
     147, 153, 165, 171, 175, 181, ἀμοι-
     βαία 151, ἐπὶ ἀποδεῖξει 131· ἔκδόσε-
     ως ἀπόδειξις 131
 ἔκδουλεύσεις 33
 ἔκκλησία ἑλληνική Βιέννης ε'
 ἔκκλησις πρὸς τὸ Ἑλληνικόν ἔθνος 11
 ἐκτύπωσις 17, 67, 101, 161· ἐντυπώσε-
     ως δαπάναι 63, 75, ἔνοχοι 161.
 Ἐλπίς 99
 ἔλευθερία ζ', 7, 13, 15, 71, 89, 123, 169,
     Γάλλων 91, Ἐλλάδος 99, 111, Πα-
     λαιά 23, 103· ἔλευθερίας ἀποκατά-
     στασις 91, ἀπάντησις 95, ἐπιδίωξις
     11, υμνος 13, 19, 23
 ἔλευθεριότης 29
 ἔλευθρόωσις 5
 Ἐλλάς 11, 13, 23, 29, 33, 71, 73, 81, 83,

- 85, 89, 97, 99, 107, 137, 169· Ἐλλάδος
 ἀπελευθέρωσις 3, 5, 65, 77, 79, 87,
 89, 93, 105, 107, 109, 111, 113, δημο-
 κοτική κυβέρνησις 19, ἐλευθερία
 99, 111, κατάστασις 103, παλαιόν
 πολίτευμα 85
 Ἐλλην-νες δ' – στ' 3, 5, 7, 9, 11, 19, 23,
 35, 63, 65, 67, 75, 77, 81, 83, 85, 89,
 91, 93, 97, 99, 105, 127, 153, 159,
 163, 165, 167, 169, 177, ἀρχαῖοι 83,
 ἀρχαῖοι συγγραφεῖς 95, ἀπαχθέντες
 159, ἐν Βιέννη 9, ἐμπορος 5, 61, 63,
 101, ἐπαναστᾶται 55, ιατρός 17,
 κρατούμενοι 49, 113, 129, ἐν Λευψίᾳ
 41, λόγιοι 5, φαγιάδες 147, 151, στα-
 σιασταί 17, 71, συνωμόται 147, τυ-
 πογράφος 15, ὑπήκοοι 9, 11, 13, 15,
 25, 27, 59, 129, 133, 143, 173, φοιτη-
 τής 111· Ἐλλήνων ἄστονδος ἔχθρος
 93, ἐξ ὀνόματος 65, 59, νόμιμος κυ-
 ρίαρχος 27, σκευωρίαι 29, σύλληψις
 7, 93, συνωμοσία 25, 37, 39, 45, 47,
 55, 137, 159, ὑποκίνησις 169, φυλά-
 κισις 93
 Ἐλληνική ἐκκλησία ε', 105, ἰδέα 67, νῆ-
 σος 3, 7, προκήρυξις 77, 93, συνω-
 μοσία 33, 117
 Ἐλληνικόν-ός ἄσμα 61, ἔθνος 11, 15, 41,
 69, 95, 101, 147, ἐμπορικός οἶκος
 13, 31, 151, λαός 11, 61, λιμήν 5,
 πνεῦμα 69, πολίτευμα 91, φρούριον
 5, χάρτης 101
 Ἐμμανουήλ Γεώργιος 85, Ἰωάννης (1773
 – 1798) φοιτητής τῆς Ἱατρικῆς 59,
 71, 89, 91, 93, 95, 107, Παναγιώτης
 (1775 – 1798) ἀδελφός τοῦ Ἰωάννη
 59, 87, 91, 93, 103
 ἐμπορική πανηγύρις 79, σχέσις 35, ὑπό-
 θεσις 119
 ἐμπορικός οἶκος 31, 35, 129, 139, 141,
 πλοῖο 139, ὑπάλληλος 129.
 ἐμπόριον 3, 5, 27, 31, 129
 ἐμποροδικεῖον 31
 ἐμπορος δ', 5, 9, 13, 15, 19, 23, 27, 29,
 31, 33, 49, 63, 73, 75, 77, 85, 103,
 111, 145
 ἐνθουσιασμός 23
 ἐνοχοὶ ἐκτυπώσεως 161· ἐνόχων διαγω-
 γή 39, σύλληψις 117.
 ἐντυπα 7, 17, 169, ἐλληνικά 13, ἐπανα-
 στατικά 15, κινδυνώδῃ 11, στασια-
 στικά 55, ὑποπτα 13
 ἐξαγωγή καρπῶν 117, σίτου 57
 ἐξαρχος 115, 180, 181, αὐτοκρατορικός
 9, 43, 127, 161, 178· βλ. καί πρέσβυς
 ἐξαφάνισις στασιαστικῶν ἐγγράφων
 119
 ἐξαψις παθῶν 153
 ἐξερεθισμός πνευμάτων 25, φρονημά-
 των 13
 ἐξέτασις 9
 ἐπαίτης 27
 ἐπανάστασις 71, 89, 137, 169, γενική
 11, Ἐλλάδος 9, 65, 73, 77, 83, 91, 93·
 ἐπαναστάσεως ὑποκίνησις 7
 ἐπαναστάτης 11
 ἐπαναστατική ἐταιρία 73, 75, πρόθεσις
 81, 95, προκήρυξις 13, 15, 17, 19,
 23, σκέψις 67, 71, συγγραφή 67, συ-
 νωμοσία 159
 ἐπαναστατικό ἄσμα 77, 83, 89, 91, 97,
 ἐγγραφο 9, ἐντυπο 15, 25, ποίημα
 61, σχέδιο 19, 71, 77, 83, 95, 107,
 109, 169.
 ἐπαρχία 147, 157, αὐτοκρατορική 115,
 διθωμανική 161, τουρκική 11, 71,
 127.
 ἐπιδίωξις ἐλευθερίας 11
 ἐπιδοκιμασία Γάλλων 3
 ἐπικουρία 21

- ἐπικράτεια τουρική 143
 ἐπιμίσθιον 135
 ἐπινοήματα δ'
 ἐπισιτισμός 117
 ἐπιστήμη 83
 ἐπιστολή -ές 7, 9, 67, 69, 73, 87, 89, 99,
     101, 169, αὐτογράφος ε', πρωτότυ-
     πος 65, 69, συστατική 79, χειρόγρα-
     φος 13
 ἐπιστόλιον 169
 ἐπιτήρησις 129, 135
 ἐπίτροπος ἀνακριτικός 113
 ἐπώνυμον θεσσαλικόν τῶν Περδαΐδῶν
     178
 Ἐρβέτος βαρδόνος 21, 115· δλ. καὶ Ράτ-
     κηλ, Herbert - Rathkeal
 ἔργον -α Ρήγα ζ', πρωτότυπον 67
 ἔργασία ἐμπορική, τραπεζική 25
 ἔργοστάσιον τυπογράφου 11· δλ. καὶ
     τυπογραφεῖο
 ἔρευνα δ', 151, 155
 ἔρωτήσεις παραπειστικά 107
 «Ἐστία» (περίοδ.) δ'
 ἐταιρία 73, 75, 101
 εὐαρέσκεια 103, 105, 109
 Εύδοια 169
 εὐγνωμοσύνη 45, 115, 161
 εὐημερία δημόσια 45
 εὐμένεια 165
 εὔνοια 143
 εὐτολμία 121
 ἐφημεριδογράφος 39 (δλ. καὶ τυπο-
     γράφος)
 «Ἐφημερίς Ἑλληνική» 49
 ἐχθρός ἄσπονδος 93
 Ζάρα 121, 145
 Ζαγορά 169
 Ζητψαῖος ἢ Ζηκαῖος Δημήτριος· δλ. Νι-
     κολίδης Δημήτριος
 Ζούκας Ἰωάννης 75
- ζυγός δουλείας 41, τουρκικός 3, 11, 23,
     65, 71, 77, 83, 93, 99, 103, 105, 107
 ἥγεμών 13, 31, 39, 43, Βλαχίας 53, 57,
     87, 169, Μολδαβίας 87, 155
 ἥθικές θεωρίες 55
 «Ἡθικός τρίποντος» 61, 63, 101, 178
 ἥλικια Ρήγα δ'
 ἥμεροι γρηγοριανόν 182, Ἰουλια-
     νόν 182
 Ἡπειρος 11, 71, 81
 Ἡπειρῶται 73
 ἥρως δ°, 63
 Ἡσαΐας Δ' 79
 ἥσυχία 145, δημοσία 45, τοῦ κράτους 39
 ἥττα ἀνταρτῶν 57
 θάλασσα 7, 133, Ἀδριατική 71, Βαρδα-
     ρίας 29
 θαλασσοπλοΐα 33, 137· θαλασσοπλοΐας
     φιλομάνια 115
 θαλασσοπόροι 139, Βενετοί καὶ Δαλ-
     ματοί 29
 θανατική ἀπόφασις 11
 θάνατος τραγικός α'· θάνατου ἔτος 6'
 θεραπεία τραύματος 9, πληγῶν 47
 Θεοδόσης 73
 Θεοφίλου Γεώργιος 181
 Θεοχάρης Γεώργιος 19, 77, 81, 83
 θέρμανσις τῶν κεφαλῶν 13, 25
 θεσμοί τῆς Γαλλίας 87, Γάλλων 81,
     Γαλλικοί 85, 109
 θεσσαλία 59, 107, 169, 181
 θεσσαλός θαρραλέος α'
 θεσσαλός α'
 θούριος Ὅμνος 61
 θρασύτης 123
 θρήσκευμα ὁρθόδοξον 135
 θρυλήματα δ'
 θρύλος δ κατά παράδοσιν δ', δ'· θρύ-
     λου παραλλαγή δ'
 θυσία τῶν ὀκτώ μαρτύρων δ'

- Ιάσιον 33, 35, 53, 55, 63, 73, 178
 Ιατρικής διδάκτωρ 9, 15, 33, 81, 85,
     τελειόφοιτος 19, φοιτητής 9, 61, 91,
     103
 ίατρός 17, 19, 177
 Ιμβροί 27, 37, 39, 49, 149,
     153, 155, 157, 163, 165
 ίδεαι Ἑλληνικαί 67
 ίδιωτῶν ἀλληλογραφία 39
 Ἱεράρχης 153
 Ἱερεύς ἀξιόπιστος δ'
 Ἰλλυρία 105
 Ἰλλυρικά στρατεύματα 5
 Ἰλλυριοί Χριστιανοί 5
 Ἰόνιοι νῆσοι 41
 Ἰουσούφ Ἀγᾶς 159
 Ἰππεῖς 125, λογχοφόροι 123
 Ἰππικό 129, 131
 Ἰσότης 12, 15, 123
 Ἰσπανία 135
 Ἰσπράνικοι 155, 181 (ἄνδρες τῆς ἐγχω-
     ρίου Χωροφυλακῆς)
 Ἰστορία τῆς ἀρχαίας πατρίδος 75
 Ἰστορική ἀκρίβεια ζ'
 Ἰστορική καὶ Ἐθνολογική Ἐταιρεία τῆς
     Ἐλλάδος στ'
 Ἰταλία 3, 5, 6, 65, 135
 Ἰταλοί 178, προδότες 5· Ἰταλῶν συνω-
     μοσία 3
 Ἰχθυοπαλεῖα 179
 Ἰωάννινα 73, 81
 Ἰωάννου Σταῦρος 85
 καθησύχασις 153
 Καιμακάμης Βελιγραδίου 21, 57, 119,
     127, 131, 133, 143, 151, 157, 159,
     165, 173, 175, 181
 κακίαι 83
 κακοποιοί 27, 145
 Κακοσούλιῶται 11, 71
 κακώσεις 151
 Καλαφάτης Γεώργιος, συμμαθητής του
     Ρίγα στή Ζαγορά, ἐμπορος στή
     Τεργέστη 97
 Καλλίνικος Ε', πατριάρχης 181
 Καλλιμάχης Ἄλεξανδρος, ἡγεμών Μολ-
     δαΐας (1795-1799), 63
 καλοκαγαθία 121
 Καμάνδρος Δημήτριος Βιτάρης
     κανόνες στρατιωτικοί 67
 Κάπαρης Σταμάτιος 79
 Καπετάν Πασσᾶς 49, 115
 Καρακάσης (Κων/νος) 103
 Καρατζᾶς Ἰωάννης 59, 105, 107
 Καρμανιόλα (ᾶσμα) 67
 Κάρολος πρίγκιψ του Λιχνεστάϊν 123
 καρπῶν ἔξαγωγή 117
 Καστελλονόδο 145
 Καστοριά 87, 91
 καταγγελία 7, 13, 147
 καταδίωξις 167
 κατάθεσις 55, 65, 67, 69, 83, 85, 87, 89,
     91, 95, 97, 101, 103, 107, 109, 111·
     καταθέσεων πρακτικό 9, 11
 κατάλογος 75
 κατάπλους 29
 κατάστασις δουλική 85, Ἐλλάδος 103,
     θλιβερά τοῦ ἔθνους 61
 κατάστημα ἀστυνομικό 59, 173, ἐμπο-
     ρικό 107
 καταστιχάριος 15, 87
 κατάσχεσις ἐντύπων 11
 κατοικία 81, 83, 91, 123
 κάτοικοι Μωρέως, Ἐλλάδος 23
 Κάτταρον 121, 139, 145
 Καψούλης Ἰωάννης 75
 κατάχρησις 153
 καφενεῖο 91, 93, 105
 καφές 45
 Κεβενχύλλερ στρατάρχης 67
 κερδοσκοπία 63

- κέρκουρος 139· δλ. καί κόττερον
 κιβώτια ε', 13, 15
 Κίνου κόμις, στρατάρχης 131, 133,
     173
 «Κλειώ» Τεργέστης (έφημ.) 181
 Κλέτσελ Ιωσήφ 69
 κληρονομία 93
 κληρονομική χώρα 27
 κλίσις δημοκρατική 109
 Κνάους Ἰω. Ἰακ. ἔμπορος 121
 κοινωνική τάξη 45
 κοιτών 109
 Κολόρους ἔμποροι 73
 Κόμπεντζλ Λ. κόμις 157
 Κονδύλης 53
 Κορωνίος Ἀντώνιος 7, 15, 59, 61, 65,
     67, 69, 73, 89, 97, 101, 109, 178
 Κόσσος Ἰωάννης δ', γ'
 κόττερον δλ. κέρκουρος
 Κούρτοβιτς Μάξιμος 147
 κράτος 25, 29, 117, 123, 145, 157, κράτος
     τη κληρονομικά 27· κράτους ήσυχία
     39
 κριτική πεφωτισμένη δ'
 κροατικά στρατεύματα 5
 κρυσφύγετον 155, 157
 κτήσεις βενετικαί, δαλματικαί 33
 κυδέρνησις 121, 123, 125, 147, αὐτο-
     κρατορική 137, δημοκρατική ἐν Ἐλ-
     λάδι 13, 19, συντηρητική 135
 κύνες δ'
 κυριαρχία τουρκική 113
 Κύριλλος ἱερωμένος 73
 Κωνσταντινούπολις 3, 5, 21, 27, 37, 41,
     51, 55, 59, 73, 77, 79, 111, 137, 149,
     159, 165, 178, 180· δλ. καί Πόλη
 Λαζάρου τάγμα 173
 Λάμπρος Σπυρίδων στ', 177
 λαός 11, 67, 85, 87, 95, 121, 123, έλλη-
     νικός 11, 61
- Λάρισα 107
 Λατινιάνος 73
 Λεγόανδ Αἴμ. α', γ', 177-180
 Λεξέρ 105
 Λειψία 41, 55, 109, 159, 163
 λέοντες 73
 λέσχη 97
 λεωφόροι 167
 λήθαιος ἥθικός 85
 ληστής 157
 λίθος 123
 λιμήν -ες 3, 139, 141, Ἰταλίας 5, Ὀθω-
     μανικοί 115, Τουρκίας 27, 141
 Λιχνεστάϊν 123
 λογαριασμοί 129
 λόγιοι Ἑλληνες 5
 λογοκριτής διδλίων 105
 Λονδίνο 3
 Λοῦδολφ φόν κόμις 33, 147
 Μαβλύ 83
 Μάγδεβουργ ύποστράτηγος 133
 Μακεδονία 11, 71, 87, 91, 101, 169
 Μακότης δλ. Μασούτης Ἀνδρέας
 Μαλάκη 139
 Μανιᾶται 11, 71
 Μανούσης Γεώργιος 31, 73
 Μανωλάκης 73
 Μαργέλιος πρόξενος 35
 Μαρκίδης Πούλιος 178
 Μαρμοντέλ 61, 178
 μαρτυρία περὶ τοῦ Ρήγα δ', τοῦ Ρήγα
     71
 μαρτυρίον τοῦ Ρήγα στ'
 μάρτυς αὐτόπτης δ'
 Μασούτης Ἀνδρέας 15, 17, 19, 59, 77,
     79, 81, 83, 85, 87, 89, 107, 109, 113,
     129, 179
 Μασσαλιώτις (ᾶσμα) 11· Μασσαλιώτι-
     δος ὅμνος 83
 Μαυρογένης 13

- Μαυρογορδάτος 75
 Μαυρόδογλου Νικόλαος 97
 Μεγαλειότης 167
 μέγαρον 123, 125
 Μέγας Ἀλέξανδρος 63, 81, 87, 101
 μελέτη τῶν δημοσιευμένων ἐγγράφων ε'
 Μελιγκός Γεώργιος 97
 Μερκέλιος 43, 53
 Μεσόγειος θάλασσα 71
 Μεσηνέλης, ἔμπορος 49
 μετάβασις 181
 μεταγραφή 177
 μετεμφύεσις 157
 μεταρρύθμισις 180
 Μεταστάσιο Ἀδδᾶς 178
 μεταφορά τοῦ Ρήγα 9, 15, 133, 135
 μετάφρασις 69, 81, 83, 159, 163, 177,
     182, γερμανική 67, 81, ἑλληνική ζ',
     πολιτεύματος 97, τοῦ Μαδλύ 83
 μέτρα προσήκοντα 125, στρατιωτικά
     121
 μετρητά 27
 Μηλιαράκης Ἀντώνιος στ'
 μηχανορραφίαι 57, 145, στασιαστικά
     25
 Μιζάνης Ἄδαμ 77, 79
 Μιλέτιτς Τρύφων 121
 μισθός 135
 μίσος 61
 Μιχαήλ Γεώργιος, ἔμπορος στὸ Ίασιο
     63, 73
 Μιχαήλ Ἰωάννης 73
 μνημεῖον ζ'
 μνήμη τοῦ ἐπιφανοῦς πατριώτου ζ'
 μουβασίης 117, 137, 141
 Μολδαβία 35, 41, 51, 55, 63, 87, 165.
     Μολδαβίας ἥγεμών 87, 155
 Μολδαβοί χωρικοί 157
 μοναί πλούσιαι 73
 μονάρχαι 13, 23, 85, 135
 μοναρχία 85
 Μουσεῖον 63
 Μουστάκα οἶκος ἔμπορικός 35
 Μπαζάνης Γεώργιος 81
 μπουγιουρντί 115, 141
 Μύλλερ Φραγκίσκος, χαλκογράφος 61,
     63
 μυστικοσύμβολος 131
 μυστικότης 169
 Μωρέας 3, 7, 11, 29, 71, 73, 169
 Ναξία, ἡ ἐκ τῆς Νάξου σύζυγος τοῦ
     γάλλου προξένου Gaudin στό Βου-
     κουρέστι 55
 ναῦλος 29
 «Ναύτης πρῶτος» 99
 ναυτιλία 141
 ναυτιλιακά ἔγγραφα 115, 139, πιστο-
     ποιητικά 139
 Νεαπόλεως βασίλειον 135
 «Νέος Ἀνάχαρσις», 11, 13, 17, 61, 63,
     75, 81, 101
 νεότης τοῦ ἥρως δ', τοῦ Ρήγα δ'
 νεωκόρος 105
 νεωτεριστῶν μηχανορραφίαι 57
 νεώτεροι 83
 νῆσοι 23, βενετικαί 99, 137, ἑλληνικαί
     3, 7, Ιόνιοι 41
 Νικολάκης 73
 Νικολίδης Δημήτριος (1766-1798) 9, 15,
     17, 19, 59, 65, 71, 77, 81, 83, 85, 87,
     107, 177
 Νικολόπουλος Κωνσταντίνος α', β', δ'
 Νίτη Ιάκωβος 63
 Νιώτης Ἀντώνιος 13, 75, 79
 νόμος γ', γαλλικός θεμελιώδης 69, νό-
     μοι σοφοῦ Σόλωνος 91, προσήκο-
     ντες 89
 Ντορμούσης Ἀλέξανδρος 103, Δημή-
     τριος 103, Ρίζος 75, Χριστόφορος
     103, 105

- ξενοδοχεῖα γ'
 ξηρᾶ 7
 ξίφος 123
 δόηγια μυστικάι 117
 Ὄθωμανική αὐτοκρατορία 47, 55, πρεσβεία 143, Πύλη 7, 59, στρατιά καὶ φρουρά 57
 δθωμανός δ', 57
 οἰκία 19
 Οἰκονόμου Βασίλειος 73, Δημήτριος 97, 101, Χαρίσιος 101
 οἶκος γ' 125, ἑλληνικός 13, ἐμπορικός 31, Πέτταν 81
 «Ὀλύμπια» 178
 ὁμογενεῖς 39
 δμοεθνεῖς 41
 δμολογία 9, 65, 69, 71, 73, 75, 81, 83, 85, 89, 91, 93, 95, 97, 101, 105, συνωμοσίας 47
 δπαδοί 21, τῆς δημοκρατίας 23
 ὄπλα 43, 53, 125, τῶν Γάλλων 5· ὄπλων ἄδεια ἀγορᾶς 57, ἐπιτυχία 3
 δρθόδοξον θρήσκευμα 135
 δροκος 95
 δροι καταθλιπτικοί 5
 Ούγγαρια 93, 105
 Ούγγρικό αὐλικό γραφεῖο 145
 Ὀφεν 105
 δχύρωσις τοῦ Βιδινίου 143
 Παξαρτζίκιον 21
 παλληκάρια 61, 71, 77, 89, 91, 97, 103
 Παναγιώτης 65, 77, 79, 81, 85, 103, 109
 Παναγιώτης Μιχαήλ γραμματικός 15, 17
 Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν 6'
 πανήγυρις ἐμπορική Φραγκούρτης 79
 Παπαδημήτρης Κωνσταντίνος 73
 παραγγελιοδόχος 63
 παράδοσις (κρατουμένων) 57, 131, 143, 157, 171
 παράκλησις πάντων τῶν Ἑλλήνων 65
 παραλαβή ἐπί ἀποδείξει 173
 παράλια 71
 παραλλαγή θρύλου δ'
 Παράσχος 83
 παρασκευή ἐπαναστατικοῦ σχεδίου 19
 Παρίσι α', γ', 3, 13, 19, 35, 41, 49, 79, 81, 87· Παρισίων Διευθυντήριο 49
 παροράματα 182
 Πασσάς Βελιγραδίου 49, 171, Καπετάν 49, 115
 Πασδάνογλου Ὁσμάν (1758 – 1807), πασσᾶς τοῦ Βιδινίου 21, 23, 29, 37, 49, 157, 167
 πατρίς ζ' 73, 91, 93, 107, ἀρχαία 75
 πατριώτης ἐπιφανής α', ζ'
 πατριωτικά σχέδια α'
 πατριωτισμός 121
 Πάτραι 73
 Πατριάρχης 153, 181
 πειραταί 139
 πειστήρια 71
 παρατηρήσεις περὶ τῆς ὑποθέσεως 3
 Πέροαν Κωνσταντινουπόλεως 37, 41, 43, 51, 55, 59, 137, 149, 155
 Πέρογεν φόνος κόμις, Ὑπουργός τῆς Ἀστυνομίας 15, 113, 115, 127, 137, 171
 περιλήψεις ἐν τοῖς πρωτοκόλοις 171, τῶν πρακτικῶν 113
 περιοδικό γαλλικό 111
 περίσκεψις 163
 Περραιβοί 178
 Περραιβός Χριστόφορος 6', δ', 178· βλ. καὶ Χατζηβασίλης Χριστόφορος
 Πέστη 75, 95, 101, 103, 105
 Πέτροβιτς Φίλιππος 15, 17, 61, 71, 77, 85, 91, 105, 109, 111
 Πέτταν, ἐμπορικός οἶκος 81
 Πετερόβαρδαϊν 173

- Πινιατέλλης Ἀνδρέας 79
 Πιλιζάκης 63, 179· δλ. καί Πολυζάκης
 πίστις ζ'
 πιστοποιητικά 115
 Πίχλερ τυπογράφος 61
 πληγαί 47
 πληρώματα βενετικοῦ στόλου 7
 πλοίον α 139, ἀγγλικόν ὀγγελιαφόρον
     115, ἀλγερινά καταδρομικά 141, αὐ-
     στριακά 139, βενετικά 115, 139,
     δαλματικά 29, 115, ἐμπορικά 117,
     121, 139· πλοίων ἔγγραφα 141
 πλοίαρχος 97
 πνεῦμα ἀποστασίας 13, γαλλικό νεωτε-
     ριστικό 9, Ἑλληνικόν 69· πνευμάτων
     σκοτοδίνη 45
 πόθος δημοκρατίας 73
 ποίημα ἐπαναστατικό 61
 πόλεμος 5, ἑθνικῆς ἀνεξαρτησίας α'
 Πολέσκου Γεώργιος 73
 Πόλη 21· δλ. καί Κωσταντινούπολις .
 πολιορκηταί 167
 πολίτευμα 7, 97, ἀρχαίας Ἑλλάδος 91,
     ἀρχαῖον Ἑλληνικόν 91, αὐτόνομον
     11, γαλλικόν 11, 71, 85, γαλλικόν
     τοῦ 1793 69, 91, 97, 109, Γάλλων 81,
     δημοκρατικό 13, 23, 169, παλαιόν
     τῆς Ἑλλάδος 85, τουρκικόν 91
 Πολίτης Νικόλαος δ'
 πολιτικά δικαστήρια 129
 πολιτική 5, ἀκολασία 135
 πολίτης Γάλλος 109
 «Πολιτικός Τρίπονς» 11, 177
 Πολυζάκης, ἐμπορος στό Βουκουρέστι
     73, 179
 Πολύζος 17, 19, 33, 53, 55, 77, 83, 177·
     δλ. καί Πολυζώνης
 Πολυζώνης Ν. 3, 5, 177· δλ. καί Πο-
     λύζος
 Πολωνοί 119, 147, φυγάδες 161
 Πούλιος 39, 47, 69, 71, 95
 Πούλιος Γεώργιος 15, 17, 19, 111
 Πούλιου ἀδελφοί 111, Μαρκίδαι 61
 πόρισμα ἐκθέσεων 155, ἐρευνῶν δ', πο-
     ρίσματα προανακρίσεως 15, 127
 ποταμός γ', 143, 175
 Ποτοτσάνιον 35
 πράγματα γαλλικά 109
 πρακτικά 107, 127, 153, καταθέσεων 9,
     11· πρακτικῶν ἀνακρίσεως ε', 59,
     75, 81, 87, 91, 97, 101, 105, 113, 117,
     143, 147, 151
 Πρέβεζα 67, 75
 πρεσβύτης γ'
 προανάκρισις 19, 113
 Προβάδι 35
 προδότες Ἰταλοί 5
 πρεσβεία 49, 33, γαλλική 47, 55, 121,
     127, δθωμανική 143, 171, τουρκική
     11, 151
 πρέσβυτος, πρεσβευτής 9, 155, 180, Γαλ-
     λίας 121, 123, 125, 169, δθωμανός
     57, Τούρκος 25, 119, 129, 131, 133,
     139· πρεσβευτοῦ ἀκολουθία 143· δλ.
     καί ἔξαρχος
 πρόθεσις Ρήγα 87, 89, 101, ἐπαναστα-
     τική 81, Μαυρογένους 87, στασιαστ-
     κή 123
 Προκήρυξις ε', 15, 17, 27, 65, 69, 71,
     79, 95, 103, 107, 179, γαλλική 109,
     Ἑλληνική 77, 85, 87, 89, 93, 101,
     ἐπαναστατική 13, 15, 17, 23· προκη-
     ρύξεως περιεχόμενον 105, συντά-
     κτης 71, ὑπεράσπισις 17
 προμήθειαι 57, 73
 Προξενεῖον 31, 49, 53, 169, Ἰασίου 55,
     Ταυρικό 43, 51, Χερσῶνος 43
 προξενικό γραφεῖο 55
 πρόξενος 53, Αύστριας 177, 178, Γάλ-

- λος 65, 69, 101, Γαλλικής Δημοκρατίας 169
 πρόοδος 83
 προπαιδεία δημοκρατική 67
 προσδοκία α'
 προστασία 43, 53, 119, αύτοκρατορική 51, γαλλική 23
 προσωπεῖον 23
 πρόφασις 107
 πτῶμα γ', δ'
 πρωτεύουσα 47, 121, 147
 πρωτόκολλα 171, 180
 πρωτόλεια α'
 «Πρώτος ναύτης» 99, 178
 πύλη βιενναία 178
 Πύλη τοῦ Δωματίου 178
 Πύλη 9, 11, 21, 23, 29, 31, 35, 37, 57, 67, 113, 115, 117, 119, 125, 129, 131, 137, 143, 145, 147, 163, 165, 178, 'Υψηλή 151, 155, 161, 'Οθωναμακή 7, 133· Πύλης ἀξιώσεις 49, διερμηνεύς 33, 39, 49, 149, 151, 153, 159, 178, γνώμη 129, πολιτική 137, ὑπήκοοι 11, 25, 27, 59, 119, 127, 143, 'Υπουργεία 127, φιλία 139
 πυροβόλα 43
 πυροβοληταί αὐστριακοί 37
 πυροβολισμός 125
 πτώματα γ', δ'
 πώλησις 103
 Ραγάτσης 105
 ραγιάδες 29, 51, 57, 147, 151, 153· ραγιάδων συνωμοσία 57
 ραδιονοργίαι 23
 Ρασσίδ 'Εφέντης ('Υπουργός 'Εξωτερικῶν τῆς Τουρκίας), 37, 49, 57
 Ράτκηλ 'Εδερτος δαρῶνος 37, 41, 51, 55, 59, 137, 149, 157, 161, 163, 165· 6λ. καὶ 'Ερδέρτος, Herbert-Rathkeal
 Ρεῖς 'Εφέντης ('Υπουργός 'Εξωτερικῶν τῆς Τουρκίας) 27, 33, 35, 39, 49, 57, 117, 141, 153, 155, 159, 163, 165
 Ρέννερ Ἰωάννης Βαπτιστής 111
 οησικοπίαι 13, 25, 67
 Ρούμελη 23, 57
 Ρουτσούκιον 21
 Ρωσέτης 49

 Σάιϊδλ καφενεῖο 93
 Σακελλάριος Γεώργιος (1767 – 1838), φοιτητής Ἱατρικῆς 19, 61, 103, 111, 177
 σανίδες δ'
 Σαφείρογλης Γεωργάκης Σερδόρ 31
 Σεβδαστός Μάρκος 77
 Σεμλῖνο 37, 57, 103, 121, 127, 129, 131, 133, 143, 167, 173
 Σερδία 21, 121
 Σέρδος ἔμπορος δ'
 σημαία 125, αύτοκρατορική 115, 117, τρίχρους 123
 σημειώματα ἀρχειακά 171
 σημειώσεις περὶ τῶν ἐγγράφων ε', ἐπι-
 ξηγματικαὶ ζ'
 Σιάτιστα 93, 95, 101
 σίτου ἔξαγωγή 57
 σιτηρέσιον γερμανικόν 135
 σιωπή ἀπόλυτος 35
 σκάνδαλον 153
 σκέψις ἐπαναστατική 67, 71
 σκευωρίαι 21, 29, ἐπαναστατικαί 101, 107, στασιαστικαί 7, 9, 113, 127, 129, 131, 133, 143, 174
 Σλαβονίας ἀρχηγεῖον 117, 117, 151, 157, 167, 175, 180
 Σμύρνη 61, 75, 77, 79
 Σόλων 91
 Σουλιώτες· 6λ. Κακοσουλιώτες
 Σπαρτιάται ἀρχαῖοι 71
 σπέρματα δημοκρατίας 153

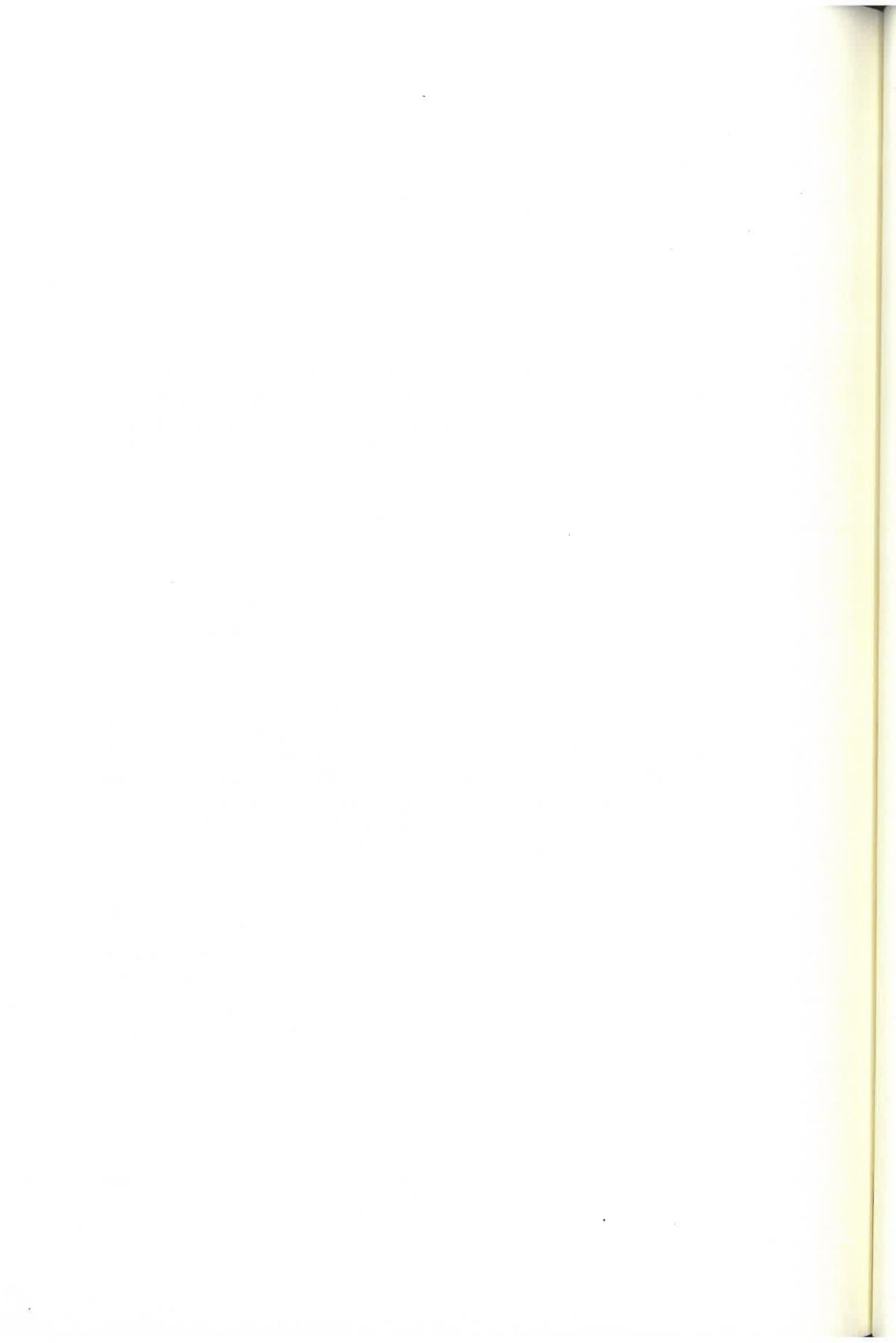
- Σπλέν 151, 173, (διοικητής τῆς στρατι-
     ωτικῆς συνοδείας)
 Στάδλεο 69
 Στάγης, ἔμπορος 109
 στασιασταί Ἑλληνες 17, 71
 στασιαστικόν ἄσμα 103
 Σταυράκης 73
 σταυρός γ'
 Στέριος Μιχαήλ 63, 81, 77, 89, 91, 109
 στόλος βενετικός 7
 στραγγαλισμός 167
 στρατάρχης 131, 133
 στρατεύματα 23, 57, 123, Ἰλλυρικά 5,
     κροατικά 5, τουρκικά 117
 στρατιά 57, γαλλική 65
 στρατηγός 65, 89, 99, 117, 121, 129,
     131, 169
 στρατιῶται 135
 στρατιωτική ἀκολουθία 11, ἀρχή 171
 στρατιωτικοί κανόνες 67
 στρατόπεδον 141
 σρατῶνες 123
 στρεψοδικίαι τουρκικά 29
 Στρυγόφοση Ἰωσῆφ 179
 σύγγραμμα περιοδικό 179
 συγγραμμάτιον 99
 συγγραφαί ἐπαναστατικά 67
 συγγραφεῖς ὀρχαῖοι Ἑλληνες 95
 συγχαρητήρια 135
 σύλληψης δ', ε', στ', 7, 9, 19, 27, 93,
     117, 161, 171
 συμβούλιο αὐλικό πολεμικό 1, 117,
     121, 129, 131, 133, 143, 151, 157,
     167, 171, 173, 175, 180
 συμφέρον 143, 157
 συμφοραί 123
 συμφωνία 133, 151
 συναισθησις τῆς ἴστορικῆς ἀκριβείας ζ'
 συνδρομητάι ἐγγεγραμμένοι 63
 συνείδησις 153
     συνεννόησις 67, 121, 135, 171
 συνένοχος 47
 συνεργασία συγγραφική 19
 σύνεσις 59, 162
 συνέταιρος 75, 79, 97, 121
 συνέντευξις γ'
 συνθῆκαι (διακρατικαί) 119, 165
 συνοδοιπόρος 67
 σύνορα 21, 27, 119, 145, 147
 συνοδεία στρατιωτική, 115, 119, 125,
     129, 133, 143, 151, 161, 173, 175·
 συνοδείας διοίκησις 135
 συντάκτης Θουρίου 71, προκηρύξεως
     15, 69, 71, συγγραφῶν 67
 συντρόφος τῆς τάξεως 137, 153
 Σύντομος διογραφία τοῦ ἀοιδίμου Ρή-
     γα Φεραίου 6'
 σύντροφος γ', 9
 συνωμοσία 13, 37, 117, 147, 153, Ἐλλη-
     νική 171, Ἑλλήνων 25, 33, 35, 39,
     47, 53, 147, ἐπαναστατική 159, Ἰτα-
     λῶν 3, ραγιάδων 57· συνωμοσίας
     γνῶσις 13, διακλαδώσεις 45, 47
 συνωμόται 49, 55, 147
 σφραγίς ζ'
 σχέδιο ἐπαναστατικό 19, 71, 77, 83, 95,
     107, 109, 129, 169, μεταδάσεως εἰς
     τόν Μωρέα 11, ἀπελευθερώσεως 5,
     ἐλευθερίας 5, ὀχυρώσεως 143, ὑπο-
     κινήσεως ἀποστασίας 73
 σχέσεις ἐμπιστευτικά 17, ἐμπορικά 35
 Σχέρτζ συνταγματάρχης 167
 Σχίλιιγκ 51, 55, 178
 Σχλάδη Γεώργιος 121
 σωτηρία τῆς ψυχῆς 65
 τάγμα Λαζάρου, Σπλέν 173
 ταμεῖον ἀπολυτρώσεως αἰχμαλώτων
     145
 ταξίδιον 23, 63, 73, 87, 93, 95, 103
 τάξη δημοσία 25, 119, 151, 161, κοινω-

- νική 45· τάξεως διατάραξις 143,
 145, συντήρησις 137, 153
 ταραχαί Ρούμελης 57
 ταραχοποιοί 137
 Τάταροι (ταχυδρόμοι) 21, 35
 Ταυρική χερσόνησος 51
 ταχυδρομεῖ 21, 37, 43, 51, 127, 135,
 137, 143, 153, 161
 ταχυδρόμος 15
 τελευταῖς στιγμές τοῦ Ρήγα 6'
 «Τεργεσταῖος παρατηρητής» (ἐφημ.)
 στ'
 Τεργέστη ε', στ', 7, 13, 15, 17, 23, 45,
 47, 49, 61, 63, 65, 67, 75, 79, 83, 89,
 97, 99, 115, 145, 169, 178, 181· Τερ-
 γέστης γυμνάσιον στ', Δημοτική Βι-
 βλιοθήκη στ', διοικητής 13, 139, λέ-
 ση 97, λιμήν 139
 Τίγε φόν κόμις 129, 131, 151, 167
 Τιμόνη ἐμπορικός οἶκος 141
 τιμωρία 59, 119, 137
 Τούγκουτ φόν δαρῶνος, (‘Ύπουργός
 Ἐξωτερικῶν τῆς Αὐστρίας, von
 Thugut) 37, 41, 51, 55, 59, 113, 115,
 131, 137, 149, 163, 165
 Τούλλιος Κωνσταντίνος 95, 105
 Τουρκία 9, 27, 29, 33, 51, 93, 95, 127,
 145, 153· Τουρκίας πρέσβυτος 129,
 131, 133, 139, 161, Τοπαρχία 141
 τουρκική διοίκησις 41, ἐπαρχία 11, 71,
 ἐπικράτεια 143, πρεσβεία 11, χώρα
 41
 τουρκικό ἔδαφος 133, ἔθνος 61, πολί-
 τευμα 91, στράτευμα 117
 τουρκικός ζυγός 3, 11, 23, 71, 77, 83,
 87, 99, 103, 105, 107
 Τούρκος 6', 3, 5, 7, 11, 15, 61, 65, 87,
 93, 129, 131, 143, 151, 155, πρεσβευ-
 τής 25, 119, τύραννος 85, ὑπήκοος
 27, 43, 51, 109, 175, ὑπουργός 37
 Τουρκοκρατία γ'
 Τούρον φόν στρατηγός 121, 145
 Τουρναβίτης Δημητράκης 45, 49, 53
 Τουρούντζιας Θεοχάρης Γεωργίου 59,
 89, 101, 103, 105, 107, 179
 Τουρούντζιας Γεώργιος 103
 τράπεζα (τραπέζι) 19
 τραπεζικαί ἐργασίαι 25
 Τρανσυνλβανία 21
 τραῦμα 9
 Τρέβες Ιωσήφ 139, 141
 «Τρίποντος ἥθικός» 61, 63, 101, 178, πο-
 λιτικός 111, 177
 τροφῶν προμήθειαι 73
 Τσαούντης Ιωάννης 73
 Τύκας 3, 177· δλ. καί Δούκας
 τυπογραφικά ἔργα 69
 τυπογραφικαί διορθώσεις 17
 τυπογραφεῖο 17
 τυπογράφος 11, 15, 61, 111
 τυραννία 91
 τυραννικός ζυγός 65
 τύραννος 65, 67, 85, Τούρκος 85
 τύχη 83
 ὄγειονομικαί εἰδήσεις 127
 ὄγιειονομικό ταμεῖο 145
 ὕμνος τῆς ἐλευθερίας 13, 19, 23, Θούρι-
 ος 61, μασσαλιωτικός 83
 ὑπαινιγμοί 39
 ὑπάλληλοι 15, ἐμπορικοί 9, 129
 ὑπαξιωματικοί 133, 135
 ὑπασπιστής 173
 ὑπεράσπισις τῆς προκηρύξεως 17
 ὑπεροψία 123
 ὑπήκοοι 117, 145, 151, Ἔλληνες 9, 59,
 133, 143, Ὁθωμανικῆς αὐτοκρατορί-
 ας 161, Πύλης 11, 25, 27, 49, 119,
 127, 129, 131, Τούρκοι 27, 43, 51,
 109, 113, 119, 141, 151, 157, 175
 ὑπήκοος Βόσνιος 121

- ὑπηρεσία εἰς τήν Πύλην 153
 ὑποκείμενα ἐπικίνδυνα 27
 ‘Υπουργεῖα ε’
 ‘Υπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλ-
     λίας 169, τῆς Αὐστρίας ε’, 180,
     ‘Οθωμανικόν 161
 ‘Υπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν τῆς Αὐ-
     στρίας ε’, 171
 ὑπουργός 15, 37, 127, 129, 159
 ὑπόθεσις 3, ἐμπορική 109, 113, 115·
     ὑποθέσεως συνέπειαι 151, φύσις 27
 ὑποκίνησις ἀποσταίας 13, 23, Γάλλων
     ἀποστόλων 23, τῶν Ἑλλήνων 169,
     ἐπαναστάσεως 7
 ὑπόμνημα 155, 161
 ὑπόνοια 151
 ὑπόμονοι 167
 ὑποπρόξενος 141
 ‘Ψηλάντης Ἀλέξανδρος, ἡγεμών Βλα-
     χίας 63, ‘Ψηλάντης Κωνσταντῖνος,
     Μέγας διερμηνεύς τῆς Πύλης 33,
     178, πρίγκηψ 149, 153
 φάκελλος ε’
 φαντασία δημώδης 6'
 Φέλλνερ Ἰωάννης Αντ. 111
 Φεραῖος 6' ζ'
 φιλία 5, 87, 101, τῆς Πύλης 139· φιλίας
     δεσμοί 163
 φιλοθασιλεῖς 49
 φιλοδοξία 55, 157
 φιορίνια 75
 Φιοῦμε 115
 φιρμάνιον -α 115, 121, 139, 155, 165,
     ναυτιλιακά 141, 145, τοῦ Χοτίν 165,
     φιρμανίου ἄφιξις 167
 φιλά (= κατώφλιον) γ'
 φοιτητής Ἑλλην 111, Ἱατρικῆς 9, 61, 91,
     103
 φόβος 133
 φόνος 121
 φορτία 117
 Φράγκ 109 (Johann Peter Frank, 1745 –
     1821)
 Φραγκφούρτη 79, 81
 φρεγάτα μονόκοροτος 139
 φρονήματα 13, 91, δημοκρατικά 47
 φρουρά 57, Βελιγραδίου 37, γαλλική 5
 φρούριος γ', 123, Σεμλίνου 131
 φρούριον -α ἐλληνικά 5, Βελιγραδίου
     117, Γούργεδον ἐν Βλαχίᾳ 21
 φυλακή 167
 φυλάκισις 161, τῶν Ἑλλήνων 93
 φιλανθρωπία 117
 Φυλακτός Νικόλαος 103
 φυλλάδια ἐπαναστατικά 159, 163
 χαλκάς γ'
 χαλκογραφία 63
 χαλκογράφος 61
 Χαντζερῆς βάνος 45
 χαρίσματα 83
 Χάρτα -αι 11, 63, 75, 81, 101, 103,
     Τουρκικῶν ἐπαρχιῶν 11, ὅλης τῆς
     Ἑλλάδος 169, ἐλληνικαί 61, 87, 95,
     Μολδαβίας καὶ Βλαχίας 63· Χαρτῶν
     παρασκευή 87, 95
 Χατζηβασίλης Ἰωάννης 73
 Χατζηβασίλης Νικήτας 73
 Χατζηβασίλης Χριστόφορος 67· βλ. καί
     Περραιβός Χριστόφορος
 Χατζηνίκογλου, ἐμπορος 77
 χειρόγραφο 89, 91
 Χέρβετ· βλ. Ἐρδέρτος
 χερσόνησος τοῦ Μωρέως 11, 71, Ταυρι-
     κή 51
 Χερσών 53· Χερσῶνος γενικό Προξε-
     νεῖο 43
 Χίος 75, 97, 107
 χιών 21
 Χοτίν 165
 Χούγελε Φραγκίσκος 17, 69

χρήματα 17, 19, 25, 29, 55, 63, 73, 77,	χώρα αληθονομική 27, Ταυρική 4
151· χρημάτων πιέσεις και ἐκδιάσεις	χωρικοί 157
151	χωροφυλακή 181
χρεωκοπίαι δόλιαι 5, 27, 31	ψυχή 65
χριστιανοί Ἐλληνες και Ἰλυριοί 5	“Ως πότε παλληκάρια 61, 71, 77, 89, 91,
χρυσός 5	97, 103
Χύψη, ἐμπορικός οἶκος 141	

Allons enfants 83	Hess Κορρόδος 179
Barthélemy J.-J. ἀνδᾶς· δλ. Βαρθελεμύ	Hoher Market (πλατεῖα Βιέννης) 179
Biographie Universelle α'	Hortis A· στ'
Biographie des contemporains α'	Kriegsinsel 37
Brechet· δλ. Βρεσέ	Legrand Émile· δλ. Λεγράνδ Αἴμ.
Carmaniole la 67· δλ. και Καρμανιόλα	Marmontel Jean - François (1723 –
Décade Philosophique 111, 179	1799)· δλ. Μαρμοντέλ
Edmonds δ'	«Οsservatore triestino» στ'· δλ. και
Fischlof (πλατεῖα Βιέννης) 103, 179	Τεργεσταῖς Παρατηρητής
Frent euch des Lebens	Pergen· δλ. Πέργεν φόν
Gaudin Émile· δλ. Γωδέν	Renue Phylosophique α', 179
Geleiech Πέτρος στ'	Rothgasse 179
Gentili Anselme, στρατηγός· δλ. Γε-	Schmid Μαρία "Αννα 179
ντίλη	Schimmer K.A. 179
Herbert-Rathkeal, Peter - Phillip von	Sieyes, Γάλλος πολίτης 109
(1735 – 1802)· δλ. Έρβέρτος.	Triangy von κόμις 179

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
Λίγα λόγια γιά τήν ἔκδοση	7-8
Πρόλογος Αίμιλίου Λεγράνδ	α'-ζ'
Ανέκδοτα ἔγγραφα περὶ Ρίγα Βελεστίνλη	1-175
Ἐγγρ. 1 ('Υπ. Ἐσ.) 27 Νοεμβρίου 1796, Βιέννη. Παρατηρήσεις περὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς ἀναφερομένης εἰς τούς Ἑλληνας	3-7
Ἐγγρ. 2 ('Υπ. Ἐσ.) Βραχεῖα ἔκθεσις περὶ τῆς συλλήψεως τῶν Ἑλλήνων	7-13
Ἐγγρ. 3 ('Υπ. Ἐσ.) Βραχεῖα ἔκθεσις περὶ τῆς συλλήψεως τῶν Ἑλλήνων	13-19
Ἐγγρ. 4 ('Υπ. Ἐξ.) 23 Δεκεμβρίου 1797. Πρός τὸν πρεσβευτήν τῆς Αὐστρίας στὴν Κωνσταντινούπολη βαρόνο Φόν Ἐρδέρτο	21-23
Ἐγγρ. 5 ('Υπ. Ἐσ.) 23 Δεκεμβρίου 1797, Βιέννη. Ἀνάκρισις Εὐστρατίου Ἀργέντη	33
Ἐγγρ. 6 ('Υπ. Ἐσ.) 24 Δεκεμβρίου 1797, Βιέννη. Ἐμπορικές σχέσεις Εὐστρατίου Ἀργέντη	35
Ἐγγρ. 7 ('Υπ. Ἐξ.) 15 Ιανουαρίου 1798, Κωνσταντινούπολις. Ὁ πρεσβευτής Ἐρδέρτος πρός τὸν ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν τῆς Αὐστρίας Τοῦγκουτ	35-37
Ἐγγρ. 8 ('Υπ. Ἐξ.) 31 Ιανουαρίου 1798, Κωνσταντινούπολις. Ὁ πρεσβευτής Ἐρδέρτος πρός τὸν ὑπουργὸν Ἐξωτερικῶν τῆς Αὐστρίας Τοῦγκουτ	39-41
Ἐγγρ. 9 ('Υπ. Ἐσ.) 8 Φεβρουαρίου 1798, Βιέννη. Γιά τοὺς Ἑλληνες τῆς Λειψίας, ποὺ τυπώνουν ἐπαναστατικά ἔντυπα	41
Ἐγγρ. 10 ('Υπ. Ἐξ.) 14 Φεβρουαρίου 1798, Κωνσταντινούπολις. Ὁ πρεσβευτής τῆς Αὐστρίας Ἐρδέρτος πρός τὸν Μερκέλιο	43-45
Ἐγγρ. 11 ('Υπ. Ἐξ.) 14 Φεβρουαρίου 1798, Κωνσταντινούπολις. Ὁ πρεσβευτής Ἐρδέρτος πρός τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Τοῦγκουτ	47-51
Ἐγγρ. 12 ('Υπ. Ἐξ.) 16 Φεβρουαρίου 1798, Κωνσταντινούπολις. Ἀντίγραφο ἔγγραφου τοῦ πρεσβευτοῦ Ἐρδέρτου πρός τὸν Σχίλιγκ	51-53

"Εγγρ.13 ('Υπ. 'Εξ.) 28 Φεδρουαρίου 1798, Κωνσταντινούπολις. 'Ο πρεσβευτής Έρδέρτος πρός τόν ύπουργό 'Εξωτερικῶν Τοῦγκουτ . . .	53-55
"Εγγρ.14 ('Υπ. 'Εξ.) 14 Μαρτίου 1798, Κωνσταντινούπολις. 'Ο πρεσβευτής τῆς Αὐστρίας Έρδέρτος πρός τόν ύπουργό τῶν 'Εξωτερικῶν Τοῦγκουντ . . .	55-59
"Εγγρ.15 ('Υπ. 'Εσ.) 24 Μαρτίου 1798, Βιέννη. Περὶληψις ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς διεξαχθείσης ἀνακρίσεως τῶν Ἑλλήνων ύπηκόων:	
Ρήγα Βελεστινλῆ	59-75
Εὐστρατίου Ἀργέντη	75-81
Δημητρίου Νικολίδη	81-87
Παναγιώτη Ἐμμανουὴλ	87-91
Ίωάννη Ἐμμανουὴλ	91-97
Ἀντωνίου Κορωνιοῦ	97-101
Θεοχάρη Γεωργίου Τουρούντζια	101-105
Ίωάννη Καρατζᾶ	105-107
Ἀνδρέα Μασούτη καί Κωνσταντίνου Ἀμοιρού	107-111
"Εγγρ.16 ('Υπ. 'Εσ.) 28 Μαρτίου 1798, Βιέννη. 'Ο ύπουργός τῆς Ἀστυνομίας τῆς Αὐστρίας πρός τόν ύπουργό τῶν 'Εξωτερικῶν Τοῦγκουτ . . .	113-115
"Εγγρ.17 ('Υπ. 'Εξ.) 7 Ἀπριλίου 1798. Πρός τόν πρεσβευτή τῆς Αὐστρίας στήν Κωνσταντινούπολη Έρδέρτο	115-127
"Εγγρ.18 ('Υπ. 'Εσ.) 12 Ἀπριλίου 1798, Βιέννη. 'Ο ύπουργός Τοῦγκουτ πρός τόν ύπουργό τῆς Ἀστυνομίας Πέργεν	127-129
"Εγγρ.19 ('Υπ. 'Εσ.) 12 Ἀπριλίου 1798, Βιέννη. Πρός τόν στρατηγό Ἰππικοῦ Τίγε	129-131
"Εγγρ.20 ('Υπ. 'Εσ.) 14 Ἀπριλίου 1798, Βιέννη. 'Ο στρατηγός Ἰππικοῦ Τίγε πρός τόν ύπουργό 'Εξωτερικῶν Τοῦγκουτ, περὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν ὀκτώ Ἑλλήνων στὸ Σεμλῖνο καί Βελιγράδι	131
"Εγγρ.21 ('Υπ. 'Εσ.) 14 Ἀπριλίου 1798, Βιέννη. Πρός τόν στρατάρχη Κίνσου γιά τῇ μεταφορᾷ τῶν Ἑλλήνων	133-135
"Εγγρ.22 ('Υπ. 'Εξ.) 15 Ἀπριλίου 1798, Κωνσταντινούπολις. 'Ο πρεσβευτής τῆς Αὐστρίας Έρδέρτος πρός τόν ύπουργό 'Εξωτερικῶν Τοῦγκουτ	135-137
"Εγγρ.23 ('Υπ. 'Εξ.) 21 Ἀπριλίου 1798. Πρός τόν πρεσβευτή τῆς Αὐστρίας Έρδέρτο	137-147
"Εγγρ.24 ('Υπ. 'Εξ.) 29 Ἀπριλίου 1798. 'Ο πρεσβευτής Έρδέρτος πρός τόν ύπουργό 'Εξωτερικῶν Τοῦγκουντ	147-149
"Εγγρ.25 ('Υπ. 'Εσ.) 9 Μαΐου 1798, Βιέννη. Σημειώσεις περὶ τῆς συνημμένης ἐκθέσεως τοῦ γενικοῦ ἀρχηγείου Σλαβονίας	149-151
"Εγγρ.26 ('Υπ. 'Εξ.) 14 Μαΐου 1798, Βόσπορος. 'Ο πρεσβευτής τῆς Αὐστρίας Έρδέρτος πρός τόν κόμη Κόμπεντγλ	151-157

Ἐγγρ.27 (Ὑπ. Ἐξ.) 16 Μαΐου 1798. Σημείωση γιά τήν παράδοση τῶν δόκτων Ἑλλήνων στὸν Καῦμακάμη Βελιγραδίου	157
Ἐγγρ.28 (Ὑπ. Ἐξ.) 20 Μαΐου 1798, Κωνσταντινούπολις. Ἀντίγραφο ἐκθέσεως τοῦ διερμηνέως Φόν Βάλλεμπουργκ πρός τὸν πρεσβευτή Ἐρδέρτο	159-161
Ἐγγρ.29 (Ὑπ. Ἐξ.) 28 Μαΐου 1798. Μετάφραση παραγράφου ἐγγράφου τοῦ ὀθωμανικοῦ ὑπουργείου πρός τὸν ἐν Βιέννη πρεσβευτή τῆς Τουρκίας	161-163
Ἐγγρ.30 (Ὑπ. Ἐξ.) 29 Μαΐου 1798, Βόσπορος. Ὁ πρεσβευτής Ἐρδέρτος πρός τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Αὐστρίας Τοῦγκουτ	163
Ἐγγρ.31 (Ὑπ. Ἐξ.) 29 Μαΐου 1798, Βόσπορος. Ὁ πρεσβευτής Ἐρδέρτος πρός τὸν Τοῦγκουτ	165
Ἐγγρ.32 (Ὑπ. Ἐσ.) 17 Ἰουνίου 1798, Σεμλίνο. Ἀντίγραφο γνωστοποιήσεως ὅτι ὁ Καῦμακάμης Βελιγραφίου ἔλαβε φιρμάνι γιά τὸ στραγγαλισμό τῶν δόκτων Ἑλλήνων	165-167
Ἐγγρ.33 (Ὑπ. Ἐσ.) 27 Ἰουνίου 1798, Βιέννη. Γνωστοποίησις τῆς μυστικῆς Αὐλικῆς Γραμματείας περὶ τοῦ στραγγαλισμοῦ τῶν δόκτων Ἑλλήνων	167
Ἐγγρ.34 (Ἐκ τοῦ ἀρχείου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας), 31 Ἰανουαρίου 1798. Περικοπὴ ἐπιστολῆς ἀπευθυνθείσης ὑπὸ Βρεσέ, προξένου τῆς γαλλικῆς δημοκρατίας ἐν Τεργέστῃ, εἰς τὸν στρατηγὸν Βερναδόττην, πρεσβευτήν τῆς Γαλλίας παρά τῇ αὐλῇ τῆς Βιέννης	169
Ἐγγρ.35 (Ὑπ. Στρ.) 23 Φεβρουαρίου 1891, Βιέννη. Ἀρχειακά σημειώματα περὶ τοῦ ἐν τῇ ἑλληνικῇ συνωμοσίᾳ ἀναμεμιγμένου Ρήγα.	171-175
Σημειώσεις ὑπὸ Σπυρίδωνος Π. Λάμπρου	177-182
Σχετικά μὲ τό δόνομα τοῦ Ρήγα Βελεστινλῆ	1-2
Ο Ἀδ. Κοραῆς καὶ ὁ Μακρυγιάννης γιά τὸν Ρήγα	3
Οἱ δόκτων θυσιασθέντες Ἑλληνες. Χάρτης μὲ τίς πόλεις καταγωγῆς τῶν δόκτων μαρτύρων	5
Ἐπιλεκτική βιβλιογραφία	6
Εὑρετήριο ὀνομάτων καὶ πραγμάτων	7-24

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ – ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ – ΡΗΓΑ

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ - ΡΗΓΑ**

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ**

ΒΙΕΝΝΗ 1790

Φωτοαναστατική έκδοση, μέ εύρετήριο δόνομάτων καί πραγμάτων, Ἀθήνα 1991.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**

ΒΙΕΝΝΗ 1797

Ἐπαναστατική προκήρυξη, τά Δίκαια τοῦ ἀνθρώπου, τό Σύνταγμα, ὁ Θούριος, Ὑμνος Πατριωτικός, Ἀθήνα 1994. Τετάρτη έκδοση 1998.

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**

ΒΙΕΝΝΗ 1797

Βουλγαρική έκδοση
Σόφια 1998

**ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ
ΤΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΑ**

ΒΙΕΝΝΗ 1797

Ρουμανική έκδοση
Βουκουρέστι 1999

ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΡΑ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ. ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΟΥΓΚΑΣ Η ΠΕΡΙΦΥΣΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
Ἀθήνα 1993.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΑΠ. ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΝΩΣΕΙΣ ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ (1758 - 1828)
Ἀθήνα 1993.

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ

Ἀθήνα 1994.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΡΑΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ ΟΝΟΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ.

Ἀθήνα - Βελεστίνο 1997

**ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 1ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ 1986) - Ἀθήνα 1990.

Ἐπιμέλεια: Παν. Καμηλάκη καί Αἰκ. Πολυμέρου - Καμηλάκη.

**ΥΠΕΡΕΙΑ, ΤΟΜΟΣ 2ος
ΠΡΑΚΤΙΚΑ Β' ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

«ΦΕΡΑΙ - ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ - ΡΗΓΑΣ»
(ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ 1992) - Ἀθήνα 1994.

Ἐπιμέλεια: Δημ. Καραμπερόπουλου καί Εὐαγ. Κακαβογιάννη.

**ΜΑΡΙΑ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ
Ο ΡΗΓΑΣ ΣΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ**

Ἀθήνα 1996

**ΑΙΜ. ΛΕΓΡΑΝΔ - ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΥΤΩ ΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝΤΩΝ ΕΚΤΩΝ ΕΝ ΒΙΕΝΝΗ ΑΡΧΕΙΩΝ ΕΞΑΧΘΟΝΤΑ**
(ΑΘΗΝΑ 1891) - Ἀθήνα 1996

Φωτοαναστατική ἐπανέκδοση μέ εύρετήριο δόνομάτων καί πραγμάτων.

**ΚΩΝ. ΑΜΑΝΤΟΥ
ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΕΡΙ ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ**

(ΑΘΗΝΑ 1930) - Ἀθήνα 1997

Φωτοαναστατική ἐπανέκδοση μέ εύρετήριο δόνομάτων καί πραγμάτων.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ

ΘΟΥΡΙΟΣ

ΒΙΕΝΝΗ 1797 - Αθήνα 1997

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΜΟΥΣΙΚΕΣ ΠΑΡΑ-
ΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΕΣ
ΜΕΛΩΔΙΕΣ

Έκδοση σε ψηφιακό δίσκο (CD) και
κασσέτα

ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΒΡΑΝΟΥΣΗ

ΡΗΓΑΣ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗΣ 1757 - 1798

Αθήνα - Βελεστίνο 1997.

ΡΗΓΑ ΒΕΛΕΣΤΙΝΗ

ΧΑΡΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΒΙΕΝΝΗ 1796 - 1797

Αθήνα 1998

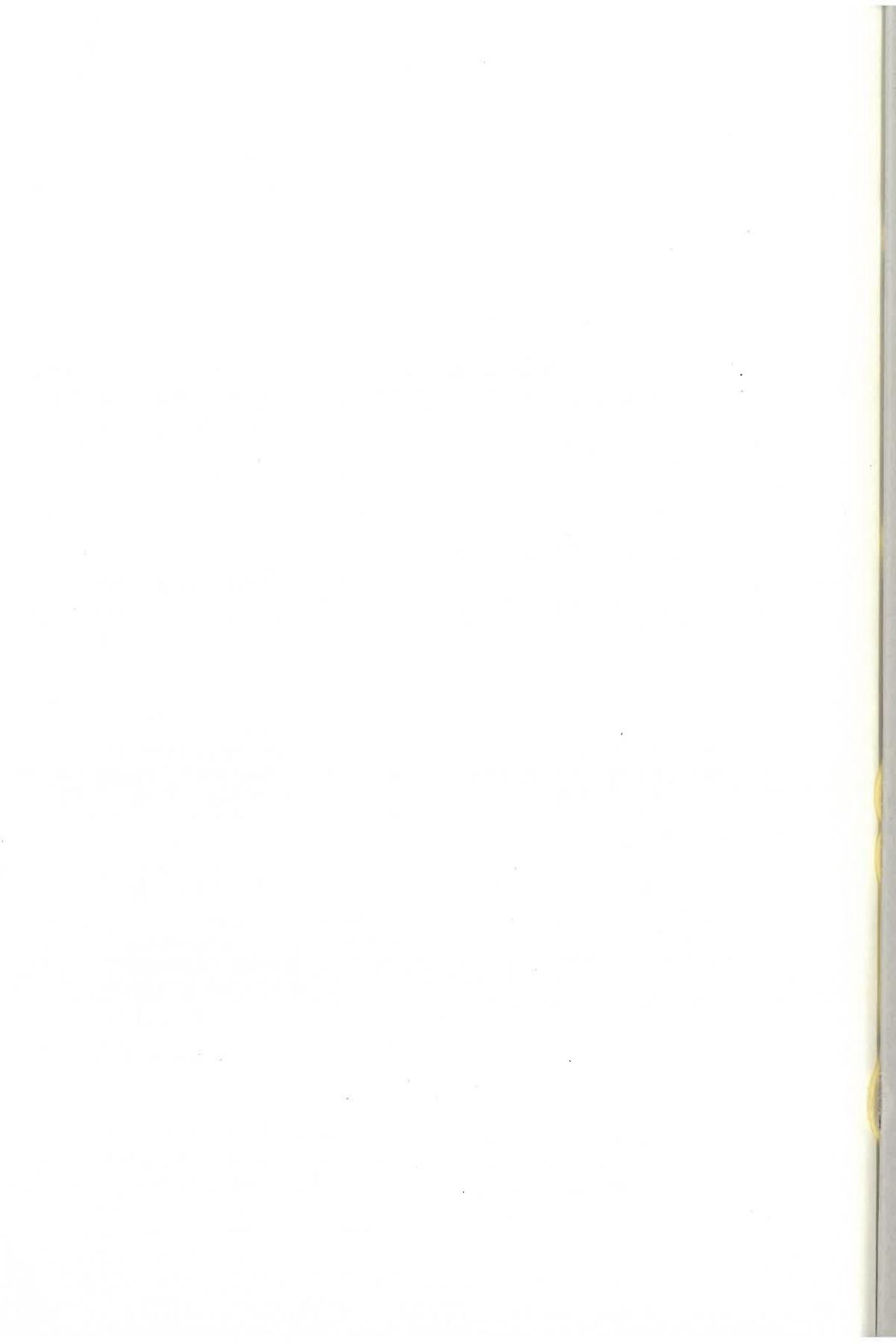
Μοναδική αυθεντική ἐπανέκδοση τῶν
δώδεκα φύλλων τῆς ΧΑΡΤΑΣ, που
συνοδεύεται ἀπό τό EYPETHΡΙΟ τῆς
καὶ τίς μελέτες «Η Χάρτα τῆς Ἐλλά-
δος τοῦ Ρήγα. Τά πρότυπά της καὶ νέα
στοιχεῖα», «Τά νομίσματα τῆς Χάρτας
τοῦ Ρήγα».

NIKOLAOS PANTAZOPOULOS

RIGAS VELESTINLIS

LEGEND AND REALITY

Athens 1994

«...Ο Ρήγας Βελεστινλῆς ἔψαλε
πολλάκις καὶ ἔπαιξε
διά τοῦ ἀύλοῦ τό ἐλληνικόν >Showma
τό ἐπιγραφόμενον Θούριος Ὑμνος,
ὅπερ ἄρχεται διά τῶν λέξεων
Ως πότε παλληκάρια,
ἐν φὸ δὲ ἐλληνικόσλας καθ' ὅλον
παρακινεῖται εἰς ἀποστασίαν
ἀπό τῶν Τουρκῶν...» (σελ. 59)

«... Ο Ρήγας δύμολογεῖ
ὅτι πάντοτε ἐπεθύμει
τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος
ἀπό τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ
καὶ δὴ διὰ μετά τὴν σωτηρίαν
τῆς ψυχῆς του τοῦτο ἔχει
ώς πρῶτον πόθον
νά ἵδη ἐκδιωκομένους
τοὺς Τουρκούς ἀπό τῆς Ἑλλάδος,
ἐπειδή προετίμα
νά ἔχῃ κυρίαρχον τὸν διάβολον
μᾶλλον παρά τοιοῦτον
τύραννον οἷος ὁ Τούρκος...» (σελ. 65)

«...Ο Κορωνιός νά ἔξακολουθήσῃ
τὴν μετάφρασιν τοῦ γαλλικοῦ
συντάγματος, ἐπειδή αὐτός ὁ Ρήγας,
μόνον τὸν τύπον θέλει νά παραλάβῃ
ἔξ αὐτοῦ, θά συντάξῃ
δέ ἄλλο κατά
τό ἐλληνικόν πνεῦμα...» (σελ. 69).

«...πᾶς Ἑλλην εἰδώς τά κατά
τό πολίτευμα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος
διατίθεται εἰμενῶς ὑπέρ
τοῦ νῦν καθεστῶτος ἐν Γαλλίᾳ
πολιτεύματος, καθ' ὅσον τοῦτο
κατά τό πλεῖστον εἶνε εἰλημένον
ἐκ τῶν νόμων τοῦ γνωστοῦ
σοφοῦ Σόλωνος, πρό πάντων ὅταν
οἱ Ἑλληνες ἀναλογισθῶσι
τὴν μεγίστην διαφοράν
τοῦ σημερινοῦ
τουρκικοῦ πολιτεύματος
ἀπό τοῦ ἀρχαίου
ἐλληνικοῦ...». (σελ. 91).

ISBN: 960-85396-4-1